

วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

Saengtham College Journal

ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2022/2565

วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม มีความยินดีรับบทความวิจัย บทความวิชาการ บทความ
หนังสือและบทความปริทัศน์ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษาคาทอลิก ที่ยังไม่เคยเผยแพร่
ในเอกสารใดๆ โดยส่งบทความมาที่ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม
กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม จะส่งบทความให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการ
เพื่อประเมินคุณภาพบทความว่าเหมาะสมสำหรับการตีพิมพ์หรือไม่ หากท่านสนใจกรุณาดูรายละเอียด
รูปแบบการส่งต้นฉบับได้ที่ www.saengtham.ac.th/journal หรือ <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/scj>

เจ้าของ

วิทยาลัยแสงธรรม, สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เป็นเวทีเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ทั้งในและนอกวิทยาลัย
ตลอดจนนักวิชาการอิสระ
2. เชื่อมโยงโลกแห่งวิชาการ และเผยแพร่องค์ความรู้ทางปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา
ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมส่วนรวม
3. ส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา
และการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

ลิขสิทธิ์

ต้นฉบับที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ถือเป็นกรรมสิทธิ์ของวิทยาลัย
แสงธรรม ห้ามนำข้อความทั้งหมดไปตีพิมพ์ซ้ำ ยกเว้นได้รับอนุญาตจากวิทยาลัยแสงธรรม

ความรับผิดชอบ

เนื้อหาและข้อคิดเห็นใดๆ ที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ถือเป็นความรับผิดชอบ
ของผู้เขียนเท่านั้น

กำหนดเผยแพร่ : ปีละ 2 ฉบับ ฉบับละ 100 บาท (ฉบับที่ 1 ม.ค.-มิ.ย. ฉบับที่ 2 ก.ค.-ธ.ค.)

สถานที่ออกแบบและจัดพิมพ์ : ศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม

ปก/รูปเล่ม : นางสาวสุกานดา วงศ์เพ็ญ

พิสูจน์อักษร : อาจารย์สุดหทัย นิยมธรรม และ

นางสาวพิมพ์ฤทัย วิชัยธรรมคุณ

วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม

ได้ผ่านการประเมินคุณภาพวารสาร จากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) รอบที่ 4 (ปีพ.ศ.2563-2567)

โดยจัดอยู่ในกลุ่ม 2

กองบรรณาธิการวารสาร

Editorial Board

← -----

บรรณาธิการบริหาร

บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยคัมภีร์ศาสนาและ
วัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม

กองบรรณาธิการวารสาร (ภายใน)

บาทหลวง ชีรพล กอบวิทยากุล
ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตรแสงจันทร์
อาจารย์ไพรัตน์ ถวิลรัตน์
ดร.ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน
อาจารย์สุดหทัย นิยมธรรม
น.ส.สุกานดา วงศ์เพ็ญ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ
ผู้ช่วยบรรณาธิการ
ผู้ช่วยบรรณาธิการ
ผู้ช่วยบรรณาธิการ
ผู้ช่วยบรรณาธิการ
ประจำกองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการวารสาร (ภายนอก)

บาทหลวง ศ.ดร.วชิระ น้ำเพชร, เยสุอิต
รศ.ดร.ไพศาล หวังพานิช
รศ.ดร.มารุต พัฒนาผล
รศ.ดร.สมเจตน์ ไวยาการณ์
รศ.ดร.รัตติกรณ์ จงวิศาล
ผศ.ดร.วรยุทธ ศรีวรกุล
ผศ.ดร.ประทีป ฉัตรสุภาวงศ์

ผศ.ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา
ดร.เมธัส วันแอะเลาะ
ดร.อาทิพย์ สอนสุจิตรา

มหาวิทยาลัยโซเฟีย ประเทศญี่ปุ่น
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
คณะปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรร-รอปิตี
พัฒนาการศึกษา ฝ่ายการศึกษา
มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ประเมินบทความ

-----> (Peer Review) ประจำปี
ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2022/2565

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. ศ.กิริติ บุญเจือ, ราชบัณฑิต	สาขาปรัชญาและจริยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. รศ.ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. รศ.ดร.อภิชาติ ไฉอารีย์	คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. รศ.ดร.ประกอบ คุณารักษ์	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
5. รศ.ดร.กรรณทิพย์ นาควิเชตร	คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
6. ผศ.ดร.สุทธิพงศ์ บุญผดุง	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
7. ผศ.ดร.สาธิต บุญเกียรติ	วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ
8. ผศ.ดร.ประทีป ฉัตรสุภาวงศ์	คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
9. ผศ.ดร.ชาวนรงค์ บุญหนุน	คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
10. ผศ.ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
11. ผศ.ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
12. ผศ.ดร.จิรสิริ เกษมสินธุ์ วิเวกเมธากร	สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
13. ผศ.ดร.ดนุตา จามจุรี	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
14. บาทหลวง ดร.อิทธิพล ศรีรัตนะ	ผู้อำนวยการโรงเรียนคาเบรียลอุบลรัตน์
15. ดร.สุภาวดี นัมคณิสร์	ภาควิชาปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
16. ดร.ชิมมี อุปรา	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
17. ดร.อุบลวรรณ ส่งเสริม	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
18. ดร.นงนุช โรจนเลิศ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ	คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
2. บาทหลวง ดร.นันทพล สุขสำราญ	คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
3. ภคินี ดร.ชวลา เวชยันต์	คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บทบรรณาธิการ

Saengtham college Journal

วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม
ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2022/2565

วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรมฉบับนี้ ขอแนะนำบทความด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยาและการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย

บทความวิชาการ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง “เทววิทยาเรื่องความทุกข์สำหรับสังคมไทยในปัจจุบัน” โดย ศาสนาจารย์ ผศ.ดร.สาธิต บุญเกียรติ เรื่อง “บทเรียนของการอุดมศึกษาไทยที่สามารถเรียนรู้ได้จากแนวคิดมหาวิทยาลัยเปิดเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใหญ่วัยทำงานการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเพื่อความอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษา” โดย ดร.ประภัศร สมสถาน และคณะ และเรื่อง “พิธีกรรมภาวการณ์มีอยู่ของพระเป็นเจ้าของอัลแซมส์กับความนิยมในปัจจุบัน” โดย บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปนิธาน

บทความวิจัยทั้งหมด จำนวน 9 เรื่อง บทความวิจัยจากบุคคลภายนอก จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง “Possibility of John Hick’s Threefold Typology & Religious Pluralism: A Critical Study” โดย Fumihiko Matsumoto เรื่อง “การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง 2560) มหาวิทยาลัยคริสเตียน” โดย อุไรวรรณ แสงวงศ์ และคณะ เรื่อง “ความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม” โดย จ่านง ลีศิริรุ่งโรจน์ และคณะ เรื่อง “ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์โดยระบบพี่เลี้ยง” โดย เกศแก้ว พรหมเชษฐ์ และคณะ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครูและผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร” โดย นิภา พรฤกษ์งาม และคณะ และเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรวิทยาลัยการอาชีพ กลุ่มสถานศึกษาภาคกลาง” โดย ปาณเดชา ทองเลิศ

บทความวิจัยจากบุคลากรภายใน จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง “การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ของคริสตชนในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ” โดย สิทธิฤทธิ์ นันศรีทอง และคณะ เรื่อง “การสำรวจอุปสรรคและทัศนคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาศูนย์การเรียนรู้เซเวียร์” โดย อังสุมาลี เสมอพร และคณะ และเรื่อง “แนวทางดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญในประสบการณ์ชีวิตของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน” โดย วุฒิชัย แก้วพวง และคณะ

สุดท้ายนี้ กองบรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ประเมินบทความต่างๆ เพื่อให้วารสารของเรามีคุณภาพ เหมาะสมต่อการเผยแพร่และเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอ้างอิงด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษาคาทอลิกต่อไป

บรรณาธิการ
มิถุนายน 2565

เทววิทยาเรื่องความทุกข์ สำหรับสังคมไทยในปัจจุบัน

A Theology of Suffering for Today's Thai Society.

ศาสตราจารย์ ผศ.ดร.สาธน์ญ บุณยเกียรติ

* อาจารย์ประจำวิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ

Rev.Asst.Prof.Dr. Satanun Boonyakiat

* Lecturer, Faculty Member of McGilvary College of Divinity, Payap University.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 6 กุมภาพันธ์ 2565

* แก้ไข 22 มีนาคม 2565

* ตอรับบทความ 23 มีนาคม 2565

บทคัดย่อ

สถานการณ์ความทุกข์ยากลำบากของผู้คนในสังคมไทยเรียกร้องเทววิทยาที่ไม่เป็นเพียงการอภิปรายในเชิงทฤษฎี แต่สามารถตอบสนองปัญหาต่างๆ ในปัจจุบันได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งเป็นเทววิทยาที่อยู่บนรากฐานของคริสต์ศาสนาและเรียนรู้จากหลักคำสอนของพุทธศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำสอนเรื่องอริยสัจสี่ บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเทววิทยาเรื่องความทุกข์ที่เหมาะสมกับสังคมไทยในปัจจุบันซึ่งมีความสำคัญดังนี้

ประการแรก ความทุกข์เป็นความจริงที่สลับซับซ้อน การศึกษาเรื่องความทุกข์จึงควรเป็นการศึกษาความทุกข์ประเภทต่างๆ อย่างเฉพาะเจาะจง และตอบสนองความทุกข์แต่ละประเภทอย่างเป็นรูปธรรม

ประการที่สอง สาเหตุของความทุกข์มีหลายประการ แต่บทความนี้กล่าวถึงสาเหตุเพียงสองประการ นั่นคือความทุกข์เป็นผลของบาปและความทุกข์เป็นสิ่งที่ไม่สามารถอธิบายได้ มนุษย์ควรตอบสนองความทุกข์ที่เป็นผลของบาปด้วยการกลับใจ อย่างไรก็ตาม ความทุกข์บางประเภทเป็นสิ่งที่ไม่สามารถอธิบายได้ ซึ่งมนุษย์ควรตอบสนองด้วยการยึดมั่นในความเชื่อในพระเจ้า

ประการที่สาม ทศนคติและพฤติกรรมที่เหมาะสมสามารถป้องกันมนุษย์จากความทุกข์หลายประการและช่วยมนุษย์ให้ตอบสนองความทุกข์ได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม คริสต์ศาสนายืนยันว่าพระเจ้าทรงเป็นผู้เดียวที่สามารถช่วยมนุษย์ให้หลุดพ้นจากความทุกข์ได้อย่างแท้จริง ดังนั้นมนุษย์ควรเชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์ อีกทั้งกล้าเผชิญความทุกข์ร่วมกับพระคริสต์และมีส่วนร่วมในความทุกข์ของผู้อื่น

คำสำคัญ: เทววิทยาเรื่องความทุกข์
บริบทไทย
พุทธศาสนา
อริยสัจสี่

Abstract

The reality of human suffering in Thailand demands a theology that is not just an academic exercise but can respond to different kinds of suffering appropriately. Also, it must be rooted in the Christian faith and learning from the Buddhist teachings, particularly the Four Noble Truths. Therefore, this article aims to present a theology of suffering that is relevant to today's Thai society. This study will discuss three aspects of such theology:

First, suffering is a complex reality. Therefore, suffering calls for a theology that specifically addresses different kinds of suffering and responds to them appropriately.

Second, there are many interpretations of the causes of suffering in Christianity, but this article focuses on two interpretations that relate to the Buddhist teachings: suffering is the result of sin, and suffering is a mystery. If the cause of suffering is sin, one must repent. If the cause of suffering remains a mystery, one should go through incomprehensible suffering by faith in God.

Finally, proper attitudes and actions can empower sufferers and avert preventable suffering to a certain degree. However, only God's redemptive work can bring suffering to complete extinction. Therefore, human beings should believe in Jesus Christ and learn to participate in the suffering of Christ and the suffering of other people.

Keywords: Theology of Suffering; Thai Context; Buddhism; Four Noble Truths

บทนำ

ปัจจุบันผู้คนในสังคมไทยกำลังเผชิญความทุกข์นานัปการเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และวิกฤตการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศีลธรรม และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งต้องเผชิญความยากลำบากต่างๆ ในชีวิตส่วนตัว ในครอบครัว และในชุมชน เช่น ความขัดแย้ง ความเจ็บป่วย ความพิการ และความตาย ผู้คนจึงต้องการพ้นจากความทุกข์ต่างๆ ต้องการแนวทางที่ช่วยให้เผชิญความทุกข์ได้อย่างเหมาะสม และต้องการหนทางที่ช่วยให้หลุดพ้นจากความทุกข์อย่างแท้จริง

ด้วยเหตุนี้ ท้าววิทยาที่เหมาะสมกับสังคมไทยในปัจจุบันจึงไม่ควรเป็นการอภิปรายในเชิงทฤษฎีเท่านั้น แต่เป็นท้าววิทยาที่สามารถตอบสนองปัญหาในปัจจุบันได้อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถเชื่อมโยงหลักคำสอนของคริสต์ศาสนากับหลักคำสอนของพุทธศาสนาซึ่งคนไทยส่วนใหญ่ใช้เป็นแนวทางในการตอบสนองความทุกข์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำสอนเรื่องอริยสัจสี่ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของพุทธศาสนา (แสง จันทร์งาม, 2544)

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอท้าววิทยาเรื่องความทุกข์ที่เหมาะสมกับสังคมไทยในปัจจุบันโดยศึกษาประเด็นสำคัญสามประเด็นเกี่ยวกับความทุกข์ คือ (1) ความจริงที่สลับซับซ้อนของความทุกข์ (2) สาเหตุของ

ความทุกข์ และ (3) ทางสู่การดับทุกข์ แต่ละประเด็นจะเปรียบเทียบหลักคำสอนเรื่องความทุกข์ของพุทธศาสนากับคริสต์ศาสนา จากนั้นจะนำเสนอท้าววิทยาเรื่องความทุกข์ที่อยู่บนรากฐานของคริสต์ศาสนาและเรียนรู้จากพุทธศาสนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษานี้จะช่วยผู้คนในสังคมไทยให้สามารถเผชิญความทุกข์ได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้นและพบหนทางหลุดพ้นจากความทุกข์ได้อย่างแท้จริง

อนึ่ง การเปรียบเทียบเชิงวิชาการที่แสดงให้เห็นความสอดคล้องและความแตกต่างนี้ไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อบ่งชี้ว่าคำสอนใดถูกหรือผิด แต่มีเป้าหมายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยความเคารพและให้เกียรติ โดยนำความสอดคล้องและความแตกต่างมาเสริมสร้างกันและกัน นอกจากนี้ บทความนี้ไม่ได้นำเสนอท้าววิทยาเรื่องความทุกข์ในบริบทไทยที่ครบถ้วนสมบูรณ์ แต่นำเสนอท้าววิทยาเรื่องความทุกข์ที่เหมาะสมกับผู้คนในสังคมไทยในปัจจุบันเท่านั้น

1. ความจริงที่สลับซับซ้อนของความทุกข์

การเปรียบเทียบอริยสัจข้อแรก (ความจริงเรื่องทุกข์) กับหลักคำสอนเรื่องความทุกข์ของคริสต์ศาสนาชี้ให้เห็นว่าความทุกข์เป็นความจริงที่สลับซับซ้อนและเรียกร้องการตอบสนองอย่างเป็นรูปธรรม ในขณะที่ท้าววิทยาเรื่องความทุกข์ที่พัฒนาขึ้นในโลกตะวันตก

มักศึกษาความทุกข์ภายใต้หัวข้อความชั่วร้าย (Evil) และความถูกต้องของพระเจ้า (Theodicy) ซึ่งเน้นการอธิบายในเชิงทฤษฎี พุทธศาสนา เน้นประสบการณ์จริงของมนุษย์ที่ทนทุกข์และแสวงหาการตอบสนองในทางปฏิบัติ ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้แลเป็นทุกข์อริยสัจ คือ ความเกิดก็เป็นทุกข์ ความแก่ก็เป็นทุกข์ ความเจ็บไข้ก็เป็นทุกข์ ความตายก็เป็นทุกข์ ความประจวบด้วยสิ่งที่เป็นที่รักก็เป็นทุกข์ ความพลัดพรากจากสิ่งที่เป็นที่รัก ก็เป็นทุกข์ ประราณสิ่งใดไม่ได้สิ่งนั้น ก็เป็นทุกข์ โดยย่อ อุปาทานชั้น ๕ เป็นทุกข์” (วิ. มหา. 4/14/45)

สำหรับพุทธศาสนา คำว่า “ความทุกข์” มีความหมายที่หลากหลาย จากคำสอนเรื่องไตรลักษณ์ พระพุทธเจ้าแบ่งความทุกข์ออกเป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) ทุกข์ที่เป็นความรู้สึกทุกข์ เช่น ความทุกข์กายทุกข์ใจ เจ็บป่วย โศกเศร้า 2) ทุกข์ที่แฝงอยู่ในความผันแปรของสุข คือ ความทุกข์ที่ปรากฏขึ้นเมื่อความสุขที่เคยมีนั้นหมดลง 3) ทุกข์ตามสภาพสังขาร หมายถึง การที่ทุกสิ่งอยู่ในสภาพซึ่งถูกบีบคั้นด้วยปัจจัยที่ขัดแย้ง มีการเกิด เสื่อมสลาย ดับไปตามกาลเวลา ทุกสิ่งไม่สมบูรณ์ในตัวเอง และไม่คงอยู่ตลอดไป ดังนั้นการยึดติดอยู่กับสิ่งใดๆ จึงนำไปสู่ความรู้สึกทุกข์ (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์, 2562)

จากความเข้าใจนี้ อริยสัจข้อแรกจึงไม่เพียงกล่าวถึงความรู้สึกทุกข์ แต่รวมถึงทุกข์ตามสภาพสังขารเนื่องจากทุกสิ่งไม่สมบูรณ์ในตัวเองและไม่คงอยู่ตลอดไป พระพุทธเจ้าชี้ให้เห็นว่ามนุษย์จำเป็นต้องเผชิญความทุกข์หลายลักษณะ นั่นคือความทุกข์กายทุกข์ใจที่เกี่ยวข้องกับการเกิด แก่ เจ็บไข้ และตายซึ่งมนุษย์หลีกเลี่ยงไม่ได้ ความรู้สึกทุกข์ที่เกิดจากการยึดติดกับสิ่งที่ไม่ยั่งยืน และความทุกข์ตามสภาพสังขารเนื่องจากมนุษย์อยู่ในสภาพซึ่งถูกบีบคั้นด้วยปัจจัยที่ขัดแย้ง มีการเกิด เสื่อมสลาย ดับไปตามกาลเวลา ดังนั้น ใจความสำคัญของอริยสัจข้อแรก คือ “รับรู้ความจริงเกี่ยวกับทุกข์ตามที่มันเป็นอยู่ แล้วมองดูรู้จักชีวิต รู้จักโลกตามที่มันเป็นจริง” (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์, 2562, น. 895)

ในทำนองเดียวกัน คริสต์ศาสนายืนยันว่าความทุกข์เป็นความจริงที่สลับซับซ้อน พระคัมภีร์ใช้หลายคำในการบรรยายความทุกข์ เช่น ทุกข์ ลำบาก เจ็บ ขมเหง เศร้า ทรมาน ปวด ระทม ฯลฯ คำเหล่านี้มาจากรากศัพท์ภาษาฮีบรูและกรีกที่ต่างๆ กันซึ่งอธิบายความทุกข์ในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป บางคำเน้นความเจ็บปวดในฝ่ายร่างกาย บ้างเน้นความทุกข์ใจของบุคคลและชุมชน บ้างบรรยายความทุกข์อย่างแสนสาหัสที่เกิดจากการกระทำของศัตรู บ้างกล่าวถึงความทุกข์ที่เกี่ยวข้องกับ

ความชั่วร้าย ตัวอย่างเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าพระคัมภีร์ไม่ได้สอนเรื่องความทุกข์ที่เป็นนามธรรม แต่บันทึกเรื่องราวของผู้คนที่พยายามเข้าใจและตอบสนองความทุกข์อย่างเหมาะสมในสถานการณ์จริงที่พวกเขาต้องเผชิญ (Boonyakiat, 2020)

พุทธศาสนาและคริสต์ศาสนาจึงเห็นพ้องต้องกันว่าความทุกข์เป็นประสบการณ์จริงของมนุษย์และเป็นความจริงที่สลับซับซ้อน ปัญหาเรื่องความทุกข์จึงไม่ได้เป็นเพียงปัญหาเชิงวิชาการที่ต้องการคำอธิบาย หากแต่เป็นความท้าทายในชีวิตจริงที่เรียกร้องการตอบสนองอย่างเฉพาะเจาะจงและเป็นรูปธรรม ดังนั้น ท้าววิทยาทานเรื่องความทุกข์ที่เหมาะสมกับสังคมไทยไม่ควรเน้นการศึกษาหลักการกว้างๆ เกี่ยวกับความทุกข์หรือเน้นการอธิบายในเชิงทฤษฎี แต่ควรพิจารณาความทุกข์ประเภทต่างๆ อย่างเฉพาะเจาะจง อีกทั้งตอบสนองความทุกข์แต่ละประเภทอย่างเป็นรูปธรรม

2. สาเหตุของความทุกข์

สำหรับพุทธศาสนา สาเหตุสำคัญของความทุกข์คือ ตัณหาหรือความอยาก ส่วนคริสต์ศาสนามีคำอธิบายที่หลากหลายเกี่ยวกับสาเหตุของความทุกข์ แต่บทความนี้จะกล่าวถึงคำอธิบายเพียงสองประการที่เกี่ยวข้องกับหลักคำสอนของพุทธศาสนา นั่นคือ (1) ความทุกข์

เป็นผลของบาป และ (2) ความทุกข์เป็นสิ่งที่ไม่สามารถอธิบายได้ โดยศึกษาจากหลักคำสอนเรื่องผลของบาป (retribution) และคำสอนของหนังสือโยบ ตามลำดับ

ในอริยสัจข้อที่สอง (ความจริงเรื่องเหตุแห่งทุกข์) พระพุทธเจ้าตรัสว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้แลเป็นทุกข์สมุทัยอริยสัจ คือ ตัณหาอันทำให้เกิดอีก ประกอบด้วยความกำหนดด้วยอำนาจความเพลิน มีปกติเพิลินในอารมณ์นั้นๆ คือ กามตัณหาภวตัณหา วิภวตัณหา” (วิ. มหา. 4/14/45) พระพุทธเจ้าสอนว่าที่มาของความทุกข์ก็คือตัณหาหรือความอยาก ซึ่งทำให้มนุษย์ต้องเวียนว่ายตายเกิด วิธีเดียวที่มนุษย์จะพ้นทุกข์ได้คือการดับตัณหาของตนเอง แนวคิดนี้เกี่ยวข้องกับคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมหรือกฎของเหตุและผล คำว่า “กรรม” มีความหมายตรงตัวว่า “การกระทำ” พระพุทธเจ้าไม่เชื่อว่ามีพระเจ้าที่เป็นผู้ลงโทษหรือให้รางวัลแก่มนุษย์ แต่สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ล้วนแล้วแต่เป็นผลอันเกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์เองทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการกระทำที่ดีหรือไม่ดี ซึ่งผลดังกล่าวอาจเกิดขึ้นในชาตินี้หรือชาติหน้าก็ได้ ดังนั้นพุทธศาสนิกชนจึงเข้าใจว่าความทุกข์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของมนุษย์เป็นผลกรรมของบุคคลนั้นในชาตินี้หรือชาติที่ผ่านมา

สำหรับคริสต์ศาสนา คำอธิบายประการแรกคือ ความทุกข์เป็นผลของบาป ดังที่ปรากฏในหลักคำสอนเรื่องผลของบาป (retribution) ในเฉลยธรรมบัญญัติ ชีวิตที่ยืนยาวและมั่งคั่งคือรางวัลสำหรับผู้ที่มีสัตย์จริงต่อพระเจ้า ส่วนความพินาศและภัยพิบัติเป็นผลของบาป 1 และ 2 พงศกัศัตร์ชี้ให้เห็นว่าการไม่เชื่อฟังของกษัตริย์และประชาชนทำให้สะมาเรียและเยรูซาเล็มถูกทำลาย (เช่น 2 พกษ. 17:7-8) อิสยาห์และผู้เผยพระวจนะคนอื่นๆ เตือนชาวอิสราเอลให้กลับใจใหม่เพราะบาปของพวกเขาจะนำมาซึ่งความพินาศ หลักคำสอนเรื่องผลของบาปมีปรากฏในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ด้วย โดยมีการเพิ่มเติมคำสอนเรื่องผลของบาปในชีวิตหลังความตายและการพิพากษาในอนาคต (เช่น มธ. 24-25 และ วว. 20:11-15)

คำอธิบายประการที่สอง ความทุกข์เป็นสิ่งที่ไม่สามารถอธิบายได้ ดังที่ปรากฏในคำสอนของหนังสือโยบในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมที่ทำลายหลักคำสอนเรื่องผลของบาปที่ตายตัวเกินไป นั่นคือการเข้าใจว่าคนชอบธรรมจะได้รับพระพรเสมอและคนอธรรมเท่านั้นที่จะพบความทุกข์ (Murphy, Roland, 2002) เนื้อหาของหนังสือโยบพิสูจน์ว่าคนชอบธรรมอาจพบความทุกข์อย่างแสนสาหัสแม้ว่าไม่ได้ทำบาป เมื่อพระเจ้าตรัสกับโยบในบทที่ 38 – 41 พระองค์ไม่ได้โทษชาดานและไม่ได้

อธิบายเหตุผลสำหรับความทุกข์ของโยบ แต่พระเจ้าตรัสถึงความลึกลับและสลับซับซ้อนของการทรงสร้างซึ่งอยู่เหนือความเข้าใจของมนุษย์ เพื่อชี้ให้เห็นว่ามนุษย์ไม่มีสิทธิ์กล่าวหาว่าพระเจ้าไม่ยุติธรรม (Hartley, John, 1988) หนังสือโยบจึงยืนยันว่าความทุกข์บางประเภทเป็นสิ่งที่ไม่สามารถอธิบายได้

นอกจากนั้น หนังสือโยบยังแสดงให้เห็นว่า คำถามสำคัญเกี่ยวกับความทุกข์ไม่ใช่คำถามในเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุของความทุกข์ แต่เป็นคำถามในโลกของความเป็นจริงเกี่ยวกับการตอบสนองที่เหมาะสมต่อความทุกข์ ด้วยเหตุนี้ ปัญหาเรื่องความทุกข์ที่ผู้เขียนหนังสือโยบกล่าวถึงคือ มนุษย์จะตอบสนองอย่างไรต่อความจริงเรื่องความทุกข์ที่ไม่สามารถอธิบายได้ ซึ่งผู้เขียนหนังสือโยบได้เสนอว่า มนุษย์ควรตอบสนองต่อความทุกข์ที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยการยึดมั่นในความจริงและความเชื่อในพระเจ้า (สารบัญ บุญยเกียรติ, 2559)

จากการศึกษาเปรียบเทียบคำสอนของพุทธศาสนาและคริสต์ศาสนาเกี่ยวกับสาเหตุของความทุกข์ พบว่าคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมและผลของบาปสอดคล้องกันเนื่องจากต่างเน้นความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลของการกระทำ และต่างยืนยันว่าความทุกข์เป็นผลของการกระทำที่ไม่ถูกต้องของมนุษย์ การ

เปรียบเทียบนี้ช่วยให้คริสตชนมีความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้นว่า บุคคลอาจพบความทุกข์บางประการเนื่องจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องของตนเอง ไม่ใช่เพราะการกระทำของผู้อื่นหรือการลงโทษของพระเจ้า ผู้เชื่อจึงไม่ควรคิดว่าพระเจ้าเป็นผู้พิพากษาที่โหดร้ายที่ทำให้ตนเองทุกข์ยาก แต่ควรสำรวจตนเองด้วยความถ่อมใจว่าความทุกข์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลของบาปของตนเองหรือไม่ แล้วกลับใจจากบาปนั้น

ข้อสรุปนี้ไม่ได้หมายความว่าคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมและผลของบาปเหมือนกันทุกประการ การศึกษาอย่างถี่ถ้วนชี้ให้เห็นว่าพุทธศาสนาและคริสต์ศาสนามีความเข้าใจที่ต่างกันเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลของการกระทำ สำหรับพุทธศาสนา กฎแห่งกรรมเป็นกฎธรรมชาติของเหตุและผลที่ตายตัว ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และไม่ได้เกิดขึ้นตามการพิพากษาของพระเจ้า นอกจากนี้ กฎแห่งกรรมยังเป็นกระบวนการที่ลึกลับซับซ้อน บุคคลหนึ่งอาจได้รับผลกระทบในชีวิตนี้หรือในภพหน้าก็ได้ สำหรับคริสต์ศาสนา หลักคำสอนเรื่องผลของบาปยืนยันว่าพระเจ้าทรงเป็นผู้พิพากษาที่อยู่เหนือความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลของการกระทำ โดยพระคุณของพระเจ้า พระองค์ไม่ได้พิพากษามนุษย์ตาม

การกระทำของพวกเขา (จะกล่าวถึงเรื่องนี้ภายหลัง) นอกจากนั้น คริสต์ศาสนากล่าวถึงผลของการกระทำแบบตรงไปตรงมา ไม่ลึกลับซับซ้อน ยกตัวอย่างเช่น “มือที่เกียจคร้านทำให้ยากจน แต่มือที่ขยันขันแข็งทำให้มั่งคั่ง” (สภษ. 10:4)

อย่างไรก็ตาม หนังสือโยบยืนยันว่าความทุกข์ที่บุคคลหนึ่งต้องเผชิญไม่จำเป็นต้องเป็นผลของบาปเสมอไป เนื่องจากความทุกข์บางประเภทเป็นสิ่งที่ไม่สามารถอธิบายได้ ดังนั้น เทววิทยาเรื่องความทุกข์ในบริบทไทยควรช่วยให้ผู้คนตระหนักว่าความทุกข์ไม่จำเป็นต้องเป็นผลของบาปเสมอไป และหากผู้ใดเผชิญความทุกข์ที่ไม่สามารถอธิบายได้ บุคคลนั้นไม่ควรโทษตนเอง แต่ควรตอบสนองด้วยการยึดมั่นในความสัตย์จริงและความเชื่อในองค์พระผู้เป็นเจ้า ความเข้าใจนี้มีความหมายอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่กำลังเผชิญความทุกข์ยากลำบากเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือรู้สึกเจ็บปวดจากวิกฤตการณ์ต่างๆ ในชีวิต เนื่องจากความเข้าใจนี้ไม่ซ้ำเติมหรือกล่าวโทษผู้ที่ทุกข์ยาก แต่ให้ความหวังในการเผชิญความทุกข์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความทุกข์ที่เกินความเข้าใจ

3. ทางสู่การดับทุกข์

การเปรียบเทียบอริยสัจข้อที่สาม (ความจริงเรื่องการดับทุกข์) และอริยสัจข้อที่สี่ (ความจริงเรื่องทางสู่การดับทุกข์) กับหลักคำสอนของพระคัมภีร์ชี้ให้เห็นว่าพุทธศาสนาและคริสต์ศาสนาทอบสนองความทุกข์ด้วยวิธีการที่คล้ายคลึงกันหลายประการ แต่ท้ายที่สุด พุทธศาสนาและคริสต์ศาสนานำเสนอทางสู่การดับทุกข์ที่แตกต่างกัน

ในอริยสัจข้อที่สาม พระพุทธเจ้าตรัสว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้แลเป็นทุกข์นิโรธอริยสัจ คือ ตัณหานั่นแลดับ โดยไม่เหลือด้วยมรรคคือวิราคะ สละ สละคืน ปล่อยไป ไม่พัวพัน” (วิ. มหา. 4/14/45) คำว่า “นิโรธ” มีความหมายเดียวกับคำว่า “นิพพาน” นั่นคือ “การดับสูญอย่างสิ้นเชิงของเจตจำนงแห่งชีวิตที่ปรากฏเป็นความโลภ ความเกลียดชัง และการหลงผิด และการดับสูญของการยึดมั่นในการดำรงอยู่ จึงเป็นการหลุดพ้นจากการเกิดใหม่ ความชรา ความเจ็บป่วย และความตาย อีกทั้งหลุดพ้นจากความทุกข์และความยากเข็ญทั้งปวง” (Ven. Nyanatiloka, 1980, p.201) นี่คือจุดหมายสูงสุดของพุทธศาสนา ซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสในอริยสัจข้อที่สี่ว่ามนุษย์จะไปถึงเป้าหมายนี้ได้โดยมรรคที่มีองค์แปด ซึ่งประกอบไปด้วย การเห็นชอบ ดำริชอบ วาจาชอบ กระทำชอบ เลี้ยงชีพชอบ พยายามชอบ ระลึกชอบ และตั้งจิตมั่นชอบ

มรรคที่มีองค์แปดนี้เรียกอีกอย่างว่าทางสายกลาง ซึ่งมีความหมายโดยสรุปดังนี้ การเห็นชอบ หมายถึง การเห็นถูกต้องตามคลองธรรมตามความเป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรู้อริยสัจสี่ ดำริชอบ หมายถึง ความนึกคิดในทางที่ถูกต้อง นั่นคือความนึกคิดที่ปราศจากตัณหา ความเคียดแค้น และการเบียดเบียนผู้อื่น วาจาชอบ คือ การละเว้นการพูดเท็จ ส่อเสียด หยาบคาย และเพ้อเจ้อ กระทำชอบ คือ การไม่เบียดเบียนชีวิตคนและสัตว์ ไม่เบียดเบียนทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่น และไม่ประพฤติผิดในกาม เลี้ยงชีพชอบ หมายถึง การไม่ประกอบอาชีพที่ผิดศีลธรรมหรือผิดกฎหมาย แต่ในประกอบอาชีพที่สุจริตด้วยความขยันหมั่นเพียร พยายามชอบ คือ ความเพียรพยายามทางใจในการป้องกันความชั่วร้ายที่ยังไม่เกิดขึ้น กำจัดความชั่วร้ายที่เกิดขึ้นแล้ว สร้างความดีงามที่ยังไม่เกิดขึ้น และรักษาความดีงามที่เกิดขึ้นแล้ว ระลึกชอบ หมายถึงการตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกาย ความรู้สึก ความคิด และธรรมของตนเอง ตั้งจิตมั่นชอบ หมายถึง การกำหนดจิตให้ตั้งมั่นซึ่งจะนำไปสู่การหลุดพ้นจากกิเลสและความทุกข์ (ดู สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์, 2562, บทที่ 14-16)

ทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีงามเหล่านี้สามารถป้องกันมนุษย์จากความทุกข์หลายประการและช่วยมนุษย์ให้ตอบสนองความทุกข์ต่างๆ ได้ดีขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การเห็นชอบ

เกี่ยวกับความไม่จริงยั่งยืนของสิ่งต่างๆ ช่วยมนุษย์ให้ตระหนักว่าความชราและความตาย เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การยอมรับความจริงนี้ป้องกันมนุษย์จากความทุกข์ที่เกิดจากยึดติดกับสิ่งต่างๆ ที่ไม่ยั่งยืน ดำริชอบ คือความนึกคิดที่ปราศจากความเคียดแค้น ช่วยมนุษย์ให้ตอบสนองความทุกข์ที่เกิดจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องของผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น เพราะช่วยปลดปล่อยมนุษย์จากความขมขื่นใจและการไม่ให้อภัย

เมื่อเปรียบเทียบทางสายกลางกับหลักคำสอนของพระคัมภีร์ในมิติของหลักจริยธรรม และหลักปฏิบัติ พบว่ามีความคล้ายคลึงกันหลายประการ ยกตัวอย่างเช่น ดำริชอบ ที่รวมถึงความนึกคิดที่ปราศจากความเคียดแค้นและการเบียดเบียนผู้อื่น สอดคล้องกับคำสอนของพระเยซูที่ตรัสว่าคนที่ม่ใจเมตตาและคนที่สร้างสันติก็เป็นสุข (มธ. 5:7-9) วาจาชอบสอดคล้องกับเอเฟซัส 5:4 “และการพูดลามก การพูดเล่นไม่เป็นเรื่อง หรือการพูดหยาบโลน ก็เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม แต่จงขอบพระคุณดีกว่า” เลี้ยงชีพชอบสอดคล้องกับพระคัมภีร์หลายตอนที่สอนเรื่องการทำงาน (เช่น สภษ. 12:24 และ อฟ. 4:28) ด้วยเหตุนี้คริสตชนและพุทธศาสนิกชนควรเรียนรู้จากกันและกัน อีกทั้งร่วมกันส่งเสริมการกระทำที่ดีงามเหล่านี้ในสังคมไทยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศิลธรรม และสิ่งแวดล้อม

อย่างไรก็ตาม การเปรียบเทียบทางสายกลางกับหลักคำสอนของพระคัมภีร์ในมิติของหลักความเชื่อหรือความเข้าใจพื้นฐาน ชี้ให้เห็นความแตกต่างที่สำคัญนั่นคือ พุทธศาสนาสอนว่ามนุษย์สามารถหลุดพ้นจากความทุกข์ได้ด้วย การพึ่งพาความสามารถของตนเอง แต่คริสต์ศาสนาสอนว่ามีเพียงพระเจ้าเท่านั้นที่สามารถช่วยมนุษย์จากความทุกข์

พระคัมภีร์บันทึกว่า พระเจ้าทรงเป็นผู้ริเริ่มแผนการไถ่มนุษยชาติและสิ่งทรงสร้างทั้งหมด พงศ์พันธุ์ของหญิงในปฐมกาล 3:15 เล็งถึงพระเยซูคริสต์ที่จะทำให้หัวของซาตานแตก การไถ่ของพระเจ้าสำหรับโนอาห์และครอบครัวเมื่อน้ำท่วมโลก (ปฐมก. 6 – 9) การเลือกอับราฮัม (ปฐมก. 12) และการปลดปล่อยชาวอิสราเอลจากการเป็นทาสในอียิปต์ (อพย. 3 – 14) ล้วนเผยให้เห็นแผนการไถ่ของพระเจ้าสำหรับมนุษยชาติ

การตอบสนองที่ชัดเจนที่สุดของพระเจ้าต่อความทุกข์ปรากฏในพระเยซูคริสต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความทุกข์และความตายบนไม้กางเขนของพระองค์ โดยพระเยซู พระเจ้าทรงก้าวเข้ามาในสิ่งทรงสร้างเพื่อมีส่วนร่วมในความทุกข์ของมนุษย์และช่วยมนุษย์จากความทุกข์ พระองค์ทรงมาอยู่เคียงข้างมนุษย์เมื่อพระองค์ “ทรงเกิดเป็นมนุษย์และทรงอยู่ท่ามกลางเรา” (ยน. 1:14) พระเยซูทรงเป็นพระเจ้าที่เสด็จมารับสภาพของมนุษย์จริงๆ พระเยซูทรงมี

ประสบการณ์ถึงความจำกัดในฝ่ายร่างกายและความเจ็บปวดเช่นเดียวกับมนุษย์คนอื่นๆ แต่พระองค์ทรงปราศจากบาป (มธ. 4:2-11; ยน. 11:33-35; ฮบ. 4:15) ในการทำพันธกิจของพระเยซู พระองค์ทรงตอบสนองต่อผู้ทุกข์ยากเสมอ เช่น ทรงรักษาคนตาบอด เจ็บป่วย พิการ และถูกผีสิง (มธ. 8:14-17; 9:27-34; 12:9-13) ทรงอยู่ท่ามกลางผู้ที่สังคมตราหน้าว่าเป็นคนบาป และทรงเรียกพวกเขาให้ติดตามพระองค์ (มธ. 9:9-11; มก. 2:13-17; ลก. 19:1-10)

ที่บนกางเขน พระเจ้าทรงเข้ามามีส่วนร่วมในความทุกข์ของมนุษย์เพื่อไถ่มนุษย์จากบาปและผลของบาป นี่คือการหมายใหม่ของความทุกข์ การเป็นขึ้นมาจากความตายและการเสด็จขึ้นสู่สวรรค์ของพระเยซูคริสต์หลังจากที่พระองค์ได้ทนทุกข์และสิ้นพระชนม์ชี้ให้เห็นว่า ในที่สุดพระเจ้าจะทรงเป็นผู้มีชัยท่ามกลางความเจ็บปวดที่ไม่สามารถอธิบายได้และความทุกข์ที่ไม่ยุติธรรม คริสตชนมั่นใจได้ว่าผู้เชื่อทุกคนจะได้รับการชุบให้เป็นขึ้นมาจากความตาย และได้มีส่วนในพระสิริของพระคริสต์ (1 ธส. 4:13-18)

ในหนังสือ *The Crucified God* (พระเจ้าผู้ทรงถูกตรึง) เจอร์เก็น โมลต์มันน์ กล่าวว่าพระเจ้าทรงสำแดงพระองค์แก่มนุษย์ผ่านทางความทุกข์และกางเขน ไม่ใช่ผ่านทางฤทธิ์เดชและพระสิริ ที่บนกางเขน พระเจ้าไม่เพียง

กระทำกิจเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ภายนอกพระองค์ แต่พระองค์ยังทรงกระทำกิจภายในพระองค์เอง และทนทุกข์ในพระองค์เอง พระเยซูผู้ทรงถูกตรึงจึงสำแดงพระเจ้าผู้ทรงถูกตรึง และความทุกข์ของพระเยซูก็เป็นความทุกข์ของพระเจ้าด้วย (โมลต์มันน์, 1993)

โมลต์มันน์สรุปว่า ประวัติศาสตร์ของพระเจ้าในความตายของพระเยซูถือเป็นประวัติศาสตร์ของประวัติศาสตร์ทั้งหมด เพราะประวัติศาสตร์ทั้งหมดของมนุษย์ได้ถูกรวบรวมไว้ในเหตุการณ์นั้น ที่บนกางเขน ความทุกข์ของมนุษยชาติตลอดประวัติศาสตร์ได้ถูกรวบรวมเอาไว้ที่พระเจ้า ดังนั้นจึงไม่มีความทุกข์ของมนุษย์คนไหนที่ไม่ได้อยู่บนกางเขน ไม่มีความตายของมนุษย์คนไหนที่ไม่ได้อยู่บนกางเขน ไม่มีน้ำตาของมนุษย์คนไหนที่ไม่ได้อยู่บนกางเขน หากผู้เชื่อเผชิญความทุกข์ที่ไม่สามารถอธิบายได้และรู้สึกว่าคุณพระเจ้าทอดทิ้ง ขอให้ผู้เชื่อรู้ว่าแท้ที่จริงพระเจ้าเองเคยผ่านประสบการณ์นั้นมาแล้ว และในวันนี้พระองค์ก็ทรงทนทุกข์ร่วมกับเราด้วย เพราะพระองค์ทรงอยู่ในชีวิตของเรา ยิ่งกว่านั้น ประวัติศาสตร์ของพระเจ้ายังกำลังมุ่งไปสู่อนาคตซึ่งพระเจ้าจะทรงครอบครองทุกอย่างอย่างสมบูรณ์ เช่นเดียวกับที่ผู้เชื่อได้ทนทุกข์ร่วมกับพระเจ้าในโลกนี้ เราจะมีส่วนในความชื่นชมยินดีของพระเจ้าในเวลาที่พระองค์ทรงนำประวัติศาสตร์ของโลกนี้ไปสู่ความสมบูรณ์ (โมลต์มันน์, 1993)

ด้วยเหตุนี้ ถึงแม้ว่าทัศนคติและพฤติกรรมที่อิงตามทางสายกลางจะสามารถป้องกันมนุษย์จากความทุกข์หลายประการและช่วยมนุษย์ให้ตอบสนองความทุกข์ได้ดีขึ้น และถึงแม้ว่าหลักคำสอนเรื่องทางสายกลางกับหลักคำสอนของพระคัมภีร์จะมีความคล้ายคลึงกันหลายประการ แต่พุทธศาสนาและคริสต์ศาสนาเสนอทางสู่การดับทุกข์ที่แตกต่างกัน พุทธศาสนาสอนว่าความพยายามของมนุษย์ในการปฏิบัติตามทางสายกลางนำไปสู่นิพพาน แต่คริสต์ศาสนาสอนว่าพระเยซูทรงเป็นทางเดียวที่นำไปสู่ชีวิตนิรันดร์ พระเยซูทรงเป็นพระเจ้าที่เสด็จมาในโลกนี้ พระองค์ทรงทนทุกข์ร่วมกับมนุษย์เพื่อช่วยมนุษย์ให้หลุดพ้นจากความทุกข์ ดังนั้น มนุษย์ควรตอบสนองด้วยการกลับใจจากบาปและเชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์ อีกทั้งกล้าเผชิญความทุกข์ร่วมกับพระคริสต์และมีส่วนร่วมในความทุกข์ของผู้อื่น

จากความเข้าใจนี้ คริสตชนควรตอบสนองสถานการณ์ความทุกข์ของทุกคนในสังคมไทยด้วยการมีส่วนร่วมในความทุกข์ของผู้อื่น การตอบสนองนี้ไม่เพียงเป็นการทำตามแบบอย่างของพระเยซูในอดีตเท่านั้น แต่เป็นการที่ผู้เชื่อดำเนินพันธกิจของพระเยซูคริสต์ต่อไปในโลกนี้ด้วย หลังจากที่พระเยซูคริสต์ได้เสด็จขึ้นสู่สวรรค์ พระวิญญาณบริสุทธิ์ (พระจิต) ได้เสด็จมาทำพันธกิจในโลกนี้ต่อจากพระเยซู

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พันธกิจการเป็น “ผู้ช่วย” (พาราเคลทอส) ผู้ทรงอยู่เคียงข้างเพื่อปลอบโยน แนะนำ และช่วยเหลือ เราเห็นบทบาทนี้อย่างชัดเจนในการทำพันธกิจของพระเยซู และในปัจจุบันพระองค์ยังทรงเป็นผู้ช่วยเราผ่านทางพระวิญญาณบริสุทธิ์ (พระจิต) (Anderson, 2001) ในทำนองเดียวกัน ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และวิกฤตการณ์ต่างๆ ของผู้คนในสังคมไทย คริสตชนได้รับการทรงเรียกให้มีส่วนร่วมในพันธกิจการเป็นผู้ช่วย ผู้ให้การสนับสนุน หรือผู้แก้ข้อกล่าวหา (advocate) ให้แก่ผู้ที่กำลังประสบความทุกข์ลักษณะต่างๆ การมีส่วนร่วมในความทุกข์ของผู้อื่นจึงหมายถึงการเป็นผู้ช่วยหรือผู้ให้การสนับสนุนพวกเขาเพื่อให้พวกเขาได้มีประสบการณ์ถึงฤทธิ์เดชและการสถิตอยู่ด้วยของพระคริสต์ในความทุกข์ยากลำบากต่างๆ ในปัจจุบัน อีกทั้งได้รับการช่วยให้หลุดพ้นจากความทุกข์อย่างสมบูรณ์ นั่นคือการได้รับชีวิตนิรันดร์

สรุป

สถานการณ์ความทุกข์ยากลำบากของทุกคนในสังคมไทยเรียกร้องท้าววิทยาที่ไม่เป็นเพียงการอธิบายในเชิงทฤษฎี แต่สามารถตอบสนองปัญหาต่างๆ ในปัจจุบันได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งเป็นท้าววิทยาที่อยู่บนรากฐาน

ของคริสต์ศาสนาและเรียนรู้จากหลักคำสอนของพุทธศาสนาซึ่งคนไทยส่วนใหญ่ใช้เป็นแนวทางในการตอบสนองความทุกข์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำสอนเรื่องอริยสัจสี่

ท้าวท้าวเรื่องความทุกข์ที่เหมาะสมกับสังคมไทยในปัจจุบันมีเนื้อหาโดยสรุปดังนี้

1. ความทุกข์เป็นความจริงที่สลับซับซ้อน การศึกษาเรื่องความทุกข์จึงไม่ควรเป็นการศึกษาหลักการกว้างๆ ที่เน้นการอภิปรายในเชิงทฤษฎี แต่ควรเป็นการศึกษาความทุกข์ประเภทต่างๆ อย่างเฉพาะเจาะจงและตอบสนองความทุกข์แต่ละประเภทอย่างเป็นรูปธรรม

2. สาเหตุของความทุกข์มีหลายประการ แต่บทความนี้กล่าวถึงสาเหตุเพียงสองประการ นั่นคือความทุกข์เป็นผลของบาปและความทุกข์เป็นสิ่งที่ไม่สามารถอธิบายได้ ความทุกข์บางประเภทเป็นผลของการกระทำที่ไม่ถูกต้องของมนุษย์ หากผู้ใดเผชิญความทุกข์ บุคคลนั้นควรสำรวจตนเองว่าความทุกข์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลของบาปของตนเองหรือไม่ แล้วกลับใจจากบาปนั้น อย่างไรก็ตาม ความทุกข์บางประเภทเป็นสิ่งที่ไม่สามารถอธิบายได้ หากผู้ใดต้องเผชิญความทุกข์ที่เกินความเข้าใจ บุคคลนั้นควรตอบสนองด้วยการยึดมั่นในความสัตย์จริงและความเชื่อในองค์พระผู้เป็นเจ้า

3. ทศนคติและพฤติกรรมที่เหมาะสมสามารถป้องกันมนุษย์จากความทุกข์หลายประการและช่วยมนุษย์ให้ตอบสนองความทุกข์ได้ดีขึ้น ดังนั้น ผู้ที่นับถือศาสนาต่างๆ ควรเรียนรู้จากกันและกัน อีกทั้งร่วมกันส่งเสริมการกระทำที่ดีงามเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย อย่างไรก็ตาม คริสต์ศาสนายืนยันว่าพระเจ้าทรงเป็นผู้เดียวที่สามารถช่วยมนุษย์ให้หลุดพ้นจากความทุกข์ได้อย่างแท้จริง ดังนั้น มนุษย์ควรเชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์ อีกทั้งกล้าเผชิญความทุกข์ร่วมกับพระคริสต์และมีส่วนร่วมในความทุกข์ของผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเป็นผู้อยู่เคียงข้างเพื่อปลอบโยน แนะนำ และช่วยเหลือผู้ที่กำลังเผชิญวิกฤตการณ์ต่างๆ ในปัจจุบัน

บทความนี้ได้นำเสนอประเด็นสำคัญของท้าวท้าวเรื่องความทุกข์ที่เหมาะสมกับสังคมไทยในปัจจุบันโดยสังเขป ยังคงมีคำถามอื่นๆ และประเด็นอื่นๆ อีกมากมายที่เกี่ยวข้องกับท้าวท้าวเรื่องความทุกข์ รวมทั้งควรมีการศึกษาเปรียบเทียบหลักคำสอนของพุทธศาสนากับคริสต์ศาสนาอย่างละเอียดถี่ถ้วนมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาจะช่วยพุทธศาสนิกชน คริสต์ศาสนิกชน และศาสนิกชนอื่นๆ ซึ่งกำลังเผชิญความทุกข์ยากลำบากร่วมกันให้สามารถเผชิญความทุกข์ได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้นและพบหนทางหลุดพ้นจากความทุกข์ได้อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สาธัญญ บุญยเกียรติ. (2017). **คริสต์ศาสนศาสตร์ใกล้ตัว: มุมมองใหม่**. กนกบรรณสาร.
- สาธัญญ บุญยเกียรติ. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). ปัญหาเรื่องความทุกข์ในหนังสือโยบและความหมายโดยนัยต่อเทววิทยาเรื่องความทุกข์ในบริบทพุทธศาสนาในประเทศไทย. วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม, 8(2). 10-34.
- แสง จันทร์งาม. (2544). **อริยสัจ 4**. สร้างสรรค์บุ๊คส์.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2562). **พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย**. ฉบับข้อมูลคอมพิวเตอร์.
- Boonyakiat, Satanun. (2020). **A Christian theology of suffering in the context of Theravada Buddhism in Thailand**. Langham Monographs.
- Hartley, John E. (1988). **The book of Job**. Eerdmans.
- Moltmann, Jurgen. (1993). **The crucified God: The cross of Christ as the foundation and criticism of Christian theology**. trans. R. A. Wilson and John Bowden. Fortress Press.
- Murphy, Roland E. (2002). **The tree of life: An exploration of biblical wisdom literature** (3rd ed). Eerdmans.
- Ven. Nyanatiloka, ed. (1980). **Buddhist dictionary: manual of Buddhist terms and doctrines**. Buddhist Publication Society.

บทเรียนของการอุดมศึกษาไทยที่สามารถเรียนรู้
ได้จากแนวคิดมหาวิทยาลัยเปิด
เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใหญ่วัยทำงาน
การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
และเพื่อความอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษา

Lessons Thai Higher Education can learn
from the Open University Concept - Addressing
the needs of an aging workforce, reducing
education inequality and university survival.

ดร.ประภัศร สมสถาน

* สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพายัพ

บาทหลวงศราวิน พัดศรีเรือง

* บาทหลวงในคริสต์ศาสนจักรโรมันคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลราชบุรี

* ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์สังคมพัฒนา สังฆมณฑลราชบุรี

Dr.Prapatsorn Somsathank

* Educational Administration, Graduate School, Payap University.

Rev.Sarawin Patsriruang

* Reverend in Roman Catholic Church, Ratchaburi Diocese.

* Assistance Director of Ratchaburi Diocesan Social Action Centre.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 9 เมษายน 2564

* แก้ไข 21 พฤษภาคม 2564

* ตอบรับบทความ 25 พฤษภาคม 2564

บทเรียนของการอุดมศึกษาไทยที่สามารถเรียนรู้ได้จากแนวคิดมหาวิทยาลัยเปิด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใหญ่วัยทำงาน การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ฯ

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดของมหาวิทยาลัยเปิดที่สามารถนำมาปรับใช้กับการจัดการปัญหาที่การอุดมศึกษาไทยต้องเผชิญในปัจจุบัน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านจากการผลิตแรงงานเพื่อป้อนสู่ภาคอุตสาหกรรมหนักไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่อาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่ประกาศโดยรัฐบาลเมื่อปี พ.ศ. 2561 ปัจจุบันการอุดมศึกษาไทยกำลังเผชิญกับวิกฤตหลัก 3 ประการ ดังนี้ ประการแรก ประชากรวัยเรียนที่ลดลงตามอัตราส่วนการชะลอตัวทางประชากรศาสตร์ ประการที่สอง ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และประการที่สาม การฝกอบรมผู้ใหญ่วัยทำงาน

ผู้เขียนได้นำเสนอรูปแบบของมหาวิทยาลัยเปิดเพื่อรับมือกับวิกฤตดังกล่าว ภายใต้การวิจัยและการวิเคราะห์ความสำเร็จรวมทั้งนวัตกรรมที่ล้ำสมัยตลอด 50 ปี มหาวิทยาลัยเปิดประสบความสำเร็จระดับนานาชาติในการให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่นักศึกษามากมายในสถานที่ต่างๆ อย่างไม่จำกัดพื้นที่หรือภูมิลาเนา โดยมีการเข้าถึงการศึกษาของผู้ใหญ่วัยทำงานในประเทศที่มีรายได้ปานกลางและรายได้ต่ำด้วยเหตุนี้จึงเป็นการจัดการปัญหาช่องว่างและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และที่สำคัญคือการจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

บทความนี้นำเสนอข้อค้นพบและข้อเสนอแนะในการยกระดับคุณภาพการอุดมศึกษาไทย เพื่อความเจริญก้าวหน้าและเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชากรและวิสัยทัศน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ บทความนี้สรุปด้วยประเด็นคำถามที่สำคัญสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย พร้อมทั้งแนะนำแหล่งข้อมูลสำหรับผู้เกี่ยวข้องเพื่อการพิจารณาในการวางแผนและการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

คำสำคัญ: การศึกษาทางไกล; การรับสมัครนักศึกษา; การตลาดทางการศึกษา; การบริหารการศึกษา; อุปสรรคแบบสามเหลี่ยม; มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่

Abstract

This article aimed to investigate the extent to which the Open University concepts principle are applicable, alleviating current problems faced by Thai Higher Education. Thai Universities were at a crossroads in transitioning from a heavy industry-based workforce to a high tech and innovation value-based economy in alignment with the Thailand 4.0 initiative 20 years plan launched by the government in 2018. Thai Higher Education faced the following critical issues; firstly, a demographic downturn of the student-leaver population; secondly, education inequality; and thirdly, re-training an aging workforce.

I proposed that the OU (Open University) model adequately addressed these challenges, based on the available conducted research and an analysis of 50 years of success and groundbreaking innovation. The open Universities have achieved international success in providing quality education to an expanding student base, independent of location, and reached working adults in middle-income and poorer countries, thus bridging the inequity gap, and most importantly, provided programs of study as interventions to deliver social and economic change.

บทเรียนของการอุดมศึกษาไทยที่สามารถเรียนรู้ได้จากแนวคิดมหาวิทยาลัยเปิด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใหญ่วัยทำงาน การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ฯ

Therefore, the findings and recommendations in this paper should prove invaluable to institutions of Higher Education in Thailand to prosper, thrive and meet the needs of the population and the country's economic vision. Finally, the paper concludes with a set of important questions and recommended resources that should be considered by all those involved in planning and facilitating Higher Education in Thailand.

Keywords: distance education
admission
marketing
administration
the iron triangle
massification

Introduction

1. Concept of Open University

According to Daniel (2019, p.196), Open Universities were the most significant innovation in higher education of the late 20th century. Open universities are institutions offering degrees with low or no entry requirements and claim to be an ideal study option for working adults, for whom studying part time is not a choice, and for some students is their only option (Marr, 2018, p.3). The goal of open universities is to offer everyone equal opportunities to develop their abilities, to improve their level of education and to retrain for a new career, with the flexibility of distance learning (Pop, 2021, para. 5).

The first Open University was established with much fanfare as a public research university in London in 1969. Current enrollment is more than 168,000 in Europe, and it qualifies as one of the world's largest universities. More than 2.2 million students have attended courses (The Open University, 2021, para. 1). Additionally, some seventy

Open Universities or single-mode distance teaching universities (DTUs) have also been established, with the largest number being found in Asia (DeVries, 2019, Introduction section, para. 1).

Open Universities use their admission policies to democratise education. This means opening access widely and empowering students with more control to manage their own learning. Open admission policies assume that it is exit standards, not entry standards that matter and quality of education can be achieved without lowering academic standards (Guri-Rosenblit, 2013, p.11).

Having said this, when non-traditional students are included in such an institution, quality and reputation become defined by the balance of risk taken in admission with outcomes of student success. Given that the nature of study is usually part-time, with work responsibilities and family obligations, the failure rate will not be as low in elite, exclusive universities. The trade-offs are the benefits in

บทเรียนของการอุดมศึกษาไทยที่สามารถเรียนรู้ได้จากแนวคิดมหาวิทยาลัยเปิด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใหญ่วัยทำงาน การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ฯ

equality and life-changing opportunity for self-motivated students (Marr, 2018, p.3).

Another important concept of Open Universities is the ability of expand enrollment at low marginal cost, which results in massification, defined as extending the reach of mass higher education to middle income and poorer countries. This increase has mainly been in Asia, Africa, and Latin America (Tait, 2018, p. 18). India, China, and Bangladesh have Open University Distance Learning (ODL) institutions with over a million students (Contact North/Nord, 2021, para. 1)

As will be seen, awareness of these important Open University concepts can play a vital part in guiding Thai Higher Education Administrators and government policy advisors to meet the critical challenges they are currently facing.

2. The Critical State of Thai Higher Education

Higher Education is at a point of unprecedented uncertainty and change, with fiscal changes leading away from previous emphasis and dependency on commercialization and exclusiveness. Distance Learning Technology is rapidly opening up new markets, with increasing international competition and flexibility. Thai Higher Education Institutions must respond to these external pressures in a timely and appropriate manner by focusing upon a more student and industry-partner focused model to meet the needs of the nation (Shacklock, 2016, p.1).

The basic issue in Thailand is that labor market demands are not being met. The majority (60%) of students in Thai higher education study social sciences, business, and law (Tangchuan as cited in Rhein, 2017, p.286), with graduates adding to an already saturated market. According to (Wittayasin, 2017, p.31), analytical

skills, problem solving abilities, foreign language skills, and technical abilities are vital to the development of the Thai economy.

2.1 Demographics

The situation is critical. The declining number of younger students will be insufficient to meet the needs of the workforce. The National Economic and Social Development Board projects that school-aged Thais, age 21 years and younger, will decrease 20% by 2040, which represents a staggering 62% decline from 1980. The decrease in higher education enrollment from 2013 to 2015 was 12%, a drop of 273,000 seats (ICEF Monitor, 2016, para. 7). The number of students at the two Thai Open Universities fell by 50% in 2019, while some private universities dropped by 70%. Deputy Education Minister Udom Kachintorn has predicted that several Thai universities would close or be merged with others in the near future (Mala, 2019, para. 10,18).

Existing institutions are becoming increasingly desperate for students, and one temptation is to consider lowering their standards. Thailand cannot afford to lower its standards in order to attract more students (Rhein, 2017, p.284). Thai higher education has not met the international standard and continues losing pace with its ASEAN neighbors. A recent report indicates that Thai universities ranked 8th out of 10 ASEAN nations (World Economic Forum, 2014-2015, p.28). Thai Higher Education must maintain sustainable growth through the upcoming and rocky transition to Thailand 4.0 and corresponding demographic shift in order to survive while at the same time meeting the needs of a changing and aging workforce.

2.2 Budget Considerations

Throwing money at the problem has not been successful. The problem is not a financial issue as the Thai education budget had been growing considerably with an increase of 29% from 2010 to its peak in 2015 of 559.43

บทเรียนของการอุดมศึกษาไทยที่สามารถเรียนรู้ได้จากแนวคิดมหาวิทยาลัยเปิด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใหญ่วัยทำงาน การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ฯ

billion baht. It has somewhat leveled off at 493.1 billion baht in 2019 (Statista, 2019, table). However, Thai student performance is declining while the cost to educate on a per student basis increases (Oxford Business Group, 2017, para. 15).

The breakdown of the proposed 2022 budget for the improvement of Higher Education of 117.8 billion baht is 80% for higher education personnel salaries, 33% for operational costs, and 7% for improving the excellence of higher education institutes and developing highly specialized manpower to respond to the needs of the country (Thepatat, 2021, para. 1,4). In consideration, it does not seem reasonable that increasing teacher salaries necessarily results in better quality teaching.

2.3 Open University Solutions

Other strategies are therefore necessary. This is where the Open University concept can help. Re-evaluating admission requirements, a renewed marketing focus with

appropriate skills, and a critical thinking curriculum to retrain an aging workforce, along with a model of growth (massification concept and the ‘Iron Triangle’ – see section 6), will be extremely advantageous for the survival of Thai Higher Education.

3. Re-evaluation of Marketing and Admission Procedures

Following Open University concepts, institutions need to specifically consider which socio-economic groups have been historically excluded from admission and then re-evaluate entrance opportunities and marketing strategies. Traditional marketing focus is directed exclusively to those competitively eager to apply but excludes those for whom higher education may be culturally and socially challenging. Too often the commercial aspect of marketing is disproportionately prioritized over considering the needs of students (Tait, 2013, p.11).

Study programs must align with the needs of the nation and empower students to be successful in making life choices. It may help the organization to formally or informally frame their current and future proposed programmes of study and think of them as ‘interventions to deliver desired social and economic change’ (Tait, 2013, p.2). Higher Education is starting to adapt to the habits and attitudes of older learners as students’ median and average ages increase (Daniel, 2019, p.203).

According to (Michael and Trines, 2018, University Admissions section, para. 2) a new admissions system for the 54 Thai public universities, the Thai Central Admission System (TCAS), was implemented in 2018 for the purpose of making the admissions process more socially fair, especially for previously disadvantaged applicants from families that could not afford the additional tutoring, examination fees and travel expenses involved. As a result, there is now less emphasis on examination

results. Private universities, however, can admit students based on alternative criteria.

4. Education Inequality in Thailand – A product of Exclusiveness

Inequality in Thailand has worsened in recent years. In 2016 it was ranked number three. However, in 2018 Thailand became the most unequal country in the world, ahead of Russia and India, with 66.9% of the country’s wealth controlled by 1 percent (500,000 people) (Bangkok Post, 2018, para. 2,5). The Thai government’s policy on higher education has mainly focused on making the top universities more competitive and, therefore, exclusive. The two Thai Open Universities were established in the 1970’s for those who could not be accommodated or failed to qualify for the major private universities.

Ramkhamhaeng University, with an enrollment of 525,000, is the 14th largest university in the world (Yee, 2018, para. 7) and Sukhothai Tham-

บทเรียนของการอุดมศึกษาไทยที่สามารถเรียนรู้ได้จากแนวคิดมหาวิทยาลัยเปิด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใหญ่วัยทำงาน การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ฯ

mathirat Open University (STOU) established in 1978, has a recent enrollment of 64,205 (STOU FAQs, 2016, para. 4). These are universities for which students need not take any entrance examinations; they are required only to hold a high school diploma. In 2004, the Rajabhat University Act sought to address an urgent demand for higher education, and a number of postsecondary institutes were converted to universities. There are now 38 Rajabhat Institutes, previously called *Wittayalai Khru* (teachers colleges), recognized as universities offering courses and degrees in many fields (OHEC 2019, list)

Although inequality in Thai Higher Education caused by closed University competitiveness has been somewhat alleviated through the establishment of open admission universities and Rajabhat Institutes, the problem persists. Budget allocation for limited admission universities is ten times higher than that given to Rajabhat universities. The different

level of resources that go into different types of universities ultimately creates inequality in students' performance (Wittayasin, 2017, p.34). Regional disparities also contribute to education inequity, most significantly in the eastern agricultural area of Isan, for example. The trend of declining migration from Isan to Bangkok and other provinces is caused by students preferring to pursue higher education and work close to their community rather than attending the elite schools in Bangkok (Lao and Parks, 2019, p.17).

Economic income, poverty, lack of resources, small schools that do not provide much more than basic literacy, and lack of financial assistance from the government contribute significantly to the lack of regional opportunity. Statistics indicate that only 19% of the Isan population have a high school diploma (Lao and Parks, 2019, p.15). Open Admission standards contribute significantly to equality of gender, economic and geographic opportunity, and is reinforced signifi-

cantly by the advantages of distance learning, and are especially helpful for students who lack the independence of movement to attend campus classes.

5. Re-training the workforce (alignment with Thailand 4.0)

Open and Distance Learning (ODL) has gained recognition in Thailand, starting with massive use and success by Sukhothai Thammathirat Open University and increasing in use at all levels of Thai Education. Major industries and employers in the private sector use ODL for developing human resources in professional and vocational fields. Short-duration, specialized ODL programs targeting particular workplace needs are increasingly popular and represent significant collaboration opportunities for Thai Higher Education in re-training an aging workforce and expanding their student base (Daniel, 2019, p.197).

Opening admission to older students, sometimes returning after years of formal schooling, has significant benefits in refreshing skills and supporting confidence. They appreciate the flexibility offered by institutions to offer professional development training and vocational re-skilling essential to job survival and economic mobility (Marr, 2018, p.2). Re-training the workforce necessarily involves endorsing, either formally or informally, the “10 Age-Friendly University Principles” of the Age-Friendly University Global Network (Eisenberg, 2019, para. 7).

6. Massification, ODL, and the Iron Triangle Concept

6.1 Massification and ODL

The potential of using Open and Distance Learning (ODL) goes beyond simply delivering courses across distances. The capacity to expand enrolments at a low marginal cost is a vital feature of ODL. As worldwide OUs have demonstrated, with enroll-

บทเรียนของการอุดมศึกษาไทยที่สามารถเรียนรู้ได้จากแนวคิดมหาวิทยาลัยเปิด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใหญ่วัยทำงาน การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ฯ

ment in the hundreds of thousands and millions, capitalizing on ODT is a viable solution to the Iron Triangle trap. ODL unlocks a vital key to remaining profitable, increasing student reach and enrollment, and above all, avoiding the Iron Triangle trap.

Sukhothai Thammathirat Open University is an example of a highly successful Open University which started with three schools; educational studies, liberal arts, and management science, and now has 12 schools of study with undergraduate, graduate, and certificate programs (Advance HE, 2020, para. 7).

6.2 The Iron Triangle Concept – Increasing School Productivity

It is important to understand the graphical strategy of the Iron Triangle developed by Daniel (2019, p. 200) when attempting to expand a school using OU principles to overcome the constraints of increasing student numbers, cutting operating costs, and improving quality all at the same time. All Thai universities are currently facing these challenges.

To explain by example, each variable has a significant effect on the other two. Increasing the number of students in a physical classroom will lower quality. Adding more teachers and/or improving the quality of learning materials increases costs. And cutting costs directly will result in lower quality and/or fewer students. Advances in ODL make it possible to accomplish all at the same time. Attempts at optimizing school systems have consistently plagued education and are the reason why educational quality is so often equated with the exclusivity of access. Technology allows education to break out of these constraints. Another term for this is Economies of Scale, which is a unique feature of the OU model (DeVries, 2019, para. 6)

Conclusion

To respond to the trend of an aging workforce and the Thailand 4.0 initiative aimed at creating important 21st Century learning skills, universities should focus on developing short-

term and continuous programs for the workforce, to ensure equality and more open access to higher education while at the same time opening access to more students.

Universities are encouraged to focus on creating more income-generating channels, based on existing resources such as teachers, researchers, and laboratories. Non-degree programs can be developed in collaboration with industry partners, as well as short-term on-demand training, certificate courses, and re-skill and up-skill programs

The educational innovations pioneered by Open Universities since 1969 are no longer exclusively in their domain due to advances in digital technology and a change in the culture of higher education. Thai Higher Education would be well advised to learn from the concepts of Open University as outlined in this paper to work towards establishing a stable and efficient education system to serve the needs of the people and the nation.

Recommended Resources

1. The Age-Friendly University (AFU) <https://www.geron.org/programs-services/education-center/age-friendly-university-afu-global-network>
2. Asian Association of Open Universities (AAOU) <https://www.aaou.org/>
3. Thailand Cyber University (TCU) <https://thaicyberu.go.th/>
4. UNESCO Paris (2016) Call to Action: <https://iite.unesco.org/files/news/639206/Paris%20Message%2013%2007%202015%20Final.pdf>

บทเรียนของการอุดมศึกษาไทยที่สามารถเรียนรู้ได้จากแนวคิดมหาวิทยาลัยเปิด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใหญ่วัยทำงาน การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ฯ

Bibliography

- Advance HE. (2020). **‘SMART’ Programme supports Fellowship at Thai open university.** n.p. <https://www.advance-he.ac.uk/news-and-views/smart-programme-supports-fellowship-thai-open-university>
- Bangkok Post. (2018 December 6). **Thailand most unequal country in 2018.** n.p. <https://www.bangkokpost.com/business/1588786/report-thailand-most-unequal-country-in-2018>
- Contact North/Nord. (2021). **Searchable Directory of More than 65 Open Universities Worldwide.** TeachOnline.CA. <https://teachonline.ca/tools-trends/universities>
- Crocco, O. S. (2018). **Thai higher education: Privatization and massification.** In *Education in Thailand* (pp.223-255). Springer, Singapore. https://www.researchgate.net/publication/328683933_Thai_Higher_Education_Privatization_and_Massification_An_Old_Elephant_in_Search_of_a_New_Mahout
- Daniel, J. S. (2019). **Open Universities: Old concepts and contemporary challenges.** *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 20(4), 195-211. <https://www.erudit.org/en/journals/irrodl/1900-v1-n1-irrodl04939/1065476ar/abstract/>
- DeVries, I. (2019). **Open Universities and Open Educational Practices: A Content Analysis of Open University Websites.** *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 20(4). <http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/4215/5170>
- Educating the World through Asia. (2021). **Asian Association of Open Universities.** n.p. <https://www.aaou.org/>
- Eisenberg, R. (2019, June 4). **Age-Friendly Universities Are Finally Here.** *Forbes.* n.p. <https://www.forbes.com/sites/nextavenue/2019/06/04/age-friendly-universities-are-finally-here/?sh=357ca03f70f5>

- Guri-Rosenblit, S. (2013). **Open/distance teaching universities worldwide: Current challenges and future prospects**. Stara strona magazynu EduAkcja, 4(2). <https://www.oerknowledgecloud.org/record1270>
- ICEF Monitor. (2016, July 12). **Thai demand for higher education cooling as population ages**. n.p. <https://monitor.icef.com/2016/07/thai-demand-higher-education-cooling-population-ages/>
- Lao, R., Parks, T. (2019). **Thailand's Inequality: Myths & Reality of Isan**. The Asia Foundation. n.p. <https://asiafoundation.org/publication/thailands-inequality-myths-reality-of-isan/>
- Mala, D. (2019, January 4). **Thai universities struggle to keep up**. Bangkok Post. <https://www.bangkokpost.com/thailand/general/1604990/thai-unis-struggle-to-keep-up>
- Marr, L. (2018). **The transformation of distance learning at Open University: the need for a new pedagogy for online learning?**. In Higher Education in the Digital Age. Edward Elgar Publishing. <https://www.elgaronline.com/view/edcoll/9781788970150/9781788970150.00008.xml>
- Michael, R., Trines, S. (2018). **Education in Thailand**. World Education News & Reviews (WENR). n.p. <https://wenr.wes.org/2018/02/education-in-thailand-2>
- OHEC. (2019). **List of Accredited Thai Higher Education Institutions**. Office of the Higher Education Commission, Thailand. n.p. http://inter2.mua.go.th/documents/Thai_HEIs.pdf
- Oxford Business Group. (2017). **Thailand's education sector struggles to produce positive results**. n.p. <https://oxfordbusinessgroup.com/overview/learning-curve-despite-premium-placed-learning-sector-has-struggled-show-positive-results-0>

บทเรียนของการอุดมศึกษาไทยที่สามารถเรียนรู้ได้จากแนวคิดมหาวิทยาลัยเปิด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใหญ่วัยทำงาน การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ฯ

- Pop, A. (2021, January 6). **What Are Open Universities? And Should I Study Online at One in 2021?** Study Portal. n.p. <https://www.distancelearning-portal.com/articles/236/what-are-open-universities-and-should-i-study-online-at-one-in-2021.html>
- Rhein, D. (2017). **International Higher Education in Thailand: Challenges within a Changing Context.** Journal of Alternative Perspectives in the Social Sciences, 8(3). https://www.researchgate.net/publication/327337191_International_Higher_Education_in_Thailand_Challenges_within_a_Changing_Context
- Shacklock, X. (2016). **From bricks to clicks: The potential of data and analytics in higher education.** Higher Education Commission. <https://www.policyconnect.org.uk/research/report-bricks-clicks-potential-data-and-analytics-higher-education>
- Statista Research Department. (2020, Jun 17). **Government expenditure on education Thailand from 2010 to 2019.** Statista. <https://www.statista.com/statistics/1125601/thailand-government-spending-education/>
- STOU FAQs. (2016). **Sukhothai Thammathirat Open University.** n.p. <https://www.stou.ac.th/main/en/faqs.html>
- Tait, A. (2013). **Distance and e-learning, social justice, and development: The relevance of capability approaches to the mission of open universities.** The International Review of Research in Open and Distributed Learning, 14(4). <http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/1526>
- Tait, A. (2018). **Open Universities: the next phase.** Asian Association of Open Universities Journal. https://www.researchgate.net/publication/324241575_Open_Universities_the_next_phase
- The Open University. (2021) **Facts and Figures.** The Open University. <http://www.open.ac.uk/about/main/strategy-and-policies/facts-and-figures>

- Thepatat, C. (2021, February 7). **Govt greenlights B117bn boost for higher education.** Bangkok Post. <https://www.bangkokpost.com/thailand/general/2063875/govt-greenlights-b117bn-boost-for-higher-education>
- World Economic Forum. (2014-2015). **Global Competitiveness Report.** http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdf
- Wittayasin, S. (2017). **Education challenges to Thailand 4.0.** International Journal of Integrated Education and Development, 2(2), 29-35. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/ijied/article/view/131930>
- Yee, R. (2018). **The Largest Universities In The World By Enrollment.** World Atlas. <https://www.worldatlas.com/articles/universities-with-the-largest-enrollments-in-the-world.html>

พิสูจน์ภาวการณ์มีอยู่ของพระเป็นเจ้า ของอัลแชมล์กับความนิยมในปัจจุบัน

Anselm's ontological argument and its relevance.

บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปนิธาน

* บาทหลวงในคริสตศาสนจักรโรมันคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลเชียงใหม่

* อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Rev.Dr.Werasak Yongsripanithan

* Reverend in Roman Catholic Church, Chiang Mai Diocese.

* Lecturer, Faculty of Humanities Saengtham College.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 21 ตุลาคม 2564

* แก้ไข 2 ธันวาคม 2564

* ตอบรับบทความ 13 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

หนึ่งในการพิสูจน์การมีอยู่ของพระเป็นเจ้าที่ได้รับความสนใจ คือ พิสูจน์ภาวะการมีอยู่ของพระเป็นเจ้า ซึ่งยังคงได้รับความสนใจจนถึงทุกวันนี้ ผู้เขียนได้แบ่งส่วนต่างๆ ของบทความออกเป็น 7 ส่วน 1. หลักคิดทั่วไปของการพิสูจน์ภาวะการมีอยู่ 2. ประวัติย่อๆ ของอัลแซลล์ม 3. เบื้องหลังความคิดของอัลแซลล์มในการพิสูจน์การมีอยู่ 4. เหตุผลที่อัลแซลล์มโต้แย้งว่า การไม่มีอยู่ของพระเป็นเจ้านั้น เป็นไปไม่ได้ 5. คำอธิบายการพิสูจน์ภาวะการมีอยู่ของพระเป็นเจ้า 6. Plantinga ได้พัฒนาความคิดการพิสูจน์การมีอยู่ของพระเป็นเจ้าของอัลแซลล์ม และ 7. สรุป

คำสำคัญ: ข้อพิสูจน์ทางภาววิทยาของอัลแซลล์ม
การมีอยู่ของพระเป็นเจ้า
แพลนทิงกา

Abstract

One of the interesting proofs offered for the existence of God is what is known as the ontological argument.¹ It still has some relevance for today, and it has modern versions. I divide this article into seven parts. In the introduction, I give a general idea of why the ontological argument is still interesting. Secondly, I summarize St. Anselm's life for those who do not know him. In the third part, I introduce the background to St. Anselm's argument. Fourthly I explain why St. Anselm argues that God cannot be thought not to exist. In the fifth part, I explain St. Anselm's argument in more detail. Sixthly I pick up Alvin Plantinga's presentday version of the ontological argument and show how he develops it. The seventh part is the conclusion.

Keywords: St. Anselm's Ontological argument
Existence of God
Plantinga

¹ Ontology, understood as a branch of metaphysics, is the science of being in general, embracing such issues as the nature of existence and the categorical structure of reality take from [Ted Honderich, the oxford companion to Philosophy, Oxford University Press, New York, 1995, p.634]

1. Introduction

Some philosophers think that the term ontological argument originally came from Immanuel Kant, but there is no general agreement about this assertion. Those who reject it say that St. Anselm was the first to use the terms in his efforts to demonstrate the existence of God as far back as the eleventh century.

What is the aim of the ontological argument? Brian Davies explains:

“Common to all ontological arguments is the suggestion that once we understand what this amounts to, we will see that God exists. And not only that. Ontological arguments maintain that God cannot possibly fail to exist, or that there is some intrinsic absurdity in denying God’s existence. To put things another way, they hold that

God is a necessary being. Once we understand what the word “triangle” means, we can see, straight off, that ‘there are four-sided triangles’ cannot possibly be true (is necessarily false). According to ontological arguments once we take note of the meaning of the word ‘God’, we can see (maybe not straight off but with a little thought) that ‘God does not exist’ also cannot possibly be true (is necessarily false)”²

Brian Davies says that “ontological arguments maintain that God cannot possibly fail to exist, or that there is some intrinsic absurdity in denying God’s existence.”³ For the defenders of the ontological argument, God is a necessary being, and this can be demonstrated by logic. Today it is common to find people who say that

² Brian Davies, *Philosophy of Religion*, Oxford University Press, 2000, p.304.

³ Ibid. 304.

probably 'God' is just a proposition in which people use in order to be able to deal with concepts, but there is no substance behind this word – no reality. But today, we also find people who affirm the existence of God and offer reasons why God has to exist. For them, it can be equally absurd to say God does not exist. We will start with the man whose name is most associated with this argument.

2. Anselm's life

The Oxford Companion to Philosophy gives this introduction to St. Anselm:

“Anselm of Canterbury (1033-1109). Benedictine monk, second Norman Archbishop of Canterbury, and philosophical theologian dubbed ‘the father of Scholasticism’. Anselm is justly famous for his distinctive method (‘faith seeking under-

standing’), his ontological argument (s), and his classic articulation of the satisfaction theory of the atonement. Better suited to philosophy and contemplation than to politics, Anselm possessed a subtlety and originality that rank him among the most penetrating medieval thinkers (along with Augustine, Aquinas, Duns Scotus and William of Ockham) and explain the perennial fascination with his ideas”⁴

Anselm was an Italian, who, in 1059, at the age of 26, arrived at the reforming abbey of Bec in Normandy and asked to be admitted in order to study as a lay student. He later became a monk and when Lanfranc, the monk who headed the reform movement, was appointed Archbishop of Canter-

⁴ Ted Honderich, the Oxford Companion to Philosophy, Oxford University Press, New York, 1995, p.37.

bury in England, the monks chose Anselm as abbot. He had already won their admiration for his intelligence both as a theologian and as philosopher. In 1075 Anselm wrote a book called Monologion. He explained in his introduction that the monks had asked him to write down the lectures he had given them. He starts with a prayer:

“I do not aim Lord to penetrate your profundity, because I know my intellect is no match for it; but I want to understand in some small measure the truth of yours that my heart believes and loves. For I do not seek to understand that I may believe; but I believe that I may understand. For I believe this too, that unless I believe, I shall not understand. (Isaiah 7:9)”⁵

The Monologion was written for educated monks. Anselm is a man of faith who is trying to understand better what he believes. He says that the monks had asked him to write his book using reason alone; so he sets out to demonstrate the reasonableness of some of the truths that Christians believe by faith. Because of the request of the monks, he rarely uses arguments from scripture or church authority. He believes that he can show the truth of many Christian doctrines by using reason alone; truths such as the existence of God, the Trinity, the Incarnation, etc. When he sent the book to Lanfranc for his approval, Lanfranc didn't like it very much. 'Where are the quotes from Scripture and St. Augustine?' he asks. However, Anselm made no changes to the book. He continued to believe in the usefulness of reason alone.

⁵ Anthony Kenny, *Medieval Philosophy*. P.41.

Anselm believed that the truths of the Christian faith must be reasonable because they come from God, the Supreme Reason. He also believed that although there are truths that we already accept because of our faith, we should use our reason to understand them better. Suppose someone asks: "What does Creation from nothing mean?" Anselm is a careful analyst of language. What does the word 'nothing' mean? Is it a thing or 'no thing'? Or perhaps does it mean non-existence?" Reason and philosophy can give us answers, but the person who uses them must develop three qualities:

- i) Humility to save one from arrogance
- ii) Obedience to Scripture and Church teaching
- iii) Spiritual discipline to stop us from going astray.

3. Anselm's Ontological Argument

Anselm is best remembered for what is called 'the ontological argument.' He develops this in a second

book called the Proslogion. The monks of the monastery have now asked him to try to prove that God exists by using arguments from reason alone. Again, he does not in his arguments use supporting quotes from Scripture or authority. It is a rational argument – developed inside his mind with no use of outside evidence. Many great philosophers have commented on this argument. People feel that there is some fault in the argument, and still, it is difficult to explain why this is so.

To appreciate the argument, we must notice a distinction he makes between two ways in which we can understand what it means to exist or to be. First, there is mental existence – things that exist in the mind. For example I could think about the most wonderful new digital program that makes it very easy to learn a new language. I do not have it, but I have a clear picture of it in my mind; and perhaps a desire to have it. What could be better than that? Well, it would be much better if a brilliant scientist friend gave

me a present for this new program and I am now using it to learn new languages. Now it exists in reality. The reality is much better than the ‘dream language program’ I have been thinking about. If you remember that difference, it may help you understand Anselm’s proof for God’s existence.

He takes as his starting point the line from Psalm 14; ‘The fool says in his heart there is no God’. He wants to show that the fool is wrong. By pure logic, he will prove that there is a God.

“Thus, even the fool is convinced that something than which nothing greater can be conceived is in the understanding, since when he hear this, he understands it; and whatever is understood is in the understanding. And certainly, that than which a greater cannot be conceived cannot be in the understanding alone. For if it is even in the understanding alone, it can also be conceived to exist

in reality which is greater. Thus, if that than which a greater cannot be conceived is in the understanding alone, then that than which a greater cannot be conceived is itself that than which a greater can be conceived. But surely this cannot be. Thus, without a doubt, something than which a greater cannot be conceived exists, both in the understanding and in reality”⁶

In summary, St. Anselm claims to derive the existence of God from the concept of a being than which no greater can be conceived. St. Anselm reasoned that, if such a being fails to exist, then a greater being—namely, a being than which no greater can be conceived, and which exists—can be conceived. But this would be absurd: nothing can be greater than a being than which no greater can be conceived. So, a being than which no greater can be conceived—i.e., God—must exist.

⁶ <https://plato.stanford.edu/entries/ontological-arguments/>

4. Anselm argues that God cannot be thought not to exist

4.1 That God truly exists

Brian Davies, in his consideration of the ontological argument writes:

“Certainly, this being so truly exists that it cannot be even thought not to exist. For something can be thought to exist that cannot be thought not to exist, and this is greater than that which can be thought not to exist. Hence, if that –than-which-a-greater-cannot-be-thought can be thought not to exist, then that-than-which-a-greater-cannot-be-thought, which is absurd. Something-than-which-a-greater-cannot-be-thought exists so truly then, that it cannot be even thought not to exist”⁷

Etienne Gilson basically agrees with this idea of Anselm that it is impossible for someone to say that there is no God because ‘God exists’ is self-evident; it is not possible to say ‘God doesn’t exist’ and God exists at the same time. Anselm goes on to draw out other conclusions from his proof – that God is omnipotent, omniscient, etc. It is true that God may ‘not exist’ in the mind or in the practice of any individual human being – the person ignores this fact – but, for Anselm, it is logically impossible to say that God does not exist.

5. Explanation of the argument of St. Anselm

It is very important to notice at the beginning how Anselm defines the meaning of ‘God.’ He says, ‘God

⁷ Brian Davies, *Philosophy of Religion*, Oxford University Press, 2000, p.311-312

is a being than which no greater can be thought (or conceived).” Humans can possess a concept of God. It is possible for people to have in their minds an idea of God as the greatest being imaginable. Can anything be greater than this concept? Yes, a God that is not only in my mind but also really exists in a real-world outside my mind is greater.

So, the greatest being that we can possibly think of **must exist not only in my mind but also in reality.**

If it only existed in the mind – it is not the greatest. Why? Because a being that existed in the mind and in reality, would be greater. Therefore, God must exist (in reality). Anselm believed he had given a simple and logical answer to the fool. He can say to him, “you are mistaken, God does exist”.

5.1 Objections to Anselm’s Argument

From very early on, some people who studied Anselm’s argument thought there was

something not right with it. The first disagreement came from one of his own monks, Gaunilo. He objected: If someone tells me about a Lost Island, which is the most perfect Island that anyone can think of do I have to believe it also exists? It wouldn’t be the most perfect Island if it only existed in someone’s imagination?

Gaunilo had two basic disagreements with the argument. You cannot have ‘the most’ of some things. For example, you cannot say ‘I am now thinking of the biggest possible number’ Why? My friend can say, “I am thinking of that same number +1, so your number is not the biggest.” Gaunilo also said that since we don’t know anything about God, we cannot think of ‘the greatest possible being’.

The answer of St. Anselm is that the comparison between the idea of a Perfect Island and of a perfect being, a greater of which cannot be thought, is invalid. The idea of a

Perfect Island is categorical (the island belongs to a class of beings); the idea of a perfect being (God) is unique and cannot be included in any category of beings.

The weakness of Anselm's argument is its subjective nature. Just because humans can think of something (a subjective experience), this does not guarantee that it exists outside human thought in objective experience or in reality.

5.2 Objections of St. Thomas⁸

In the Summa Theologica, St. Thomas asks the question Does God Exist? As we might expect, He answers that God does exist and that this existence can be demonstrated. It is in his answer to this question that we find his famous Five Ways., Before he presents 'the ways' Thomas makes some clarifications. One of the questions that need to be

answered is 'Is the existence of God self-evident?' If it is, then there is no need to offer proofs. St. Thomas understands Anselm to be saying that God's existence is self-evident since Anselm says it cannot be logically denied. Thomas does not accept this argument, but his reasons are not the same as Gaunilo's. First, he presents the case for self-evidence. The objections always contain reasons that might be given by those who disagree with the final answer of Thomas;

Objection 1

It seems that the existence of God is self-evident. For those things are said to be self-evident to us, the knowledge of which exists naturally in us, as we can see in regard to first principles. But as the Damascene says, the knowledge of God is naturally implanted in all. Therefore, the existence of God is self-evident.

⁸ Summa Theologica. Part 1 Question 2 – the existence of God; firstly article- the Existence of God is self-evident, secondly- is it possible to demonstrate the existence of God on page 45-48.

Objection 2

Further, those things are said to be self-evident, which are known as soon as the terms are known, which the Philosopher says is true of the first principles of demonstration. Thus, when the nature of a whole and of a part is known, it is at once recognized that every whole is greater than its part. But as soon as that signification of the name God is understood, it is at once seen that God exists. For by this name is signified that thing than which nothing greater can be conceived.

But that which exists actually and mentally is greater than that which exists only mentally, it also follows that it exists actually. Therefore, the proposition “God exists” is self-evident.

Objection 3

Further, the existence of truth is self-evident. For whoever denies the existence of truth grants that truth does not exist, then the proposition “truth does not exist” is true, and if true is anything true, there must be the

truth. Therefore, “God exists” is self-evident.

Thomas now examines the meaning of ‘self-evident.’ A truth of this sort cannot be denied by any sensible person. If I have a banana and cut it in two, the whole is greater than the part. This is self-evident, and if someone disagrees about this, there is no point in continuing to talk. No proof is necessary. To say that the whole is not greater than the part is nonsense. This is the big characteristic of self-evident truths – to claim that the opposite is true is nonsense. So, is the statement ‘God exists’ a self-evident truth? No, it is not because intelligent people can and do say ‘God does not exist.’ They are not talking nonsense; it could be true.

Thomas makes another clarification about self-evidence. Something can be self-evident to someone with special knowledge but not be self-evident to someone who does not have this knowledge. So for example,

the reason why my computer won't work might be self-evident to the expert but a mystery for me.

Thomas does not accept Anselm's definition of God as a being that no greater can be conceived. He says people in the past thought that the world was the greatest thing that could be conceived; so, there is no agreement about this definition.

Some people believe that St. Thomas has given a clear explanation and proof of God's existence with his five ways. Others, however, object that the argument is circular. The existence of God is, in fact, presumed before he begins; it is not a truth that comes as a conclusion to the argument. At the conclusion of five ways, St. Thomas says that there must be a first mover, a first efficient cause, a necessary being, etc. and then he says that all understand that this first mover, efficient cause, a necessary being is God. Those who object to his method might ask, 'How do you know there must be a first

mover, etc.?' You are presuming this, so your argument goes around in circles.

Another important philosopher who rejected the ontological argument was Immanuel Kant. However, he was not writing about the version of Anselm but that of René Descartes which is somewhat similar. Kant believed that these kinds of proof were based on philosophical confusion. In summary, he says that you cannot separate mental existence and real existence because existence is NOT a predicate. You can say 'The man who lives next door is Chinese', and it makes sense. However, to say 'The man who lives next door is non-existent' is non-sense.

When we analyze the idea of God, we come to the conclusion that it cannot be conceived as separated from existence. We do not speak about God's existence but about the idea of itself.

The proofs of the existence of God given by St. Thomas are now rarely referred to and are not accepted

by atheists, but St. Anselm's argument is still a subject of debate. Sometimes people do not deny God theoretically clearly say that "God doesn't exist" but by their practice.

In more recent times, Kurt Godel, Charles Hartshorne, Norman Malcolm and Alvin Plantinga have all presented much-discussed ontological arguments which bear interesting connections to the earlier arguments of St. Anselm, of Descartes, and of Leibniz. Of these, the most interesting are those of Gödel and Plantinga; in these cases, however, it is unclear whether we should really say that these authors claim that the arguments are proofs of the existence of God.

6. Alvin Plantinga's ontological argument.

6.1 The Oxford Companion to Philosophy gives this introduction to Plantinga;

"An American philosopher known for the way in which he applies results of his work in other areas of analytic philosophy to traditional issues in philosophy of religion. In *God and Other Minds* (1967), he defended the view that belief in other minds and belief in God are, epistemically speaking, on a par: if the former is rational, so is the latter, in the *Nature of Necessity* (1974), he used contemporary modal logic and metaphysics to formulate a valid ontological argument for the existence of God and a rigorous freewill defense of the logical consistency of evil. In more recent work in epistemology, Plantinga has argued for the view that belief in God can, in certain circumstances, be rational and warranted even if it is not based on propositional evidence"⁹

⁹ Ted Honderich, the oxford companion to Philosophy, Oxford University Press, New York, 1995, p.683

The following quote from Joseph Runzo serves to introduce Plantinga's argument:

“Modern versions of the ontological argument such as suggested by Alvin Plantinga, attempt to evade some of the problems with the Anselmian argument ... by appealing to the notion of possible worlds ... developed in modern philosophical thought by Gottfreid Leibniz ... Now a modern version of the ontological argument suggests that God should be thought of as “maximally perfect.” That is, if God exists, God would be a being possessing the perfect set of properties which, taken together, would make a being great. If we grant that this ideal of maximal perfection makes sense, then it is possible that God exists. In

terms of possible worlds, this means that God exists in some possible worlds. But it would be more perfect to exist in all possible worlds, than only in some. Therefore, God exists necessarily, for there is no possible world – including the actual world in which God would not exist. However, this line of reasoning hinges on the supposition that it is possible for a being to possess maximal perfection. Plantinga himself cautions that, while he believes that maximal perfection (or maximal greatness) could be instantiated”¹⁰

In his book, “The Nature of Necessity”¹¹ Plantinga lays out the ontological argument using the elements of St. Anselm's argument but with additions to demonstrate that it is reasonable to say that God exists:

¹⁰ Joseph Runzo, *Global Philosophy of Religion, One World*, Oxford 2001. P.74-75

¹¹ Alvin Plantinga, *The Nature of Necessity*, Oxford University Press, New York, USA, 2010 p.198-202.

- (1) God exists in the understanding but not in reality.
- (2) Existence, in reality, is greater than existence in the understanding alone.
- (3) God's existence, in reality, is conceivable.
- (4) If God did exist in reality, then he would be greater than he is (from (1) and (2)).
- (5) It is conceivable that there be a being greater than God is ((3) and (4)).
- (6) It is conceivable that there be a being greater than the being than which nothing greater can be conceived ((5), by the definition of 'God').
- (7) It is false that it is conceivable that there be a being greater than the being than which none greater can be conceived.
- (8) It is false that God exists in the understanding but not in reality.

The argument then aims to show that this being must be as actual well as possible. For suppose

- (9) God does not exist in the actual world.
- (10) For any worlds W and W' and object x , if x exists in W and x does not exist in W' , then the greatness of x in W exceeds the greatness of x in W' .
- (11) It is possible that God exists.
- (12) So, there is a possible world W such that God exists in W (from (11)).
- (13) God exists in W and God does not exist in the actual world (from (9) and (12)).
- (14) If God exists in W and God does not exist in the actual world, then the greatness of God in W exceeds the greatness of God in the actual world (from (10)).

- (15) So, the greatness of God in W exceeds the greatness of God in the actual world ((13) and (14)).
- (16) So, there is a possible being x and a world W such that the greatness of x in W exceeds the greatness of God in actuality (15).
- (17) So, it is possible that there be a being greater than God is (16).
- (18) Hence it is possible that there be a being greater than the being than which it is not possible that there be a greater (from (17) by definition of 'God').
- (19) It is not possible that there be a being greater than the being than which it is not possible that there be a greater.¹²

It takes a lot of concentration to follow the line of the above argument and see how the conclusion is arrived at. Joseph Runzo uses Plantinga's own words to explain how he understands the value of this argument.

"We must ask whether this argument ... proves the existence of God. And the answer must be, I think, that it does not ... Not everyone who understands and reflects on its central premise ... will accept it. Still ... it is evident ... that there is nothing contrary to reason or irrational in accepting this premise. What I claim for this argument, therefore, is that it establishes, not the truth of theism, but its rational acceptability"¹³

Brian Davies expresses more or less the same idea

¹² A philosophical analysis of strengths and weaknesses of this argument is given in the following website Conc <http://existence-of-god.com/ontological-objections.html>lusion.

¹³ Joseph Runzo, *Global Philosophy of Religion, One World*, Oxford 2001. P.74-75

“The “victorious” modal ontological argument of Plantinga (in his 1974 book) goes roughly as follows: Say that an entity possesses “maximal excellence” if and only if it is omnipotent, omniscient, and morally perfect. Say, further, that an entity possesses “maximal greatness” if and only if it possesses maximal excellence in every possible world—that is, if and only if it is necessarily existent and necessarily maximally excellent”¹⁴

Plantinga’s argument could also be simplified and formulated in this way:

Premise 1:

It is possible that God exists.

Premise 2:

If it is possible that God exists, then God exists in some possible worlds.

Premise 3:

If God exists in some possible worlds, then God exists in all possible worlds.

Premise 4:

If God exists in all possible worlds, then God exists in the actual world.

Premise 5:

If God exists in the actual world, then God exists.¹⁵

He affirms that the ontological argument of St. Anselm is still reasonable and can today be understood like this

“It is certainly valid; given its premise, the conclusion follows. The only question of interest, it seems to me, is whether its main premise—that maximal greatness is possibly instantiated—is true. I think it is true; hence I think this

¹⁴ <https://plato.stanford.edu/entries/ontological-arguments/>.

¹⁵ Conc <http://existence-of-god.com/ontological-objections.html#lusion>.

version of the ontological argument is sound. But here, we must be careful; we must ask whether this argument is a successful piece of natural theology, whether it proves the existence of God. And the answer must be, I think, that it does not. An argument for God's existence may be sound, after all, without in any useful sense proving God's existence"¹⁶.

Plantinga is frequently invited to speak in public debates etc. although he is now in his 89th year. In some of his recent 'appearances' on YouTube, he is easier to understand. To finish this section, I will summarize what he says in a video conference available on the internet.¹⁷

He is in agreement with Thomas Aquinas. The great majority of people do not need any proof; they simply trust and live-in faith. But arguments like those of Anselm or Aquinas or

their modern equivalents can be useful to those who want to reflect on the foundations of their faith.

Does Plantinga believe that he has proved the existence of God? No, but there are two good reasons for giving time to studying this kind of subject. First the logical arguments that can be developed are at least as strong as the logical arguments given by atheists. It is a logical fallacy to say first, 'I can't prove that God exists' and then say 'Therefore God does not exist'. All one can say is, 'I am unable to either prove or disprove it. Secondly, although the believer cannot prove God's existence conclusively, the arguments from reason that philosophers have given are a support to a life of faith.

Plantinga says that everyone has *sensus divinitatis* means one of the 'pieces of information' these faculties give us is a sense or tendency to

¹⁶ Brian Davies, *Philosophy of Religion*, Oxford University Press, 2000, p.351.

¹⁷ Interview met Alvin Plantinga (Nederlandse ondertiteling), Jeroen de Ridder, 7 oktober 2016.

believe that there is some supreme being, and a very important point in Plantinga's writing is that it is reasonable to believe some things to be true even if 'scientific' or empirical proofs are not available. Not everything can be, or needs to be, proved.

7. Conclusion

Does Plantinga prove that God exists? Brian Davies explains:

"This is not a proof; no one who didn't already accept the conclusion, would accept the first premise. The ontological argument we've been examining isn't just like this one, of course, but it must be conceded that not everyone who understands and reflects on its central premise—that the existence of a maximally great being is possible—will accept it"¹⁸

Plantinga would fully agree. He writes:

"Our verdict on these reformulated versions of St. Anselm's argument must be as follows. They cannot, perhaps, be said to prove or establish their conclusion. But since it is rational to accept their central premise, they do show that it is rational to accept that conclusion".¹⁹

In making a judgment on his work, we have to ask, 'Does he achieve what he set out to do?' And what he set out to do was simple – not to prove that God exists but to show that the person who believes in God is not mentally unstable. He or she is doing something perfectly reasonable. Did he succeed? That depends on the extent to which people understand him. Joseph Runzo points out that

¹⁴ Interview met Alvin Plantinga (Nederlandse ondertiteling), Jeroen de Ridder, 7 oktober 2016. p.351.

¹⁵ Alvin Plantinga, *The Nature of Necessity*, Oxford University Press, New York, USA, 2010. p.221.

Anselm's ontological argument and its relevance.

when philosophers discuss the argument of St. Anselm, they ask if his method is valid; that is, does the conclusion follow from the premises? Secondly, they ask are his premises are sound – in other words, are they true? Even if those conditions are met, there is a third question: Is the argument convincing? Anselm's proof did not convince a lot of his critics. Plantinga does not set out to prove anything other than that faith is reasonable. After that, he says, a lot depends on experience rather than logic or philosophy. In this area, he has made an important contribution.

Bibliography

- Aquinas, T. (1886). **Summa Theologica: question 2 - the existence of God; firstly article the Existence of God is self-evident, secondly is it possible to demonstrate the existence of God.** Ex Typographia Scnatus.
- Davies, B. (2000). **Philosophy of Religion.** Oxford University Press.
- Gilson, E. (1983). **L'ateismo difficile.** Pubblicazioni della Universita Cattolica.
- Graduate way. (2016, October 30). **Modern Versions of the Ontological Argument.** <https://graduateway.com/modern-versions-of-the-ontological-argument-2/>
- Honderich, T. (1995). **The oxford companion to Philosophy.** Oxford University Press.
- Plantinga, A. (2010). **The nature of Necessity.** Oxford University Press.
- Oppy, G. (2019, February 6). **Ontological Arguments.** Stanford Encyclopedia of Philosophy. <https://plato.stanford.edu/entries/ontological-arguments>.
- Vogt, B. (n.d.). **It the Model Ontological Argument for God a Sound proof.** Strang Notions. <https://strangenotions.com/is-the-modal-ontological-argument-for-god-a-sound-proof/>
- Schaffer, J. (2009). **Ordering: The Important of Dependence Structure.** In David Manley, David J. Chalmers & Ryan Wasserman (eds.), *Metametaphysics: New Essays on the Foundations of Ontology* (pp.362-365). Oxford University Press.
- Weetwatjegelooft.nl. (2017, January 17). **Interview met Alvin Plantinga (Nederlandse ondertiteling) Jeroen de Ridder.** <https://vimeo.com/199836792>

Possibility of John Hick's Threefold Typology & Religious Pluralism: A Critical Study.

Fumihiko Matsumoto

* Graduate Programs of Philosophy and Religion, Graduate School of Human Sciences,
Assumption University of Thailand.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 8 กรกฎาคม 2563

* แก้ไข 23 กันยายน 2563

* ตอบรับบทความ 19 ตุลาคม 2563

Abstract

A careful investigation on the concepts of Exclusivism, Inclusivism, and Religious Pluralism within a framework of Threefold Typology on soteriological grounds has shown some difficulties to achieve Hick's mission for social development. That is to say, he strives to persuade fellow Christians to view the other world religions as equally authentic as Christianity and to enhance a peaceful co-existence with adherents of different religions and minimize religious conflicts in both community and global levels.

Focusing on the philosophy of religion, theology of religions, and religious experience, this research explicates Kantian distinction between noumenon and phenomenon, Copernican revolution, the problem of conflicting truth-claims, epistemological accounts of faith. Hick's criteriology to assess world religions and alternative approaches to Threefold Typology is also shown to analyze the strengths and shortcomings of Threefold Typology.

By differentiating 'self-committing-affirmation' and 'attitude and action,' it revealed that Hick had placed some saintly figures in the category of Exclusivists and Inclusivists who should be praised and not be condemned by Hick's own criteria. The research found the urgent need to analyze what Hick emphasized on soteriological grounds. After clarifying the arguments of impasse or deadlock of the Typology by other scholars, 'teleological/existential grounds,' which refer to the mere 'transformation' from self-centeredness to

compassionate-centeredness as common potentialities to spiritually and morally grow as individuals, leaving aside 'salvation' controversy. The research concludes that the Threefold Typology on teleological/existential grounds becomes a more viable taxonomy to achieve Hick's intention; the harmonious living with adherents of different world faiths and to direct ecumenical and inter-religious communications with mutual respect at both local and global levels.

Keywords: Exclusivism
Inclusivism
Religious Pluralism
Ultimate Reality
Significance
Interpretation

1. Introduction

As Masao Abe described, Europe has enjoyed a religious monopoly of Christianity in recent centuries (Abe, 1995, p.17). Although his statement is true to some extent, the monopoly of Christianity does not denote the peaceful co-existence with the other Christians when human history reflects the past two World Wars as well as the wars of a few centuries; people in Christians nations were fighting and killing Christians of other nations in Europe due to various reasons, but mainly due to political and economic ones.

For some centuries, generally speaking, religious institutions did not encourage their followers in the congregation to visit the churches of other denominations, nor did they welcome those who openly confessed to other branches of the Christian faith. Unfortunately, it is evident throughout

history that human beings often fought in the name of God or other divine names. among Christian churches, be it Catholic, Protestant, Orthodox. The peace-promoting dialogues or interactions among deferent denominations had not been easy. A testimony indicates the difficulty of worshipping the same triune God between the Protestant and the Catholic Church members. Just about a century ago in Switzerland, it was strenuous for a Protestant believer to participate in the Mass in the Catholic Church, as Brother Roger recalls,¹ a founder and an abbot in the Taize community and who dedicated his life to ecumenical movements. Brother Roger remembers how brave his maternal grandmother was at that time to visit the Catholic Church as a Protestant Christian (Spink, 2015, p.9). Inspired by his grandmother his father, who was a Protestant pastor, Brother Roger was determined

¹ Brother Roger received Templeton Prize and UNESCO Prize for Peace Education in 1974 and 1988 respectively. Tragically, he was stabbed to death during the service in Taize in 2005 at the age of 90.

to reconcile the divided Christian followers in France since the 1940s. After WWII and the Second Vatican Council, the Taizé community gradually started to grow, the number of brothers from almost all denominations gathered and increased. The number of accommodations also increased to welcome young adults to sing with harmony and to pray in silence to glorify Christ together (Spink, 2005). These accounts testify that ecumenical movement and dialogue amongst Christian institutions had been difficult until recently. The tendency that the Catholic congregations condemning the Protestant congregations and vice versa was still a norm during the 1940s in many parts of Europe.

The Orthodox Church and the Catholic Church excommunicated each other in 1054 and the excommunication was lifted only in 1965 as a

monumental outcome of the Second Vatican Council (The Second Vatican Council, 1965).² The excommunication, which took place in 1521 for the Protestant reformer Martin Luther has not been lifted yet. Thus, the ecumenical dialogues and interactions amongst different Christian denominations had been a long process roughly until the end of the Second Vatican Council.

Among intellectual circles, the idea of tolerance of different religions occurred earlier. A figure such as Gotthold Ephraim Lessing, who had an amicable friendship with Jewish philosopher, Moses Mendelssohn, wrote a play called *Nathan the Wise* in 1779, which dealt with religious tolerance and a peaceful co-existence among Christians, Jews, and Muslims. However, this play was not performed during his lifetime; it was first performed posthumously in 1783.

² Cf. Joint Catholic-Orthodox Declaration of His Holiness Pope Paul VI and The Ecumenical Patriarch Athenagoras I.

Furthermore, the significant fact is that before the Second Vatican Council, the Catholic Church had been holding the dogma, *extra ecclesiam* no salvation outside of the Church for more than a millennium.

In addition, most of the growing fundamental Protestant churches are also holding this position as of today. The Pentecostal church is a good example in modern secular countries as a sociologist Peter Berger pointed out (Berger, 2014, p.24). Berger initially predicted that the more secularization progresses, the less the number of religious followers will be; Berger thought that secularization is “the process by which sector of society and culture are removed from the domination of religious institutions and symbols” (Berger & Luckmann, 1967, p.107). However, to his surprise, he found out the fact that the members of religious organizations did not diminished, admitting that his prediction was wrong. Instead, the numbers of the Pentecostal followers grew

much faster pace than that of the conventional mainline Protestant churches (Berger, Davie, & Fokas, 2008, p.10). In a time where migration is accelerating, it is significant to find out a way to minimize religious conflicts.

2. Objectives

1. To provide a detailed explication of Threefold Typology on soteriological grounds.
2. To provide a detailed exposition of Hick’s Pluralistic Hypothesis and epistemological accounts related to his Religious Pluralism.
3. To provide sufficient arguments from various scholars who are both for and against Hick’s Religious Pluralism and those who are critical of the taxonomy *per se*.
4. To provide clear criteria, Hick utilized to measure the validity and authenticity of Christianity and other world religions.
5. To provide Threefold Typology on different grounds, which becomes

more viable and result-oriented to achieve Hick's intentionality.

3. Research Hypothesis

1. This research investigates the reasons that Hick criticizes both Exclusivism and Inclusivism and advocates Religious Pluralism as the most optimal choice. Following his arguments to refute both Exclusivism and Inclusivism, the research also explores Hick's intentionality to promote Religious Pluralism as a solution for the negative incidents that had happened in the past and will possibly happen to adherents of different faiths in the future.

2. The research layouts the exposition of Hick's thought; which are both his Pluralistic Hypothesis and epistemological accounts pertaining to how human individual can perceive their own religious significance during knowing, interpreting, and experiencing the significance as the divine presence. By conducting a critical analysis of Threefold Typology, the researcher

illustrates and demonstrates the clear argumentative points of other scholars pertaining to Typology. By understanding various Christian scholars' points as well as a Buddhist scholar's perspective, the research gains a broader view and insights into the Typology's validity and inadequacy.

3. The research finally attempts to synthesize some of the ideas acquired from the previous chapters. The researcher incorporates both Hick's ideas and other scholars' ideas to reinvent the Threefold Typology. This dissertation attempts to reconcile the heated debates on the problem of truth-claims among Exclusivists, Inclusivists, and Religious Pluralists.

By revisiting Threefold Typology, the readers will understand how humankind can increase one's self-understanding, spirituality, inner peace as well as tolerant views to religious others. John Hick was a scholar who added fuel to many controversies. However, by carefully analyzing Hick's criteriology to validate the post-axial

world religions and by understanding his extensive knowledge about various religious scriptures, and by knowing how his thoughts were evolved over the course of his life. The researcher utilizes some critics' idea and the researcher's own idea, but mostly Hick's own ideas to reinterpret the taxonomy as Threefold Typology on teleological/existential grounds as a viable solution to achieve Hick's intentionality and reduce the exclusive nature of each camp among all Exclusivists, Inclusivists and Religious Pluralists.

4. Significance of this Study

After World War II, Christian theologians and ministers of both Europe and North America encountered the urgent need to reconsider their Christian theology and philosophy of religion to minimize conflicts and promote peaceful order within

their own countries and on a global scale. John Hick, as a young university student, was very much against physical violence; for him, the war between nations is a collective insanity of killing, maiming, and destroying our common human assets, and he refused to take part in the war as a 'conscientious objector.'³ Instead, he joined the Friends' (i.e. Quakers') Ambulance Unit and served in several hospitals (Hick et al., 1996, p. 31).

He initially had been holding an orthodox position. However, his conservative view evolved into a more and more liberal and pluralistic view after obtaining the H. G. Wood chair of theology at the University of Birmingham in 1967 (Hick, 2002, p.143). He witnessed that the city of Birmingham had started accepting immigrants from the Caribbean islands and Indian subcontinent who created Muslim, Sikh, and Hindu communities along

³ Cambridge English Dictionary defines 'conscientious objector' as a person who refuses to work in the armed forces for moral or religious reasons. Cf. <https://dictionary.cambridge.org/>

with long-established Jewish communities during the 1950s and 60s; later, he also noticed several Buddhist groups were also coming; at the same time, he also realized that the neo-Nazi National Front was active in the area, generating prejudice and hatred and promoting violence against black and brown people and against Jews (Hick et al., 1996, p.37).

Hick was not only involved in various community relations organizations, but he was one of the founders of the founders of the activist AFFOR (All Faiths for One Race) and found opportunities to visit the temples, mosques, synagogues and to converse with those religious leaders (Hick et al., 1996, p.38).

Although Alan Race firstly introduced Threefold Typology classification in Christian Theology of Religions in 1983, Hick elaborated his idea of Religious Pluralism by comparing two other formulas, namely, Exclusivism and Inclusivism in an effort to solve the problem of conflicting truth-claims

among different religions to find common ground to construct philosophically coherent arguments among major world religions. The researcher explores Hick's Religious Pluralism from two different and yet strongly connected philosophies. The first attempt is to explain what Hick's Threefold Typology is and critically analyze what had been discussed about Religious Pluralism within the framework of Threefold Typology. The second attempt is to examine his Pluralistic Hypothesis. The third attempt examine what kind of framework will be beneficial and constructive for communication after conducting the textual research both for and against the Typology by understanding the epistemological accounts of faith: how human beings came to know God or Ultimate Reality if there is one. The last section layouts Hick's criteriology to assess the world religions. Thus, chapter two focuses on the exposition of Hick's philosophy of Threefold Typology.

The chapter three, the researcher aims to illustrate both criticisms and defenses of Threefold Typology from the lens of other eminent scholars. By understanding other critics' philosophical or theological arguments and by presenting alternative approaches by Gavin D'Costa, Paul Knitter, Mark Heim, Perry Schmidt-Leukel, among other scholars, reveals both shortcomings and strengths of those scholars' arguments.

This research can be useful for readers due to mainly the three reasons. The first reason is to address the crucial issues in ecumenical and inter-religious dialogues within the framework of Threefold Typology.

The second reason is that the researcher found room to reinterpret the Typology which can better suit in pluralistic societies after conducting a critical study of the criticisms and defenses of it.

5. Scope of Study

Research is limited to Threefold Typology, Hick's Pluralistic Hypothesis, which is the core philosophical base of Religious Pluralism and epistemological accounts related to Religious Pluralism. The research is a textual analysis based on his works of the subject on Threefold Typology and Religious Pluralism and relevant material of his defenses and criticisms made by scholars who are or had been proponents and opponents in the field.

6. Definitions of the Terms Used

Exclusivism: It is a self-committing-affirmational position that claims that there is no salvation except for Christians, which had been based on the central dogma *extra ecclesiam nulla salus*, no salvation outside of the Church for the Catholic Church until the Second Vatican Council, and this view is still well-accepted position among many, if not the most of, fundamental Christians (Hick, 2006, p.150).

Inclusivism: It is a self-committing-affirmational position that insists that there is salvation for people of different religions, but salvation must always come from Christ. The prominent figure who advocates this position is Karl Rahner (Hick, 2006, p.152).

Religious Pluralism: There are some different versions of Religious Pluralism. However, Hick's Religious Pluralism indicates that there is salvation for all major world religions such as Judaism, Islam, Hinduism and Buddhism, and they are as equally authentic and valid as Christianity (Hick, 1995, p.ix) (Hick, 2006, p.153).

Ultimate Reality: Ultimate Reality is a single transcendental ineffable reality that all major religious people are responding to. Despite the different forms of worship, language, tradition, all religions are responding to the same one transcendental Ultimate Reality. Hick admits this idea stems from the distinction between noumenon and phenomenon explained by

Immanuel Kant. One metaphor from a Muslim poet Jalal Rumi would be, "The lamps are different, but the light is that same," which means that the light that facilitates different lamps' function and purpose is the same (Nicholson, 1978, p.166).

Significance: It represents the fundamental environment where human cognition functions, it also indicates the objects, persons, and other sensual inputs that constitute our consciousness. Hick uses this terminology to explain the nature of faith from the perspective of the epistemology of faith (Hick, 1988, p.98-99).

Interpretation: It is a correlated cognitive activity to apprehend all the significances. Hick classifies the interpretation into three different settings, an interpretation towards nature, the other humankind, and the divine. The combination of significance and interpretation renders action to appropriate the environment where human beings inhabit (Hick, 1988, p.101-102).

7. Research Methodology

A critical study of the subject will be carried out by explicating the strengths and shortcomings of Hick's thought on Religious Pluralism and Threefold Typology. In doing so, a dialectical and critical method will be followed, which will bring arguments for and against his thought under criticism too.

8. Summary and Conclusion

Threefold Typology on soteriological grounds is not result-oriented because of its inherent shortcomings in providing an agreeable discourse for co-existence and harmony among different adherents of faiths. Instead, Threefold Typology on teleological/existential grounds is suggested as a viable solution.

The main challenge of this dissertation was to address the fundamental problem in classical Threefold Typology and Hick's utilization of

Threefold Typology, within which he dismissed the other two camps and proposed Hick's Religious Pluralist is the most optimal choice among the three. By showing his arguments in Threefold Typology on soteriological grounds, it turned out that Hick's dialectic argument, i.e., Exclusivism as thesis, Inclusivism as antithesis, Religious Pluralism as synthesis, did not result in enhancing the actual people of life as Hick wished. Therefore, the researcher has suggested Hick's Threefold Typology on transformational grounds. What are transformational grounds? In Irenaeus terms, it examines the transformation from the image of God to the likeness of God. In Hick's terms; it assesses from self-centeredness to Ultimate Reality-centeredness. The Bible reads, "You will know them by their fruits...A good tree cannot bear bad fruit, nor can a bad tree bear good fruit" (Matt: 7.16-18).⁴ Both refers to "transformation"

⁴ All the Bible citations are from NRSV.

in a religious sense; the transformation becomes possible due to either one's own practice by following the path of religious teachings or one's own will to believe and accept the present life by retaining a profound faith in the divine being.

Teleological transformation, in short, refers to the actualization of human potentialities causing positive results for society or the world. An analogy to the teleological transformation would be a seed of an apple that can grow into an apple tree, which bears many apple fruits from the tree. Accordingly, the manifestation of human potentialities is the transformation from an infant to a social reformer, a political leader, a great scientist, a great scholar, a medical doctor who saves many people's lives, a religious saint, and so forth. In a way, everyone is connected to society so that everyone has one's role and potential for teleological growth, impacting one another in the community. However, in another way,

it is also true that not everyone can be a historical figure who became known to many others with tremendous positive effects in the process of social or global and spiritual development.

Consequently, the existential transformation has its significance to religious followers. Even if most human beings think that their existence was not fully actualized or that they wish they could be more successful or influential figures in a secular sense during this lifetime, they can still transform themselves as the ones who can wholeheartedly accept life as it is and its fate of death and liberate themselves from human estrangement and suffering. All post-axial world religions teachings spread merciful, graceful, and compassionate attitudes towards the sick, the poor, and the old as well as all the other ordinary people, and their possibilities for transformation from human bondage to liberation or from misery to happiness are always open to them as a realistic option.

Threefold Typology on soteriological grounds could neither solve the conflicting truth-claims nor promote a peaceful co-existence due to a priori disagreements on salvific knowledge. Two critics suggested “impasse,”⁵ or “deadlock”⁶ of Threefold Typology on soteriological grounds, and one critic claimed a need for “a different ground”⁷ other than *salvatio n*.

Therefore, the researcher suggested the need for the grounding shift to teleological/existential grounds to endorse awareness and transformation which inquire all humankind to view the religious others by abiding by the minimum requirements as a form of love and patience of the vertical criterion,⁸ and the Golden Rule of one of the horizontal criterion⁹ as a common ethical criterion among all post-axial world religions as a posteriori question

throughout each individual’s entire life, which fitted Hick’s own criteriology and intentionality as well.

9. Recommendations for further Research

The researcher believes that further study needs a closer look at inner human existence and a posteriori attitude and action. Among Christian communities, the ecumenical dialogues must carry on without hindering inter-religious dialogues, and the vector to the divine should be adjusted and re-adjusted whenever religious conflicts emerge. In this sense, after the suggestion of the Threefold Typology on teleological/existential grounds, the recommendation of further study is to investigate a focal point for individuals’ transformation from suffering to the equanimity of human consciousness and experience among all post-axial world religions.

⁵ Cf. Barnes, 2002, p. 13.

⁶ Cf. Fredericks, 1999, p. 9.

⁷ Cf. Valea, 2013, p. 234.

⁸ Cf. Gal 5:22-23. The fruit of the Spirit is love, joy, peace, patience, kindness, generosity, faithfulness, gentleness, and self-control.

⁹ Hick advocates that all post-axial world religions share four main characteristics; soteriological transformation, saintliness, the Golden Rule and ethical criterion by their holy scriptures.

Bibliography

- Abe, M. (1995). **Buddhism and Interfaith Dialogue, Part One of a Two-Volume Sequel to Zen and Western Thought.** University of Hawaii Press.
- Barnes, M. (2002). **Theology and the Dialogue of Religions.** Cambridge University Press.
- Berger, P. (2014). **The Many Altars of Modernity: Toward a Paradigm for Religion in a Pluralist Age.** De Gruyter.
- Berger, P. & Luckmann, T. (1967). **The Social Construction of Reality: A Treatise in the Sociology of Knowledge.** Anchor.
- Berger, P., Davie, G., & Fokas, E. (2008). **Religious America, Secular Europe?: A Theme and Variations.** Routledge.
- Fredericks, J. (1999). **Faith among Faiths: Christian Theology and Non-Christian Religions.** Paulist Press.
- Hick, J. (1988). **Faith and Knowledge [1957] (2nd edition reissued with a new preface).** Macmillan.
- Hick, J. (1995). **A Christian Theology of Religions: The Rainbow of Faiths.** Westminster John Knox Press.
- Hick, J. (2002). **John Hick; An Autobiography.** Oneworld Publications.
- Hick, J. (2004). **An Interpretation of Religion: Human Responses to the Transcendent [1989] (2nd edition).** Yale University Press.
- Hick, J. (2006). **The New Frontier of Religion and Science: Religious Experience, Neuroscience and the Transcendent.** Palgrave Macmillan.
- Hick, J. et al. (1996). **Four Views on Salvation in a Pluralistic World (Revised edition).** Zondervan.
- Nicholson, R. A. (1978). **Rumi: Poet and Mystic [1950].** George Allen & Unwin.

- Race, A. (1983). **Christians and Religious Pluralism: Patterns in the Christian Theology of Religions.** Orbis Books.
- Schmidt-Leukel, P. (2005). “Exclusivism, Inclusivism, Pluralism.” In **The Myth of Religious Superiority: Multi-Faith Exploration of Religious Pluralism.** In Paul Knitter (Ed.), Orbis Books.
- Spink, K. (2015). **A Universal Heart: The Life and Vision of Brother Roger of Taize (Anniversary edition).** SPCK Publishing.
- Vatican Council II. (1965). **Joint Catholic-Orthodox Declaration of His Holiness Pope VI and the Ecumenical Patriarch Athenagoras I.** http://www.vatican.va/content/paul-vi/en/speeches/1965/documents/hf_p-vi_spe_19651207_common-declaration.html Accessed. 25th/March/2020
- Valea, E. (2013). **Buddhist-Christian Dialogue as Theological Exchange: An Orthodox Contribution to Comparative Theology.** University of Wales International Baptist Theological Seminary, Prague, Czech Republic.

การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชา ขอบพระคุณแบบออนไลน์ของคริสตชน ในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

Spiritual Communion at Online Masses Practiced of Catholics in Bangkok Archdiocese.

สิทธิฤทธิ์ นันศรีทอง

* ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.อากัสติน สุกิโอ ปีโตโย

* อาจารย์ประจำคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์

* อาจารย์ประจำคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ

* อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์

* อาจารย์ประจำคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Sitthirit Nansrithong

* Master of Arts Program in Moral Theology, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Dr.Agustinus Sugiyo Pitoyo

* Lecturer, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Dr.Surachai Chumsriphun

* Lecturer, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Asst.Prof.Dr.Chartchai Phongsiri

* Lecturer, Faculty of Humanities, Saengtham College.

Asst.Prof.Dr.Laddawan Prasootsaengchan

* Lecturer, Faculty of Theology, Saengtham College.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 5 เมษายน 2565

* แก้ไข 9 พฤษภาคม 2565

* ตอรับบทความ 18 พฤษภาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) คุณค่าและความหมาย ของการรับศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติ และการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณออนไลน์ 2) การรับรู้คุณค่าของการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่มีต่อการอภิบาลของคริสตชน กลุ่มตัวอย่างคือ 1) คริสตชนที่เข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ของโบสถ์คาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 400 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย 2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามออนไลน์ และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติ เป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ที่มีความหมายและคุณค่าต่อคริสตชน เป็นแผ่นปังและเหล้าองุ่นที่ได้รับการเสกเป็นพระกายและพระโลหิตของพระเยซูคริสตเจ้าให้เป็นอาหารฝ่ายวิญญาณของคริสตชน เพื่อรับพระกายของพระองค์ในรูปของแผ่นปังมาสู่ชีวิต ทำให้คริสตชนเป็นหนึ่งเดียวกับพระเยซูคริสตเจ้า การรับศีลมหาสนิทตามความปรารถนาเป็นการจำลองการรับศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณเป็นการหล่อเลี้ยงความเชื่อและวิญญาณคริสตชนได้อีกวิธีหนึ่ง เพื่อให้ได้มีความสนิทสัมพันธ์กับพระเยซูคริสตเจ้าแม้จะไม่เต็มรูปแบบ เป็นการดูแลอภิบาลคริสตชนในช่วงสถานการณ์ที่ไม่ปกติหรือมีข้อจำกัด การรับศีลมหาสนิทตามความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ จึงไม่สามารถทดแทนการรับศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติได้ นอกจากนี้พิธีบูชาขอบพระคุณเรียกร่องลักษณะหลายอย่าง เช่น การปรากฏตัวอยู่ตรงนั้น การรับสิ่งที่เป็นรูปปรากฏอยู่จริง การมีส่วนร่วมและสิ่งที่เป็นจริงในช่วงสถานการณ์การ

การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ของคริสตชนในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

แพร่ระบาดของเชื้อโคโรนา 2019 นี้เป็นช่วงเวลาแห่งการท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อคริสตชนทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ พระศาสนจักรและพระสงฆ์ต้องมีการปรับปรุงพัฒนาการใช้สื่อออนไลน์มาเป็นเครื่องมือในการอภิบาลคริสตชนในเชิงรุก ได้เรียนรู้มิติใหม่แห่งการอภิบาลด้านพิธีกรรมที่มีรูปแบบที่เปิดกว้าง ให้คริสตชนได้เห็นถึงความเอาใจใส่ของพระสงฆ์ในการดูแลอภิบาลทุกคน ทุกคนปกติทั่วไป ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ผู้มีข้อจำกัด ผู้ที่ไม่กล้ามาวัดให้สามารถเข้าร่วมพิธีได้ รวมถึงเพื่อนพี่น้องต่างความเชื่อก็สามารถเข้าถึงพิธีบูชาขอบพระคุณได้ง่ายมากขึ้น ที่สำคัญคือเป็นการทำให้บ้านกลายเป็น “วัด”

2. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้คุณค่าของการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่มีต่อการอภิบาลของคริสตชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการรับรู้ผลดีของพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากการเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์วันอาทิตย์อยู่ในระดับปานกลาง และการรับรู้คุณค่าของการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา
พิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์

Abstract

The purpose of this mixed method research is 1) to study the value and meaning of receiving communion and receiving spiritual communion. 2) to recognize the value of spiritual communion in the pastoral service of Christians. The respondents are 400 Catholics who participated in the online Masses of the Archdiocese of Bangkok during the corona virus pandemic in 2019. The data were collected by using an online questionnaire and semi-structured interview. The data were analyzed by frequency, percentage, and content analysis.

The results of this research reveal:

1. Receiving communion during Mass is an act of great value for Christians. Bread and wine are consecrated into the body and blood of Jesus Christ, which is spiritual food for Christians. When they receive it, Christians are one with Jesus Christ. Spiritual communion is a simulation of receiving communion in order to nourish the Christian faith and spirit, and to have a close relationship with Jesus Christ, although participation is not full. Therefore it is a pastoral service corresponding to an exceptional situation the practice of spiritual communion during online Mass cannot be a substitute for receiving communion. Moreover, The Mass presents a number of requirements: they have to be present, they receive something that really exists, participation and truths. The pandemic affected Christians both positively and negatively. It is also a challenging time. The Church and, more especially,

the priests have to use online media as a proactive tool in the pastoral care of Christians. Christians noticed the pastoral innovation of priests in this situation, whether ordinary people, the elderly, the sick, the limited as those who feared to attend at the parish Mass. Brothers and sisters of other faiths were also able to participate to Mass more easily. The most important thing is to turn the house into a "parish".

2. The respondents can percept of value spiritual communion for the pastoral service of the Christians. At a very high level. Considering each aspect, it was observed that the perception of the positive effect of the online Mass among the sample was at a high level, the attending Sunday Mass had a moderate level, and the perception of spiritual communion was at a high level.

Keywords: Spiritual Communion
Online Mass

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระเยซูคริสต์ทรงเป็นศูนย์กลางความเชื่อของชาวคริสต์ การสิ้นพระชนม์และการกลับคืนชีพของพระองค์ คือบ่อเกิดของหลักความเชื่อในคริสต์ศาสนา ก่อนที่พระเยซูเจ้าจะทรงรับทรมานสิ้นพระชนม์ พระองค์ทรงร่วมรับประทานอาหารค่ำกับบรรดาสาวก ขณะที่ทุกคนกำลังกินอาหารอยู่นั้น “พระองค์ทรงหยิบขนมปัง ตรัสถวายพระพรทรงบิขนมปังประทานให้เขาเหล่านั้นตรัสว่าจงรับเถิดนี่เป็นกายของเรา แล้วพระองค์ทรงหยิบถ้วย ตรัสขอบพระคุณ ประทานให้เขาและทุกคนดื่มจากถ้วยนั้น พระองค์ตรัสกับเขาว่านี่เป็นโลหิตของเรา โลหิตแห่งพันธสัญญาที่หลั่งออกเพื่อคนจำนวนมาก” (มก 14:22-24) นี่ถือเป็นที่มาของศีลมหาสนิท ซึ่งเป็น “บ่อเกิดและจุดสุดยอดของชีวิตคริสตชนทั้งหมด” (คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรมแผนกคริสตศาสนธรรม, 2550: 346) ศีลมหาสนิทจะประกอบขึ้นนั้น ในพิธีกรรมตามจารีตโรมันคาทอลิกที่เรียกว่าพิธีบูชาขอบพระคุณหรือพิธีมิสซา ด้วยเหตุนี้ คริสตศาสนิกชนในประเทศไทยและทั่วโลกจึงไปร่วมในพิธีบูชาขอบพระคุณ โดยเฉพาะในพิธีบูชาขอบพระคุณวันอาทิตย์หรือวันพระเจ้า เพื่อร่วมพิธีกรรมทางศาสนาและรับศีลมหาสนิท ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญเป็นอย่างมาก

ศีลมหาสนิท เป็นเครื่องหมายที่คริสตชนเข้าใจและรู้ว่าเป็นพระกายและพระโลหิตของพระเยซูคริสต์เจ้า พิธีกรรมศีลมหาสนิทเป็นสุดยอดของกิจกรรมที่พระศาสนจักรคาทอลิกมุ่งไปหา เป็นบ่อเกิดพลัง และพระพรหรรษาของพระเจ้า พระศาสนจักรต้องการให้คริสตชนตระหนักและเห็นคุณค่าแห่งการประทับอยู่ของพระเยซูเจ้าในศีลมหาสนิทที่ประทานจากพระเจ้าแก่คริสตชน เพื่อเป็นอาหารฝ่ายจิตเลี้ยงชีวิตคริสตชน แต่เมื่อมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เกิดขึ้น การระบาดเกิดขึ้นเป็นอย่างมากและกระจายในวงกว้าง เริ่มตั้งแต่ในประเทศจีนในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกที่นครอู่ฮั่น ในประเทศจีนและระบาดในประเทศไทยและประเทศต่างๆ ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ การดำเนินชีวิตมีความยากลำบาก และยังส่งผลกระทบต่อการศึกษาปฏิบัติศาสนกิจของคริสตชน ทำให้คริสตชนไม่สามารถไปร่วมปฏิบัติศาสนกิจ โดยเฉพาะพิธีบูชาขอบพระคุณที่โบสถ์ได้ ดังนั้น เพื่อเป็นมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พระศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทยจึงกำหนดให้มีการร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์และรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา ซึ่งการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนานี้ มีมานาน

การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ของคริสตชนในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

หลายร้อยปีแล้ว ดังที่ นักบุญยอห์น มารีย์ เวียนเนย์ (ค.ศ. 1786-1852) เคยกล่าวว่า “เมื่อเรารู้สึกว่าความรักที่เรามีต่อพระเจ้าค่อยๆ เฉื่อยชาลงให้เราเริ่มรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในทันที หากเราไม่สามารถไปวัดได้ จงหันหน้าไปยังตู้ศีลมหาสนิท ไม่มีกำแพงใดที่จะปิดกั้นเราจากพระเจ้าผู้แสนดีได้” (เชษฐา ไชยเดช, 2563) พอมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เกิดขึ้นทำให้การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนานี้มาแพร่หลายอีกครั้งหนึ่ง ตามที่พระศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทยโดยผ่านทางแต่ละสังฆมณฑลได้ประกาศให้สาธารณชนทราบ เช่น อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ (2020: ออนไลน์) ได้ประกาศเรื่อง มาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อการร่วมพิธีกรรมของคริสต์ศาสนิกชนคาทอลิกตามเอกสารที่ สส.856/2020 ที่ให้จัดพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ยังพบว่ามีข้อคำถามจากคริสตชนจำนวนไม่น้อยทั้งจากที่ผู้วิจัยได้รับการถามโดยตรง หรือการถามจากบาทหลวงเจ้าอาวาสหรือที่พบในสื่อออนไลน์ต่างๆ ว่า การเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์และโดยเฉพาะการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนานั้น สามารถทดแทนกันได้จริงหรือไม่ หรือจะมีคุณค่าและความหมายเช่นเดียวกันหรือไม่อย่างไรเมื่อเทียบกับการเข้าร่วมพิธีบูชาขอบ

พระคุณและการรับศีลมหาสนิทแบบปกติ โดยมีความคิดเห็นแตกต่างกันไปทั้งที่ทดแทนได้และไม่ได้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงคุณค่าและความหมายระหว่างการรับศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติกับการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณออนไลน์ และยังรวมถึงการศึกษาความคิดเห็นของคริสตชนที่มีต่อการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาและการเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณออนไลน์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และการรับรู้คุณค่าของการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่มีต่อการอภิบาลของคริสตชน อันจะนำไปสู่การแนวทางการอภิบาลคริสตชนในอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงกลายเป็นชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ทั้งในด้านการดำเนินชีวิตทั่วไปและการประกอบศาสนกิจต่างๆ อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณค่าและความหมายของการรับศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติและการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณออนไลน์

2. เพื่อศึกษาการรับรู้คุณค่าของการรับ
ศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชา
ขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่มีต่อการอภิบาล
ของคริสตชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึงคุณค่าและความหมายของ
การรับศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบ
ปกติกับการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา
ในพิธีบูชาขอบพระคุณออนไลน์ที่ถูกต้อง
ชัดเจน และได้ทราบถึงการรับรู้คุณค่าของการ
รับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชา
ขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่มีต่อการอภิบาล
ของคริสตชน เพื่อนำมาใช้เป็นคำตอบและเป็น
แนวทางในการอภิบาลและการสอนคำสอนให้
คริสตชนทราบถึงความหมายและตระหนักถึง
คุณค่าของศีลมหาสนิทที่แท้จริง อีกทั้งยัง
สามารถให้ผู้อภิบาลนำข้อคิดเห็นของคริสตชน
ที่มีต่อการเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบ
ออนไลน์ ไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนงาน
อภิบาลคริสตชนในช่วงการระบาดที่อาจมีเกิด
ขึ้น หรือมีเหตุการณ์ความจำเป็นอื่นๆ รวมถึง
การอภิบาลผู้สูงอายุ ผู้ป่วย หรือผู้มีข้อจำกัดที่
ไม่สามารถไปร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณที่โบสถ์
แม้ไม่มีเหตุการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส
โคโรนา 2019 แล้ว

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

1.1 พิธีบูชาขอบพระคุณ ตามกฎ
ทั่วไปสำหรับพิธีบูชาขอบพระคุณตามจารีต
โรมันและตามคำสอนของพระศาสนจักร
คาทอลิก

1.2 ศีลมหาสนิท ตามกฎทั่วไปสำหรับ
พิธีบูชาขอบพระคุณตามจารีตโรมันและตาม
คำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก

2. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ประชากร และ กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในการศึกษา
ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้มา
โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selec-
tion) ประกอบด้วย 1) อาจารย์ผู้สอนรายวิชา
พิธีบูชาขอบพระคุณและศีลมหาสนิท วิทยาลัย
แสงธรรม หรือบาทหลวงผู้จบการศึกษาด้าน
พระคัมภีร์/คำสอน ข้อความเชื่อที่เกี่ยวกับศีล
มหาสนิท จำนวน 3 คน 2) บาทหลวงเจ้า
อาวาสโบสถ์คาทอลิกอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
จำนวน 2 คน และ 3) คณะกรรมการหรือ
เจ้าหน้าที่แผนกคริสตศาสนธรรมหรือแผนก
คริสตชนฆราวาส ฝ่ายอภิบาลคริสตชน อัคร
สังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำนวน 2 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ประชากร คือ คริสตชนที่เข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ของโบสถ์คาทอลิกใน อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมีโบสถ์คาทอลิกของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่มีการเผยแพร่พิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ทั้งหมดจำนวน 25 แห่ง (สื่อมวลชนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ, 2021: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง คือ คริสตชนที่เข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ของโบสถ์คาทอลิก ในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 400 คน ตามตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางหาไร์ ยามาเน่ (1967: 886) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ โบสถ์คาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่มีการเผยแพร่พิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ จำนวน 25 แห่ง (สื่อมวลชนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ, 2021: ออนไลน์) นิยามศัพท์เฉพาะ

ศีลมหาสนิท หมายถึง ศีลศักดิ์สิทธิ์ซึ่งพระเยซูเจ้า ทรงมอบพระกายและพระโลหิตของพระองค์เอง คือ มอบพระองค์เองแก่คริสตชน ศีลมหาสนิทเป็นเครื่องหมายแห่งความรักที่ยิ่งใหญ่อันหาที่สุดมิได้ของพระเยซูเจ้า คริสตชนมีความปรารถนาที่จะรับพระองค์ เมื่อคริสตชนรับศีลมหาสนิท จึงเป็นการรับรองพระเยซูเจ้าเข้ามาในชีวิตของคริสตชน ได้เป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ คริสตชนจึงต้องถวายตัวเองแด่พระองค์ ในความรักและความเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ โดยการรับศีลมหาสนิทนี้คริสตชนได้ร่วมเป็นหนึ่งเดียวกับพระกายของพระเยซูคริสต์เจ้าในพระศาสนจักร

การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา หมายถึง การแสดงความปรารถนาและขอรับรองพระเยซูคริสต์เจ้าให้เสด็จมาในจิตใจในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์หรือในช่วงที่ไม่สามารถรับศีลมหาสนิทในรูปแผ่นปังตามปกติได้ เมื่อคริสตชนได้รับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา ทำให้คริสตชนได้รับองค์พระเยซูคริสต์เจ้าให้เสด็จมาในจิตใจ ได้ใกล้ชิดสนิทสนมกับพระองค์ทั้งกายและวิญญาณ เป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ด้วยความรัก ด้วยเหตุที่พระองค์จะไม่ทอดทิ้งคริสตชนและไม่ทรงถูกผูกมัดโดยศีลศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ พระศาสนจักรจึงให้แนวทางประการหนึ่งว่า ในช่วง

เวลาที่ยากลำบากที่ไม่สามารถรับศีลมหาสนิทได้ตามปกติคริสตชนสามารถรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา (Spiritual Communion) และความรักของพระเจ้าจะประทับอยู่อย่างเหลือล้นในชีวิตของคริสตชนผ่านทาง การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา

คริสตชน หมายถึง ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก เป็นผู้ที่มีความเชื่อในพระเยซูเจ้าและดำเนินชีวิตตามคำสอนของพระเยซูเจ้า “จงมีความรู้สึกนึกคิดเช่นเดียวกับที่พระคริสต์เยซูทรงมีเถิด” (ฟป 2:5) ในงานวิจัยนี้ หมายถึง คริสตชนที่อยู่ในเขตการดูแลอภิบาลของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ หรือในสังฆมณฑลอื่นๆ ที่ได้เข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ของโบสถ์คาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การรับรู้คุณค่าของการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่มีต่อการอภิบาลของคริสตชน หมายถึง การที่คริสตชนแสดงการรับรู้คุณค่าโดยผ่านทางความรู้สึก ความคิดเห็น หรือการปฏิบัติที่ครอบคลุมถึงผลดีของพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ การเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์วันอาทิตย์และการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาของคริสตชน

วิธีการดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) และเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ สำหรับการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 มีดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับการใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC ที่มีค่าระหว่าง 0.66-1.00

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิโดยดำเนินการดังนี้

1.3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือไปยังผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์โดยนัดวันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์

1.3.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีการจดบันทึกหรือบันทึกเสียง

การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ของคริสตชนในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

1.3.3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis) ตามข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

2. การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ สำหรับการศึกษิตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 มีดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามสำหรับใช้ในการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC ที่มีค่าระหว่าง 0.66-1.00

2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับคริสตชนที่เข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณออนไลน์ที่โบสถ์ใดก็ได้ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1984: 126) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง คือ 0.902 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์กำหนดไว้ 0.7

2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการดังนี้

2.4.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือไปยังบาทหลวงเจ้าอาวาสโบสถ์ต่างๆ เพื่อขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ และกระจายแบบสอบถามออนไลน์ให้คริสตชนที่เข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ช่วยตอบแบบสอบถามออนไลน์ รวมถึงได้กระจายแบบสอบถามออนไลน์ไปยังสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เพื่อช่วยส่งต่อให้แก่คริสตชนที่เข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน

2.4.2 ผู้วิจัย รวบรวมและตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยในส่วนของข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างใช้ค่าความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วดำเนินการจัดทำรายการผลการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

1. คุณค่าและความหมายของการรับศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติ และการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณออนไลน์ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
สรุปความคิดเห็นได้ดังต่อไปนี้

1. ศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณ
แบบปกติ เป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ที่มีความหมายและ
คุณค่าต่อคริสตชน เป็นอาหารฝ่ายวิญญาณ
ของคริสตชนที่ได้รับเอาพระกายของพระองค์
ในรูปของแผ่นปังมาสู่ชีวิตคริสตชน ปังและ
เหล้าองุ่นเป็นพระกายและพระโลหิตของพระ
เยซูคริสตเจ้า เมื่อได้รับเป็นบ่อเกิดและจุดสูง
สุดของชีวิตของพระศาสนจักรทำให้คริสตชน
เป็นหนึ่งเดียวกับพระเยซูคริสตเจ้า ในพิธีบูชา
ขอบพระคุณเมื่อคริสตชนรับศีลมหาสนิท คือ
การรับพระกายของพระเยซูคริสตเจ้า พระองค์
ได้มาสถิตอยู่กับเราอย่างสมบูรณ์ ศีลมหาสนิท
เป็นเงื่อนไขและสิ่งจำเป็น เป็นการหล่อเลี้ยง
ชีวิตและเป็นเครื่องหมายการสถิตของพระองค์
ที่ได้อยู่ในชีวิตของคริสตชน ทำให้คริสตชนได้
สนิทกับพระองค์ ได้ร่วมพระมหาทรمانกับ
องค์พระเยซูเจ้าและเป็นการได้รับพระพรห
ทานผ่านการรับศีลมหาสนิทนี้

2. การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา
ในพิธีบูชาขอบพระคุณออนไลน์ ตามหลัก
เทววิทยา ศีลศักดิ์สิทธิ์ พิธีบูชาขอบพระคุณ
เท่านั้นที่แผ่นปังและเหล้าองุ่นจะได้รับการ
เสกเป็นพระกายและพระโลหิตของพระเยซู
คริสตเจ้า การรับศีลมหาสนิทตามความ
ปรารถนาเป็นการจำลองการรับศีลมหาสนิทใน

พิธีบูชาขอบพระคุณ เป็นการหล่อเลี้ยงความ
เชื่อและวิญญาณได้อีกวิธีหนึ่ง เพื่อให้ได้มีความ
สนิทสัมพันธ์กับพระเยซูคริสตเจ้า แม้จะไม่เต็ม
รูปแบบ เป็นการดูแลอภิบาลคริสตชนอย่าง
หนึ่งในช่วงสถานการณ์ที่ไม่ปกติหรือมีข้อจำกัด
คริสตชนสามารถรับพระองค์เข้ามาประทับใน
จิตใจและสนิทสัมพันธ์กับพระองค์ เพียงแต่
ไม่ใช่ในรูปของแผ่นปังเหมือนในพิธีบูชาขอบ
พระคุณแบบปกติ และยังไม่เต็มรูปแบบ
สมบูรณ์เหมือนในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบ
ปกติ คุณค่าของการรับศีลมหาสนิทตามความ
ปรารถนาจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความเชื่อ
และความตั้งใจของผู้รับเอง

3. การรับศีลมหาสนิทตามความ
ปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์
ไม่สามารถทดแทนการรับศีลมหาสนิทในพิธี
บูชาขอบพระคุณแบบปกติได้ เนื่องจากปังและ
เหล้าองุ่นที่เรามองเห็นได้ จะกลับกลายเป็น
พระกายและพระโลหิตของพระเยซูคริสตเจ้า
ก็ต่อเมื่อได้รับการเสกโดยพระวาจาของพระเจ้า
ผ่านทางพระสงฆ์ศาสนบริกร ที่จะช่วยไปหล่อ
เลี้ยงชีวิตฝ่ายวิญญาณได้อย่างสมบูรณ์ นอก
จากนี้ พิธีบูชาขอบพระคุณเรียกร่องลักษณะ
หลายอย่าง เช่น การปรากฏตัวอยู่ตรงนั้น
(PRESENT) การรับสิ่งที่เป็นรูปปรากฏอยู่จริง
(MATTER AND FORM) การมีส่วนร่วม
(PATICIPATION) สิ่งที่เป็นจริง (REAL) เป็นต้น

การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ของคริสตชนในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาเป็นการอภิบาลช่วยเสริมให้คริสตชนไม่ให้ขาดการติดต่อสัมพันธ์กับพระเจ้า ในช่วงเวลาของการดำเนินชีวิตคริสตชนในสถานการณ์ที่มีความจำเป็นหรือยากลำบากที่เกิดขึ้น

4. การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาและพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ช่วยในการอภิบาลคริสตชนตามหลักเทววิทยาพันธกิจไม่มีรูปแบบใดที่จะมาจำกัดในการอภิบาลคริสตชน การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาและพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ เป็นการช่วยอภิบาลคริสตชนให้ได้มีชีวิตที่สนิทสัมพันธ์กับพระเจ้า ได้ใกล้ชิดกับความศักดิ์สิทธิ์กับพระเยซูคริสตเจ้า เป็นการหล่อเลี้ยงความเชื่อและจิตวิญญาณของคริสตชนในสถานการณ์ที่จำเป็นที่ไม่สามารถรับศีลมหาสนิทในรูปแบบปกติได้ และได้เรียนรู้มิติใหม่แห่งการอภิบาลด้านพิธีกรรมอีกด้วยเป็นรูปแบบที่เปิดกว้างเห็นถึงความเอาใจใส่ของพระสงฆ์ในการดูแลอภิบาลทุกคน ทุกคนปกติทั่วไป ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ผู้มีข้อจำกัด สามารถเข้าร่วมได้ รวมถึงเพื่อนพี่น้องต่างความเชื่อก็สามารถเข้าถึงพิธีบูชาขอบพระคุณได้ง่ายมากขึ้น ที่สำคัญคือ เป็นการทำให้บ้านกลายเป็น “วัด”

5. ผลกระทบต่อความเชื่อของคริสตชนเมื่อเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์

และรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาต่อไปเรื่อยๆ ผลกระทบต่อความเชื่อของคริสตชนที่เกิดขึ้นในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ 1) เชิงบวกได้แก่ 1.1) ทำให้คริสตชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้อย่างต่อเนื่อง และยังสามารถได้รับศีลมหาสนิทตามความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ทำให้คริสตชนเข้าใกล้ชิดพระเยซูคริสตเจ้า 1.2) เป็นประโยชน์มากสำหรับผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ติดเตียงเป็นจำนวนมากที่ก่อนหน้านี้ไม่มีโอกาสได้ร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณ 1.3) พระสงฆ์ต้องเตรียมตัวและตั้งใจมากขึ้นในการประกอบพิธีบูชาขอบพระคุณ และ 1.4) จะช่วยให้คริสตชนเห็นคุณค่า และสร้างแรงจูงใจให้คริสตชนรอคอยการไปรับศีลมหาสนิทและร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติ 2) ผลกระทบในเชิงลบกล่าวคือ 2.1) อาจเกิดขึ้นหากคริสตชนทั่วไปที่สามารถเดินทางไปโบสถ์ได้ แต่เลือกเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ต่อไปแทนแบบปกติ เป็นการให้คุณค่าของศีลมหาสนิทและพิธีบูชาขอบพระคุณที่แท้จริงน้อยลงและอาจขาดความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมเนียมล้าลึกการถวายพระองค์เองของพระเยซูเจ้าบนกางเขน และบนแท่นบูชา ทำให้คริสตชนขาดความเป็น

หนึ่งเดียวกับพระเจ้า และเพื่อนพี่น้องคริสตชน ซึ่งถือเป็นจุดมุ่งหมายของศีลมหาสนิท 2.2) หากไม่ทำให้คริสตชนเข้าใจที่ถูกต้อง จะทำให้คริสตชนเห็นคุณค่าของศีลมหาสนิทน้อยลง เพราะเลือกที่จะรับด้วยความปรารถนา แทนที่จะไปรับศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติและ 2.3) การเป็นชุมชนคาทอลิกจะค่อยๆ สูญหายไปเมื่อร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ เพราะพิธีบูชาขอบพระคุณไม่ใช่เพียงเรื่องส่วนตัว แต่เป็นการฉลองความเชื่อร่วมกันในกลุ่มคริสตชนของชุมชนแห่งความเชื่อเดียวกัน”

6. พระศาสนจักรคาทอลิก พระสงฆ์ควรมีการปรับตัวและพัฒนางานด้านการอภิบาลและด้านคำสอนต่อคริสตชน ดังนี้ 1) ใช้สื่อออนไลน์ในการช่วยส่งเสริมบำรุงหล่อเลี้ยงความเชื่อ โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ผู้ที่มีข้อจำกัด หรือผู้ที่ไม่กล้ามาร่วมพิธีบูชาที่โบสถ์ ได้มีโอกาสฟังพระวาจาของพระเจ้าฟังบทเทศน์และรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาได้ 2) ให้ยังคงมีพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ต่อไป โดยพัฒนาการประกอบพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ให้ดียิ่งขึ้น พระสงฆ์เทศน์อย่างดี ประกอบพิธีบูชาขอบพระคุณอย่างศักดิ์สิทธิ์ เพื่อคริสตชนได้มีความเชื่อศรัทธาความรู้สึกรักต้องการไปโบสถ์มากขึ้น 3) พระสงฆ์นักบวช ครูคำสอน ควรสอนให้คริสตชนเข้าใจถึงความแตกต่างของการร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณ

แบบออนไลน์กับการร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติ 4) ส่งเสริมให้คริสตชนเข้าใจถึงความสำคัญและความหมายของการร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติ และคุณค่าของการมาเข้าร่วมบูชาขอบพระคุณที่โบสถ์ การเป็นหนึ่งเดียวกันกับพระเยซูคริสตเจ้า และกับเพื่อนพี่น้องคริสตชน 5) พระสงฆ์ต้องออกเยี่ยมเยียนคริสตชนตามบ้าน แม้อาจมีความยากลำบาก แต่ก็สามารถทำได้เพื่อเชิญชวนให้คริสตชนไปโบสถ์มากขึ้น 6) จัดให้หน่วยงานของสังฆมณฑลเป็นผู้รับผิดชอบทำหน้าที่ในการถ่ายทอดพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ เฉพาะวันอาทิตย์ โดยหมุนเวียนตามวัดต่างๆ ในเขตอัครสังฆมณฑลของตน จุดมุ่งหมายสำหรับบุคคลที่ไม่สามารถมาวัดได้จริงๆ ทั้งนี้พิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์นี้ถือเป็นการอภิบาลเชิงรุกสำหรับคนที่ห่างวัด หรือไม่กล้าที่จะมาร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติที่โบสถ์ได้อย่างดีด้วย

2. การรับรู้คุณค่าของการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่มีต่อการอภิบาลของคริสตชน

รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การรับรู้คุณค่าของการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่มีต่อการอภิบาลของคริสตชน

การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์
ของคริสตชนในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานเป็น 3 ระดับ และการแปลค่าระดับตาม
แนวคิดของบุญใจ ศรีสถิตนรากร (2545) มีดังนี้

เกณฑ์การประเมิน	ระดับ 3 หมายถึง มีการรับรู้ อยู่ในระดับ มาก ระดับ 2 หมายถึง มีการรับรู้ อยู่ในระดับ ปานกลาง ระดับ 1 หมายถึง มีการรับรู้ อยู่ในระดับ น้อย
การแปลค่าระดับ	2.34 – 3.00 หมายถึง อยู่ในระดับ มาก 1.67 – 2.33 หมายถึง อยู่ในระดับ ปานกลาง 1.00 – 1.66 หมายถึง อยู่ในระดับ น้อย

ข้อคำถาม	$\bar{x}$	SD.	ระดับ	อันดับ
ก. ผลดีของพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์				
1. การเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ทำให้ไม่ต้องเดินทางไม่ต้องรอให้ใครพาไป ประหยัดค่าเดินทาง	2.44	0.723	มาก	3
2. การเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ทำให้สะดวกในเรื่องของเวลา ประหยัดเวลา (เลือกเวลาเข้าร่วมหรือเข้าร่วมย้อนหลังได้)	2.55	0.684	มาก	1
3. การเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ทำให้มีสมาธิขณะเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณไม่มีสิ่งภายนอกมารบกวนจิตใจ	2.00	0.796	ปานกลาง	6
4. การเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ทำให้สามารถเลือกรับฟังบทเทศน์จากบาทหลวงที่เทศน์ดี อภิบาลจิตใจได้ดี	2.44	0.687	มาก	2
5. การเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ทำให้รู้จักโบสถ์คาทอลิกมากขึ้น ทำให้ไม่ซ้ำซากจำเจ	2.37	0.748	มาก	4
6. เกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณ	2.22	0.795	ปานกลาง	5
รวมเฉลี่ย	2.34	0.535	มาก	

สิทธิฤทธิ์ นันศรีทอง, ออัสติน สุกโย ปิโตโย, สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์, ขาดิชาย พงษ์ศิริ และ
ลัดดาวรรณ ประสูตรแสงจันทร์

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	อันดับ
ข. การเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ วันอาทิตย์				
7. ท่านเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณออนไลน์ด้วยความตั้งใจในการฟังบทอ่านพระวรสาร ฯลฯ	2.53	0.608	มาก	2
8. ท่านเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณออนไลน์พร้อมกับบุคคลในครอบครัว	1.82	0.840	ปานกลาง	9
9. ท่านเห็นด้วยกับการที่พระศาสนจักรกำหนดให้มีการทำพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์	2.53	0.660	มาก	3
10. ท่านคิดว่า การเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ทำให้ได้รับประโยชน์ฝ่ายจิตและจิตวิญญาณ	2.41	0.702	มาก	4
11. ท่านคิดว่า พิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ช่วยให้ท่านและคริสตชนอื่นๆ ได้รวมเป็นหนึ่งเดียวในการถวายบูชาของพระเยซูเจ้าเช่นเดียวกับพิธีบูชาขอบพระคุณปกติ	2.20	0.792	ปานกลาง	6
12. ท่านคิดว่า การเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ใช้ทดแทนการเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติในโบสถ์ได้	2.07	0.768	ปานกลาง	8
13. ความพึงพอใจของท่านที่มีต่อการเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์	2.39	0.655	มาก	5
14. ท่านคิดว่า พิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ มีผลดีต่อผู้สูงอายุ ผู้ป่วย หรือผู้มีข้อจำกัดที่ไม่สามารถไปร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณที่โบสถ์ได้	2.87	0.396	มาก	1
15. หากไม่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แล้ว ท่านยังต้องการให้มีพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ต่อไป	2.16	0.837	ปานกลาง	7
รวมเฉลี่ย	2.33	0.472	ปานกลาง	

การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์
ของคริสตชนในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	อันดับ
ค. การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา				
16. ท่านคิดว่า การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา ถือเป็นการรื้อฟื้นความเชื่อ ทำให้ท่านได้มีส่วนร่วม ในการเป็นเครื่องบูชาแด่พระเจ้า	2.41	0.730	มาก	5
17. ท่านมีการเตรียมตัวก่อนรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา เช่น สวดภาวนา เป็นทุกข์ถึงบาป สำรวมจิตใจ	2.26	0.703	ปานกลาง	8
18. ท่านมีความตั้งใจในขณะรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา ด้วยความถ่อมตนและมีความเชื่อในองค์พระเยซูคริสต์เจ้าที่ ประทับอยู่และความรักที่พระองค์มีต่อมนุษย์	2.58	0.600	มาก	1
19. เมื่อรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาแล้ว ท่านได้สวด โมทนา/พุดคุยกับพระเยซูคริสต์เจ้า และขอบพระคุณพระเจ้า	2.38	0.715	มาก	6
20. เมื่อรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาแล้ว ทำให้ท่าน ความรักที่มีต่อพระเยซูคริสต์เจ้าเพิ่มพูนมากขึ้น	2.44	0.673	มาก	4
21. เมื่อรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาแล้ว ท่านมีความ ตั้งใจที่จะถวายความรักและตัวเองแด่องค์พระเยซูคริสต์เจ้า	2.51	0.633	มาก	2
22. ท่านคิดว่า การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาทำให้ ใกล้ชิดกับพระเยซูคริสต์เจ้าทั้งกายและจิตใจ	2.37	0.696	มาก	7
23. ท่านคิดว่า การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาร่วมกัน กับคริสตชนอื่นๆ ช่วยทำให้เกิดความรัก ความเป็นหนึ่ง เดียวกัน	2.26	0.759	ปานกลาง	9
24. ท่านเห็นด้วยกับการที่พระศาสนจักรกำหนดให้มีการรับ ศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา	2.48	0.693	มาก	3
25. ท่านคิดว่า การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา ทดแทนการรับศีลมหาสนิทแบบปกติในโบสถ์ได้	1.89	0.787	ปานกลาง	10
รวมเฉลี่ย	2.35	0.543	มาก	
รวมเฉลี่ยทั้งสิ้น	2.34	0.426	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้คุณค่าของการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่มีต่อการอภิบาลของคริสตชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.426 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ผลดีของพิธีบูชาแบบออนไลน์อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.535 การเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์วันอาทิตย์ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.472 การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.543

สรุป

ศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติ เป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ที่มีความหมายและคุณค่าต่อคริสตชน เป็นอาหารฝ่ายวิญญาณของคริสตชน เพื่อรับพระกายของพระองค์ในรูปของแผ่นปังมาสู่ชีวิต ทำให้คริสตชนเป็นหนึ่งเดียวกับพระเยซูคริสตเจ้า การรับศีลมหาสนิทตามความปรารถนาเป็นการจำลองการรับ

ศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณเป็นการหล่อเลี้ยงความเชื่อและวิญญาณคริสตชนได้อีกวิธีหนึ่ง เพื่อให้ได้มีความสนิทสัมพันธ์กับพระเยซูคริสตเจ้า แม้จะไม่เต็มรูปแบบ เป็นการดูแลอภิบาลคริสตชนในช่วงสถานการณ์ที่ไม่ปกติหรือมีข้อจำกัด เช่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การรับศีลมหาสนิทตามความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ จึงไม่สามารถทดแทนการรับศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติได้ และพิธีบูชาขอบพระคุณเรียกร้องในเรื่องของการการปรากฏตัวอยู่ตรงนั้น การรับสิ่งที่เป็นรูปปรากฏอยู่จริง การมีส่วนร่วมและสิ่งที่เป็นจริงที่พิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ไม่สามารถทำได้

คริสตชนมีการรับรู้คุณค่าของการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่มีต่อการอภิบาลของคริสตชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการรับรู้ผลดีของพิธีบูชาแบบออนไลน์และการรับรู้คุณค่าของการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาอยู่ในระดับมาก สำหรับการเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์วันอาทิตย์อยู่ในระดับปานกลาง

การรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์
ของคริสตชนในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. สังฆมณฑลควรที่จะกำหนดให้มีหน่วยงานหนึ่งผู้เป็นรับผิดชอบในการถ่ายทอดพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ ควรมีการวางแผน สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้รับผิดชอบ เพื่อที่จะให้บรรลุถึงคุณค่าและเป้าหมายของการรับศีลมหาสนิทและพิธีบูชาขอบพระคุณ

2. พระสงฆ์ผู้อภิบาลควรที่จะประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และความเข้าใจกับบรรดาสัตบุรุษในเรื่องคุณค่าและความหมายของการรับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนาในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ และควรอธิบายถึงคุณค่าและความหมายของการรับศีลมหาสนิทในพิธีบูชาขอบพระคุณแบบปกติด้วย

3. พระสงฆ์ผู้อภิบาลควรที่จะสนับสนุนให้สัตบุรุษตระหนักถึงการประทับอยู่ของพระเจ้าในชีวิตของคริสตชน และในการร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่บรรดาคริสตชนได้เข้าร่วมนั้นอย่างเห็นคุณค่า และร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์นั้นด้วยความตั้งใจ

4. ในช่วงที่ไม่สามารถเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณที่โบสถ์ได้ คริสตชนที่เป็นพ่อแม่ผู้ปกครองควรชักชวนให้ลูกหลาน บุคคลในครอบครัวเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์พร้อมๆ กัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่องคุณค่าของการรับศีลมหาสนิทและพิธีบูชาขอบพระคุณที่มีต่อการอภิบาลเยาวชนคาทอลิก

2. ควรมีการศึกษาเรื่องการร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแบบออนไลน์ที่มีผลต่อผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติศาสนกิจในเขตสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม. (2550). คำสอนพระ
ศาสนจักรคาทอลิก. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพิธีกรรม.(2548). กฎทั่วไปสำหรับพิธีบูชาขอบพระคุณตามจารีตโรมัน.
โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพิธีกรรม. (2552). หนังสือพิธีมิสซาจารีตโรมันปรับปรุงใหม่ตามข้อ
กำหนดของ สภาสังคายนาว่าติกันที่ 2. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- เชษฐา ไชยเดช, บาทหลวง. (2558). เทววิทยาเรื่องศีลมหาสนิทและพิธีบูชาขอบพระคุณ.
วิทยาลัยแสงธรรม.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2545). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2).
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สื่อมวลชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2021). ตารางมิสซาออนไลน์ วัดในอัครสังฆมณฑล
กรุงเทพฯ สัปดาห์ถึงวันที่ 8 มกราคม 2021. [https://www.facebook.com/Mediabkk/
posts/220016056331565/](https://www.facebook.com/Mediabkk/posts/220016056331565/)
- อัครสังฆมณฑลกรุงเทพ. (ม.ป.ป.). “มาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อการร่วมพิธีกรรมฯ ตาม
เอกสารที่ สส. 856/2020. www.kamsonbkk.com
- Cronbach Lee J. (1971). *Essentials of psychological testing* (4th ed). Harper & Row.
- Rensis Likert. (1967). *The Human Organization : Its Management and Values*.
McGraw – Hill.
- Yamane Taro. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis* (2nd ed). Harper and
Row.

การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์
ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์
(หลักสูตรปรับปรุง 2560) มหาวิทยาลัยคริสเตียน

The Study of desirable characteristics on
Bachelor of Arts Program in Christian Theology
(Update B.E.2560)
Christian University of Thailand.

อุไรวรรณ แสงวงศ์

* ศิษศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประเมินและการวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ดร.จุฑาภรณ์ มาสันเทียะ

* อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการประเมินและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ดร.กมลทิพย์ ศรีหาเศษ

* อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการประเมินและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Uraiwan Sangvong

* Master of Education Program in Educational Evaluation and Research

Faculty of Education, Ramkhamhaeng University.

Dr.Chuthaphon Masantiah

* Lecturer, Education Evaluation and Research, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University.

Dr.Kamontip Srihaset

* Lecturer, Education Evaluation and Research, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 6 พฤศจิกายน 2563

* แก้ไข 14 ธันวาคม 2563

* ตอรับบทความ 18 ธันวาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์ โดยการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำคณะคริสตศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียนและมีประสบการณ์ทำงานในคริสตจักรมากกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจงและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์ มีทั้งหมด 15 ด้าน ได้แก่ 1) ความรัก ความซื่อสัตย์ 2) การนำความรู้เฉพาะสาขาวิชามาใช้กับการปฏิบัติพันธกิจคริสเตียน 3) ความสามารถในการนำความรู้ในพระคัมภีร์มาใช้เพื่อเกิดประโยชน์ 4) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) ความสามารถในการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) สามารถนำความรู้และทักษะที่สัมพันธ์กับคริสตจักรมาใช้เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาได้ 7) การนำความรู้ด้านคริสตศาสนศาสตร์หรือบริบทพระคริสตธรรมคัมภีร์มาประยุกต์ใช้เพื่อเกิดผลงานที่สร้างสรรค์ได้ 8) การเคารพกฎหมายและการดำเนินชีวิตตามหลักจริยธรรมคริสเตียน 9) ความสามารถในการปฏิบัติพันธกิจคริสเตียนในคริสตจักรได้ 10) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล 11) ความสามารถในการกระบวนการคิดและวิเคราะห์ปัญหา 12) มีความเข้าใจระบบขององค์กรและสามารถบริหารจัดการพันธกิจในคริสตจักรได้ 13) ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือแก่สังคมได้อย่างเป็นรูปธรรม 14) การร่วมอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมคริสเตียน 15) การมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ มีจิตอาสา เป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณ และการจัดการทางการเงิน

คำสำคัญ: คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์
สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยคริสเตียน

Abstract

This research aims to study the desirable characteristics of the Bachelor of Arts Program in Christian Theology. This was conducted by interviewing 3 lecturers of the Faculty of Christian Theology of the Christian University of Thailand who have than 5 years of experience serving /working in the church using the specific selection and data analysis. This study found 15 desirable characteristics of the graduates of the Bachelor of Arts Programs in Christian Theology, namely 1) love and honesty 2) the application of the knowledge of specific discipline to the practice of Christian ministry 3) the ability to use the Bible knowledge for the desired effect 4) the ability to work with others 5) the ability to communicate and use information technology 6) the ability to apply the knowledge and skills related to the church for further development 7) the application of theological knowledge or the biblical context for the production of creative works 8) respect for the law and living according to Christian ethics 9) the ability to practice Christian ministry in the church 10) the ability to think analyze and synthesize information 11) the ability to go through the process of thinking and analyzing problems 12) understand the organizational system and can manage church ministries 13) the ability to provide concrete assistance to society 14) the co-conservation and inheritance of Christian arts and culture and 15) the initiative and creative thinking, voluntary spirit, a spiritual leader and managing finances.

Keywords: Desirable Characteristics; Program in Christian Theology; Christian University of Thailand

บทนำ

ตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ได้มีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพของอุดมศึกษาไทย ให้สามารถผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ และสามารถปรับตัวกับงานที่เกิดขึ้นได้ตลอดชีวิต การสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) อีกทั้งเป้าหมายด้านคุณภาพของบัณฑิตตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้วางเป้าหมายด้านคุณภาพของบัณฑิตคือให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด โดยให้ครอบคลุมไม่น้อยกว่า 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้ภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตหรือสามารถสร้างงานและปรับตัวเข้ากับ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการใช้ชีวิตในสังคมได้ (สำนวนนโยบายและแผนการอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรีตามประกาศคณะกรรมการ

การอุดมศึกษาเรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) และประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ที่ได้กำหนดในมาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียนประกอบด้วย เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความรอบรู้สามารถสร้างอาชีพ ความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถสร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าได้ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รู้คุณค่าและร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์การพัฒนา และเสริมสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) แสดงให้เห็นถึงภารกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันการศึกษา คือการผลิตบัณฑิต โดยเน้นให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเป็นผู้มีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพรวมทั้งมีคุณลักษณะตามที่ต้องการจนสำเร็จการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้วนั้นจะถูกเรียกว่า “บัณฑิต”

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) คณะคริสตศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน ได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะของผู้เข้าศึกษาที่สำคัญคือ เป็นผู้ที่มีพื้นฐานศาสนาคริสต์ และได้มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีความรู้ในศาสนศาสตร์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมด้วยหลักการอภิบาลและการบริการสมาชิกทั้งในคริสตจักรหน่วยงาน/องค์กรคริสเตียน ชุมชนและสังคม โดยอยู่บนพื้นฐานคำสอนในพระคริสตธรรมได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การประเมินคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตที่มีทั้งหมด 5 ด้าน ซึ่งยังไม่ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตที่มีทั้งหมด 13 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ในศาสนศาสตร์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง 2) การทำพันธกิจคริสเตียน 3) การทำวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ 4) การคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ 5) การมีคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักคำสอนของคริสต์ศาสนา 6) การมีภาวะผู้นำทางจิตวิญญาณ 7) การมีทักษะการสื่อสารด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 8) การทักษะในการบริหารการจัดการในคริสตจักร 9) ความสนใจใฝ่รู้ และสามารถพัฒนาตนเอง 10) ความสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 11) การให้บริการวิชาการแก่ชุมชน 12)

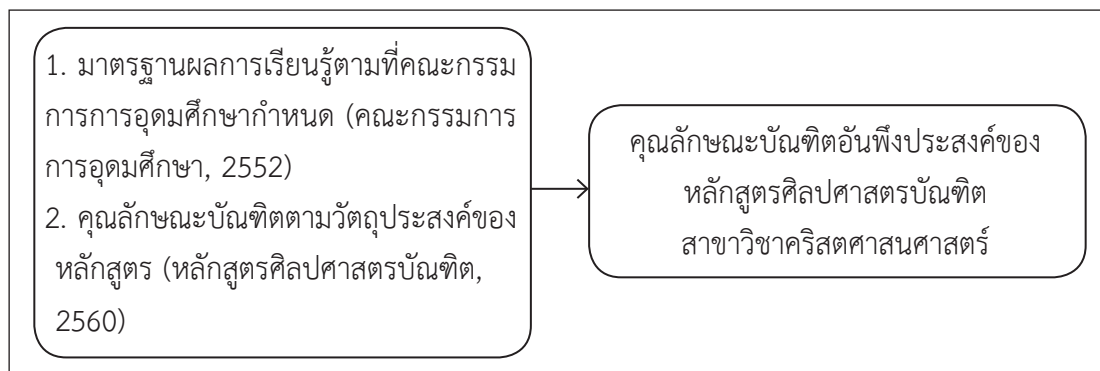
การมีจิตสำนึกในการฟื้นฟู อนุรักษ์ และสืบสานศิลปและวัฒนธรรม และ 13) การเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกที่มีคุณค่า ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) เพื่อให้การประเมินคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรและตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต รวมทั้งสามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตและด้านอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถสังเคราะห์จากข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) 2) คุณลักษณะบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต, 2560) รายละเอียดดัง ภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ที่มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ประจำคณะคริสตศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน ในปีการศึกษา 2562 และมีประสบการณ์ทำงานในคริสตจักรมากกว่า 5 ปี ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) จำนวน 22 ข้อคำถาม ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ข้อมูล 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คณะกรรมการการการอุดมศึกษากำหนด 2) คุณลักษณะบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งผ่าน

การตรวจสอบคุณภาพโดยคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ เพื่อนำมากำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ ดำเนินการรวบรวมรายชื่อพิจารณาคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ติดต่อผู้เชี่ยวชาญพร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อสรุปเรียบเรียง ความคิดเห็น คำอธิบายรายละเอียด

เกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของ
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสต
ศาสนศาสตร์

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเพื่อศึกษา
คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์
สามารถสรุปได้ทั้งหมด 15 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ความรัก ความซื่อสัตย์
คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลัก
สูตรมีชีวิตหรือดำเนินชีวิตและเปลี่ยนแปลง
ชีวิตตอบสนองต่อพระคุณของพระเจ้า มีความ
รักเหมือนพระเยซูคริสต์ มีความซื่อสัตย์และ
ยึดมั่นในคำสอนของพระเจ้า มีความสัมพันธ์ที่
ดีกับพระเจ้า อาสารับใช้ผู้อื่น มีชีวิตที่สามารถ
เป็นต้นแบบหรือเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ ตาม
ตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“...มีชีวิตตามมาตรฐานของพระเจ้า
ดำเนินชีวิตและเปลี่ยนแปลงชีวิตตอบสนองต่อ
พระคุณ ของพระเยซูคริสต์... มีความรัก
เหมือนพระเยซูคริสต์และรักเพื่อนมนุษย์...” (ผู้
เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“...มีความรัก ความซื่อสัตย์ และยึดมั่น
ในคำสอนของพระเจ้า...มีชีวิตที่เป็นแบบอย่าง
อาสารับใช้ผู้อื่น...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“...มีความสัมพันธ์กับพระเจ้า และ
สามารถเป็นต้นแบบหรือเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น
ได้” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 2 การนำความรู้เฉพาะสาขา วิชามาใช้กับการปฏิบัติพันธกิจคริสเตียน

คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตร
มีความรู้ทั่วไป ความรู้ด้านพระคัมภีร์ ความรู้
ด้านศาสนศาสตร์และประวัติศาสตร์คริสตจักร
และการปฏิบัติ สามารถนำความรู้ไปสู่การ
ปฏิบัติได้ เช่น การอภิบาล การเทศนา การ
สอนพระคัมภีร์ การให้คำปรึกษา การทำงาน
ร่วมกับชุมชน การพัฒนาชุมชน เป็นต้น ตาม
ตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“ความรู้ทั่วไป ความรู้ด้านพระคัมภีร์
ความรู้ด้านศาสนศาสตร์และประวัติศาสตร์
คริสตจักรและ การปฏิบัติ...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“ความรู้ทั่วไป ความรู้ด้านพระคัมภีร์
และประวัติศาสตร์ สามารถนำไปปฏิบัติได้ เช่น
การอภิบาล การเทศนา การสอนพระคัมภีร์
การให้คำปรึกษา การทำงานร่วมกับชุมชน
การพัฒนาชุมชน เป็นต้น” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“สามารถนำความรู้ด้านพระคัมภีร์และ
ความรู้ด้านศาสนศาสตร์มาประยุกต์ใช้ได้...”
(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 3 ความสามารถในการนำความรู้ในพระคัมภีร์มาใช้เพื่อเกิดประโยชน์ คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรมีความเข้าใจในพระคัมภีร์ สามารถถอดบทเรียนนำไปประยุกต์ใช้ และสามารถนำมาเป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อผู้อื่นได้โดยนำความรู้มาปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ก่อให้เกิดทักษะความชำนาญ และสามารถนำไปเผยแพร่ต่อชุมชนได้ตามบริบทที่เหมาะสม ตามตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“การมีความรู้กว้างและสามารถต่อยอดได้” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“1) เลือกความรู้ที่สามารถนำมาเป็นประโยชน์ต่อตนเองได้ 2) นำความรู้มาปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ก่อให้เกิดทักษะ ความชำนาญ และสามารถนำไปเผยแพร่ต่อชุมชนได้ 3) สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ตามบริบทได้ โดยมีกระบวนการคิด วิเคราะห์ปัญหา และนำเสนอต่อผู้อื่นได้” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“ความเข้าใจในพระคัมภีร์ สามารถถอดบทเรียนและนำไปประยุกต์ใช้ได้” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 4 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ทำงานร่วมกันและการเข้าสังคม เป็นผู้เริ่มสร้างมิตรภาพกับผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง ยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น ให้ความสำคัญกับผู้อื่น

ไม่วิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่น รักพระเจ้าและรักเพื่อนบ้าน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ตามตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกัน และการเข้าสังคม การสร้างมิตรกับคนแปลกหน้า” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“1) การเป็นผู้เริ่มสร้างมิตรภาพกับผู้อื่น โดยมีความสัมพันธ์ที่บ่งบอกความเชื่อมั่น ทักษะ การเห็นคุณค่าของตนเอง 2) การยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น ให้ความสำคัญกับผู้อื่น ไม่วิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่น ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“รักพระเจ้า และรักเพื่อนบ้าน เน้นความสัมพันธ์และรู้คุณค่าในตนเอง สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ให้ความสำคัญและมีวินัย” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 5 ความสามารถในการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลด้านพระคัมภีร์ เผยแพร่การสอนพระคัมภีร์และปฏิบัติงาน เช่น การนำเสนองาน การทำวีดิทัศน์ การเขียนคำเทศนา เป็นต้น ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษอธิบายความหมายของพระคัมภีร์ ได้ตรงประเด็นและน่าสนใจ ตามตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลด้านพระคัมภีร์และส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในด้านการอ่านและการฟัง เพื่อจะสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและนำไปสู่การปฏิบัติได้...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน เช่น การนำเสนองาน การทำวีดิทัศน์ การเขียนคำเทศนา รวมทั้งการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สามารถอธิบายความหมายของพระคัมภีร์ ได้ตรงประเด็นและน่าสนใจ...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่การสอนพระคัมภีร์ได้ รวมทั้งมีความสามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างเข้าใจ...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 6 สามารถนำความรู้และทักษะที่สัมพันธ์กับคริสตจักรมาใช้อีก่อให้เกิดการพัฒนาได้ คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรมีความรู้พื้นฐานทั่วไป รู้เรื่องพระคัมภีร์และศาสนศาสตร์ เพื่อการพัฒนาตนเองและผู้อื่น เช่น การสอน เทศนา และให้คำปรึกษา เป็นต้น มีทักษะที่สัมพันธ์กับคริสตจักรชุมชน เช่น ดนตรี การขับร้อง การพูดต่อหน้าชุมชน และความรู้นอกสาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์เพื่อสามารถพัฒนาตนเองและผู้อื่นได้ตามตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“...มีความรู้พื้นฐานทั่วไป รู้เรื่องพระคัมภีร์และศาสนศาสตร์ เพื่อนำสู่การพัฒนาตนเองและผู้อื่น เช่น การสอน เทศนา และให้คำปรึกษา...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“...มีทักษะที่สัมพันธ์กับคริสตจักรชุมชน เช่น ดนตรี การขับร้อง การพูดต่อหน้าชุมชน เพื่อสามารถพัฒนาตนเองและผู้อื่นได้...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“...มีความรู้นอกสาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์...และพัฒนาตนเองในการเป็นผู้นำผู้อื่นได้...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 7 การนำความรู้ด้านคริสตศาสนศาสตร์หรือบริบทพระคริสตธรรมคัมภีร์มาประยุกต์ใช้เพื่อเกิดผลงานที่สร้างสรรค์ได้ คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตลอดเวลา มีเป้าหมายเจาะลึกและประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน เช่น การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารความเข้าใจต่อบริบทความเป็นผู้รับใช้พระเจ้า เป็นต้น รวมถึงการประยุกต์บริบทพระคริสตธรรมคัมภีร์ด้านศาสนศาสตร์ให้เป็นคู่มือหนังสือ และบทเพลงต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น คู่มือการสอนรวีวารศึกษา บทเพลงคริสเตียน กิจกรรมสันทนาการ เกม การแสดงต่างๆ เป็นต้น ตามตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“เน้นการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ใช้สื่อออนไลน์ ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“ควรเน้นศึกษา การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตลอด และมีเป้าหมายเจาะลึก และประยุกต์ ความรู้สู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน เช่น การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ความเข้าใจต่อบทบาทความเป็นผู้รับใช้พระเจ้า” (ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2)

“ประยุกต์บริบทพระคริสตธรรมคัมภีร์ ด้านศาสนศาสตร์ให้เป็นคู่มือ/หนังสือ/บทเพลงต่างๆ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 8 การเคารพกฎหมายและการดำเนินชีวิตตามหลักจริยธรรมคริสเตียน คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรมีจริยธรรมคริสเตียน การเชื่อในศาสนา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมและยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น เคารพกฎหมาย มีความซื่อสัตย์ ยืนหยัดในการใช้ชีวิตตามหลักจริยธรรมคริสเตียน และสามารถเป็นประโยชน์ให้สังคมไทยได้ ตามตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“...มีจริยธรรมคริสเตียน..สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม...และยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“...เคารพกฎหมาย ยืนหยัดในการใช้ชีวิตตามหลักจริยธรรมคริสเตียนและสามารถเป็นประโยชน์ สร้างประโยชน์ให้สังคมไทยได้...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“...การเชื่อในศาสนา...เคารพกฎหมาย มีความซื่อสัตย์ และเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้” (ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3)

ด้านที่ 9 ความสามารถในการปฏิบัติพันธกิจคริสเตียนในคริสตจักรได้ คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสามารถประกาศข่าวประเสริฐหรือเผยแพร่ความเชื่อในพระเยซูคริสต์ สร้างสาวก และทำพันธกิจในคริสตจักร โดยสามารถนำศาสนาสาส์ตมาประยุกต์ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ช่วยเหลือและเป็นประโยชน์ต่อชุมชน (สังคมสงเคราะห์) สร้างความร่วมมือกับผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ตามตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“การประกาศข่าวประเสริฐ การสร้างสาวก และการทำพันธกิจในคริสตจักร โดยเพิ่มการเข้าสู่สังคมมากขึ้น ในด้านความช่วยเหลือ และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน (สังคมสงเคราะห์)” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“สร้างความร่วมมือกับผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักพันธกิจการอภิบาล การถ่ายทอดพระคัมภีร์ การสื่อสารพระกิตติคุณ การดูแลและสร้างสาวก” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถนำศาสนาสาส์ตมาประยุกต์ใช้ให้ใกล้ชิดตัวมากขึ้น” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 10 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล คุณลักษณะ

บัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสามารถคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เข้าใจกระบวนการ ของงานวิจัยและสามารถนำไปปรับใช้ก่อให้เกิด ประโยชน์ เพื่อการพัฒนาแก้ปัญหาของคริสต จักร พัฒนาคณะ พัฒนาพันธกิจและพัฒนา ชุมชนได้อย่างเหมาะสม ตามตัวอย่างคำกล่าว ดังนี้

“สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ได้” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“เข้าใจกระบวนการของงานวิจัย เพื่อ พัฒนาแก้ปัญหาของคริสตจักร การพัฒนาคณะ พัฒนาพันธกิจและพัฒนาชุมชน” (ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2)

“นำกระบวนการวิจัย มาพัฒนากิจกรรม มีการคิด วิเคราะห์ สามารถปรับใช้ก่อให้เกิด ประโยชน์ได้” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 11 ความสามารถในการกระบวนการคิดและวิเคราะห์ปัญหา คุณลักษณะ บัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรมีกระบวนการ การคิด มองเห็นปัญหา ตอบเหตุผลได้ โดยมีการวิเคราะห์ แยกแยะ ประเมินแต่ละประเด็น ปัญหาและนำไปประยุกต์ใช้ รวมถึงนำเสนอ ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ตามตัวอย่างคำกล่าว ดังนี้

“สามารถจับประเด็น และนำเสนอ ข้อมูลได้อย่างมีระบบ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“มีกระบวนการคิด มองเห็นปัญหา ตอบเหตุผลได้ โดยมีการวิเคราะห์ แยกแยะ ประเมินแต่ละประเด็น และเลือกนำไปประยุกต์ ใช้ได้” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“มีความสามารถในการตอบคำถามและ ให้เหตุผลได้อย่างชัดเจน” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 12 มีความเข้าใจระบบขององค์กรและสามารถบริหารจัดการพันธกิจใน คริสตจักรได้ คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ ของหลักสูตรมีความเข้าใจระบบขององค์กร เข้าใจภาพรวมของโครงสร้างองค์กรและมี ทักษะในการบริหารจัดการ การทำงานร่วมกับ องค์กร ไม่แสวงหาผลกำไร มุ่งเน้นการพัฒนา บุคคล สามารถบริหารจัดการและให้ความช่วยเหลือคนอื่นได้ ตามตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“มีความเข้าใจระบบขององค์กร และมี ทักษะในการบริหารจัดการ การทำงานร่วมกับ องค์กร” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“เข้าใจภาพรวมของโครงสร้างองค์กร” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“ไม่แสวงหาผลกำไร มุ่งเน้นการพัฒนา บุคคล สามารถบริหารจัดการโดยให้คนเป็น ศูนย์กลาง และให้ความช่วยเหลือคนอื่น” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 13 ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือแก่สังคมได้อย่างเป็นรูปธรรม คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตร

สามารถวางแผน ร่วมดำเนินการ ทำงานร่วมกับชุมชนได้และการให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การสอนดนตรี การสอนความรู้ด้านภาษาต่างๆ เป็นต้น ตามตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“การช่วยเหลือสังคมอย่างเป็นรูปธรรม” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“สามารถวางแผน ร่วมดำเนินการ ทำงานร่วมกับชุมชนได้ เช่น การสอนดนตรี การสอนความรู้ด้านภาษาต่างๆ การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“รับใช้ชุมชน ช่วยเหลือสังคม เช่น การสอนดนตรีในชุมชน การนำความสามารถของตนเองไปใช้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อชุมชนได้” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 14 การร่วมอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมคริสเตียน คุณลักษณะบัณฑิต อันพึงประสงค์ของหลักสูตรเห็นคุณค่าและร่วมอนุรักษ์ การสืบสานศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับคริสเตียน เช่น ด้านดนตรีท้องถิ่น บทเพลงคริสเตียน การขับร้อง บทเพลงประสานเสียง การใช้ภาษาท้องถิ่น เพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่นต่อไป ตามตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“เห็นคุณค่าและร่วมอนุรักษ์ และสืบสานศิลปและวัฒนธรรม สามารถสื่อสารและสร้างความร่วมมือกับชุมชนได้” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“ส่งเสริมให้เคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์ การสืบสานด้านดนตรีท้องถิ่น บทเพลงคริสเตียน การขับร้อง บทเพลงประสานเสียง การใช้ภาษาท้องถิ่น เพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่นต่อไป” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“ร่วมสืบสานศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

ด้านที่ 15 การมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ มีจิตอาสา เป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณ และการจัดการทางการเงิน คุณลักษณะบัณฑิต อันพึงประสงค์ของหลักสูตรเป็นผู้คิดริเริ่มสิ่งที่ดีและเป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณ การเป็นผู้นำที่โดดเด่น และให้บริการผู้อื่น การให้เกียรติผู้อื่น โดยให้ความสำคัญกับทุกกลุ่มและอยู่ร่วมกัน เพื่อพัฒนากันและกันได้ รวมถึงมีความสามารถบริหารจัดการทางการเงินของตนเองได้ดี ตามตัวอย่างคำกล่าวดังนี้

“การให้เกียรติผู้อื่น ไม่ดูถูกผู้อื่นอย่างจริงจัง โดยให้สิทธิเท่าเทียมกัน ให้ความสำคัญกับทุกกลุ่มและ อยู่ร่วมกันเพื่อพัฒนากันและกัน” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“1) การทำงานร่วมกับชุมชนที่มีความแตกต่างทางความเชื่อได้ ช่วยเหลือชุมชน 2) การบริหารจัดการทางการเงินของตนเองได้ดี เพื่อจะสามารถดูแลตนเองในวัยเกษียณได้ 3) การพัฒนาผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่น ถ่ายทอดผู้อื่น” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“1) การเป็นผู้นำที่โดดเด่น มีบุคลิกที่ดึงดูดผู้คน และให้บริการผู้อื่น 2) เป็นผู้คิดริเริ่มสิ่งที่ดี 3) เป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่าคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน มีทั้งหมด 15 ด้าน โดยมีจำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 3 ความสามารถในการนำความรู้ในพระคัมภีร์มาใช้เพื่อเกิดประโยชน์ ด้านที่ 4 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านที่ 5 ความสามารถในการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านที่ 10 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ 11 ความสามารถในการบวญ การคิดและวิเคราะห์ปัญหา ด้านที่ 13 ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือแก่สังคม ได้อย่างเป็นรูปธรรม และด้านที่ 15 การมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ มีจิตอาสาเป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณ และการจัดการทางการเงิน มีความสอดคล้องตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) และประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 (กระทรวงศึกษาธิการ,

2561) รวมถึงผลงานวิจัยของพัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ, ญัฐกร สงคราม และอารังค์ เมฆโหรา (2561) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร ควรมีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้มีจำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ความรัก ความซื่อสัตย์ ด้านที่ 2 การนำความรู้เฉพาะสาขาวิชามาใช้ในการปฏิบัติพันธกิจคริสเตียน ด้านที่ 6 สามารถนำความรู้และทักษะที่สัมพันธ์กับคริสตจักรมาใช้เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาได้ ด้านที่ 7 การนำความรู้ด้านคริสตศาสนศาสตร์หรือบริบทพระคริสตธรรมคัมภีร์มาประยุกต์ใช้เพื่อเกิดผลงานที่สร้างสรรค์ได้ ด้านที่ 8 การเคารพกฎหมายและการดำเนินชีวิตตามหลักจริยธรรมคริสเตียน ด้านที่ 9 ความสามารถในการปฏิบัติพันธกิจคริสเตียนในคริสตจักรได้ ด้านที่ 12 มีความเข้าใจระบบขององค์กรและสามารถบริหารจัดการพันธกิจในคริสตจักรได้ และด้านที่ 14 การร่วมอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมคริสเตียน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เฉพาะเจาะจง โดยเป็นไปตามที่

กำหนดไว้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์ อีกทั้งหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์ มุ่งสร้างนักศึกษาในแบบ “รักและบริการ” และจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสอดคล้องตามหลักคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์ การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบริหารจัดการคริสตจักร มีความสามารถในการสอนอธิบายพระคัมภีร์ การเทศนา การประกาศพระกิตติคุณ การอภิบาล และทักษะด้านดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเรวดีพรรณ รอบคอบ และคณะ (2562) ที่กล่าวในคุณลักษณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิกประเทศไทย องค์ประกอบที่ 1 คือความเชื่อและศรัทธาในการสร้างสันติภาพด้วยข้อเท็จจริง มีความเชื่อ ศรัทธาในความจริง ยอมรับความแตกต่างและเคารพเสรีภาพทางความคิด รวมถึงการยืนหยัดในความเชื่อ และสอดคล้องกับปรเมศวร์ ชะรอยนุช และกรรณิการ์ สัจกุล (2558) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ตามแบบของพระเยซูคริสต์ ที่มีความเจริญเติบโตในด้านร่างกาย และสติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงมีความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข

สอดคล้องตามหลักคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์และการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาชีวิตจิตวิญญาณของนักศึกษาผ่านทางการจัดกิจกรรมทั้งทางด้านวิชาการและด้านชีวิตจิตวิญญาณ เช่น การอธิษฐาน การอ่านพระคัมภีร์ การเข้าร่วมการนมัสการเป็นต้น (สกุณี เกรียงชัยพร และสาณัฐภักษ์ ฟองวาริน, 2560) ซึ่งการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรมตามหลักคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นการจัดการศึกษาที่มาจากความเชื่อของคริสต์ศาสนิกนิกายโปรเตสแตนต์ที่ยึดถือพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นสิ่งที่สำคัญ โดยการเรียนรู้คำสอนและน้ำพระทัยของพระเจ้าผ่านการอ่านพระคัมภีร์ และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ตามแบบของพระเยซูคริสต์ ที่มีความเจริญเติบโตในด้านร่างกาย และในสติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงมีความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข (ปรเมศวร์ ชะรอยนุช และกรรณิการ์ สัจกุล, 2558) ซึ่งคุณลักษณะในแต่ละด้านมีความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ตลอดจนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้ (ณัฐนันท์ ประสริระเตสัง และณัฐ ประสริระเตสัง, 2561)

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) มีทั้งหมด 15 ด้าน ที่ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและคุณลักษณะบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

ด้านที่ 1 ความรัก ความซื่อสัตย์

ด้านที่ 2 การนำความรู้เฉพาะสาขาวิชา มาใช้กับการปฏิบัติพันธกิจคริสเตียน

ด้านที่ 3 ความสามารถในการนำความรู้ในพระคัมภีร์มาใช้เพื่อเกิดประโยชน์

ด้านที่ 4 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ด้านที่ 5 ความสามารถในการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านที่ 6 สามารถนำความรู้และทักษะที่สัมพันธ์กับคริสตจักรมาใช้เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาได้

ด้านที่ 7 การนำความรู้ด้านคริสตศาสนศาสตร์หรือบริบทพระคริสตธรรมคัมภีร์มาประยุกต์ใช้เพื่อเกิดผลงานที่สร้างสรรค์ได้

ด้านที่ 8 การเคารพกฎหมายและการดำเนินชีวิตตามหลักจริยธรรมคริสเตียน

ด้านที่ 9 ความสามารถในการปฏิบัติพันธกิจคริสเตียนในคริสตจักรได้

ด้านที่ 10 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ด้านที่ 11 ความสามารถในการกระบวนการคิดและวิเคราะห์ปัญหา

ด้านที่ 12 มีความเข้าใจระบบขององค์กรและสามารถบริหารจัดการพันธกิจในคริสตจักรได้

ด้านที่ 13 ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือแก่สังคมได้อย่างเป็นรูปธรรม

ด้านที่ 14 การร่วมอนุรักษ์และสืบสานศิลปะวัฒนธรรมคริสเตียน

ด้านที่ 15 การมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ มีจิตอาสา เป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณและการจัดการทางการเงิน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565)**. http://www.qa.ku.ac.th/photo_forweb/new%20web/education/docedu/d9.pdf
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561**. <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/E/199/T19.PDF>
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางการปฏิบัติ**. <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552.pdf>
- คณะคริสตศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน. (2560). **หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา คริสตศาสนศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)**. (อัดสำเนา)
- ณัฐนันท์ ประสิทธิ์เตสัง, และณัฐ ประสิทธิ์เตสัง. (2561). **ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม คณะ เทคโนโลยีอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**. จาก <http://dspace.bru.ac.th/xmlui/handle/123456789/3916?show=full>
- พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ, ณัฐกร สงคราม, และอัมรงค์ เมฆโหรา. (2561). **รูปแบบการสื่อสาร ที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**. วารสารเกษตรพระจอมเกล้า, 36(1), 132-143.
- ปรเมศวร์ ชะรอยนุช, และกรรณิการ์ สัจกุล. (2558). **การศึกษาแนวคิดในการพัฒนามนุษย์ตาม แนวคริสต์ศาสนิกายโปรเตสแตนต์**. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 10(2), 519-533.
- เรวดีทรรศน์ รอบคอบ, อัมมา ชื่นบุญ, ชุตติมา แสงดารารัตน์, อภิลิธิ์ กฤษเจริญ, ศรีบุญ พงศ์ประเสริฐสิน, และจิตร สิทธิอมร. (2562). **การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของ คุณลักษณะของนักศึกษาใน 4 สถาบันอุดมศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย ตามอัตลักษณ์ การศึกษาคาทอลิก**. วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม, 11(1), 76-96.

การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์
(หลักสูตรปรับปรุง 2560) มหาวิทยาลัยคริสเตียน

สกุณี เกรียงชัยพร, และสาณัฐรักษ์ ฟ่องวาริน. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยฝ่ายจิตวิญญาณ
กับความฉลาดทางจิตวิญญาณของนักศึกษาในสถาบันคริสตศาสนศาสตร์: กรณีศึกษา
วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี และสถาบันกรุงเทพคริสตศาสนศาสตร์. วารสาร
วิชาการวิทยาลัยแสงธรรม, 9(2), 117-129.

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561).
แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). [http://www.mua.go.th/users/
bpp/main/download/plan/plan20yrs.pdf](http://www.mua.go.th/users/bpp/main/download/plan/plan20yrs.pdf).

การสำรวจอุปสรรคและทัศนคติต่อการเรียน ภาษาอังกฤษของนักศึกษาศูนย์การเรียนรู้เซเวียร์

Probing the Attitudes and Struggles Toward English Language Learning of Xavier Learning Community (XLC) Students.

อังสุมาลี เสมอพร

* อาจารย์ประจำชุมชนการเรียนรู้เซเวียร์

บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ

* อาจารย์ประจำคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

* อาจารย์ประจำคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล

* อาจารย์ประจำคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.ออสติน สุกิโย ปีโตโย

* อาจารย์ประจำคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

จำเรียง พรหมบุตร

* อาจารย์ประจำชุมชนการเรียนรู้เซเวียร์

ศศิรินทร์ โกศลวัฒนา

* อาจารย์ประจำชุมชนการเรียนรู้เซเวียร์

Angsumalee Samerporn

* Lecturer, Xavier Learning Community.

Asst.Prof.Dr.Aphisit Kitcharoen

* Lecturer, Faculty of Theology, Saengtham College.

Saranyu Pongprasertsin

* Lecturer, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Theeraphol Kobvithayakul

* Lecturer, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Dr.Agustinus Sugiyo Pitoyo

* Lecturer, Faculty of Theology, Saengtham College.

Jarmriang Prombutra

* Lecturer, Xavier Learning Community.

Sikarin Kosanwattana

* Lecturer, Xavier Learning Community.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 25 กุมภาพันธ์ 2565

* แก้ไข 4 เมษายน 2565

* ตอบรับบทความ 17 พฤษภาคม 2565

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้จัดทำขึ้น (1) ศึกษาแรงจูงใจและประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในศูนย์การเรียนรู้เซเวียร์ (2) สำรวจปัญหาและอุปสรรคในการเรียนภาษาอังกฤษ กลุ่มผู้เข้าร่วมในการทำวิจัยได้แก่นักศึกษาศูนย์การเรียนรู้เซเวียร์ในระดับปริญญาตรีจำนวน 92 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยดัดแปลงจาก The Attitude/Motivation Test Battery (Garner, 2004) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า (1) นักศึกษาเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษสูงโดยแรงจูงใจเชิงเครื่องมือเป็นแรงจูงใจหลักในการเรียนภาษาอังกฤษเพราะนักศึกษาเชื่อว่าภาษาอังกฤษเป็นประโยชน์ในอนาคต (2) ทักษะการฟังเป็นทักษะที่ยากที่สุดในการเรียนภาษาอังกฤษตามด้วยทักษะการเขียน การพูด การอ่าน และการขาคำศัพท์ในการโต้ตอบเป็นปัญหาหลักของนักศึกษาชุมชนการเรียนรู้เซเวียร์

คำสำคัญ: การเรียนภาษาอังกฤษ
 ทัศนคติ
 แรงจูงใจ
 อุปสรรค

Abstract

This study aims to (1) survey Xavier Learning Community students' attitudes and motivation types toward English Language learning; and (2) to survey the struggles and needs in language learning in order to support their language learning effectively. The Participants in this research were 92 undergraduate students and English language learners from Xavier Learning Community. The research instrument was the questionnaire that was adapted from the Gardner's The Attitude/Motivation Test Battery (AMTB) from 2004. It was conducted, and the data were analyzed using descriptive statistics. The study shows that (1) students exhibit a high level of interest and are aware of the importance of the English Language and instrumental motivation is the major motivation because students believe that English would be useful for their future; (2) listening skill is the most challenging skill for English learning, following by writing, speaking, and reading; and a lack of vocabulary for responding is the major problem in XLC students.

Keywords: English language learning
attitude
motivation
struggles

1. Introduction

Xavier Learning Community (XLC) is committed to producing graduates who become ethical and competent leaders who are able to be proud of their own ethnic identity and who can uplift and empower their community. The school intends to uplift the ethnic minorities' capacity through English language competency along with the spiritual activity support to become a man for others. Pérez-Izaguirre and Cenoz (2021) explain that language is important to a multi-ethnic and multi-lingual environment because it becomes the accepted mark in society. As an ethnic minority in Thailand, many students have already struggled with the Thai language and the society's acceptance which might lower their self-esteem due to their lack of the ability to communicate appropriately in the official language, such as mispronouncing words and having strong accents from their mother tongue, and so on. Consequently, improving their proficiency in English could open

further opportunities and boost up their self-esteem. Most of the current students are young adult Thais from ethnic minorities who complete their basic education requirements from the Ministry of Education.

Regarding the education gap, a wide range of students' individual perceptions concerning academics can be seen, especially in the English language. Darasawang (2014) states that English language teaching has been conducted in Thailand since 1824 by American missionaries to cope with the threat of western colonization. Over the centuries, English has played a major role in international communication and found a place as a language subject in the basic education core curriculum. Based on the latest reform of Thailand's Basic Education Core Curriculum B.E.2551 (A.D. 2008), foreign language learning in Thailand should focus on the main function of improving communicative language skills. In addition, cultural differences are also emphasized in the curriculum

in order to broaden the learner's vision of the era of globalization. As a result, although most XLC students spend six years in primary school and six years in secondary school studying English, the overall English competence and performance seem below average. Therefore, to support young ethnic minority's learning effectively, gaining an idea of their attitudes and motivation in English language learning would be necessary and also acquire them to get across their struggles in English language learning. Thus, this research intends to probe the attitudes toward English language learning of XLC students in order to understand their motivation for choosing to study English and also probe the struggles in English language learning.

2. Literature Review

According to Gardner (1985), in the language learning situation, if the students' attitudes are positive, it is reasonable to assume or predict that the other factors of language experi-

ences are also favorable, which prepare the students to encounter any of their struggles in language learning. In contrast, if they perceive language learning negatively, their experience will be predicted as unfavorable. Gardner (1985, citing Allport, 1954:45), quotes "an attitude is a mental and neural state of readiness, organized through experience, exerting a directive or dynamic influence upon individual's response to all objects and situation with which it is related" (p.9). He believes that attitude consists of the cognitive - the individual believer's structure, the affective reaction, and the conative. He also states, "Motivation has very distinct characteristics...in the present context refer to the combination of effort plus desire to achieve the goal of learning the language plus favorable attitudes toward learning the language" (p.10). In order to achieve language learning, students need both a positive attitude and strong motivation. Gardner (1985) notes that in psychology, motivation

was considered in different terms as reinforcement, instincts, expectancy, needs, valence, and drive reduction, which is currently referred to as self-determination, casual attribution, and goal setting. This concept has been implied in the area of motivation in second language learning, and he also defined it as “the combination of effort plus desire to achieve the goal of learning the language plus favorable attitudes toward learning the language” (p.10). Gardner (2006) clarified motivation from three perspectives. First, the social perspective of motivation focuses on the community level such as academic requirements, obtaining a degree, or job opportunities. This is probably one of the approaches in second language learning and acquisition. Secondly, it is a characteristic of the individual that is related directly to the task. It has an objective, goal setting, act performance, the outcome of experiences, values, and consequent behavior. The last one is characterized by Dornyei in 2001 as the combination of two different approaches

between “social motivation that treats second language acquisition as a task closely linked with self-identity and ethnic relation” (p.350), which describes it as education-friendly and focuses on individual and classroom interactions. Naruponjirakul & Sanboonvej (2019) mention that between integrative motivation, the desire to interact with the native speaker through cultures or common interests, and instrumental motivation, learning English for a specific purpose as to be accepted by the society; learners who are driven by integrative motivation shows a higher range of achievement in language competence and language performance which mean interacting with native speakers or surrounded by target language environment reinforce learners motivation of willing to earn more knowledge. However, Mercer, S. & Ryan, S. (2011) suggest that if learners believe that merely studying in the place the target language is spoken will help them improve their English, then there will be less self-motivation through their

own actions. Thus, in order to achieve the goal of language learning, learners need to believe that their successful learning will be accomplished through their own effort and action. They need to believe that they have the power to determine the learning outcome.

Research questions

1. What is the level of attitude of the student learning the English language?
2. What are the students' struggles in terms of learning English?

3. Methodology

3.1 Research Objective

To surveys

- 1) The student's attitude/motivation types toward English language learning
- 2) The struggles in English language learning.

3.2 Subject of the study

The quantitative survey was conducted in Xavier Learning Community in Chiangrai, Thailand. The participants are both students from the XLC regular

program and Xavier Immersion Program (XIP) who study English in Xavier Learning Community. Although the total of participants is 126 students due to personal matters, only 92 students were able to complete the questionnaire.

3.3 Research Instrument

The multiple-choice questionnaire was adapted from the Attitude/Motivation Test Battery (AMTB) and approved by two experts. The questionnaire consisted of three parts, (1) requested personal information about the age, gender, year of beginning to study English, and total years of studying English; (2) focused on the insight of language learning and attitude in English language learning; (3) focused on motivation types and the struggle in English language learning from students' aspect.

3.4 Data Analysis

The demographic information was analyzed, and descriptive statistics of frequency and percentage are used.

4. Result and Discussion

1. The level of attitude of the student learning the English language.

Figure 1.1 personal attitude toward English (Do you like English?)

Issue no.	Issue statement	Frequency	Percentage (%)
1	I like it. It's fun and interesting and also opens my worldwide view	72	78.3%
2	Not really, but it could be useful in the future.	20	21.7%

According to the questionnaire, the result shows that 62 percent of XLC students choose to continue their higher education with XLC because they want to study English and most of the learners began their English lessons when they were young/ Approximately 39 percent of XLC students began to learn English when they were in primary school, and 34 percent of them even began in Kindergarten. However, the number of years of learning does not indicate a student's personal interest in English, since they cannot avoid it because English is one of the required subjects in Thailand's Basic education curriculum. That being the case, the result shows that whereas 78 percent of XLC students like English and view English as a tool for helping them to learn and understand something new in the world, only 22 percent of them do not really appreciate the time that they have to learn English, but they believe that the English language could be useful for their future (figure 1.1). In other words, XLC students carry a positive attitude toward English which is relevant to their motivation for English learning. Consequently, they will pay more attention to learning English and value the language experiences as rewarding, including taking their assessment more seriously.

Figure 1.2 personal attitude toward English learning

Issue no.	Issue statement	Frequency	Percentage (%)
1	Learning English is not difficult but one needs to work hard	59	64.1%
2	Learning English is difficult, but it's needed	33	35.9%

According to figure 1.2, 64 percent of XLC students think that English is not difficult but needs much effort to accomplish. About 36 percent of them think that English is difficult, but it's necessary for better opportunities. It shows that although XLC students show less interest (negative attitude) in English learning, they have the motivation to accomplish their goal of learning English in order to prepare themselves for their future opportunities. Unfortunately, based on the research, 50 percent of the students spend less than 45 minutes each day on their own self-study, which is inadequate in their circumstances because high self-motivation affects learners' language aptitude and their learning condition. Moreover, even though learners have excellent language aptitude through the appropriate teaching strategy, without self-motivation, learners cannot succeed in their long-term goals (Dörnyei, 2005). The Xavier Learning Community reinforces English language learning by encouraging the community to use the English language as the official language via announcements, community meetings, classes, and any activity that they have to interact with their peers and foreign volunteers. More than 80 percent of the students are inspired and comfortable to use English in daily life. They are satisfied with the school supporting English language learning, such as studying with volunteer

teachers or increasing the opportunity to use English in their daily lives. Hence, they are able to build up their confidence in using English. However, 12 percent of the students feel anxiety and uncomfortable using English. (Figure 1.3).

Figure 1.3 English as an official language in school (announcement, meeting, classes)

Issue no.	Issue statement	Frequency	Percentage (%)
1	Feeling be inspired	62	45.7%
2	Feeling comfortable to use English in daily life.	35	42.2%
3	Feeling anxiety	10	10.9 %
4	Feeling uncomfortable	1	1.1%

2. The struggles of students in terms of learning the English language

Figure 2.1 the most difficult skill in English language

Issue no.	Issue statement	Frequency	Percentage (%)
1	Listening	42	45.7%
2	Writing	31	33.7%
3	Speaking	15	16.3%
4	Reading	4	4.3%

Based on four basic skills in English, the result shows that about 45 percent of the XLC students struggle with listening the most, followed by writing skills, speaking skills, and writing (figure 2.1). Furthermore, the questionnaire shows that almost 72 percent of XLC students are struggling with lacking the vocabulary to express their feeling, ideas, or opinions. When they want to respond to the subject, 11 percent are unable to understand the various accents clearly, and the rest have a problem with getting the main idea from reading and are too shy for a verbal response. (Figure 2.2)

Figure 2.2 the most difficulty in English language uses

Issue no.	Issue statement	Frequency	Percentage (%)
1	Lack of vocabulary to express feeling, idea, opinion	66	71.77%
2	Unable to understand the different accent	10	10.9 %
3	Unable to catch the main idea in reading	9	9.8 %
4	Too shy to speak	7	7.6 %

Based on the frequency of the chosen answers of XLC students in difficulty in the English language uses and vocabulary, the study shows that the greatest struggle in vocabulary or the most problematic in vocabulary is recognition of the parts of speech, followed by a confusion in the meaning of words between Thai and English, and the struggle to make a sentence. (figure 2.3).

Figure 2.3 the difficulty in vocabulary

Issue no.	Issue statement	Frequency	Percentage (%)
1	Unable to recognize part of speech	37	40 %
2	Unsure that the meaning in Thai and English could be used in the content	35	38%
3	Unable to make the sentence at all	20	22%

Accordingly, the result seems contradictory. Whereas the reading skill is the less difficult from the students' perspective, vocabulary skill becomes their major problem. Since reading is fundamental to word-building; if learners have strong reading skills, it is supposed to include the skill of phonemic awareness, phonics, fluency, vocabulary, and text comprehension. However, the survey is based on their personal perspective, which each of them has a different level of goal achievement and skills satisfaction. Therefore, their actual English language aptitude cannot be measured. In other words, the study shows what they want to be improved in themselves rather than their actual skill.

5. Conclusion and Recommendation

Attitude and Motivation

According to the study result, XLC students hold a positive attitude toward English. They think that it is fun and interesting and it helps them to open their perception worldwide. Students are aware of the importance of the English language as a tool to improve their quality of life, such as a better career or higher education. Therefore, while instrumental motivation seems to be the major motivation of XLC students to keep going on their language learning as to be accepted by the society or prepared them for the labor market, integrative motivation is their sub-motivation to make learning English language is more interesting for XLC students.

Listening skills and lack of vocabulary, the struggle in English Language Learning in XLC

Accordingly, the survey shows that the most struggle area for XLC students in English language learning is listening. The lack of

vocabulary to express their idea and respond properly is the major problem in their English language learning. Consequently, students are unable to recognize the part of speech and the meaning in various content; therefore, they are unsure of applying it in a real situation. However, keep in mind that the study is based on the students' perspective, how they see themselves, and how they consider their strengths and weaknesses. Furthermore the results are based on the questionnaire only; there is no English proficiency test to prove their actual skills.

Overall, students are more motivated to learn English through real-time interaction with their foreign teachers and volunteer teachers from a foreign country which could naturally improve their vocabulary skills over time. Besides, the school strongly needs to promote self-learning and provide sufficient self-access learning facilities and materials, especially vocabulary. This should be promoted properly to help the students with

their English basic development in words, which directly affects their English productivity. Gaining English language competency and performance through their hard work would improve their self-esteem and affect their self-confidence in the long run.

6. Suggestion and Recommendations for Further Study

1. The current study presents only the results based on the multiple-choice questionnaire. It may show the overview result, but it is unable to cover the deep detail of students' personal difficulties and problems in English learning. Therefore, personal interviews should be used in future research for accurate information.

2. Although the finding research shows that the students are struggling with listening skills, the standard English proficiency test should be conducted to confirm their language aptitude skills for the teaching strategy development in the future.

3. The current study presents only the students' perspective on their attitude, motivation, and struggle toward English language learning; it may be worthwhile to the other side perspective from the teacher i.e. the difficulty in teaching English to adult learners with different backgrounds of education.

4. Frequency of word use in XLC criteria should be investigated to create a vocabulary book for new students in order to introduce new words and decrease the anxiety in English learning in XLC.

References

- The Basic Education Core Curriculum B.E. (2008). n.p.
- Darasawang, P. (2007). **English Language Teaching and Education in Thailand: A Decade of Change**. D. Prescott (Ed.), *English in Southeast Asia: Varieties, Literacies and Literatures*, 186-203. Cambridge Scholars Publishing.
- Dornyei, Z. (2005). **The Psychology of The Language Learner: Individual Differences in Second Language Acquisition**. Lawrence Erlbaum, Publisher London.
- Gardner, R.C. (1985). **Social Psychology and Second Language Learning: The Role of Attitude and Motivation**. British Library Cataloguing in Public Data.
- Gardner, R.C. (2006). **Motivation and Attitude in Second Language Learning**. Elsevier Ltd.
- Mercer, S. & Ryan, S. (2011). **Natural Talent, Natural Acquisition and Abroad: Learner Attribution of Agency in Language Learning**. In Murray, G., Gao, X., & Lamp, T. (Eds), *Identity, Motivation and Autonomy in Language Learning*, 160- 174. Short Run Press Ltd.
- Naruponjirakul, S. & Sanboonvej, S. (2019). **A Study of Motivation on English Language Learning of Students from the Elementary Education Program, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University**. The 6th KPRN National Conference, 6, 33-44. <https://research.kpru.ac.th/research2/pages/filere/18722020-01-04.pdf>
- Perez-Izaguirre, E. & Cenoz, J. (2021). **Immigrant students' minority language learning: an analysis of language ideologies**. *Ethnography and Education*, 16(2), 145-162. DOI: 10.1080/17457823.2020.1818598

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัดการเรียน การสอนระบบทวิภาคีของโรงเรียนธรรมศาสตร์ คลองหลวงวิทยาคม

The Opinion of Teachers and Students on Bilateral Teaching and learning Management in Thammasat Khlongluang Wittayakom school.

จำนง ลีศิริรุ่งโรจน์

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำการบริหารและการจัดการการศึกษา
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

* รศ.ดร.ทิวต์ มณีโชติ

* อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

Jamnong Lee Sirirungroj

* Master of Education Program in Educational Management and Leadership,
Panyapiwat Institute of Management.

Assoc.Prof.Dr.Tiwat Maneechote

* Lecturer, Faculty of Education, Panyapiwat Institute of Management.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 20 ตุลาคม 2563

* แก้ไข 6 พฤศจิกายน 2563

* ตอรับบทความ 10 พฤศจิกายน 2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม กลุ่มตัวอย่างเป็นครูและนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test Independent Samples

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูและนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคมต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตาม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง และต่ำที่สุด คือ ด้านผู้ปกครอง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคมต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคี พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอน
ความคิดเห็น
ระบบทวิภาคี

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the opinions of teachers and students towards bilateral teaching and learning management of Thammasat Klongluang Wittayakom School. Research sample were 96 teachers and students. The research tool was a questionnaire with the reliability value of .97 The statistics used for data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation. And the statistics used in hypothesis testing was t-test Independent Samples.

The research results were found that

1. The opinions of teachers and students of Thammasat Klongluang Wittayakom School on the overall bilateral teaching and learning management system were at a high level. When considering aspects, it was found that it was at a high level in all aspects as well. The side with the highest average was curriculum and instruction, followed by teachers and related persons, and the lowest was parents aspect.

2. Comparing the opinions of teachers and students of Thammasat Klongluangwittayakom School on the management of learning and teaching in the bilateral system, it was found that both in general and in each aspect were not different. But when considering the average, it was found that both in the overall and in almost all aspects.

Keywords: Instructional Management
Reviews
Bilateral teaching

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาคน และการศึกษาอันสำคัญต่อการดำเนินชีวิตเป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตและสร้างสรรค์ทุกสิ่งตามทัศนะของไอน์สไตน์ (Albert Einstein) การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) อยู่ในห้วงแห่งเวลาของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สะสมมานานท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วในยุคปัจจุบันและในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจที่เข้มข้นมากขึ้นสังคมโลกเป็นสังคมแห่งความเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นสภาพสังคมไร้พรมแดน การพัฒนาเทคโนโลยีจะมีผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบต่อชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมากนับเป็นจังหวะเวลาที่ท้าทายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้านเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยท่ามกลางการแข่งขันในโลกที่รุนแรงขึ้นมาก แต่ประเทศไทยมีข้อจำกัดหลายด้านอาทิ คุณภาพแรงงานไทยยังต่ำแรงงานส่วนใหญ่มีปัญหาทั้งในเรื่ององค์ความรู้ ทักษะ และ

ทัศนคติ สังคมขาดคุณภาพและมีความเหลื่อมล้ำสูงที่เป็นอุปสรรคต่อการยกระดับศักยภาพการพัฒนา โครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยส่งผลให้ขาดแคลนแรงงาน จำนวนประชากรวัยแรงงานลดลงตั้งแต่ปี 2558 และโครงสร้างประชากรจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็เสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วเป็นทั้งต้นทุนในเชิงเศรษฐกิจและผลกระทบร้ายแรงต่อคุณภาพชีวิตประชาชน ในขณะที่การบริหารจัดการภาครัฐยังด้อยประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใส และมีปัญหาคอร์รัปชันเป็นวงกว้าง จึงส่งผลให้การผลักดันขับเคลื่อนการพัฒนาไม่เกิดผลสัมฤทธิ์เต็มที่ บางภาคส่วนของสังคมจึงยังถูกทิ้งอยู่ข้างหลัง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของระบบการศึกษา มาตรา 15 การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งการศึกษายังพัฒนาให้มนุษย์เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคน

ไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทย
ทุกช่วง ให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อ
ผลิตบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงเพื่อเป็นกำลัง
สำคัญในการยกระดับความสามารถในการ
แข่งขันของประเทศและเปิดโอกาสให้การ
ศึกษาเข้าถึงทุกพื้นที่ โดยความร่วมมือระหว่าง
หน่วยงานภาครัฐและรัฐกับเอกชนในการ
ให้การศึกษาเปิดโอกาสการศึกษาอาชีพให้
เยาวชนทุกคน (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2560-2579)

ปัญหาสำคัญของประเทศไทยใน
ปัจจุบันนั้นเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจที่ส่งผล
กระทบต่อการดำเนินกิจการในภาคเอกชน
หลายแห่ง จนบางแห่งถึงขั้นต้องปิดกิจการไป
และอีกหลายๆ แห่งจำเป็นต้องปลดพนักงาน
ออก และมีการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้า
มาทำแทน ทำให้เกิดปัญหาการว่างงานเพิ่ม
มากขึ้น โดยดูจากตัวเลขการว่างงานในปี
ปัจจุบัน เดือนตุลาคม ปี 2562 นั้น คนว่างงาน
พุ่งสูงถึง 3.5 แสนคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม)
ปัญหาต่างๆ ที่ยังมีอีกมากมายที่ส่งผลต่อการ
ว่างงาน ได้แก่ การทำงานที่ต่ำกว่าความรู้
(Underemployed) แรงงานที่ไม่เหมาะสม
กับงาน ปัจจัยดังที่กล่าวมาทำให้เจ้าของกิจการ
และผู้จ้างงาน มีสิทธิ์เลือกสรรเฉพาะแรงงานที่
มีความสามารถ มีความจำเป็นและสำคัญจริงๆ

ต่อกิจการเท่านั้น แต่การขาดแคลนแรงงานที่มี
ฝีมือและมีมาตรฐานในโรงงานและธุรกิจยังไม่
ได้รับการแก้ปัญหา กรมอาชีวศึกษาในฐานะที่
เป็นหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบในการ
ผลิตแรงงานระดับฝีมือให้กับสังคม ได้เสนอ
แนวทางการแก้ไขปัญหาหลายประการ ซึ่งการ
จัดการเรียนการสอนในรูปแบบทวิภาคีโดย
ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถาน
ประกอบการ จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่ง ซึ่งการ
จัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีให้แก่
นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอน
ต้นและมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี โดยความร่วมมือ
ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ
สถานศึกษาเป็นผู้จัดดำเนินการในภาครัฐ และ
ภาคเอกชนให้ความร่วมมือในการรับนักเรียน
เข้าฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการโดยมี
การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีได้มีผู้ให้
ความหมายไว้ ดังนี้

สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคี (2541 น.2) กล่าวว่าการจัดการเรียน
การสอนระบบทวิภาคี (bilateral teaching)
คือการจัดการศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือกัน
ของสองฝ่ายจึงเป็นรูปแบบของการจัดการเรียน
การสอนระบบทวิภาคีที่อยู่ ณ ลักษณะของ
ความร่วมมือคือเป็นลักษณะสองฝ่ายระหว่าง
สถานประกอบการและสถานศึกษาร่วมกันฝึก
พนักงานให้มีคุณภาพสำหรับสถานที่โรงงาน

(เน้นในการฝึกทักษะ) และในชั้นเรียน (เน้นในการเรียนด้านทฤษฎี)

มนัส บุญชม (2546 น.10) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเป็นระบบการจัดการศึกษาอาชีพที่ดำเนินการบนพื้นฐานของความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการในอันที่จะเตรียมเยาวชนซึ่งมีคุณสมบัติพร้อมในสถานภาพของผู้ฝึกหัดงานให้กลายเป็นบุคลากรประจำที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในงานตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการกำลังคนหลังจากการสำเร็จการศึกษาจากระบบดังกล่าวนี้

จักรพันธ์ ปัญจะสุวรรณ (2547 น.10) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพให้แก่ผู้เรียน โดยเป็นความร่วมมือระหว่าง 2 องค์กรคือสถานศึกษามีหน้าที่สอนภาคทฤษฎีและสถานประกอบการมีหน้าที่สอนภาคปฏิบัติทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริงจากสถานประกอบการและยังฝึกให้ผู้เรียนมีนิสัยที่ดีกระตือรือร้นในการทำงาน มีความรู้ความสามารถและชำนาญในงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถสร้างงานและพัฒนางานได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี มีผู้ศึกษาไว้หลายลักษณะทั้งในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา

เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี การบริหารการศึกษาระบบทวิภาคี ที่ผู้ศึกษาได้ค้นคว้ามาอ้างอิงเป็นแนวทางการวิจัยมีดังนี้

จำลอง เอกสมพร ชูทอง (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่มาตรฐานของวิทยาลัยการอาชีวศึกษาคุณภาพนิเทศหนองจอก ผลการศึกษาวินิจฉัยพบว่าด้านคุณภาพผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ที่สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีคุณภาพได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

ชลธาร สมานธิ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอนเนื่องจากยังมีแนวทางการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการที่ไม่ชัดเจนจึงต้องมีการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีความชัดเจน

กฤติกา ไหวพริบ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารการศึกษาระบบทวิภาคีโรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ จังหวัดสมุทร

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของ
โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม

ปรากฏ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหาร ครูผู้สอนในสถานศึกษา ครูฝึกในสถานประกอบการและนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการบริหารการศึกษาระบบทวิภาคี โรงเรียนป้อมนาคราช สวาทยานนท์ จังหวัดสมุทรปราการด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อรวรรณ คำงาม (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลำปาง การศึกษาวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลำปาง ที่มีต่อการจัดการหลักสูตรอาชีวศึกษา พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากปัญหาดังกล่าวอาจเป็น เพราะว่าทางสถานศึกษาไม่ได้มีการประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรทวิศึกษาให้แก่ครูผู้สอน

โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนระบบการเรียนทวิภาคี และได้ให้ความสำคัญร่วมมือกับบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)

ในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 โดยมีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ภาคทฤษฎีเป็นการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนภาคปฏิบัตินักเรียนในระบบการเรียนทวิภาคีได้เข้าฝึกประสบการณ์ในร้านสะดวกซื้อ 7-11 ข้อดีคือนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานและมีรายได้ระหว่างเรียนที่ทางร้านรับผิดชอบในการจ่ายค่าแรงให้กับนักเรียน ในการจัดการเรียนการสอนมีการแบ่งนักเรียนแต่ละช่วงชั้นออกเป็น 2 ชุด คือ ชุด A และ ชุด B เรียนและฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ ชุดละ 3 เดือน ไม่มีการปิดภาคเรียน ทำให้ส่งผลกระทบต่อทั้งครูผู้สอนที่รับผิดชอบสอนในสายการเรียนทวิภาคี นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่นๆ หลายด้าน ทั้งด้านนักเรียน ด้านครูผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านหลักสูตร จึงทำให้ฝ่ายบริหารของโรงเรียนมีนโยบายที่จะปิดระบบการเรียนทวิภาคี ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการดูแลและส่งเสริมการศึกษาระบบการเรียนทวิภาคี จึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

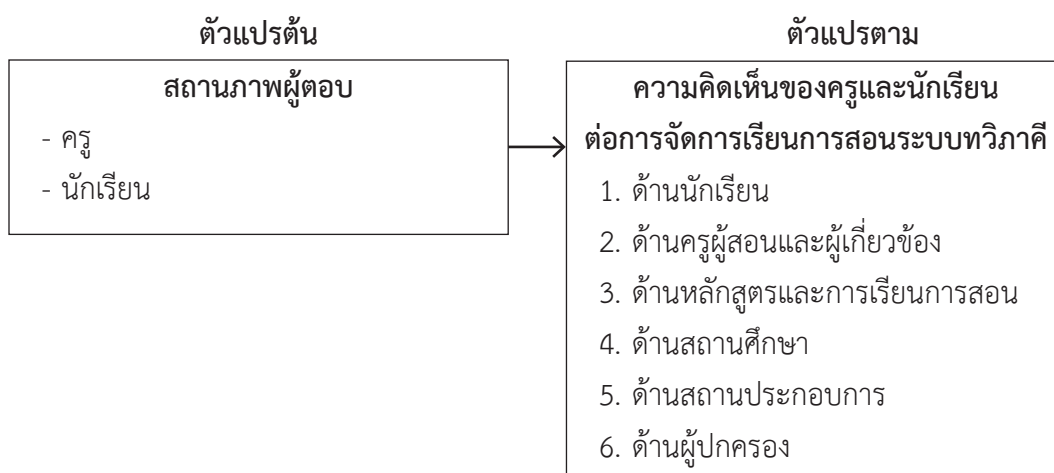
1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม

2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีระหว่างครูกับนักเรียนของโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม

สมมติฐานการวิจัย

ครูและนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคมมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ของโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม ปีการศึกษา 2562 จำนวน 60 คน และนักเรียนในสายการเรียนระบบทวิภาคีของโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม ปีการศึกษา 2562 จำนวน 66 คน รวมจำนวนประชากร 126 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ของโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม ปีการศึกษา 2562 จำนวน 46 คน และนักเรียนในสายการเรียนระบบทวิภาคีของโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม

ปีการศึกษา 2562 จำนวน 50 คน รวมจำนวน
กลุ่มตัวอย่าง 96 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่ง
กลุ่ม (stratified random sampling) ตาม
กลุ่มสถานภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งสร้าง
ขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดของการศึกษาวิจัยแบ่ง
ออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพ
ของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ สถานภาพ (ครู
หรือนักเรียน) เพศ อายุ ระดับการศึกษา
คำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
(Check list) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก
ตอบเพียงตัวเลือกเดียวหรือเติมข้อความที่ตรง
กับความเป็นจริง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและ
นักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวง
วิทยาคมที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบ
ทวิภาคี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านครู
ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง ด้านหลักสูตรและการ
เรียนการสอน ด้านสถานศึกษา ด้านสถาน
ประกอบการ และด้านผู้ปกครอง เป็นแบบ
สอบถามแบบประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert
Scale) 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด มาก
ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์

แปลผลโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (ศิริชัย พงษ์
วิชัย, 2552, น.52) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความ
คิดเห็นต่อระบบทวิภาคีอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความ
คิดเห็นต่อระบบทวิภาคีอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความ
คิดเห็นต่อระบบทวิภาคีอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความ
คิดเห็นต่อระบบทวิภาคีอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความ
คิดเห็นต่อระบบทวิภาคีอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended)
เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิด
เห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียน
การสอนระบบทวิภาคีของโรงเรียนธรรมศาสตร์
คลองหลวงวิทยาคม

ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1 ตรวจสอบด้วยตนเอง ได้แก่ ความ
ตรง ความครอบคลุม การใช้ภาษาที่ชัดเจน
แล้วปรับปรุงแก้ไข ก่อนเสนอให้อาจารย์ที่
ปรึกษาให้คำแนะนำและความเห็นชอบ

2 เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน
(รายชื่ออยู่ในภาคผนวก) เพื่อตรวจสอบความ
เที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คือ

ข้อคำถามวัดตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะแต่ละด้าน โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ ดังนี้

1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่เชี่ยวชาญด้านการบริหารและการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี

3 ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินทางการศึกษา

ทำการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาที่จะวัดโดยการหาค่า IOC (Index of item objective congruence)

3. ผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อคำถามมี IOC 0.67 และ 1.00 อยู่ในเกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (วรรณิ แกมเกตุ, 2551, หน้า 221) ถือว่าทุกข้อเป็นข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา สามารถนำไปใช้ได้

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) คือ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้แก่ ครูและนักเรียนโรงเรียนสีกัน ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเช่นกัน เพื่อนำผลมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 เป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป (Nunnally, 1978)

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพและได้คุณภาพตามเกณฑ์ทั้งหมดแล้วไปจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาบันทึกข้อมูลผลการตอบ

2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2.1 สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

2.2 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาด้วยการหาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาคำนวณเพื่อหาค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$\frac{\sum R}{N}$ หมายถึง ผลรวมคะแนนทั้งหมดของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) วิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของ
โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม

2.4 สถิติพื้นฐาน ได้แก่	2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2.4.1 การแจกแจงความถี่ (f)	ถามได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ของผู้ตอบ
2.4.2 ร้อยละ	แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจง
2.4.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ความถี่และหาค่าร้อยละ แยกเสนอเป็นข้อมูล
2.4.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ของครู และของนักเรียน
2.5 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน	
ได้แก่ t-test Independent Samples	

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของครู

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	19	41.30
หญิง	27	58.70
รวม	46	100
2. อายุ		
ไม่เกิน 25 ปี	1	2.20
26-35 ปี	15	32.60
36-40 ปี	26	56.50
41 ปีขึ้นไป	4	8.70
รวม	46	100
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	40	87.00
ปริญญาโท	6	13.00
ปริญญาเอก	-	-
รวม	46	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกได้ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 และเพศชายจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30

อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 56.50 รองลงมาคือ 26-35 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 32.60 และอันดับสุดท้ายไม่เกิน 25 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 87.00 และปริญญาโท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	18	36.00
หญิง	32	64.00
รวม	50	100
2. อายุ		
17 ปี	21	42.00
18 ปี	59	58.00
19 ปี	-	-
รวม	50	100
3. ระดับการศึกษา		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	-	-
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	23	46.00
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	27	54.00
รวม	50	100

* นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนไม่มีอายุ 19 ปี

** นักเรียนระบบทวิภาคีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ไม่มีรับเข้าเรียน

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของ
โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม

จากตารางที่ 2 พบว่าข้อมูลของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกได้ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 และเพศชายจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 ตามลำดับ

อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 18 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 รองลงมา คือ 17 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 รองลงมา คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูและนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคมต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ทั้ง 6 ด้านในภาพรวม

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับ และลำดับความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคีในภาพรวม

ด้าน	ระดับความความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านนักเรียน	3.96	.744	มาก	4
2. ด้านครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.03	.715	มาก	2
3. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	4.04	.665	มาก	1
4. ด้านสถานศึกษา	3.90	.721	มาก	5
5. ด้านสถานประกอบการ	3.98	.717	มาก	3
6. ด้านผู้ปกครอง	3.78	.740	มาก	6
รวม	3.95	.609	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูและนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวง วิทยาเขตต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคีในภาพรวมทั้งมดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$) เมื่อพิจารณาด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.04$) รองลงมา คือ ด้านครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.03$) และต่ำที่สุด คือ ด้านผู้ปกครอง ($\bar{X}=3.78$)

2.3 วิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูกับนักเรียนในภาพรวมและรายด้านโดยใช้ค่าสถิติทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent Samples ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคี

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคี

ด้าน	กลุ่ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
1. ด้านนักเรียน	ครู	4.01	.714	.797	.427
	นักเรียน	3.89	.765		
2. ด้านครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	ครู	4.10	.606	.942	.349
	นักเรียน	3.96	.798		
3. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	ครู	4.07	.658	.718	.475
	นักเรียน	3.97	.703		
4. ด้านสถานศึกษา	ครู	3.91	.736	.244	.808
	นักเรียน	3.88	.727		
5. ด้านสถานประกอบการ	ครู	4.03	.608	.710	.479
	นักเรียน	3.93	.797		
6. ด้านผู้ปกครอง	ครู	3.74	.740	.581	.563
	นักเรียน	3.82	.741		
รวม	ครู	3.98	.496	.553	.582
	นักเรียน	3.91	.704		

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูกับนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคมมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคีไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวม ($t=.553$) และรายด้าน ($t=.224-.942$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า ทั้งในภาพรวมและเกือบทุกด้าน ครูมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่านักเรียน ยกเว้นด้านผู้ปกครองที่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าครู

สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูและนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคมต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, $SD=.609$) เมื่อพิจารณาด้าน ก็พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.04$, $SD=.665$) รองลงมา คือ ด้านครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.03$, $SD=.715$) และต่ำที่สุด คือ ด้านผู้ปกครอง ($\bar{X}=3.78$, $SD=.740$)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคมต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคี พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาจากค่า

เฉลี่ย พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ครูมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่านักเรียน ยกเว้น ด้านผู้ปกครองที่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าครู

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูและนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคมต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคีทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะทั้งครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนระบบทวิภาคี เมื่อพิจารณาด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะหลักสูตรการเรียนระบบทวิภาคีได้รับร่วมในการจัดทำระหว่างโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงและสถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ที่มีการนำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาสายการเรียนระบบทวิภาคีที่เป็นไปตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 อีกทั้งยังมีการจัดทำแผนการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ให้มีการสอนที่ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลง โดยมีการใช้นวัตกรรมในการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและยังมีการสอนด้วยวิธีการที่ความเหมาะสมและเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอนระบบทวิภาคี

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง อาจเป็นเพราะครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีคุณลักษณะตรงตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ที่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนในแต่ละสาขาวิชาชีพ ในการเรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัยจากสถานประกอบการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ คือ ด้านผู้ปกครอง อาจจะเป็นเพราะพ่อแม่หรือผู้ที่ทำหน้าที่ปกครองนักเรียนมีความรู้ยังไม่มีความเข้าใจการเรียนการสอนระบบทวิภาคี จึงทำให้มีการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนระบบทวิภาคน้อย อีกทั้งในความร่วมมือกับโรงเรียนและสถาบันเทคโนโลยีปัญญาพัฒน์ในการให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคียังไม่ค่อยให้ความร่วมมือมากนัก ซึ่งอาจเกิดจากการขาดความเชื่อมั่นในการฝึกอาชีพ จากการเรียนระบบทวิภาคีว่าการที่ให้นักเรียนการฝึกงานทำหลังนักเรียนสำเร็จการศึกษาจากทำให้นักเรียนมีความรู้มากพอ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคมต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคี พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน นั่นคือทั้งครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน อาจจะเพราะทั้งสองกลุ่มเห็นว่าการจัดหลักสูตร

สถานศึกษาสายการเรียนระบบทวิภาคีที่เกิดจากการร่วมกันจัดทำระหว่างโรงเรียน ธรรมศาสตร์คลองหลวงและสถาบันเทคโนโลยีปัญญาพัฒน์นั้นเป็นไปตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช2556 ที่ได้มีการจัดทำแผนการเรียนการสอนระบบทวิภาคี โดยมีการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนระบบทวิภาคีให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลง อีกทั้งยังมีการใช้นวัตกรรมในการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนระบบทวิภาคีด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและมีความเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน และยังมีการนิเทศการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่ความเหมาะสมและเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ที่จะทำให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสอนนักเรียนต่อไป แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ครูมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่านักเรียน อาจจะเป็นเพราะครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีคุณลักษณะตรงตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ที่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนในแต่ละสาขาวิชาชีพในการเรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัยจากสถานประกอบการสอดคล้องกับ มนัส บุญชม (2546 น.10) ที่ได้สรุปว่า การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเป็นระบบการจัดการศึกษา

อาชีพที่ดำเนินการบนพื้นฐานของความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการในอันที่จะเตรียมเยาวชนซึ่งมีคุณสมบัติพร้อมในสถานภาพของผู้ฝึกหัดงานให้กลายเป็นบุคลากรประจำที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในงานตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการกำลังคนหลังจากการสำเร็จการศึกษาจากระบบ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ จักรพันธ์ ปัญจะสุวรรณ (2547 น.10) ที่สรุปไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพให้แก่ผู้เรียน โดยเป็นความร่วมมือระหว่าง 2 องค์กรคือสถานศึกษามีหน้าที่สอนภาคทฤษฎีและสถานประกอบการมีหน้าที่สอนภาคปฏิบัติทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริงจากสถานประกอบการและยังฝึกให้ผู้เรียนมีนิสัยที่ดีกระตือรือร้นในการทำงาน มีความรู้ความสามารถและชำนาญในงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถสร้างงานและพัฒนางานได้ ส่วนด้านผู้ปกครองที่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าครูเล็กน้อย อาจจะเป็นเพราะพ่อแม่หรือผู้ที่ทำหน้าที่ปกครองนักเรียนมีความรู้ ยังไม่มีความเข้าใจการเรียนการสอนระบบทวิภาคี จึงทำให้มีการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนระบบทวิภาคน้อย อีกทั้งในความร่วมมือกับโรงเรียนและสถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ในการให้

นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคียังไม่ค่อยให้ความร่วมมือมากนัก ซึ่งอาจเกิดจากการขาดความเชื่อมั่นในการฝึกอาชีพ จากการเรียนระบบทวิภาคีว่าการที่ให้นักเรียนการมีงานทำหลังนักเรียนสำเร็จการศึกษาจากทำให้นักเรียนมีความรู้มากพอ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคี ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังนั้น โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงและสถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ควรสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนสายการเรียนระบบทวิภาคีต่อไป
2. ด้านผู้ปกครองพ่อแม่หรือผู้ที่ทำหน้าที่ปกครองนักเรียนที่ผลการวิจัยพบว่าต่ำกว่าด้านอื่นๆ นั้น โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคมควรให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจการเรียนการสอนระบบทวิภาคีให้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนหามาตรการให้ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนและสถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาโรงเรียนที่มีระบบการเรียนรู้ทวิภาคีเพิ่มขึ้น และมีการเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคมกับโรงเรียนต่างๆ ที่จัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเช่นเดียวกัน

2. ควรมีการศึกษาข้อมูล ติดตามนักเรียนสายการเรียนระบบทวิภาคีที่จบการศึกษาไปแล้วว่ามีอาชีพและความสามารถตรงตามความต้องการของสถานประกอบการหรือไม่

3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ (Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อให้สามารถได้ข้อมูลเชิงลึก และอาจเพิ่มกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมากขึ้น เช่น ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ และผู้ปกครอง

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของ
โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม

บรรณานุกรม

- กฤติกา ไหวพริบ. (2560). การบริหารการศึกษาระบบทวิภาคี โรงเรียนป้อมนาคราชสวาท
ยานนท์จังหวัดสมุทรปราการ [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จักรพันธ์ ปัญจะสุวรรณ. (2547). การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษา
วิชาชีพให้แก่ผู้เรียน โดยเป็นความร่วมมือระหว่าง 2 องค์กร [ปริญญาบัตรการศึกษา
ดุสิตบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำสืบเอกสมพร ชูทอง. (2560). การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่มาตรฐาน ของวิทยาลัย
การอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก [หลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูง]. สถาบันพัฒนา
ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ชลธาร สมาน. (2560). การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา
และ มัธยมศึกษา ตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสเบเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่อง
สอน [วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- มนัส บุญชม. (2546). การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเป็นระบบการจัดการศึกษาอาชีพ,
โรงเรียนอิสลามสันติชน
- วรรณิ แกมเกตุ. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2552). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์เน้นสำหรับงานวิจัย
(พิมพ์ครั้งที่ 20). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564). www.npu.ac.th
- สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. (2541). การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี
(bilateral teaching). สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา.
- อรรณพ คำงาม. (2561). ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตร
อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสำนักงานคณะกรรมการ
อาชีวศึกษา จังหวัดลำปาง [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- Nunnally, Jum C. (1978). Education Measurement and Evaluation. Mc. Graw Hill
Book Company.

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครูใหม่ โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง

The Needs for New Teacher of Saint Joseph Convent School Development by Using Mentoring System.

เกศแก้ว พรรณเชษฐ์

* ศิษศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำการบริหารและการจัดการการศึกษา
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

รศ.ดร.ทิวต์ มณีโชติ

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาวะผู้นำการบริหารและการจัดการการศึกษา
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

Kaetkaew Punnachet

* Master Degree Program in Educational Management and Administration Leadership,
Panyapiwat Institute of Management.

Assoc.Prof.Dr.Tiwat Maneechote

* Lecture, Educational Management and Administration Leadership Program,
Panyapiwat Institute of Management.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 17 กันยายน 2563

* แก้ไข 12 ตุลาคม 2563

* ตอบรับบทความ 16 ตุลาคม 2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยงจำนวน 5 ด้านได้แก่ ด้านการเป็นพี่เลี้ยง ด้านการเป็นแบบอย่าง ด้านการสอนแนะ ด้านการนิเทศด้านการให้คำปรึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ในปีการศึกษา 2560–2562 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .988 สภาพปัจจุบัน 0.979 และสภาพที่พึงประสงค์ 0.988 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยงภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด โดยด้านการเป็นแบบอย่างและด้านการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองมาคือด้านการสอนแนะและด้านการให้คำปรึกษาตามลำดับ ส่วนด้านการเป็นพี่เลี้ยงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง ภาพรวมสภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการสอนแนะและด้านการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการเป็นพี่เลี้ยงและการเป็นแบบอย่างตามลำดับ ส่วนด้านการให้คำปรึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ ด้านการสอนแนะ รองลงมาคือ ด้านการเป็นพี่เลี้ยง ด้านการนิเทศ ด้านการให้คำปรึกษา และด้านการเป็นแบบอย่าง ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น
ระบบพี่เลี้ยง
สภาพปัจจุบัน
สภาพที่พึงประสงค์

Abstract

The purpose of this research was to study the needs assessment of the mentoring program in order to help new teachers. The mentoring assessment can be separated into five parts: mentoring performance, being an example, giving teaching advice, teaching observation, and giving personal advice. The population consists of all 30 new teachers who started teaching during 2560-2562. The research instruments used for this study were questionnaires, the reliability was .988, the current situation was .979, and the desirable situation was 0.988. In addition descriptive statistics such as frequency distribution, Mean, Standard Deviation, Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) were employed to analyze the data in the research.

1. Overall current situation in developing the new teacher were at the highest level. When examining each item, being an example and teaching observation was the highest. Followed by giving teaching advice and giving personal advice. Mentoring performance was the lowest average.

2. Desirable situation overall was at the highest level. When examining each item, giving teaching advice, and teaching observation, each was the highest average. Followed by mentoring performance and being an example. Giving personal advice was the lowest average.

3. The needs assessment when examining each item, teaching advice was the highest with PNIModified. The second was mentoring, teaching observation, and giving personal advice. The lowest was being an example.

Keywords: needs
mentoring system
current situations
desirable
situations.

บทนำ

การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ครูต้องเปลี่ยนบทบาทเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงโดยหลักการของการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญเนื่องจากในปัจจุบัน ความรู้มีมาก ครูจะจัดการอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งหมด ผลการวิจัยเสนอแนะว่า ให้สอนเฉพาะที่สำคัญๆ ที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปบูรณาการและต่อยอดได้ ส่วนความรู้ที่ไม่ได้สอน ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้เอง สิ่งสำคัญในการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 คือ ต้องเปลี่ยนวิธีการของการศึกษา คือเปลี่ยนเป้าหมายจากให้ความรู้ไปสู่ให้ทักษะ (วิจารณ์ พาณิช, 2556, น.25) ดังนั้นบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครูเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการประกอบวิชาชีพครู และการดำรงความเป็นครูของครูแต่ละคน งานครูอาจกำหนดได้ว่ามีงานสอน งานอบรม และงานพัฒนาศิษย์ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและแผนการศึกษาแห่งชาติ ครูต้องมีหน้าที่และรับผิดชอบมากมายกว้างขวางยิ่ง งานสอนเป็นหน้าที่ครูที่มุ่งไปที่ศิษย์ในด้านการให้ข้อมูล การให้เนื้อหาความรู้ เป็นการเผชิญกันระหว่างครูกับศิษย์ งานอบรมเป็นการจัดกระบวนการเรียนให้ศิษย์ได้มีประสบการณ์ต่างๆ ที่ครูวางแผนไว้เพื่อให้ศิษย์เติบโตและอยู่

ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่วนงานพัฒนาศิษย์นั้นครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบมากมายทั้งงานที่ต้องสัมผัสกับบุคคลภายนอกโรงเรียนและรวมถึงตัวครูเองด้วย ดังนั้นการพัฒนาครูจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการพัฒนาระบบการเรียนการสอน

ในปัจจุบันพบว่าปัญหาในการปฏิบัติงานเมื่อก้าวเข้าสู่วิชาชีพครูนั้นมีหลายด้าน เช่น ด้านภาระงานต่างๆ ได้แก่ การสอน การทำเอกสาร การควบคุมชั้นเรียน (อัญชลี อุดรกิจ และพงษ์ธร สิงห์พันธ์, 2559, น.93) ทำให้ปัญหาต่างๆ สามารถเกิดขึ้นในระยะแรกของการเข้าสู่วิชาชีพ บางคนเห็นว่าครูใหม่ยังเป็นครูที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้ครูใหม่เกิดความเครียด ซึ่งสอดคล้องกับ ญัฎฐพันธ์ เจริญนันทน์ (2551, น.107-108) ได้กล่าวว่า เมื่อพนักงานใหม่เข้ามาเริ่มงานที่ใหม่ในช่วง 3-4 เดือนแรกจะเป็นที่จับตามองของเพื่อนร่วมงานทุกฝ่ายถึงการทำงาน การปรับตัวว่าเขาได้แสดงความสามารถออกมาอย่างเต็มที่และเป็นที่ยอมรับต่อคนอื่นหรือไม่ และโดยส่วนมากแล้วปัญหาที่พนักงานใหม่จะพบคือเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับองค์กร และการตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัย ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้มักจะก่อให้เกิดปัญหาในการเริ่มงานที่ใหม่ หากไม่แก้ไขก็จะส่งผลให้เกิดความท้อและไม่อยากทำงานอีก

แม้ว่าจะมีงานวิจัยและมีผู้เชี่ยวชาญเสนอความคิดของการนำครูใหม่เข้าสู่งานอย่างหลากหลาย เช่น Kurtts Levin (2000, p.205) ได้ศึกษาผลกระทบของการเรียนรู้และการฝึกหัดเทคนิคการช่วยเหลือโดยกลุ่มเพื่อนสำหรับครูใหม่ (Peer coaching techniques) และ Riggs and Sandlin (2000, p.123) ศึกษาผลการใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินครูใหม่เพื่อใช้ในการประเมิน พบว่า กระบวนการนำครูใหม่เข้าสู่วิชาชีพในรูปแบบเดิมมักเป็นเพียงการปฐมนิเทศและให้ความรู้แก่ครูใหม่เพียงระยะเริ่มต้นเท่านั้น และการพัฒนาครูใหม่ขาดความต่อเนื่องการขาดการบูรณาการกับการปฏิบัติงานจริง Early et al. (2009, p.297) ก็ยืนยันว่าผู้นำที่ประสบความสำเร็จในงานของตนล้วนมีครูใหญ่เป็นพี่เลี้ยง และมีครูฝึกหนึ่งในสี่คนที่เป็นครูฝึกจากภายนอก และ Cranston et al. (อ้างถึงใน Simkins et al., 2009) Gaskill (1993, p.157) ก็ยืนยันด้วยว่า ระบบพี่เลี้ยงที่เป็นทางการสามารถให้ผลประโยชน์มากมายต่อองค์กร การมีพี่เลี้ยงในองค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยแก้ปัญหาต่างๆ เช่น ลดอัตราการลาออกของพนักงาน

การศึกษาของคณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร เป็นการศึกษาเพื่อคุณภาพชีวิต โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) ศรัทธาในศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรม

และสามารถคิดแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี มีสติ เหตุผลและความสุขุมรอบคอบ 2) รักและซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และมรดกของชาติ 3) รู้จักตนเอง เข้าใจและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวินัย มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความเห็นอกเห็นใจ และพยายามช่วยเหลือผู้รอบโอกาสทางการศึกษา เศรษฐกิจและสังคม 4) มีความรู้ ทักษะชีวิต สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขเป็นพลเมืองดีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข 5) มีความรักและกตัญญูต่อสถาบัน รู้จักปรับตัว เรียนรู้ที่จะเป็นผู้ให้และผู้เสียสละ ฝึกการสังเกต พิจารณา ใฝ่หาความรู้และค้นคว้าหาเหตุผล ส่งเสริมด้านจินตนาการ 6) เรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์ และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ตระหนักและรู้คุณค่าของพลังงานและสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความเข้าใจให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ถูกต้องเกี่ยวกับการมีสุขนิสัยที่ดี (คู่มือครูโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์, 2562, น.47)

สำหรับครูใหม่ที่ก้าวเข้าสู่โรงเรียนคาทอลิกนั้นถูกเรียกร้องจากคณะกรรมการศึกษาคาทอลิกให้ได้รับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่บรรยากาศของการศึกษาคาทอลิก เนื่องจากโรงเรียนคาทอลิกมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากโรงเรียนอื่นๆ ดังที่ Bryk et al. (1993,

p.197) ได้ทำวิจัยเรื่องโรงเรียนคาทอลิกในอเมริกา และกล่าวอ้างเหตุผลว่ามืองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการที่ทำให้โรงเรียนคาทอลิกไม่เหมือนใคร และมีส่วนช่วยให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพในเรื่องต่อไปนี้ 1) โครงสร้างที่เน้นวิชาการ 2) องค์กรโรงเรียนแบบอยู่กันเป็นกลุ่ม และ 3) อุดมการณ์ที่มาจากแรงบันดาลใจ นอกจากนี้ Grace (1995) ได้ทำการศึกษาต่อยอดผลงานการวิจัยของ Bryk et al. โดยย้ำถึงอุดมการณ์ที่มาจากแรงบันดาลใจ และสรุปว่า “อุดมการณ์ที่มาจากแรงบันดาลใจเป็นตัวกระตุ้นให้มีชีวิตจิตใจ และศีลธรรม ศักดิ์ศรีของผู้คน ความสำคัญของชุมชน และคำมั่นสัญญาด้านศีลธรรมที่จะดูแลกัน ความยุติธรรมในสังคม และการประกอบคุณงามความดีในชีวิตประจำวัน” (Grace 1995, p.159)

Grace ยังกล่าวอ้างเหตุผลต่อไปว่า “โรงเรียนคาทอลิกเป็นสถาบันทางการศึกษาที่มีวัฒนธรรมและศีลธรรม” ผลที่ตามมา คือ จำเป็นต้องตรวพิจารณา “คุณลักษณะด้านการให้การศึกษา” ด้วย เช่น ความมีใจรัก ความรัก ความอ่อนน้อมถ่อมตน ฯลฯ นักการศึกษาหลายท่านตระหนักถึงความสำคัญของการอบรมครูในช่วงแรกของการทำงาน โดยได้ระบุถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาครูใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงแรกของการนำครูใหม่เข้าสู่โรงเรียน รวมถึงการปฐมนิเทศสำหรับครูใหม่ในทุกโรงเรียน

Ingersoll and Smith (2003, p.30-33) ศึกษาแล้วพบว่า มีครูใหม่น้อยกว่า 1% ที่ได้รับการปฐมนิเทศครอบคลุมการทำงานทุกๆ ด้านในโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยในต่างประเทศที่พบว่า สาเหตุหนึ่งที่ครูใหม่ออกจากอาชีพครูเนื่องจากขาดการสนับสนุนที่เหมาะสมในปีแรกของพวกเขา

ฝ่ายบุคลากร โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงเกิดขึ้นระหว่างบุคคล 2 คน คนแรกคือพี่เลี้ยง ซึ่งเป็นครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดูแลครูใหม่ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ไม่น้อยกว่า 3 ปี มีความเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และจบการศึกษาไม่น้อยกว่าปริญญาตรี ส่วนคนที่สองคือครูใหม่ หรือบางครั้งเรียกว่าผู้อยู่ในความดูแล โดยหน้าที่รับผิดชอบของพี่เลี้ยงคือ การชี้แจงแนะนำกฎระเบียบวินัยของโรงเรียนแก่ครูใหม่ แนะนำครูใหม่ในเรื่องการวางตัวกับเพื่อนร่วมงาน ชี้แจงแนะนำการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนหรือการทำงานในหน้าที่ความรับผิดชอบต่างๆ และทำหน้าที่ประเมินครูใหม่ (โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์, ใบแสดงลักษณะงาน, 2562, น.12)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการ

จำเป็นในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง ในการศึกษาความต้องการจำเป็นนั้น เป็นการศึกษาเพื่อวัดสภาพปัจจุบันเปรียบเทียบกับสภาพที่พึงประสงค์โดยแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของระดับความแตกต่างของสภาพทั้งสอง ซึ่งเมื่อนำมาใช้ในการศึกษาการใช้ระบบพี่เลี้ยงในการพัฒนาของครูใหม่จะทำให้โรงเรียนสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพรวมความเข้าใจให้มากขึ้นเพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่สามารถนำไปใช้พัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงานระบบพี่เลี้ยงให้ตรงกับสภาพที่พึงประสงค์เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมครูใหม่ให้เป็นครูที่พร้อมด้วยจิตตารมณ์ของภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร อีกทั้งเพื่อลดปัญหาในการปรับตัว และสามารถนำจิตตารมณ์คาทอลิกสู่เด็กในยุคปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง
2. เพื่อศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง
3. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) มีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยตามหัวข้อ ดังนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษา และกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ สร้างแบบสอบถามในการวิจัยโดยพิจารณาถึงแนวคิดให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา ในลักษณะคำถามปลายปิด (Close-ended Questions) จำนวน 50 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นพี่เลี้ยง ด้านการเป็นแบบอย่าง ด้านการสอนแนะ ด้านการนิเทศ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านละจำนวน 10 ข้อโดยมีเกณฑ์ การให้คะแนนคำตอบจำนวน 5 ระดับ ตามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)
3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ
4. แก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ของการวัด (Index of Item-objective congruence) เกณฑ์การตัดสินว่าข้อคำถามมีความตรงเชิงเนื้อหา คือมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์พบว่ามีความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามแบบของ Cronbach ของแบบสอบถามทั้งฉบับ .988 สภาพปัจจุบัน .979 สภาพที่พึงประสงค์ .988

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยใช้ ดัชนี $PNI_{modified}$

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมากที่สุด ($\mu=4.569$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเป็นแบบอย่าง และด้านการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.603$) รองลงมาคือด้านการสอนแนะ และด้านการให้คำปรึกษา ($\mu=4.567$, $\mu=4.540$) ส่วนด้านการเป็นพี่เลี้ยงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.533$) โดยทั้ง 5 ด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.789$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสอนแนะและด้านการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.853$) เท่ากัน รองลงมาคือ ด้านการเป็นพี่เลี้ยงและการเป็นแบบอย่าง ($\mu=4.787$, $\mu=4.743$) และด้านการให้คำปรึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.710$) โดยทั้ง 5 ด้านมีสภาพพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง พบว่า ด้านการสอนแนะมีค่ามากที่สุด ($PNI_{modified}=.067$) รองลงมาคือ ด้านการเป็นพี่เลี้ยง ($PNI_{modified}=0.056$) ด้านการนิเทศ $PNI_{modified}=0.054$ และด้านการให้คำปรึกษา $PNI_{modified}=0.037$ ตามลำดับ ส่วนด้านการเป็นแบบอย่าง มีค่าน้อยที่สุด $PNI_{modified}=0.030$)

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง ด้านการนิเทศ มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วชิรา เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ (2561) ที่พบว่า การตรวจสอบพฤติกรรม การชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จากผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอยู่ในระดับมาก ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการเขียนแผนมีมากด้วย ทั้งนี้การนิเทศเป็นสิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคลากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเตรียมและพัฒนาครูช่วยในการเลือกและปรับปรุงการสอน มุ่งให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผลในด้านงานสอน (Harris 1985, p.10-11; Good 1973, p.572; Glickman 2004, p.7)

โดยโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ได้ดำเนินงานตามพันธกิจของโรงเรียนในด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ ตามพันธกิจที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพในสังคมแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนส่งเสริมและพัฒนาการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด

ประสิทธิผล (แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ปี 2562-2564, 2562. น.34)

ด้านการเป็นแบบอย่าง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ทั้งนี้พี่เลี้ยงที่ดีจะต้องแสดงให้เห็นสมรรถของคุณงามความดี ความสามารถและขีดความสามารถด้านต่างๆ (Plamondon 2007, p. 6) โดยแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ปี 2562-2564 ได้ดำเนินงานตามพันธกิจของโรงเรียนในด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพตามพันธกิจที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพในสังคมแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนส่งเสริมและพัฒนาการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีการวางแผน และดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพนักเรียนอย่างรอบด้าน ส่งเสริมและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ และมีระบบการจัดการความรู้ที่ดี ใช้ความรู้ความสามารถในการเลือก และตัดสินใจแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการดำเนินชีวิตให้เกิดคุณค่า และค่านิยมอันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์, 2562. น.34) การดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้เกิดคุณลักษณะที่ดี

แก่บุคลากรโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กลายเป็นภาพลักษณ์และแบบอย่างที่ดีแก่ครูใหม่

2. สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง ด้านการสอนแนะอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการดำเนินงานตามบริบทของแต่ละโรงเรียนนั้นแตกต่างกัน เมื่อครูใหม่เข้ามาทำงานในโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ที่มีการบริหารงานตามแผนพัฒนาการศึกษาที่ดำเนินงานภายใต้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการที่มีเป้าหมายให้บุคลากรฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะ หรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ยังดำเนินงานตามปรัชญาการศึกษาคาทอลิกที่มีจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือการปฏิรูปหล่อหลอมมนุษย์ใหม่จนกระทั่งเขาเปี่ยมด้วยคุณธรรม พัฒนาสมรรถนะ และการแก้ปัญหาอย่างเอาใจใส่ มีความสามารถทางทางวินิจัยอย่างถูกต้อง เพื่อถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมไปสู่ชนรุ่นต่อไป เพื่อเสริมสร้างคุณค่า และ

เพื่อเตรียมสู่การประกอบอาชีพการงาน ทำให้โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์มีหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน ดังนั้นครูใหม่จึงต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจและต้องการการสอนแนะจากพี่เลี้ยงเพื่อให้ปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ และเกิดประสิทธิผล

ด้านการนิเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด ถึงแม้ว่าด้านการนิเทศ ในปัจจุบันบุคลากรในโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดแต่การนิเทศนั้นมีความสำคัญเนื่องจากการนิเทศเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพการศึกษา ช่วยในการพัฒนาครู ช่วยในการเลือก และปรับปรุงการสอน ดำเนินงานหรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติของโรงเรียน มุ่งให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผลในด้านการสอนเป็นสำคัญ การนิเทศเป็นหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการสอนในเรื่องหลักสูตร การจัดครูเข้าสอน การจัดสื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การเตรียมและพัฒนาครู รวมทั้งประเมินผลการเรียนการสอน (Good 1973, p.572; Harris 1985, p.10-11; Glickman 2004, p.7)

3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง ด้านการสอนแนะ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ทัศนีย์ ศรีจันทร์ (2557, น.83) ที่พบว่า ทักษะของพี่เลี้ยงด้านการให้คำแนะนำควรมีมากที่สุด คุณลักษณะของผู้ได้รับการดูแลด้านการมีความพร้อมที่จะปรับปรุงการทำงานของตนเองควรมีมากที่สุด นอกจากนี้พรสุดา ฮวบอินทร์ (2559, น.82) พบว่า การพัฒนาครูด้วยการฝึกอบรมในงานเป็นวิธีการที่ดีในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของครูแต่หากใช้ควบคู่กับการสอนงานและการเป็นพี่เลี้ยงแล้วด้วย ยิ่งทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นยิ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันในการพัฒนาของของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด โดยด้านการเป็นแบบอย่าง และด้านการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการสอนแนะและด้านการให้คำปรึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านการเป็นพี่เลี้ยงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีสภาพ

พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด โดยด้านการสอนแนะและด้านการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากัน รองลงมาคือ ด้านการเป็นพี่เลี้ยง และการเป็นแบบอย่าง ตามลำดับ และด้านการให้คำปรึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครูใหม่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โดยระบบพี่เลี้ยง เมื่อเรียงความจำเป็นรายด้าน ได้ดังนี้ ด้านการสอนแนะมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเป็นพี่เลี้ยง ด้านการนิเทศ และด้านการให้คำปรึกษาส่วนด้านที่มีความจำเป็นน้อยที่สุดคือ ด้านการเป็นแบบอย่าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุดในการพัฒนาครูใหม่ คือ ด้านการสอนแนะ ดังนั้น ในการนำระบบพี่เลี้ยงไปใช้ในโรงเรียน ฝ่ายบุคลากรควรคัดเลือกครูพี่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติที่สำคัญ ได้แก่ ความอาวุโสทั้งคุณวุฒิและวุฒิภาวะ มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน
2. มีการคัดเลือกครูพี่เลี้ยงที่มีความสามารถในการสอนแนะโดยเฉพาะงานด้านวิชาการของโรงเรียนหรือของกลุ่มสาระการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพื่อหารูปแบบหรือแนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะในการสอนแนะและการดูแลให้คำปรึกษาของครูพี่เลี้ยงให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ (Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อให้สามารถได้ข้อมูลที่มากพอและได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับผลการนำระบบพี่เลี้ยงไปใช้ในโรงเรียน เช่น การศึกษาความพึงพอใจ ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและความจงรักภักดีต่อโรงเรียน

4. ควรมีการศึกษาการใช้ระบบพี่เลี้ยงของโรงเรียนต่างๆ ในคณะภคินีเซนต์ปอล เดอชาร์ตร เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานภายใต้การบริหารงานโดยใช้ปรัชญาการศึกษาเดียวกัน

5. ควรมีการศึกษาโดยเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เช่น กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มพี่เลี้ยงเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการนำระบบพี่เลี้ยงมาใช้

บรรณานุกรม

- ณัฏฐพันธ์ เขจรนันท์. (2551). **พฤติกรรมองค์การ**. บริษัท วี พรินท์.
- ทัศนีย์ ศรีจันทร์. (2557). **การศึกษาแนวทางในการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนด้านระบบพี่เลี้ยงในมหาวิทยาลัยทักษิณ** [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรสุตา ฮาบอินทร์. (2559). **ผลการพัฒนาครูตามโครงการพัฒนาครูด้วยการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and mentoring ที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู: กรณีศึกษาสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี** [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์. (2562). **คู่มือครูโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์**. เอกสารอัดสำเนา.
- โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์. (2562). **ใบแสดงลักษณะงาน**. เอกสารอัดสำเนา.
- โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์. (2562). **แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ปี 2562-2564**. เอกสารอัดสำเนา.
- วชิรา เครือคำอ้าย และ ขวลิต ขอดศิริ. (2561). **การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่**. สืบค้นจาก http://www.ar.or.th/ImageData/Magazine/20052/DL_10470.pdf?t=637068573406086507
- วิจารณ์ พาณิช. (2556). **วิธีการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. http://www.noppawan.sskru.ac.th/data/learn_c21.pdf
- อัญชลี อุดรกิจ และ พงษ์ธร สิงห์พันธ์. (2559). **สภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28**. <https://www.tci-thaijo.org/index.php/buajead-ubru/article/view/64187/52660>.
- Bryk, A.S., Lee, V. E., & Holland, P. B. (1993). **Catholic schools and the common good**. Cambridge. Harvard University Press.
- Earley, P., Weindling, D., Bubb, S. & Glenn, M. (2009). **Future leaders: The way forward?**. In *School Leadership & Management*, 29(3), 295-306.

- Gaskill, L. R. (1993). **A conceptual framework for the development, implementation and evaluation of formal mentoring programs.** *Journal of Career Development*, 20(2), 147-160.
- Glickman, C. D. (2004). **Supervision and Instructional Leadership: A Developmental Approach.** Allyn & Bacon.
- Good, Carter V. (1973). **The theory and practice of supervision.** Prentice-Hall.
- Gopee, N. (2008). **Mentoring and Supervision in Healthcare.** Sage.
- Grace, G. (1995). **School Leadership: Beyond Educational Management.** Falmer Press.
- Harris, B. M. (1985). **Supervision in Education.** University of Texas Press.
- Ingersoll, R. & Smith, T. (2003). **The wrong solution to the teacher shortage.** *Educational Leadership*, 60(8), 30-33.
- Kurtts, S. A., & Levin, B. B. (2000). **Using peer coaching with preservice teachers to develop reflective practice and collegial support.** *Journal Teaching Education*, 11(3), 297-310.
- Plamondon, K. & CCGHR Capacity Building Task Group. (2007). **Capacity Building Task Group.** http://www.inclentrust.org/uploadedbyfck/file/compile%20resourse/new-resourse-dr_-vishal/Mentoring_Module2_e.pdf
- Riggs, I. M., & Sandlin, R.A. (2000). **Teaching portfolios for support of teacher's professional growth.** *NASSP Bulletin*, 84(618), 22-27.
- Simkins, T., Close, P. & Smith, R. (2009). **Work-shadowing as a process for facilitating leadership succession in primary schools.** *School Leadership & Management: Formerly School Organization*, 29(3), 239-251.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร
ระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงาน
ของครู และผลการปฏิบัติงานของครู
โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร
กรุงเทพมหานคร

The Relationships Among Leadership of
Middle Administrators, Workplace Spirituality
Reinforcement and Job Performance of
Teachers in Saint Paul of Chartres'
Schools In Bangkok.

นิภา พรฤกษ์งาม

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำการบริหารและการจัดการการศึกษา
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

รศ.ดร.ทิวต์ มณีโชติ

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาวะผู้นำการบริหารและการจัดการการศึกษา
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

Nipa Pornrerkgam

* Master of Education Program in Educational Management and Leadership,
Panyapiwat Institute of Management.

Assoc.Prof.Dr.Tiwat Maneechote

* Lecture, Educational Management and Administration Leadership Program,
Panyapiwat Institute of Management.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 17 กันยายน 2563

* แก้ไข 9 ตุลาคม 2563

* ตอบรับบทความ 16 ตุลาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางตามการรับรู้ของครู 2) ระดับการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู 3) ระดับผลการปฏิบัติงานของครู และ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือข่ายเขตปอ ดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ครู จำนวน 316 คน จาก 5 โรงเรียนในเครือข่ายเขตปอ ดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 เครื่องมือที่ใช้วิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง แบบวัดการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และแบบวัดผลการปฏิบัติงานของครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางตามการรับรู้ของครูในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเปิดกว้างยอมรับสิ่งต่าง ๆ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใส่ใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น

2) การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเกือบทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจิตสำนึกของเป้าหมายที่เข้มแข็ง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความอดทนต่อการแสดงออกของครู

3) ผลการปฏิบัติงานของครูในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติงานอื่นๆ ตามภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร

4) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางมีความสัมพันธ์ทางบวก ระดับสูงกับการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู ทั้งในภาพรวม และรายด้าน และมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับผลการปฏิบัติงานของครู ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ส่วนการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับผลการปฏิบัติงานของครู ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง
การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู
ผลการปฏิบัติงานของครู

Abstract

This research aims to study 1) the level of leadership of middle administrators. 2) the level of workplace spirituality reinforcement of teachers. 3) the level of the job performance of teachers and 4) the correlation among the leadership of middle administrators, workplace spirituality reinforcement, and job performance of teachers of Saint Paul of Chartres' Schools in Bangkok. The samples used in this research were 316 teachers, who were not middle level administrators, in five Schools of Saint Paul of Chartres in Bangkok, The academic year 2019. The tools used in this research were a self-assessment scale consisting of questionnaire about the leadership of middle administrators, a workplace spirituality reinforcement test, and a job performance test. The statistics used for data analysis consist of mean, standard deviation, and Pearson's Correlation Coefficient.

The results of the research revealed that:

1) The overall level of leadership of middle administrators and in each aspect were at the highest level. The aspect with the highest average was the open-mindedness, and the aspect with the lowest mean was the attention and good wishes for others.

2) The overall level of workplace spirituality reinforcement of teachers was at the highest level. As for each aspect, it was in the highest level almost in all aspects. The highest mean was the consciousness of the strong goal and the aspect with the lowest mean was the tolerance of teachers' expression.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร

3) The overall and each aspect of the job performance of teachers was at the highest level. The highest mean was the operations such as image and professional ethics of teachers, and the lowest aspect was learning management.

4) The leadership of middle administrators positively correlated with the workplace spirituality reinforcement of teachers, both in the overall and each aspect. It was also correlated positively with the teachers' performance, both in the overall and in each aspect. There was a high level of positive relationship between workplace spirituality reinforcement and job performance of teachers, with a statistical significance of .01 level.

Keywords: leadership of middle administrators
workplace spirituality reinforcement
job performance

บทนำ

จิตตารมณ์การศึกษาของโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร คือ การให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าถึงสัจธรรมอันสูงส่งแห่งความเป็นมนุษย์ ด้วยการดำเนินชีวิตอย่างมีระเบียบวินัย สุภาพ เรียบง่ายและเปี่ยมด้วยเมตตาธรรม มีเจตนารมณ์แน่วแน่ที่จะศึกษา ศาสตร์และศิลป์แขนงต่างๆ ประกอบหน้าที่การงาน ซึ่งตนเองรับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ รวมทั้งเรียนรู้ที่จะรักษาสุขภาพพลานามัยของตน เพื่อพัฒนาโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการพัฒนาประเทศอย่างรักก็ตาม โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ประสบปัญหาการแข่งขันด้านธุรกิจการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งมีความรุนแรงมากขึ้น โรงเรียนที่ด้อยคุณภาพอาจมีจำนวนนักเรียนลดน้อยลง ดังนั้น จึงต้องมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงองค์กร เพื่อให้สามารถในการแข่งขันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพของครู ข้อมูลจากฝ่ายทะเบียนครูของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนปีการศึกษา 2562 ปิดตัวรวม 80 แห่ง ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเอกชนไม่สามารถแบกรับค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการบริหารจัดการได้ และไม่สามารถแข่งขันในตลาดโรงเรียน ปัญหาของโรงเรียนเอกชนอีกประการหนึ่ง คือการขาดแคลนครู อันเนื่องมา

จากความแตกต่างระหว่างครูของโรงเรียนรัฐและเอกชนในหลายๆ ด้าน ทำให้ครูเอกชนมีขวัญและกำลังใจลดลง ปัญหาเหล่านี้มีผลต่อการบริหารจัดการและการเรียนการสอนในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนซึ่งเป็นผู้นำขององค์กร จึงจำเป็นต้องหากกลยุทธ์ที่ทำให้ครูผูกพันต่อโรงเรียน ต่ออาชีพครู ต่องานสอน และต่อเพื่อนร่วมงาน เพื่อลดการลาออกให้น้อยลง หากบุคลากรมีความยึดมั่นผูกพันที่เพิ่มสูงขึ้นแล้ว จะมีความทุ่มเทในการทำงาน รวมถึงมีอัตราการลาออกจากงานน้อยกว่าบุคลากรที่ไม่มีความยึดมั่นผูกพัน และช่วยขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการบริหารองค์กร หากบุคคลมีภาวะผู้นำที่เป็นความสามารถหรือพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลนั้นมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นหรือฝ่ายต่างๆ สามารถชี้ให้เห็นความสำคัญของงาน ให้ความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจ ร่วมคิด ในการช่วยกันป้องกันปัญหา และแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้อง ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน ทำให้เกิดแนวคิดภาวะผู้นำรูปแบบใหม่ที่มีการพัฒนาขึ้นมาจากภาวะผู้นำในอดีต กล่าวคือ เป็นภาวะผู้นำที่มีความเกี่ยวข้องระหว่างการทำงานและแรงจูงใจ ที่เรียกว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร

ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณ ซึ่งมีพื้นฐานอยู่บน ทฤษฎีภาวะผู้นำและมีมติของจิตวิญญาณในการทำงาน หากต้องการให้องค์การมีประสิทธิภาพมาก จำเป็นต้องมองบุคลากรทุกคนว่ามีร่างกาย และจิตวิญญาณ (Heart and Soul) มิใช่เป็น เครื่องจักรที่ใช้ในการทำงาน ภาวะผู้นำของผู้บริหารสามารถทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องในงาน ได้ใช้ศักยภาพของตนอย่างสูงสุด สามารถ จูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกผูกพัน ต่อองค์กรและงาน มีความสุขในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนางาน สามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่เป้าหมายสูงสุด ทำให้องค์การ พัฒนา มีความเป็นเลิศและสามารถประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน (สุธรรม อัครศักดิ์สกุล, 2549 น.2) การวิจัยนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายและ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนในเครือ เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร เหตุผลที่มุ่งเน้นศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร ระดับกลางของโรงเรียน เพราะต้องการพัฒนา ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง ตลอดจนถึง การนำไปพัฒนาผู้ที่จะมาทำหน้าที่ผู้บริหาร ระดับกลางที่มีศักยภาพเหมาะสม

จิตวิญญาณในที่ทำงาน (Workplace Spirituality) เป็นการตระหนักว่าผู้คนมีชีวิต ภายใน หล่อเลี้ยงด้วยงานที่มีความหมายใน บริบทของการอยู่ร่วมกัน องค์กรที่เสริมสร้าง จิตวิญญาณในที่ทำงานหรือเสริมสร้างวัฒนธรรม ทางจิตวิญญาณในที่ทำงาน จะเป็นองค์กรที่ ตระหนักว่าบุคลากรหรือพนักงานแสวงหา ความหมายและเป้าหมายในงานของพวกเขา และปรารถนาที่จะเชื่อมโยงกับคนอื่นๆ และ รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของผู้ที่อยู่ร่วมกัน หรือเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มหรือชุมชนนั้น (รัตติ กรณ์ จงวิศาล, 2561 น.441) การวิจัยนี้มุ่ง ศึกษาจิตวิญญาณในที่ทำงานของครูที่ได้รับการ เสริมสร้างจากโรงเรียน เพราะการมีจิตวิญญาณ ในที่ทำงานของครูจะส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียน อย่างเป็นระบบ เนื่องจากครูมีความสุขในการ ทำงาน เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ทุ่เม ทงานด้านการสอนอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้โรงเรียนเกิดการ พัฒนา และส่งผล ให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข จากการ ศึกษาพบว่าภาวะผู้นำและจิตวิญญาณในที่ ทำงาน เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานใน องค์กรต่างๆ อยู่ในระดับสูง ดังนั้น ผู้วิจัยจึง ต้องการศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารระดับกลางตามการรับรู้ของครู การ เสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และ ผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือเซนต์ ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางตามการรับรู้ของครู โรงเรียนในเครือข่ายศูนย์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู โรงเรียนในเครือข่ายศูนย์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาระดับผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือข่ายศูนย์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางตามการรับรู้ของครู การเสริมสร้างจิต วิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือข่ายศูนย์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางตามการรับรู้ของครู การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือข่ายศูนย์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ดังนี้

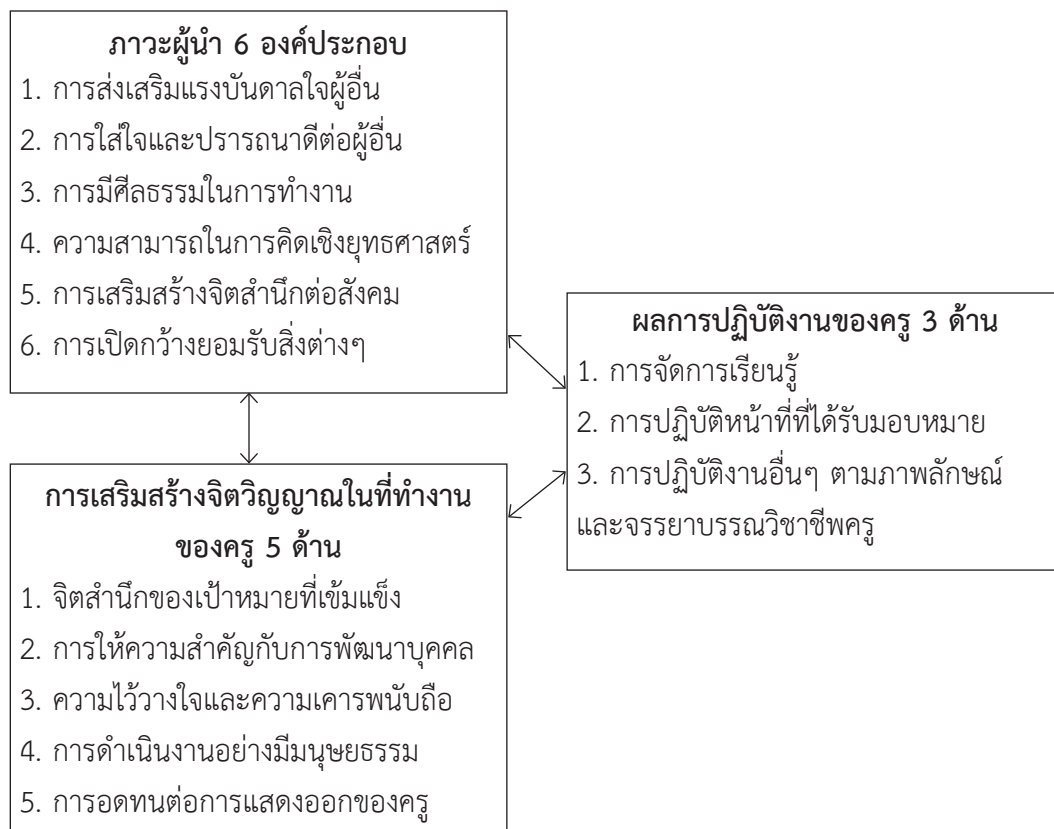
สมมติฐานย่อยที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางตามการรับรู้ของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู โรงเรียนในเครือข่ายศูนย์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานย่อยที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางตามการรับรู้ของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือข่ายศูนย์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานย่อยที่ 3 การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือข่ายศูนย์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่ผู้บริหารระดับกลาง ปีการศึกษา 2562 จำนวน 5 โรงเรียน ดังนี้ โรงเรียน อัสสัมชัญคอนแวนต์ โรงเรียนเซนต์คาทาลีนคอน

แวนต์ โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนแวนต์ โรงเรียน อัสสัมชัญคอนแวนต์ สีลม และโรงเรียนเซนต์ ฟรังซิสสแควร์คอนแวนต์ โดยดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูลด้วย Google form ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามและแบบวัดทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงานและตำแหน่งในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง เป็นการสอบถามตามการรับรู้ คือ ตามความคิดเห็นของครูที่ไม่ใช่ผู้บริหารระดับกลาง ผู้วิจัยพัฒนาจากแบบวัดของ รัตติกรณ์ จงวิศาล (2556) จำนวน 30 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เป็นข้อคำถามทางบวก ให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความเป็นจริง ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) การส่งเสริมแรงบันดาลใจผู้อื่น 2) การใส่ใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น 3) การมีศีลธรรมในการทำงาน 4) ความสามารถในการคิดเชิงยุทธศาสตร์ 5) การเสริมสร้างจิตสำนึกต่อสังคม 6) การเปิดกว้างยอมรับสิ่งต่างๆ

ส่วนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู ผู้วิจัยพัฒนาจากแบบวัดของ รัตติกรณ์ จงวิศาล (2556) ตามแนวคิดของ Robbins and Judge (2017) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 33 ข้อ เป็น

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เป็นข้อคำถามทางบวก ทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ 1) จิตสำนึกของเป้าหมายที่เข้มแข็ง 2) การให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคล 3) ความไว้วางใจและความเคารพกันถือ 4) การดำเนินงานอย่างมีมนุษยธรรม 5) ความอดทนต่อการแสดงออกของครู

ส่วนที่ 4 แบบวัดผลการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 19 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เป็นข้อคำถามทางบวก โดยวัดผลการปฏิบัติงานทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้ 1) การจัดการการเรียนรู้ 2) ด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 3) การปฏิบัติงานอื่นๆ ตามภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

แบบสอบถามนี้ได้ผ่านการประเมินและแก้ไขจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา อันประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้บริหารงานฝ่ายต่างๆ ของโรงเรียน ประกอบด้วย 7 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักเรียน ฝ่ายบุคลากร ฝ่ายทรัพยากร ฝ่ายบริหารจัดการ ฝ่ายมาตรฐานและคุณภาพ และฝ่ายอภิบาลและแพรรธรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในโรงเรียน และอายุการทำงาน วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ดังนี้ เพศหญิง จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 81.33 และเพศชาย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 18.67 อายุระหว่าง 44-56 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 34.18 อายุระหว่าง 31-43 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 26.90 อายุระหว่าง 23-30 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 20.88 และอายุระหว่าง 57-69 ปี มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 18.04 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 77.53 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 21.84 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ .63 ตำแหน่งงานในโรงเรียน เป็นครู จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 84.81 ตำแหน่งครูและหัวหน้า

งาน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.01 ตำแหน่งครูและหัวหน้าระดับ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 ตำแหน่งหัวหน้างาน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.17 ตำแหน่งหัวหน้าระดับ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.58 และตำแหน่งครู หัวหน้าระดับ และหัวหน้างาน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ .63 อายุการทำงานระหว่าง 1-12 ปี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 44.94 อายุการทำงานระหว่าง 25-36 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 29.43 อายุการทำงานระหว่าง 13-24 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 22.47 และอายุการทำงานระหว่าง 37-47 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.16

2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางตามการรับรู้ของครู การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางของครู			
- ด้านการส่งเสริมแรงบันดาลใจให้กับครู	4.32	.82	มากที่สุด
- ด้านการใส่ใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น	4.22	.83	มากที่สุด
- ด้านการมีศีลธรรมในการทำงาน	4.29	.81	มากที่สุด
- ด้านความสามารถในการคิดเชิงยุทธศาสตร์	4.37	.79	มากที่สุด
- ด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกต่อสังคม	4.37	.76	มากที่สุด
- ด้านการเปิดกว้างยอมรับสิ่งต่างๆ	4.43	.76	มากที่สุด
รวม	4.30	81	มากที่สุด
การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู			
- ด้านจิตสำนึกของเป้าหมายที่เข้มแข็ง	4.52	.66	มากที่สุด
- ด้านการให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคล	4.40	.73	มากที่สุด
- ด้านความไว้วางใจและความเคารพนับถือ	4.35	.74	มากที่สุด
- ด้านการดำเนินงานอย่างมีมนุษยธรรม	4.29	.79	มากที่สุด
- ด้านความอดทนต่อการแสดงออกของครู	4.08	.85	มาก
รวม	4.32	.77	มากที่สุด
ผลการปฏิบัติงานของครู			
- ด้านการจัดการเรียนรู้	4.49	.63	มากที่สุด
- ด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.57	.60	มากที่สุด
- ด้านการปฏิบัติงานอื่นๆ ตามภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.72	.50	มากที่สุด
รวม	4.57	.60	มากที่สุด

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.30 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .81 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเปิดกว้างยอมรับสิ่งต่างๆ (ค่าเฉลี่ย 4.43) รองลงมาคือค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกต่อสังคม และด้านความสามารถในการคิดเชิงยุทธศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.37) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใส่ใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย 4.22)

การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.32 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .77 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้านและระดับมาก 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจิตสำนึกของเป้าหมายที่เข้มแข็ง (ค่าเฉลี่ย 4.52) รองลงมา คือ ด้านการให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคล (ค่าเฉลี่ย 4.40) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความอดทนต่อการแสดงออกของครู (ค่าเฉลี่ย 4.08)

ผลการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.57 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .60 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด

ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติงานอื่นๆ ตามภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (ค่าเฉลี่ย 4.72) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (ค่าเฉลี่ย 4.57) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.49)

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

χ แทนภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางตามการรับรู้ของครู

χ_1 แทนด้านการส่งเสริมแรงบันดาลใจให้กับครู

χ_2 แทนด้านการใส่ใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น

χ_3 แทนด้านที่มีศีลธรรมในการทำงาน

χ_4 แทนด้านความสามารถในการคิดเชิงยุทธศาสตร์

χ_5 แทนด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกต่อสังคม

χ_6 แทนด้านการเปิดกว้างยอมรับสิ่งต่างๆ

y แทนการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู

y_1 แทนด้านจิตสำนึกของเป้าหมายที่เข้มแข็ง

y_2 แทนด้านการให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคล

y_3 แทนด้านความไว้วางใจและความเคารพนับถือ	ครูโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันในทางบวก จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรรายคู่ทั้งในภาพรวมและรายด้าน นำเสนอตามสมมติฐานย่อย ดังนี้
y_4 แทนด้านการดำเนินงานอย่างมีมนุษยธรรม	สมมติฐานย่อยที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน
y_5 แทนด้านความอดทนต่อการแสดงออกของครู	
z แทนผลการปฏิบัติงานของครู	
สมมติฐานการวิจัย คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของ	

ตารางที่ 2

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y
X_1	.717**	.775*	.764**	.751**	.693**	.798**
X_2	.666**	.749**	.774**	.749**	.694**	.787**
X_3	.682**	.753**	.793**	.759**	.708**	.801**
X_4	.714**	.752**	.742**	.736**	.695**	.784**
X_5	.760**	.767**	.768**	.744**	.675**	.798**
X_6	.690**	.755**	.773**	.737**	.708**	.792**
X	.750**	.809**	.820**	.796**	.740**	.845**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .845 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางรายด้าน กับการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครูในภาพรวม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .787 ถึง .801 ส่วนภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางรายด้านกับการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครูรายด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .740 ถึง .820

สมมติฐานย่อยที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือข่ายปอ ดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3

ตัวแปร	Z_1	Z_2	Z_3	Z
X_1	.626**	.541**	.479**	.610**
X_2	.560**	.501**	.482**	.569**
X_3	.569**	.517**	.501**	.583**
X_4	.586**	.534**	.513**	.600**
X_5	.584**	.533**	.528**	.604*
X_6	.542**	.497**	.465**	.554**
X	.619**	.555**	.526**	.627**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางนี้ พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับผลการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .627 ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางรายด้าน กับผลการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตั้งแต่ .554 ถึง .610 ส่วนภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางรายด้าน กับผลการปฏิบัติงานของครูรายด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .526 ถึง .619

สมมติฐานย่อยที่ 3 การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือข่ายปอ ดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 4

ตัวแปร	Z_1	Z_2	Z_3	Z
Y_1	.664**	.620**	.586**	.684**
Y_2	.718**	.676**	.565**	.724**
Y_3	.692**	.667**	.554**	.704**
Y_4	.688**	.659**	.501**	.687**
Y_5	.631**	.603**	.434**	.623**
Y	.731**	.696**	.563**	.736**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางดังกล่าว พบว่า การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับผลการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .736 การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครูกับผลการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .623 ถึง .724 ส่วนการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครูรายด้านกับผลการปฏิบัติงานของครูรายด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .563 ถึง .731

การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับผลการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.736$) นอกจากนี้การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู ด้านการให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคล ด้านความไว้วางใจและความเคารพนับถือมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง และด้านการดำเนินงานอย่างมีมนุษยธรรม ด้านจิตสำนึกของเป้าหมายที่เข้มแข็ง และด้านความอดทนต่อการแสดงออกของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับผลการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.724$, .704, .687, .624 และ .623)

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางโรงเรียนในเครือข่ายปอ ดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับแรกคือ ด้านความสามารถในการคิดเชิงยุทธศาสตร์ และด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกต่อสังคม รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมแรงบันดาลใจให้กับครู ด้านการมีศีลธรรมในการทำงาน ด้านการใส่ใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น และด้านการเปิดกว้างยอมรับสิ่งต่างๆ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนในเครือข่ายปอ ดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร มีการกระจายอำนาจการบริหารแก่ผู้บริหารระดับกลาง โดยให้ร่วมบริหารงานของโรงเรียน อีกทั้งสนับสนุนส่งเสริมผู้บริหารระดับกลางให้มีภาวะผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของรัตติกรณ์ จงวิศาล (2556) ภาวะผู้นำ 6 องค์ประกอบ ว่าเป็นพฤติกรรมหรือกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพล จูงใจ สนับสนุนผู้ตามให้ปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรม เพื่อบรรลุเป้าหมายของบุคคล กลุ่ม หรือองค์การ

2. การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครูโรงเรียนในเครือข่ายปอ ดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ที่สุด พิจารณารายด้านพบว่า ด้านจิตสำนึกของเป้าหมายที่เข้มแข็ง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคล ด้านความไว้วางใจและความเคารพนับถือ ด้านการดำเนินงานอย่างมีมนุษยธรรม ตามลำดับ ส่วนด้านความอดทนต่อการแสดงออกของครู อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร ได้จัดทำคู่มือครูเกี่ยวกับการสร้างจิตตารมณ์ด้านการศึกษาของคณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร และมีการทำแผนพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจนเป็นระยะ โดยสอดแทรกนโยบายของโรงเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร อบรมความรู้ คุณธรรม พัฒนาความสัมพันธ์สนับสนุนครูในการศึกษาดูงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน อีกทั้งให้ครูมีอิสระในการทำงาน มีระบบครูพี่เลี้ยงเพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ส่งเสริมให้ครูรู้สึกมีความมั่นคงในวิชาชีพและรักองค์กร โดยให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม และให้รางวัลในโอกาสต่างๆ มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Robbins and Judge (2017) ที่ได้สรุปความหมายของจิตวิญญาณในที่ทำงานว่าหมายถึงการที่องค์การสนับสนุนให้พนักงานตระหนักว่าบุคคลมีชีวิตภายใน (Inner life) ที่ได้รับการหล่อเลี้ยงด้วย

งานที่มีความหมาย องค์การตระหนักว่าคนมีทั้งจิตใจและจิตวิญญาณ มีการแสวงหาความหมายและเป้าหมายในงานของพวกเขา และปรารถนาที่จะมีความสัมพันธ์กับความเป็นมนุษย์ของผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

3. ผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่าผลการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้านพบว่าด้านการปฏิบัติงานอื่นๆ ตามภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และด้านการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร มีการกำหนดและชี้แจงเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน ผ่านทางคู่มือครู มีการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยสื่อสารให้ครูทราบอย่างชัดเจน มีการประชุมหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้ากลุ่มสาระทุกสัปดาห์ และมีการประชุมครูทั้งหมดทุกเดือน โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มผู้บริหารระดับกลาง มีการชี้แจงนโยบายของคณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร และของโรงเรียนอย่างชัดเจน เพื่อการทำงานด้านต่างๆ อย่างมีคุณภาพ มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของคุณครูในทุกด้าน ซึ่งมีผลลงใจให้ครูมีผล

การปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มนวิภา ผดุงสิทธิ์ (2552) ที่กล่าวว่า ผลการปฏิบัติงานหมายถึงสิ่งที่สามารถวัดได้ด้วยตัวเลขหรือความรู้สึกที่สื่อสารได้ การทำให้สำเร็จด้วยความตั้งใจพิเศษ ผลลัพธ์ของการกระทำ ความสามารถที่จะทำให้สำเร็จ การเปรียบเทียบผลลัพธ์ด้วยเกณฑ์ของการสอบวัดบางอย่างหรือเกณฑ์อ้างอิงที่คัดเลือกไว้จากการกำหนดจากภายในหรือภายนอก ผลลัพธ์ที่เทียบกับสิ่งที่คาดหวัง และการแสดงออก

4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางตามการรับรู้ของครู การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับผลการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง ด้านการส่งเสริมแรงบันดาลใจให้กับครู ด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกต่อสังคม ด้านความสามารถในการคิดเชิงยุทธศาสตร์ ด้านการมีศีลธรรมในการทำงาน ด้านการใส่ใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น และด้านการเปิดกว้างยอมรับสิ่งต่างๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับผลการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งใน

ภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารระดับกลางมีภาระงานที่ไม่แตกต่างจากครูทั่วไปมากนัก เนื่องจากผู้บริหารระดับกลางมีทั้งงานด้านการบริหารในส่วนที่ต้องรับผิดชอบ และยังมีหน้าที่ในด้านการสอนเหมือนครูทั่วไป ทำให้ไม่มีอิทธิพลต่อครูเท่าที่ควร และถือเป็นบุคคลากรทางด้านการเรียนการสอน มีหน้าที่ในการสอนเหมือนครูทั่วไป

การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับผลการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู ด้านการให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคล ด้านความไว้วางใจและความเคารพนับถือ ด้านการดำเนินงานอย่างมีมนุษยธรรม ด้านจิตสำนึกของเป้าหมายที่เข้มแข็ง และด้านความอดทนต่อการแสดงออกของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู มีผลต่อการปฏิบัติงานของครูค่อนข้างสูง ทั้งนี้เพราะการที่ครูจะมีความรักและศรัทธาในองค์กร พร้อมทั้งจะทำงานทุกอย่างด้วยความทุ่มเท ย่อมเกิดจากความรักในองค์กรเป็นสำคัญ คือรักในงานสอนและดูแลนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติกรณ์ จงวิศาล (2553) ที่ได้ศึกษาวิจัย ภาวะ

ผู้นำ จิตวิญญาณในการทำงาน ผลการปฏิบัติงาน และบรรษัทภิบาล ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำส่งผลทางตรง โดยมีอิทธิพลทางบวกต่อจิตวิญญาณในการทำงาน ผลการปฏิบัติงาน และส่งผลทางอ้อมต่อบรรษัทภิบาล ดังนั้น องค์การควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับการพัฒนาและส่งเสริมภาวะผู้นำให้กับผู้บริหาร ด้วยวิธีการหลากหลาย เช่น การให้ความรู้และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการมีภาวะผู้นำ และการพัฒนาภาวะผู้นำอย่างต่อเนื่องด้วยเทคนิคต่างๆ เช่น การใช้ระบบพี่เลี้ยง การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล การประเมินและการตั้งเป้าหมายในการพัฒนาภาวะผู้นำ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องทั้งระดับพื้นฐานและระดับสูง ในการพัฒนาภาวะผู้นำด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมแรงบันดาลใจ การใส่ใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น การมีศีลธรรมในการทำงาน ความสามารถในการคิดเชิงยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างจิตสำนึกต่อสังคม และการเปิดกว้างยอมรับสิ่งต่างๆ และภายหลังการฝึกอบรมควรมีการติดตามผลและการสนับสนุนด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

นอกจากนี้ ควรนำเรื่องภาวะผู้นำมาใช้เป็นเกณฑ์สำคัญในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการให้รางวัลหรือให้ผลตอบแทน

ต่างๆ จิตวิญญาณในการทำงานส่งผลทางตรง โดยมีอิทธิพลทางบวกต่อบรรษัทภิบาล และเป็นตัวแปรสื่อกลางของภาวะผู้นำก่อนที่จะส่งผลต่อผลการปฏิบัติงาน ดังนั้น องค์การจึงควรมีนโยบายในการช่วยส่งเสริมเรื่องการพัฒนาจิตวิญญาณในการทำงานอย่างชัดเจน มีการนำจิตวิญญาณในการทำงานมาเป็นเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ มีการให้ความรู้และแรงบันดาลใจให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเรื่องการสร้างและส่งเสริมจิตวิญญาณในการทำงาน และการส่งเสริมให้ผู้บริหารดำเนินงานตามแนวทางขององค์ประกอบจิตวิญญาณในการทำงาน

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. จากข้อค้นพบ ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น โรงเรียนจึงควรส่งเสริมภาวะผู้นำให้กับผู้บริหารระดับกลางด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการให้ความรู้และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการมีภาวะผู้นำ มีการพัฒนาภาวะผู้นำอย่างต่อเนื่องด้วยเทคนิคต่างๆ มีการเสริมสร้างแรงบันดาลใจ การใส่ใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. จากข้อค้นพบ การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครูโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร จึงควรมีระบบการเสริมสร้างจิตวิญญาณของครูอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดให้มีโครงการส่งเสริมด้านนี้อย่างชัดเจน เพื่อให้ครูมีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม มีการทบทวนตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการสร้างกัลยาณมิตรและคิดในเชิงบวก

3. จากข้อค้นพบ ผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทำให้ทราบว่าครูมีความทุ่มเทในการทำงาน ชยัน และรักศรัทธาในวิชาชีพของครู โรงเรียนจึงควรรักษาไว้ซึ่งบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้ครูทำงานอย่างมีความสุข มีโอกาสแสดงออกในงานสอนของตนเอง มีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น การไปทัศนศึกษา และให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติงานได้ดี โดยประกาศรางวัลในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันครู เป็นต้น

4. จากข้อค้นพบ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผล การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเครือเซนต์

ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานของครู ดังนั้น โรงเรียนจึงควรมีโครงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารระดับกลางและครู เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในการทำงาน ซึ่งส่งผลต่อบรรยากาศการทำงานเชิงบวก และประสิทธิภาพของงาน อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร อาทิ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านความผูกพันต่อองค์กร

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู และหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง และแนวทางการเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู ฯลฯ

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลาง การเสริมสร้างจิตวิญญาณในที่ทำงานของครู และผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- กุลนันท์ เลี้ยงสุขสันต์. (2553). ปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ ทักษะคิดต่อธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อธรรมาภิบาลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชาครียา ศรีทอง. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ บุคลิกภาพ ทักษะคิดต่องานบริการ กับผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับกลางของธนาคาร [วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นภดล ร่มโพธิ์ และ มนวิภา ผดุงสิทธิ์. (2552). เครื่องมือการประเมินผลการปฏิบัติงานองค์กร. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปวีศา เนียรภาค. (2551). ภาวะผู้นำ บุคลิกภาพ การเห็นคุณค่าแห่งตน ความสามารถในการตัดสินใจกับผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย (มหาชน) จำกัด [วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2548). การวิเคราะห์เส้นทางปัจจัยภาวะผู้นำและบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่ดีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มหาวิทยาลัยบูรพา).
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2548). การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). ภาวะผู้นำ. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2561). จิตวิทยาองค์การ. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธรรม อัสวศักดิ์สกุล. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ บรรยากาศองค์การ และผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการ [วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิภาดา คุปตานนท์. (2551). การจัดการและพฤติกรรมองค์การ: เทคนิคการจัดการสมัยใหม่. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยรังสิต.

- Abdullah A.K.; Alzaidiyeen N.J. and Aldarabah I.T. (2009). **“Workplace Spirituality and Leadership Effectiveness Among Educational Managers in Malaysia”**. European Journal of Social Sciences. 10(2), 304-316
- Beauregard, T. A. and L. C. Henry. (2009). **“Making the link between work-life balance practices and organization performance”**. Human Management Review. 19,9-22.
- Daft, R.L. (2008). **The Leadership Experience** [4th ed.]. Harcourt, Inc.
- Dubrin, A. J. (2010). **Principles of Leadership**. Cengage Learning.
- George, M.J. (2000). **“Emotional and Leadership: The role of emotional**. n.p.
- Jung, D.I., B.M. Bass, & J.J. Sosik. (1995). **“Bridging leadership and culture: Atheoretical consideration of transformational leadership and collectivistic cultures.”** Journal of Leadership Studies. 2(4), 3-18.
- Karakas, F. (2010). **“Spirituality and Performance in Organizations: A Literature Review”**. Journal of Business Ethics. 94, 89-106.
- Lane, B.N. (2005). **Understanding Anticipatory Grief: Relationship to Coping Style, Attachment Style, Caregiver Strain, Gender Role Identification, and Spirituality** [Doctor of Philosophy Thesis in Counseling Psychology]. Texas A&M University.
- Lussier, R. N. and C. F. Achua. (2007). **Effective Leadership** (3 ed). Thomson Learning.
- Marques,J.,Dhiman,S. and King,R. (2007). **“Spirituality in the Workplace: What It Is, Why It Matters, How to Make It Work For you”**. Personhood Press.
- Robbins, S.P. and Judge, T.A. (2017). **Organizational Behavior** (12th ed). Pearson Education.
- Robbins, S.P. and Judge, T.A. (2009). **Organizational Behavior** (13th ed). Pearson Education.
- Schermerhorn, J.R. (2002). **Management** (7th ed). John Wiley & Sons, Inc.
- Yukl, G. (2006). **Leadership in Organizations** (6 ed). Prentic Hall. Inc.

แนวทางดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรม ความกล้าหาญ ในประสบการณ์ชีวิตของ พระสังฆราช หลุยส์ ลาโน

Guidelines for Christian Living According to the Virtue of Courage Found in Bishop Louis Laneau's Life Experience.

วุฒิชัย แก้วพวง

* ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน

* อาจารย์ประจำคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์

* อาจารย์ประจำคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บราเดอร์ ดร.แบร์นาร์ด เวียธ

* บราเดอร์ในคริสต์ศาสนาจักรโรมันคาทอลิก สังกัดคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์

* อาจารย์ประจำคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Wutthichai Kaewpuang

* Master of Arts Program in Moral Theology, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Dr.Pichet Saengthien

* Lecturer, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Dr.Surachai Chumsriphun

* Lecturer, Faculty of Theology, Saengtham College.

Brother Dr.Bernard Wirth

* Reverend in Roman Catholic Church, Oblates of Mary Immaculate.

Asst.Prof.Dr.Laddawan Prasootsaengchan

* Lecturer, Faculty of Theology, Saengtham College.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 5 เมษายน 2565

* แก้ไข 6 พฤษภาคม 2565

* ตอบรับบทความ 12 พฤษภาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงเอกสารนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์สังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า

การเป็นคริสตชน เป็นการตอบรับกระแสเรียกของพระเจ้า คริสตชนทุกคนควรดำเนินชีวิตตามบทบาทหน้าที่ของคริสตชนที่ดี เป็นผู้มีความคุณธรรม ประพฤติปฏิบัติตนตามคำสอนของพระเยซูคริสตเจ้า และตามแบบอย่างที่ดี เป็นต้นในการดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน ที่ได้เป็นประจักษ์พยานถึงความกล้าหาญใน 1) การมีประสบการณ์กับพระเจ้า 2) ความสุภาพถ่อมตน 3) การทำงานอภิบาล 4) การปรับตัวเข้าสู่วัฒนธรรมในงานแพร่ธรรม 5) ความเชื่อ และ 6) การประกาศพระวรสารครั้งใหม่เพื่อถ่ายทอดความเชื่อ คริสตชนต้องเลียนแบบชีวิตของพระเยซูเจ้า และเป็นประจักษ์พยานถึงพระเยซูคริสตเจ้าด้วยชีวิตของตนอย่างกล้าหาญ เฉกเช่นความกล้าหาญของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน โดยการ 1) มีประสบการณ์กับพระเจ้า ดำเนินชีวิตด้วยความเชื่อผ่านการรักและรับใช้ 2) มีความกล้าที่จะสุภาพถ่อมตน ประเมินคุณค่าที่แท้จริงของตนเอง และเคารพให้เกียรติในคุณค่าของผู้อื่น 3) ซื่อสัตย์ต่อกระแสเรียก ร่วมเป็นหนึ่งในเดียวกันในการทำงานอภิบาลตามบทบาทของคริสตชน 4) ออกจากตนเองเป็นประจักษ์พยานยืนยันถึงพระวาจาของพระเจ้า และปรับตัวเองให้เข้ากับวัฒนธรรมในงานแพร่ธรรมในสังคมปัจจุบัน 5) มีความเชื่อในพระเจ้า กล้ารับความทุกข์ทรมานพร้อมกับพระองค์ ในพระองค์ และเพื่อพระองค์ และ 6) ประกาศความจริงและดำเนินชีวิตอยู่ในความจริงตามคุณค่าพระวรสารที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี เพื่อให้ทุกคนได้รู้จักพระเยซูคริสตเจ้า เหมือนดังที่พระสังฆราช หลุยส์ ลาโน ทำให้คริสตชนในมิสซังสยามพบกับพระองค์และรู้จักคำสอน เชื่อในข่าวดี ความจริงตามพระวรสารและเป็นประจักษ์พยานด้วยชีวิตโดยพระพรของพระเจ้า

แนวทางดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญ ในประสบการณ์ชีวิต
ของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน

และการนำของพระจิต เพื่อนำทุกคนไปสู่ความรอดพ้นต่อไป และเพื่อ
การเติบโตของพระศาสนจักรคาทอลิกของพระองค์ในประเทศไทย ดังที่
พระสังฆราช หลุยส์ ลาโน ได้ทรงกระทำในมิสซังสยามมาตั้งแต่ 350 ปี
มาแล้ว

คำสำคัญ: ชีวิตคริสตชน
 คุณธรรมความกล้าหาญ
 พระสังฆราช หลุยส์ ลาโน

Abstract

The research aims to study the way of living out Christian life according to Bishop Louis Laneau's virtue of courage, through the methodology of analyzing and synthesizing significant and reliable documents and research involved.

The results of the study showed:

Being Christians is a response to God's invitation. Catholics, therefore, should live out his or her identity by doing their task as a good and just person following the words and deeds of our Lord Jesus Christ. The life of Bishop Louis Laneau manifested to us such Christian virtue, and his acts of valor in the mission were visible in the following details: 1) His experience of God, 2) Humility, 3) Pastoral Work, 4) Ability to adapt and adjust to local cultures, 5) Faith and, 6) New evangelization. Like Bishop Laneau, Christians must closely imitate Jesus Christ and bravely witness to Him by: 1) having an experience of God, living in faith through love and service, 2) daring to be humble, evaluating their own true value and respecting that of other people, 3) being committed to their vocation by joining in the common mission of all faithful, 4) being able to reach out and to witness to the Gospel, as well as to adjust to the present culture in the task of evangelization, 5) having faith in God, fearless to face the hardships with God, in God, and for God and, 6) proclaiming the truth and living in the truth according to the Gospel's values found in the culture and tradition. In this way, everybody would

แนวทางดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญ ในประสบการณ์ชีวิต
ของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน

be able to know Jesus Christ following the example of Bishop Laneau, who led the Christians in Siam to have an experience of God and to know His teachings, helping them believe in the Good News.

Gratefully, Laneau, filled with God's grace and the assistance of the Holy Spirit, was a living witness capable of leading all people on the path to salvation for the growth of the Catholic Church in Thailand for the past 350 years.

Keywords: Christian Life
Virtue of Courage
Bishop Louis Laneau

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คุณธรรมหลัก 4 ประการ (Cardinal virtues) คือ คุณธรรมความรอบคอบ คุณธรรมความยุติธรรม คุณธรรมความกล้าหาญ และคุณธรรมการรู้จักประมาณการ ในคุณธรรมหลัก 4 ประการนี้ คุณธรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน ก็คือ คุณธรรมความกล้าหาญเนื่องจากในยุคปัจจุบันนี้ การคิดริเริ่มทำในสิ่งที่แสดงถึงความเป็นผู้นำและบทบาทหน้าที่ในการแพร่ธรรม โดยเฉพาะในเรื่องความกล้าหาญ และยอมสละตัวเองเพื่อการประกาศข่าวดี บุคคลที่ยอมและตอบรับกระแสเรียกในการประกาศข่าวดีนั้น น้อยลงและลดลงเรื่อยๆ สิ่งเหล่านั้นเป็นเพราะการพัฒนาการเป็นไปของหลายสิ่งหลายอย่างของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ความกล้าหาญจึงเป็นสิ่งที่ท้าทายของคริสตชนต่อกระแสของโลกปัจจุบัน

แบบอย่างในเรื่องของคุณธรรมความกล้าหาญที่โดดเด่นและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์อันยาวนานถึง 350 ปี ของชีวิตคริสตชนชาวสยามที่ต้องศึกษาคือ คุณธรรมความกล้าหาญ ซึ่งมีอยู่ในชีวิตและประสบการณ์การเผยแผ่พระวรสารของพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน เช่น ปี 1665 มีการก่อตั้งบ้านเณรหรือวิทยาลัยกลางขึ้น ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นอธิการองค์แรกของวิทยาลัยคือ คุณพ่อหลุยส์ ลาโนซึ่งพระสังฆราชลียงแบร์ต กล่าวถึงท่านว่าเป็น

“คนน่านิยมยกย่องที่สุด คนหนึ่งที่ข้าพเจ้ารู้จัก” (อนุชา ไชยเดช, 2019)

และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ คณะประมุขมิสซังได้รับมอบหมายตามคำแนะนำสั่งสอนของสมณกระทรวงเผยแผ่ความเชื่อให้แก่บรรดาธรรมทูต ซึ่งเป็นภารกิจแรกที่เหล่าธรรมทูตของสำนักมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีสต้องยึดถือและปฏิบัติตาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“จงอย่าแสดงความกระตือรือร้นใดๆ ให้ปรากฏ อย่ายกเหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้านใดๆ เพื่อชักจูงให้คนเหล่านั้นเปลี่ยนแปลงจารีตชนบทธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นของพวกเขา ไม่มีอะไรที่เหลวไหลไร้สาระเท่ากับการยกเอาประเทศฝรั่งเศสก็ดี สเปนก็ดี อิตาลี หรือประเทศอื่นใดในยุโรปไปให้แก่ชาวจีน

จงอย่าได้นำประเทศของเราให้กับพวกเขา นอกจากความเลื่อมใสศรัทธา ความเลื่อมใสศรัทธาดังกล่าวนี้นี้จะไม่ใช้ทั้งการผลักใสหรือกระทบกระเทือนต่อจารีตประเพณีนิยม... จงอย่านำเอาประเพณีนิยมของผู้คนเหล่านี้มาเทียบเคียงกับประเพณีนิยมของยุโรปเป็นอันขาด ตรงกันข้ามท่านจะต้องเร่งชวนเขาทำตามให้คุ้นเคยกับประเพณีนิยมเหล่านั้น...ทั่วทุกหนแห่งอย่ารีรอ จงเร่งเปิดโรงเรียนด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จงสอนภาษาละตินและหลักคริสตธรรมในภาษาท้องถิ่นแก่เขาไว้โดยไม่คิดเงิน” (แบร์นาร์ด เวียร์, 2016) นี่คือการ

แนวทางดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญ ในประสบการณ์ชีวิต ของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน

กล้าหาญที่แสดงให้คริสตชน พระสงฆ์ นักบวช และฆราวาสได้เห็นถึงแบบอย่างของมิชชันนารีว่าเป็นธรรมทูต ผู้กล้าที่จะยอมละทิ้งและสละตนเพื่อเป็นผู้กล้าหาญของพระคริสต์ในการทำตามพระประสงค์ต่องานของพระองค์

ก่อนมรณภาพไม่กี่วัน พระสังฆราช ลาโนได้สั่งให้เขียนจดหมายตามคำบอกถึงบรรดาพระคาร์ดินัล แห่งสมณกระทรวงเผยแผ่ศาสนาและความเชื่อและลงนามในจดหมายนั้นหลังจากได้รับศีลเจิมแล้วมีใจความดังนี้

“ข้าพเจ้าจึงขอชี้แจงให้พระคุณเจ้าทั้งหลายทราบว่า ไม่มีคณะสงฆ์คณะใดมอบนมัศีเชื่อฟังและเสียสละรับใช้สันตะสำนักมากกว่ามิสซังของเรา ไม่มีมิชชันนารีแม่แต่องค์เดียวที่ถูกสงสัยว่าถือลัทธิยัซเซนิสม์ ไม่มีแม่แต่องค์เดียวที่ดำเนินชีวิตที่สะดวกสบายกว่าในบ้านเกิดเมืองนอนของตนและสมัครใจไม่กลับไปเพราะกระตือรือร้นในการทำให้คนต่างศาสนากลับใจและทำให้พวกคริสตังเป็นคนศักดิ์สิทธิ์ทำให้เขาเลือกทำงานที่แสนลำบากและต่อเนื่องตามที่ได้รับมอบหมายมาในเอเชียอาคเนย์ แทนที่จะเลือกไปปรับความสะดวกสบายในประเทศฝรั่งเศส” (พระสังฆราชหลุยส์ ลาโน, 2008)

ความกล้าหาญของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน ปรากฏให้เห็นในช่วงชีวิตของท่านอย่างเด่นชัด โดยเฉพาะในช่วงประสบการณ์ชีวิต

ของท่านที่เป็นมิสชันนารีในมิสซังสยาม ท่านมีความสุภาพอ่อนโยน อุตุน และกล้าหาญในการตัดสินใจเองด้วยความกระตือรือร้น และเป็นแบบอย่างในการเป็นผู้นำที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและหนักแน่นอย่างหาที่เปรียบมิได้ เหล่านี้เป็นแบบอย่างที่ดีที่คริสตชนจะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้อย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่องแนวทางการดำเนินชีวิตคริสตชน ตามคุณธรรมความกล้าหาญในประสบการณ์ชีวิตของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญของพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาเรื่องราวในประวัติศาสตร์และประสบการณ์ในชีวิตของพระสังฆราชหลุยส์ ลาโนในช่วงเวลาที่ท่านเข้ามาเผยแผ่พระวรสารในแผ่นดินสยาม และการเชื่อมโยงไปสู่คุณธรรมในการดำเนินชีวิตของคริสตชน โดยอาศัยการวิเคราะห์สังเคราะห์จากเอกสารหลักและเอกสารรอง ซึ่งเป็นเอกสารของนักวิชาการและหน่วยงานของพระศาสนจักรคาทอลิก ประเทศไทย ที่มีข้อมูลที่

ถูกต้องน่าเชื่อถือ มีการตีพิมพ์เผยแพร่และ
ยอมรับในวงกว้าง ผู้วิจัยจึงนำมาใช้ประกอบ
การศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

เอกสารหลัก ได้แก่

1. พระสังฆราชหลุยส์ ลาโน พระ
สังฆราชฝรั่งเศสผู้เป็นใหญ่ ชาวคริสต์ผู้มีชัย
และเป็นผู้ตื่นรู้ในธรรม โดยซิสเตอร์สมศรี
บุญอรุณรักษา

2. บุตรพระเจ้า โดยพระสังฆราชหลุยส์
ลาโน, บาทหลวงยัง ปอล ลังฟิงต์ ผู้แปล

3. ยุทธศาสตร์การประกาศพระวรสาร
ของคณะธรรมทูตสำนักมิสซังต่างประเทศแห่ง
กรุงปารีส ปี 2205/ 1662-2231/1688
บทบาทสำคัญของสถานศึกษาในการเผยแผ่
พระวรสาร โดย ดร.แบร์นาร์ด เวียร์, อรพินท์
ชาตรุปะมัย ผู้แปล

4. ประวัติการเผยแพร่คริสต์ศาสนาใน
สยามและลาว โดย บาทหลวงโรแบต์ โกสเต,
อรสา ชาวจีน ผู้แปล

เอกสารรอง ได้แก่

1. พระคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาใหม่
โดยคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์

2. 350 ปีสถาปนามิสซังสยาม ค.ศ.
1669-2019 โดย บาทหลวง อนุชา ไชยเดช

3. คริสตจริยศาสตร์พื้นฐาน โดย
เชิดชัย เลิศจิตรเลขา

4. เอกสารประกอบการสอน วิชา
คริสต์ศาสนาในประเทศไทย วิทยาลัยแสงธรรม
โดยบาทหลวง ดร.สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึงคุณธรรมความกล้าหาญของ
พระสังฆราช หลุยส์ ลาโน และแนวทางดำเนิน
ชีวิตตามคุณธรรมความกล้าหาญที่คริสตชน
ฆราวาส พระสงฆ์ นักบวช และผู้อภิบาล
สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
และทำงานอภิบาลได้อย่างกล้าหาญ

นิยามศัพท์เฉพาะ

คริสตชน หมายถึง บุคคลที่นับถือ
ศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ในงานวิจัย
นี้ หมายถึง คริสตชนที่เป็นทั้งฆราวาสและ
พระสงฆ์ นักบวช

คุณธรรมความกล้าหาญ หมายถึง การ
เอาชนะอุปสรรคความยากลำบาก การสู้ทน
และเป็นเครื่องมือเพื่อที่จะบรรลุความดี

พระสังฆราช หลุยส์ ลาโน หมายถึง
หนึ่งในคณะธรรมทูตมิสซังต่างประเทศแห่งกรุง
ปารีสที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นพระสังฆราชองค์
แรกของมิสซังสยาม

แนวทางดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญ ในประสบการณ์ชีวิต ของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน

คุณธรรมความกล้าหาญในประสบการณ์ชีวิตของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน ในงานวิจัยนี้ หมายถึง เหตุการณ์ที่แสดงถึงคุณธรรมความกล้าหาญของพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน ในช่วงเวลาที่ท่านเข้ามาเผยแผ่พระวรสารในแผ่นดินสยาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นความสำคัญต่อการศึกษาเรื่องราวในประวัติศาสตร์และประสบการณ์ในชีวิตของพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน และการอธิบายเชื่อมโยงไปสู่คุณธรรมในการดำเนินชีวิตของคริสตชนที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารหลักและเอกสารรอง เพื่อให้ทราบถึงประสบการณ์ความกล้าหาญของพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน และความสำคัญของคุณธรรมจากชีวิตและประสบการณ์ของพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน ในความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตคริสตชน

สรุปผลการวิจัย

พระสังฆราช หลุยส์ ลาโน เป็นประจักษ์พยานถึงความกล้าหาญในการมีประสบการณ์กับพระเจ้า ความสุภาพถ่อมตน การทำงานอภิบาล การปรับตัวเข้าสู่วัฒนธรรมในงานแพร่

ธรรม ความเชื่อ และการประกาศพระวรสารครั้งใหม่เพื่อถ่ายทอดความเชื่อ เป็นแบบอย่าง ที่แสดงถึงความกล้าหาญของท่าน ซึ่งคริสตชนสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต โดยการ 1) มีประสบการณ์กับพระ 2) มีความกล้าที่จะสุภาพถ่อมตน 3) ซื่อสัตย์ต่อกระแสเรียก 4) ออกจากตนเอง 5) มีความเชื่อในพระเจ้า และ 6) ประกาศความจริงและดำเนินชีวิตอยู่ในความจริงตามคุณค่าพระวรสาร เพื่อให้ทุกคนได้รู้จักพระเยซูคริสตเจ้าเหมือนดังที่พระสังฆราช หลุยส์ ลาโน ทำให้คริสตชนในมิสซังสยามพบกับพระองค์และรู้จักคำสอนเชื่อในข่าวดี ความจริงตามพระวรสาร และเป็นประจักษ์พยานด้วยชีวิตโดยพระพรของพระเจ้า และการนำของพระจิต

1. การมีประสบการณ์กับพระ ดำเนินชีวิตด้วยความเชื่อผ่านทางความรักและรับใช้

แบบอย่างอันงดงามของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโนเกี่ยวกับการมีประสบการณ์กับพระเจ้าพบได้จากหลักฐานในจดหมายของคุณพ่อกูร์ โตแลง มิชชันนารีที่ประเทศสยาม ที่ได้เขียนจดหมายไปหาคุณพ่อตริ่งซ็อง อธิการบ้านแฌรแซงต์ซูลปีส เกี่ยวกับความประทับใจที่คุณพ่อมีต่อประมุขมิสซัง โดยแสดงความชื่นชมต่อพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน ในด้านการสวดภาวนาอย่างสม่ำเสมอ ความสุภาพ

ความอดทน การเสียสละตัวเอง การตรงต่อเวลา ความกระตือรือร้น

คริสตชนควรดำเนินชีวิตด้วยความเชื่อและความเชื่อนั้นต้องส่งผลเป็นการใช้ชีวิตรักและรับใช้ผู้อื่น ควรดำเนินชีวิตให้เป็นไปตามพระวาทะของพระเจ้า ดังที่ พระเยซูเจ้าและพระศาสนจักรเปิดเผยแก่เรา ชีวิตคริสตชนต้องเป็นการตอบสนองต่อความรักที่พระเป็นเจ้าทรงมอบให้อย่างไม่มีเงื่อนไข คริสตชนมีการดำเนินชีวิตและภาระหน้าที่แตกต่างกัน ประสบการณ์เกี่ยวกับพระจึงแตกต่างกันด้วย สิ่งสำคัญของการดำเนินชีวิตสำหรับคริสตชนก็คือ “ความรัก” นั่นเอง “ท่านจะต้องรักองค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของท่านสุดจิตใจ สุดวิญญาณ สุดสติปัญญาของท่าน นี่คือนับพันบัญญัติเอกและเป็นบทบัญญัติแรก บทบัญญัติประการที่สองก็เช่นเดียวกัน คือท่านต้องรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง” (มธ. 22:37-39) “บุคคลที่รักองค์พระคริสตเจ้า ก็จะปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระองค์” (ยน. 14:15) ความสุขแท้จริงเป็นรูปแบบการเจริญชีวิตแบบพระคริสต์ และเป็นคำเชื่อเชิญให้เข้ามาเป็นศิษย์พระคริสต์ อีกทั้งยังเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ คริสตชนต้องเข้าใจและรับรู้ถึงความจริงเพื่อจะได้พบกับความสุขแท้ในชีวิตพระคริสต์ และจะสามารถนำความจริงแท้ไปประกาศต่อคนอื่นๆ เหมือนอย่างที่เราเห็นพระเจ้าได้เสด็จมา พระองค์ทรงสอนเรา เพื่อเราคริสตชนจะได้พบ

กับพระองค์ผ่านทางพระวาจาของพระองค์ที่ประกาศสอนด้วยชีวิต

ความท้อแท้ การสิ้นหวัง และหมดกำลังใจในการดำเนินชีวิต ไม่ใช่เป็นเพราะเราไม่มี ความเชื่อ และไม่มีพระองค์ในชีวิต แต่หากเป็นความอ่อนแอทางด้านร่างกายและจิตใจของเราแต่ละคน ซึ่งเราเข้าใจว่าพระเจ้าทดลองความเชื่อและความกล้าหาญอดทนของเราที่พระกำลังมีต่อเรา แท้จริงพระองค์อยู่กับเรา ผ่านทางประสบการณ์ต่างๆ บุคคลต่างๆ หรือ แม้แต่คำสอน คำพูดที่เตือนใจเรา ชีวิตและประสบการณ์กับพระนั้นย่อมมีประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกันในแต่ละคนทั้งด้านดีและไม่ดี สิ่งที่เราควรปฏิบัติและแสดงออกต่อกันและกันก็คือ ทำให้พี่น้องของเรามองเห็นพระเยซูคริสตเจ้าในตัวเรา และพยายามมองเห็นพระเยซูคริสตเจ้าในตัวพี่น้องของเราด้วย ความยากลำบากต่างๆ อุปสรรคที่มีเข้ามาในชีวิตเรา ความกล้าหาญในความเชื่อที่มีต่อพระเจ้าของพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน นับตั้งแต่วันแรกท่านได้สมัครมาเป็นมิชชันนารีที่จะมายังประเทศสยาม ท่านได้แสดงความกล้าหาญในความเชื่อและยอมมอบทุกสิ่งทุกอย่างในความดูแลคุ้มครองของพระเจ้า โดยผ่านการนำทางของพระจิตเจ้า ถึงแม้ว่าผู้ใหญ่บางคนเห็นและประเมินว่าท่านอาจป่วยและเสียชีวิตระหว่างทางเนื่องจากร่างกายที่อ่อนแอ แต่ท่านได้

แนวทางดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญ ในประสบการณ์ชีวิต ของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน

แสดงออกถึงความมุ่งมั่นและกล้าหาญต่อความเชื่อในพระเจ้าตอบรับอย่างเต็มใจและท่านก็มาถึงประเทศสยามได้ เมื่อมาถึงท่านได้ทำงานตามคำสั่งของสันตะสำนักด้วย ความเชื่อมั่นในงานแพร่ธรรมในสยาม ท่านเป็นผู้รักและรับใช้ผู้อื่น แม้ในช่วงที่ต้องทรมานในคุก ท่านมีความสงบและมีความไว้วางใจในพระเจ้า ความเจ็บปวดทั้งด้านร่างกายและจิตใจทำให้ท่านได้รับความทุกข์ทรมาน แต่จิตใจที่เชื่อมั่นและมีพระเจ้า ท่านกลับมีความหวังใต่อนักโทษคนอื่น ๆ ท่านมอบความลำบากความทรมานนั้นให้ร่วมเป็นหนึ่งในเดียวกับพระเยซูคริสตเจ้าผู้ได้ถูกตรึงบนไม้กางเขน ท่านกล่าวว่า “จำเป็นที่เราจะต้องทนทรมานพร้อมกับพระเป็นเจ้าบ้าง เพราะพระองค์จะทรงชำระเราให้บริสุทธิ์จากการที่พระองค์เองต้องทนทุกข์ทรมานเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่เพราะพระองค์ทรงเป็นผู้สอนเราให้ทนรับความทุกข์พร้อมกับพระองค์ ในพระองค์ และเพื่อพระองค์ ในความขมขื่นจากถ้วยกาสิกข์ของพระผู้ไถ่ของเขา” เมื่อท่านถูกปล่อยให้เป็นอิสระ ท่านคอยฟื้นฟูสุขภาพและปรับปรุงมิสซังสยามต่อไป ท่านได้กล่าวว่า “พระเป็นเจ้าไม่ทรงทอดทิ้งเราเลย ทรงจัดหาสิ่งที่จำเป็นจากเงินทำบุญที่เราได้รับและจากเงินที่เราขอยืมจากบุคคลต่างๆ” นี่คือแบบอย่างของคริสตชน ท่านไม่ท้อแท้ ไม่หมดกำลังใจ แต่ท่านเลือกวิถีที่กล้าหาญกว่า นั่นคือเลือกไว้วางใจในพระเจ้า และเมื่อท่านยอมร่วมมือกับพระเจ้า

แล้ว พระองค์ก็เข้ามามีส่วนร่วมในชีวิตและในงานที่ท่านได้ปฏิบัติ

2. การมีความกล้าที่จะสุภาพถ่อมตน ประเมินคุณค่าที่แท้จริงของตนเอง และ เคารพให้เกียรติในคุณค่าของผู้อื่น

ชีวิตอันเรียบง่ายและอาภายาของพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน เป็นแบบฉบับของคริสตชน ท่านมีความสุภาพถ่อมตนในการรับคำสั่งจากผู้ใหญ่ให้ปฏิบัติหน้าที่ แม้ในสิ่งที่ยากและเสี่ยงอันตราย แต่ท่านก็มีได้ยอต่อท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ในการแพร่ธรรมที่สยามตามนโยบายของสำนักพระสันตะปาปาจากกรุงโรม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนคือเปิดโรงเรียนสอนอบรม เพื่อต่อไปจะได้รับเด็กที่สนใจเข้าบ้านเณรและเตรียมอบรมเพื่อเป็นพระสงฆ์ได้ต่อไป ความกล้าหาญนี้มิใช่ภารกิจส่วนตัว แต่เป็น “ภารกิจของพระองค์ ซึ่งอยู่เหนือสิ่งที่เราสามารถค้นพบและเข้าใจได้พระเยซูเจ้าทรงเป็น “ผู้ประกาศพระวรสารที่ยิ่งใหญ่ที่สุด” (รม 9) ในการประกาศพระวรสารทุกรูปแบบความเป็นเอกต้องเป็นของพระเจ้าเสมอ” (Evangelii Gaudium, ข้อ 12) พระเยซูเจ้าตรัสแก่บรรดาศิษย์ของพระองค์ว่า “อย่ากลัวเลย” (มก 6:50) “เราอยู่กับท่านทุกวันตลอดไปตราบจนสิ้นพิภพ” (มธ 28:20) ในชีวิตที่ยังรำลึกในพระคริสตเจ้าของท่านได้แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ความกล้า

หาญของท่าน “มีชีวิตชีวาขึ้นด้วยไฟของพระจิตเจ้า” (Evangelii Gaudium, ข้อ 14) พระจิตเจ้ายังคงทรงงานในพระศาสนจักรเสมอ ดังนั้นชีวิตของผู้แพร่ธรรมทั้งหลายจึงเป็นการดำเนินชีวิตที่มีพระจิตเจ้าเป็นผู้นำ ผู้แพร่ธรรมที่กล้าหาญจึงจำเป็นต้องฟังเสียงของพระจิตเจ้า

คริสตชนควรมีความกล้าที่จะสุภาพอ่อนตน ประเมินคุณค่าที่แท้จริงของตนเอง และเคารพให้เกียรติในคุณค่าของผู้อื่น ความสุภาพอ่อนตนและอ่อนโยนคือหนทางในการดำเนินชีวิตที่จะทำให้เราใกล้ชิดกับพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์และยังเป็นหนทางให้คริสตชนก้าวไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวกันกับพระเจ้าด้วย “ผู้มีใจสุภาพอ่อนโยน ย่อมเป็นสุข” (มธ 5:5) พระเยซูเจ้าทรงเน้นเรื่องนี้หลายครั้งว่า “เรามีใจสุภาพอ่อนโยน และอ่อนตน” นี่คือการสละท้อนจิตใจของพระเยซูเจ้า และเราควรมีหัวใจแบบนี้ในฐานะคริสตชน ความสุภาพอ่อนตนคือคุณสมบัติของผู้ที่มีจิตใจที่ตึงามอ่อนโยนสงบและยอมรับสภาพความเป็นจริงในชีวิตของตนความสุภาพอ่อนตนเรียกร้องให้เราเป็นผู้ที่รู้จักต่อความรักของพระเจ้าที่มีในชีวิตคริสตชนทุกสิ่งทุกอย่างที่เรามีเช่น อำนาจ เกียรติยศ ทรัพย์สินเงินทอง และความสามารถต่างๆ ล้วนเป็นของขวัญที่พระเจ้าประทานให้เราแต่ละคนตามสมควร แต่บ่อยครั้งเราเลือกที่จะไว้วางใจและเชื่อมั่นในความสามารถของเรา

อำนาจ หรือทรัพย์สินเงินทองมากเกินไป จนทำให้เราคิดว่า สิ่งเหล่านั้นทำให้เรามีความสุขที่สุดในจดหมายของนักบุญเปาโลถึง ชาวฟิลิปปีกล่าวไว้ว่า “อย่ากระทำการใดเพื่อชิงดีกันหรือเพื่อโอ้อวด แต่จงถ่อมตนคิดว่าผู้อื่นดีกว่าตน อย่าเห็นแก่ผลประโยชน์ของตนฝ่ายเดียว จงเห็นแก่ผลประโยชน์ของผู้อื่นด้วย จงมีความรู้สึกนึกคิดเช่นเดียวกับที่พระคริสตเยซูทรงมีเถิด” (ฟป 2:3-5) คริสตชนควรมองดูแบบอย่างของพระเยซูเจ้าทรงสุภาพอ่อนตนเชื่อฟังคำสั่งของพระบิดาต่อแผนการแห่งความรอดพ้นด้วยการเสด็จมาบังเกิดเป็นมนุษย์ เพื่อประกาศพระนามพระเจ้าและพระองค์เชิญชวนคริสตชนทุกคนให้เปลี่ยนทัศนคติของคนในสังคมที่มักจะเลือกคนแต่คนที่ให้ประโยชน์ตอบแทนได้ พระองค์ทรงให้เราใช้ช่วยเหลือคนไร้ที่อยู่อาศัย คนชรา คนข้างถนน ด้วยความรักความเมตตาเหมือนอย่างที่เราองค์ทรงกระทำ ความสุภาพอ่อนตนยอมรับตัวเองนั้นอาจปฏิบัติได้ไม่ง่ายเลย

ความท้าทายนี้จึงเรียกร้องต่อคริสตชนว่าต้องเป็นคนที่สุภาพอ่อนตน ความสุภาพอ่อนตนต้องเป็นจิตสำนึกในจิตใจของเราทุกคน เพราะว่าทุกสิ่งที่เรามีล้วนเป็นพระพรหรือของขวัญจากพระเจ้า จึงไม่มีเหตุผลใดที่จะยกตนเองขึ้นเหนือผู้อื่น ในทางตรงข้ามเราต้องใช้พระพรนั้นเพื่อผู้อื่นให้ได้มากที่สุด พระสังฆราช

หลุยส์ ลาโน เป็นแบบอย่างในความสุขภาพและ
ถือเคร่งครัดต่อคำสั่งที่มาจากสมณกระทรวง
ของพระสันตะปาปา ที่มอบหมายก่อนการเดิน
ทางมายังประเทศสยาม ท่านและคณะพยายาม
อย่างมากด้วยใจสุภาพที่จะเริ่มสิ่งใหม่ภายใต้
คำสั่งที่ต้องปฏิบัติตาม “ทั่วทุกหนแห่งอย่ารีรอ
จงเร่งเปิดโรงเรียนด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง
จงสอนภาษาละตินและหลักคริสตธรรมใน
ภาษาท้องถิ่นแก่เยาวชนโดยไม่คิดเงิน” ท่านไม่
เพียงแสดงความกล้าหาญที่จะเป็นคนแรกที่เริ่ม
งานแพร่ธรรม การลงสู่ภาษา วัฒนธรรมท้องถิ่น
และงานประกาศข่าวดี ท่านเปี่ยมไปด้วย
ความสุขภาพถ่อมตน ทุกคนที่ได้สัมผัสกับท่าน
รับรู้และเห็นถึงแบบอย่างชีวิตของท่าน ที่
แสดงออกอย่างสุภาพผ่านทางความรักที่มีต่อ
พระศาสนจักรในสยามอย่างมาก เป็นแบบ
อย่างที่มีสมบูรณ์ทั้งต่อมิชชันนารีและคริสตชน
สมัยนั้น ท่านมองเห็นถึงคุณค่า ความดีในเพื่อน
มิชชันนารีของท่าน และท่านได้ต้อนรับพวกเขา
ด้วยความรักเหมือนอย่างที่มีความรักใน
พระเจ้า เพราะความสุขภาพที่เปี่ยมด้วยความ
รักต่อพี่น้อง ทำให้ท่านเป็นที่รักในหมู่มิชชัน
นารี ท่านได้แสดงออกมาอย่างเสมอต้นเสมอ
ปลายคือ ความกระตือรือร้นต่องานเผยแผ่
พระวรสารในมิสซังสยาม ความดีงามและใจ
สุภาพของท่านจึงเป็นสิ่งที่คริสตชนควรยึดเป็น
แบบอย่าง และตระหนักถึงความสุขภาพถ่อมตน

ด้วยการเริ่มให้ความสุขภาพถ่อมตนนี้มีภายใน
ครอบครัวแล้วขยายถึงบุคคลรอบตัวในสังคม
โดยการแสดงออกทั้งคำพูดที่ดีต่อกันและกัน
และการปฏิบัติต่อกัน และเหมือนกับที่ท่านได้
ปฏิบัติต่อทุกคนด้วยใจสุภาพ

3. การซื่อสัตย์ต่อกระแสเรียก ร่วมเป็น หนึ่งเดียวกันในงานอภิบาลตามบทบาท ของคริสตชน

ความสุขภาพถ่อมตนอย่างอาจหาญของ
พระสังฆราชลาโนแสดงออกอย่างเด่นชัดในงาน
อภิบาล ท่านได้ริเริ่มงานอภิบาลผู้ป่วย โดยเปิด
สถานที่สำหรับผู้ป่วยคล้ายๆ กับอนามัยเพื่อให้
ผู้เจ็บป่วยมีโอกาสเข้ารับการรักษาและรับยา
รักษาโรค ท่านได้เล็งเห็นความสำคัญของงาน
อภิบาล และตอบสนองความต้องการเร่งด่วน
ต่อปัญหาสังคมและพระศาสนจักรยุคนั้น ท่าน
ได้ออกไปพบปะกับสัตบุรุษเพื่อเยี่ยมเยียนพวกเขา
ทั้งยังรวมไปถึงผู้ถูกจองจำในคุก ท่านได้ใช้
โอกาสนี้ในการประกาศพระวาจา เพื่อให้พวกเขา
ได้รู้จักพระเยซูคริสตเจ้า และข่าวดีของ
พระองค์

บุญราศีสมเด็จพระสันตะปาปาเปาโลที่
6 ทรงตั้งข้อสังเกตว่า “สภาพของสังคมที่เรา
อาศัยอยู่นี้บังคับให้เราทบทวนวิธีการ ให้เรา
แสวงหาด้วยทุกวิถีทางที่จะนำสารของพระ
คริสตเจ้าไปประกาศ” ผู้อภิบาลได้รับเรียกให้
ประกาศข่าวดีทุกยุคสมัย พระสมณสาส์นเตือน

ใจของพระสันตะปาปา “Evangelii Gaudium” เรียกร้องให้เราคริสตชนก้าวออกจากตนเองเพื่อประกาศข่าวดีใหม่ และเห็นความสำคัญของงานอภิบาลในพระศาสนจักรและการแพร่ธรรมแก่ผู้ที่ยังไม่รู้จักพระคริสต์โดยการเป็นประจักษ์พยานด้วยชีวิตของเรา

คริสตชนควรซื้อสัตย์ต่อกระแสเรียกร้องเป็นหนึ่งในงานอภิบาลตามบทบาทของคริสตชน ความใส่ใจในการอภิบาลสัตบุรุษอย่างกล้าหาญนั้น คริสตชนเรียกร้องอย่างมากที่จะเห็นถึงความทุ่มเทและการเอาใจใส่ต่อหน้าที่ของศาสนบริกรของพระศาสนจักรเพื่องานอภิบาลต่อสัตบุรุษพี่น้องคริสตชน เพื่อให้คริสตชนได้พบกับข่าวดีอันประเสริฐของพระเยซูคริสต์เจ้า แท้จริงแล้วเราทุกคนผู้ได้รับศีลล้างบาปในพระศาสนจักรคาทอลิกมีสิทธิและหน้าที่ของความเป็นสงฆ์ประกาศก และกษัตริย์ เพื่องานประกาศข่าวดีของพระศาสนจักรโดยการทำให้ทุกคนได้พบกับข่าวดีเรื่องของพระเยซูเจ้าและพบกับความรอดพ้นในพระองค์ งานอภิบาลจึงมีความสำคัญอย่างมากทั้งต่อพระสงฆ์ นักบวช ครูคำสอน และเราคริสตชนทุกคนมีกระแสเรียกที่พระเจ้าประทานมาให้พร้อมกันมีหน้าที่ในการประกาศข่าวดีร่วมกับทุกคนในพระศาสนจักร “ท่านทั้งหลายจงไปสั่งสอนนานาชาติให้มาเป็นศิษย์ของเรา ทำพิธีล้างบาปให้เขาเดชะพระนาม

พระบิดา พระบุตร และพระจิต จงสอนเขาให้ปฏิบัติ ตามคำสั่งทุกข้อที่เราให้แก่ท่าน แล้วจะรู้เถิดว่าเราอยู่กับท่านทุกวันตลอดไปตราบจนสิ้นพิภพ” (มธ 28:19-20) กระแสเรียกจึงเป็นการดำเนินชีวิตที่อุทิศตน ทุ่มเท และรับใช้กันและกันตามพระพรที่เราได้รับ ในการตัดสินใจเลือกด้วยความเต็มใจ และยินดีเปี่ยมด้วยสันติสุขในจิตใจ เช่น คริสตชนบางคนเลือกที่จะเป็นแพทย์ เพื่อจะได้รักษาผู้ป่วย บางคนเลือกเป็นครู เพื่อจะได้ถ่ายทอดความรู้และสอนคนอื่นให้เป็นคนดี บางคนเลือกที่จะเป็นตำรวจ เพื่อจะได้ดูแลรักษาความสงบของบ้านเมืองและอื่นๆ สิ่งเหล่านี้คือกระแสเรียกที่พระเจ้าประทานให้คริสตชน พระพรที่พระเจ้าประทานให้แก่เราเพื่อเป็นคุณประโยชน์ และการสร้างสรรค์ ส่งเสริมชีวิตของกันและกัน “ทุกสิ่งเป็นไปได้ทั้งนั้นสำหรับผู้ที่มีความเชื่อ” (มก 9:23) แม้ว่าสภาพแวดล้อม และสภาพสังคม รวมไปถึงค่านิยมต่างๆ ของกระแสโลกจะเข้ามาคริสตชนต้องยืนหยัดมั่นคงต่อกระแสเรียกของตน และยังคงทำหน้าที่ของตนตามพระพรที่พระเจ้าประทานให้ตามส่วนของแต่ละคน การทำให้การดำเนินชีวิตเป็นประจักษ์พยานถึงองค์พระเยซูเจ้า แม้ว่าการเป็นประจักษ์พยานนี้เรียกร้องให้เราตายต่อตนเองและยอมเป็นเครื่องมือและร่วมงานในแผนการของพระเจ้า เราต้องยอมรับความยากลำบาก

อุปสรรคและกล้าหาญเพียงพอที่จะตอบเสียงเรียกของพระที่มีต่อเราแต่ละคน เหมือนดังที่พระสังฆราชหลุยส์ ลาโน ได้ตอบรับที่จะเป็นผู้เลี้ยงแกะในมิสซังสยาม ท่านได้เป็นตัวอย่างของความเอาใจใส่ดูแลผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนยากจน หลังจากที่ท่านศึกษาเล่าเรียนภาษาไทย ท่านได้ใช้เวลาออกเยี่ยมชาวบ้าน เพื่อรับรู้ถึงชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา สิ่งเหล่านี้นำไปสู่การคิดริเริ่มที่จะตั้งอนามัยขึ้นเพื่อรักษาและดูแลผู้ที่ป่วยไข้ ซึ่งเป็นความจำเป็นเร่งด่วนในเวลานั้น ท่านได้ทำหน้าที่รักษาและจ่ายยาให้กับผู้ป่วยและงานอภิบาลที่ท่านทำ คือการล้างบาปให้กับบุคคลที่ใกล้จะเสียชีวิต ท่านลาโนคือบุคคลที่อุทิศตนต่องานอภิบาลจนไม่มีเวลาคิดถึงเรื่องของตนเอง เพราะท่านใช้เวลาส่วนใหญ่กับงานด้วยความทุ่มเท กระตือรือร้น และได้แสดงความรักอันแรงกล้าออกมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรักที่มีต่อผู้ที่ยากไร้ ท่านได้ปฏิบัติต่อคนเหล่านี้ด้วยความอ่อนโยน ยอมที่จะเสียสละตัวท่านคือผู้นำที่ดีเหมือนผู้เลี้ยงแกะที่รู้จักแกะของตน ชีวิตของท่านแสดงออกถึงการเป็นประจักษ์พยานด้วยชีวิตที่อุทิศตนให้กับงานของพระเจ้าที่คริสตชนควรมองดูและเลียนแบบชีวิตท่าน เพื่อเราจะสามารถเป็นประจักษ์พยานถึงพระเยซูคริสตเจ้าได้เหมือนกับแบบอย่างที่ท่านมอบให้กับแผ่นดินสยาม

4. การออกจากตนเอง เป็นประจักษ์พยานยืนยันถึงพระวาจาของพระเจ้า และปรับตัวเองให้เข้ากับวัฒนธรรมในงานแพร่ธรรมในสังคมปัจจุบัน

พระสังฆราชหลุยส์ ลาโน เป็นบุคคลที่เรียบง่ายและธรรมดาคนหนึ่ง ท่านได้รับคำสั่งจากพระสังฆราชลียงแบร์ต ให้เรียนภาษาสยาม ภาษาบาลี สันสกฤตทันที นี่คือหน้าที่แรกที่ท่านได้รับและท่านลาโนก็กล้าหาญพอที่จะศึกษาและเรียนรู้ภาษาใหม่ที่ไม่ใช่ภาษาของตน โดยที่ไม่มีโรงเรียน จึงจำเป็นต้องออกไปเรียนตามวัดและเรียนกับพระภิกษุ หลังจากที่ท่านได้เรียนภาษาไทยและภาษาบาลีได้ยังไม่แตกฉาน ท่านได้รับมอบหมายให้เป็นอธิการดูแลโรงเรียน ท่านเป็นแบบอย่างในการปรับตัวเข้าสู่วัฒนธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นเสมอของผู้อภิบาลในงานธรรมทูตทุกยุคสมัย เพื่อการสื่อสารและสร้างความเข้าใจสู่วัฒนธรรมตามท้องถิ่นนั้นๆ ในงานอภิบาล

คริสตชนควรออกจากตัวเอง เป็นประจักษ์พยานยืนยันถึงพระวาจาของพระเจ้า และปรับตัวเองให้เข้ากับวัฒนธรรมในงานแพร่ธรรมในสังคมปัจจุบัน ซึ่งคริสตชนจำเป็นต้องตอบสนองข้อท้าทายของพระศาสนจักรด้วยความกล้าหาญ โดยการปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัย วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ก้าวออกจากตนเองไปหาผู้ที่รอคอย

บุคคลชายขอบและผู้ถูกทอดทิ้งมากที่สุด การปรับตัวเข้าสู่วัฒนธรรมตามแบบอย่างของท่านลาโน ได้ประจักษ์ชัดแล้วว่าทำให้งานแพร่ธรรมเกิดผลมากเพียงใด ดังนั้นคริสตชนจึงต้องเห็นถึงความสำคัญและพร้อมที่จะเปิดใจสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในด้วยความไว้วางใจในพระจิตเจ้าในตัวเรา เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในงานของพระเจ้าต่อการประกาศพระนามพระองค์ คริสตชนควรออกจากตัวเองเพื่อสร้างสรรค์สังคม ชุมชน ด้วยการอุทิศตนเสียสละ เพื่องานของพระศาสนจักรเอาชนะความกลัว ความกังวลต่างๆ และเลิกคิดถึงตนเอง การออกจากตัวเอง เป็นการกล้าเผชิญกับสิ่งต่างๆ ที่เราคิดมาเสมอว่าทำไม่ได้ คริสตชนมีความสามารถและมีพระพรต่างๆ และพระพรบางอย่างจำเป็นสำหรับวัด เช่น การมีส่วนร่วมในพิธีบูชาขอบพระคุณไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในพิธีกรรมต่างๆ การอ่านบทอ่าน เป็นพิธีกรหน้าที่นั่งนักดนตรี และนักขับร้อง ล้วนแล้วเป็นสิ่งที่ท้าทายเราให้มีส่วนร่วม ดังนั้น คริสตชนเราควรรู้คุณค่าในความเป็นตัวเราเอง เพื่อความดีของส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความสมบูรณ์ของเราแต่ละคน และส่งเสริมกันและกัน ซึ่งพระศาสนจักรสอนให้เราเย็นเคียงข้างคนยากจนและคนพิการ “พระบิดาทรงส่งเรามาฉันทใด เราก็กส่งท่านทั้งหลายไปฉันทนั้น” (ยน 20:21) เป็นการปลุกเร้า

บรรดาผู้มีความเชื่อในพระคริสตเจ้าแต่ละคนว่าไม่เพียงแค่นับพบพระคริสตเจ้าเท่านั้น แต่ต้องนำพระองค์ไปให้ผู้อื่นด้วยการเป็นพยานถึงงานและพระวาจาของพระองค์ เราสามารถไตร่ตรองว่าเราจะนำพระคริสตเจ้าไปให้ผู้อื่นและเป็นพยานถึงพระวาจาของพระเจ้าได้อย่างไร สิ่งสำคัญที่คริสตชนควรปฏิบัติจึงเป็นการออกจากตัวเอง การเป็นประจักษ์พยานยืนยันถึงพระวาจาของพระเจ้า และการปรับตัวเองให้เข้ากับวัฒนธรรมในงานแพร่ธรรมในสังคมปัจจุบัน

การปรับตัวเข้าสู่วัฒนธรรมในงานแพร่ธรรมของพระศาสนจักรเป็นความท้าทายต่อการอุทิศตน และต้องยอมสละตัวตนเอง เพื่อออกจากตนเองและรับใช้พระเจ้าด้วยความรักของพระองค์ โดยปฏิบัติงานที่พระองค์มอบให้เรา คือการประกาศพระนามพระองค์ให้ทุกคนได้พบกับพระองค์ คริสตชนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพิศเพ่งไปยังพระเยซูคริสต การบังเกิดมาของพระเยซูคือจุดเริ่มต้นแห่งพันธกิจของพระคริสตเจ้า พระบุตรของพระเจ้าในฐานะที่ทรงเป็นพระเจ้าผู้ไถ่มนุษยชาติ เพื่อเราทุกคนจะได้พบกับความรอดพ้นผ่านทางพระวาจาอันทรงชีวิตของพระองค์ คริสตชนก็ควรมีความกล้าหาญที่จะปรับตัวให้เข้าสู่วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเมื่อเราต้องอยู่อาศัยหรือร่วมงานกับบุคคลที่มีความหลากหลาย ทั้งในด้านเชื้อชาติ

แนวทางดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญ ในประสบการณ์ชีวิต ของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน

ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน เหมือนดังที่พระสังฆราชหลุยส์ ลาโนได้ปฏิบัติเมื่อท่านปกครองมิสซังสยาม ท่านคือบุคคลตัวอย่างทั้งของมิชชันนารีด้วยกัน และชนต่างศาสนาในสยาม เมื่อครั้งที่ท่านมาถึงสยาม ท่านไม่รอช้าที่จะปฏิบัติตามคำสั่งของพระสังฆราช ท่านมีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ ศึกษาเล่าเรียนภาษาของชาวสยามเพื่อจะสามารถสื่อสารกับชาวสยาม ท่านร้อนรนที่ได้เรียนรู้และพยายามลงไปในชีวิตของชาวบ้าน เช่น การสังเกตดูเรื่องขนบธรรมเนียม การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของชาวบ้าน และเป็นที่เข้าใจว่า ท่านเห็นถึงความทุกข์ยากลำบากของชาวบ้าน โดยเฉพาะคนที่เจ็บป่วย และไม่มียารักษาโรค แต่สิ่งที่ต้องการยากกับเรา พี่น้องคริสตชนคือ การปรับเข้าสู่วัฒนธรรมด้านภาษาของท่าน เมื่อท่านศึกษาเรียนรู้ภาษาจากการที่ท่านต้องออกไปเรียนยังวัดของพี่น้องชาวพุทธกับพระภิกษุแล้ว ท่านได้เอาจริงเอางังที่จะแพร่ธรรมด้วยการเขียนอธิบายข้อความเชื่อของศาสนาและนำถวายเป็นรายงานแด่พระนารายณ์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ดีต่อกันและกัน ท่านลาโนยังได้กล่าวว่า “การแพร่ธรรมแค่มีความรู้เรื่องภาษาเท่านั้นไม่เพียงพอสำหรับการเป็นมิชชันนารี ธรรมทูตต้องมีความรู้ด้านศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี ฯลฯ” พร้อมกันนี้ ท่านยังคิดริเริ่มที่

จะเขียนข้อคำสอนเป็นภาษาของชาวสยามเพื่ออธิบายคำสอนของศาสนาแก่คนต่างศาสนาอีกด้วย สิ่งนี้ได้แสดงให้เห็นว่าท่านห่วงใยและจริงจังต่องานที่ท่านได้ปฏิบัติอยู่ เพื่อพัฒนาและปรับให้เข้ากับสังคมสมัยนั้น เพื่อให้การแพร่ธรรมบรรลุผลตามเป้าหมายที่ท่านและพระศาสนจักรต้องการการแพร่ธรรมในยุคสมัยปัจจุบันก็คงจะต้องมีความแตกต่างกับในยุคสมัยของท่านลาโน แต่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ยังคงเป็นเหมือนเดิม คือการประกาศข่าวดีให้กับบุคคลที่อยู่รอบตัว ทั้งบุคคลภายในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน ในชุมชนหรือสังคมที่กว้างออกไป เช่น “วิถีชุมชนวัด” ซึ่งจะช่วยให้ชุมชนวัดได้สร้างกลุ่มในเขตวัดของตน เพราะการเริ่มจากกลุ่มเล็กๆ จะช่วยสร้างความสัมพันธ์อันเป็นหนึ่งเดียวกัน เพราะเรามีพระคริสต์เจ้าเป็นศูนย์กลางในชีวิต ในขณะเดียวกันรูปแบบของความรักและความ เป็นหนึ่งเดียวของสมาชิกทุกคนในวัด ก็จะเป็นประจักษ์พยานที่ดีถึงองค์พระเยซูคริสต์เจ้า แก่ทุกคนรอบข้าง เพราะการดำเนินชีวิตตามวิถีชุมชนวัด คือการส่งเสริมให้คริสตชนมีความรักซึ่งกันและกัน รู้จักแบ่งปันช่วยเหลือกัน บำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชนส่วนรวม ซึ่งจะทำให้ชีวิตของแต่ละคน และการใช้ชีวิตร่วมกันในชุมชนคริสตชนเต็มไปด้วยความสุขทั้งกายและใจ ซึ่งการแพร่ธรรมหรือประกาศข่าวดี

สำหรับบุคคลแต่ละกลุ่มจึงย่อมอาศัยรูปแบบหรือวิธีการที่แตกต่างออกไปที่คริสตชนเองต้องมีความตั้งใจเป็นที่ตั้งและค่อยๆ ปฏิบัติโดยอาศัยการเรียนรู้ความแตกต่างของบุคคลแต่ละกลุ่มที่จะไปแบ่งปัน เผยแพร่ข่าวดีแก่พวกเขาพร้อมกับการทำใจยอมรับผลที่จะเกิดขึ้น บางครั้งอาจได้รับการตอบรับที่ดี บางครั้งอาจล้มเหลว หรือทำให้เกิดความท้อถอยในจิตใจไปบ้าง คริสตชนก็ไม่ควรย่อท้อ ควรคิดถึงความพยายามขององค์พระเยซูคริสต์เจ้าที่ทรงใช้ชีวิตและการเดินทางที่ทุกข์ยากเพื่อการประกาศข่าวดี รวมไปถึงพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน ที่ได้อุทิศตนมาประกาศข่าวดีในแผ่นดินสยามที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน จนทำให้มี 350 ปีแห่งมิสซังสยามในวันนี้

5. การมีความเชื่อในพระเจ้า กล้ารับความทุกข์ทรมานพร้อมกับพระองค์ในพระองค์ และเพื่อพระองค์

พระสังฆราชหลุยส์ ลาโน ต้องรับเคราะห์จากความโกรธแค้นของชาวสยาม โดยถูกจับเป็นตัวประกันใกล้ด่านเก็บภาษี ท่านถูกกระซวกแหวนประจำตำแหน่ง กางเขน และหมวกของท่านไป ท่านถูกสบประมาท ถูกเตะ ถูกต่อย ถูกลากลงในโคลนตม ถูกมัดมือมัดเท้าถูกใส่โซ่คาน และต้องทนทุกข์ทรมานกับเครื่องจองจำทั้งห้า ท่านถูกจำคุกประมาณ 1 ปีกว่า หลังจากนั้นก็ถูกกักบริเวณ แต่ทางการ

ก็อนุญาตให้ท่านถวายมิสซาได้ ท่านยังคงปฏิบัติหน้าที่ผู้เลี้ยงแกะอย่างซื่อสัตย์มั่นคงในความเชื่อ ไม่ว่าจะประสบกับความยากลำบากหรือแม้แต่ในขณะที่มีความเชื่อของท่านถูกทดสอบในสภาพที่ท่านต้องตกอยู่ในความไม่สะดวกและไม่มีอิสระอย่างเต็มที่ ท่านยังคงเชื่อมั่นในความรักของพระเจ้า ท่านยังคงเทศน์สอน ปลอบโยนและให้กำลังใจผู้มีความทุกข์จากการถูกจองจำเช่นเดียวกับท่าน

เหตุการณ์นี้เป็นแบบอย่างแก่เราในชีวิต ความเชื่อเมื่อประสบกับความทุกข์ทรมาน การถูกเข้าใจผิด หรือแม้กระทั่งข้อหาทำหายตามยุคสมัย ในปัจจุบันความเชื่อคาทอลิกต้องเผชิญกับข้อหาทำหายของลัทธิบริโภคนิยมอันส่งผลกระทบต่อความเชื่อคริสตชน พระศาสนจักรประกาศยืนยันความจริงเกี่ยวกับศีลธรรมและจริยธรรมให้กับสังคมโลก และสมาชิกของพระศาสนจักรเองก็มีหน้าที่ตอบรับการเชื่อเชิญของพระศาสนจักรในการดำรงชีวิตเป็นเช่นมโนธรรมของสังคม

คริสตชนควรมีความเชื่อในพระเจ้า กล้ารับความทุกข์ทรมานพร้อมกับพระองค์ในพระองค์ และเพื่อพระองค์ ในการดำเนินชีวิตที่เปี่ยมไปด้วยความเชื่อในพระเจ้า เพราะความเชื่อคือความมั่นใจในสิ่งที่เชื่อ และไว้วางซึ่งคริสตชนเชื่อและไว้วางใจในพระเจ้า แต่เราจะเชื่อได้อย่างไร คำตอบก็คือเชื่อในพระเจ้า พระ

แนวทางดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญ ในประสบการณ์ชีวิต ของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน

วาทะของพระเจ้าที่เปิดเผยมาสู่เรา เพื่อเราจะ
ได้พบกับความจริงในพระองค์ ประมวล
กฎหมายของพระศาสนจักร ข้อที่ 28 กล่าว
ไว้ว่า “ความเชื่อคือพระพรที่ได้มาเปล่าๆ จาก
พระเป็นเจ้า และเป็นของผู้ที่ร้องขอด้วยความ
สุภาพ เป็นคุณธรรมเหนือธรรมชาติที่จำเป็น
สำหรับความรอดพ้น การกระทำของความเชื่อ
ก็คือ การกระทำของมนุษย์ เป็นการกระทำ
ของสติปัญญาของมนุษย์ภายใต้การผลักดัน
ของน้ำใจ ซึ่งผลักดันโดยพระเจ้า ยึดมั่นใน
ความจริงของพระเป็นเจ้าด้วยความสมัครใจ
ความเชื่อยังเป็นสิ่งที่แน่นอน เพราะมีพื้นฐาน
อยู่ที่พระวาจาของพระเป็นเจ้า เป็นการกระทำ
“อาศัยความรัก” (กท 5:6) เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยการฟังพระวาจาของพระเป็นเจ้า
และด้วยการสวดภาวนา ทำให้เราได้สัมผัส
ความสุขของสวรรค์ล่วงหน้านับแต่บัดนี้”
คริสตชนไม่ใช่เพียงรักษาความเชื่อของตนแต่
จะต้องยืนยันความเชื่อที่ตนมีด้วยการเป็น
ประจักษ์พยาน เพราะความเชื่อที่ปราศจาก
การกระทำเหมือนร่างกายที่ปราศจากวิญญาณ
ความเชื่อเรียกร้องให้คริสตชนกล้าหาญ
ที่จะตอบรับน้ำพระทัยของพระเจ้าตามบทบา
หน้าที่ของเราแต่ละคน โดยอุทิศตน ยอมรับ
และมอบตัวเองเพื่อเป็นประจักษ์พยานด้วย
ความเชื่อที่มีในพระเจ้าและทำหน้าที่ตาม
กระแสเรียกที่ตนได้รับ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งใน

แผนการของพระองค์ แม้ในการกระทำสิ่งเหล่านี้นั้นหรือในการดำเนินชีวิตจะพบกับปัญหา
ความยากลำบาก ความทุกข์ทรมานไม่สะดวก
สบาย เหมือนดังที่พระสังฆราชหลุยส์ ลาโน
ตามที่คุณพ่อวาเซต์ได้บันทึกไว้ว่า พระคุณเจ้า
ตัดสินใจและได้ตั้งเป็นวินัยให้กับตัวเองใน
ด้านต่างๆ เช่น การอดนอน อดอาหาร ทรมาน
กายด้วยเครื่องทรมานต่างๆ การสวดภาวนา
รับประทานอาหารมื้อเดียว แต่ที่จริงแทบจะไม่
เรียกว่ามื้ออาหาร ไม่ดื่มเหล้าองุ่น และไม่รับ
ประทานเนื้อสัตว์ รับประทานแต่ผักชนิดต่างๆ
พระคุณเจ้าเป็นคนร่าเริง อารมณ์ดี เป็นกันเอง
ทุกๆ วันท่านจะไปเยี่ยมผู้ต้องขัง ไปทำแผลให้
คนป่วยที่อนาถา ทั้งที่เป็นฝีพุพอง หรือโรค
อื่นๆ ด้วยมือของท่านเอง เทศน์สอนคนต่าง
ศาสนา ที่บ้านเณรพระคุณเจ้าเป็นตัวอย่างที่ดี
ซื่อสัตย์ต่อตารางเวลา สรุปลือพระคุณเจ้าเป็น
ทุกอย่างสำหรับทุกคน ไม่เคยมีคำแสลงหยาบ
คาย ออกจากปากของท่านเลยแม้แต่คำเดียว
ขณะอยู่บนพระแท่น และในวัดขณะมีพิธีกรรม
ท่านได้สะท้อนให้เห็นถึงข้อคำสอน ทั้งสำหรับ
คนมีความเชื่อและคนที่ไม่มีความเชื่อ

เราได้เห็นถึงความไว้วางใจและเชื่อมั่นใน
ความรักที่ท่านลาโน มีต่อพระเจ้า แบบอย่าง
ของท่านลาโนนอกจากท่านได้แสดงออกถึง
ความเชื่อแล้ว ท่านยังทำให้เราเห็นว่า ความ
เชื่อต้องมาควบคู่กับกิจการ การลงมือปฏิบัติ

จริงๆ แม้ว่าความเชื่อเรียกร้องความอดทน เรียกร้องให้อุทิศตนและแม้กระทั่งยอมตาย เพื่อเป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าศิษย์ของพระองค์ ศิษย์ก็ ย่อมติดตามและเลียนแบบชีวิตของพระองค์ ท่านลาโน คือแบบอย่างของธรรมทูตที่เปี่ยม ด้วยความเชื่อ ชีวิตที่ต้องถูกรับโทษและคุมขัง ในคุกเป็นแบบอย่างที่สำคัญอย่างมาก ท่าน ลาโนต้องพบกับความยากลำบากและความ ทรมาณฝ่ายกาย แต่ฝ่ายจิตใจท่านมั่นคงใน ความเชื่อ ความเชื่อของท่านลาโนที่มีต่อ พระเจ้า ทำให้ท่านสามารถปฏิบัติบทบาท หน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ ท่านกล้ารับความทุกข์ ทรมาณพร้อมกับพระองค์ ในพระองค์ และเพื่อ พระองค์ ท่านประกาศถึงความเชื่อในพระเจ้า โดยการแบ่งปันพระวรสารและให้กำลังใจแก่ นักโทษให้พวกเขาได้มีขวัญและกำลังใจในการ ดำเนินชีวิตที่ยากลำบาก

6. การประกาศความจริงและดำเนิน ชีวิตอยู่ในความจริงตามคุณค่าพระวรสารที่ สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี

ในยุคสมัยของพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยเป็นดิน แดนมิสซังที่ได้บรรดามิชชันนารีเดินทางเข้ามา เพื่อประกาศข่าวดี “การประกาศพระวรสาร หรือการทำให้คริสตศาสนาเป็นที่รู้จัก ถือเป็น หัวใจของการทำงานของท่านตั้งแต่แรกของ ชีวิตการเป็นมิชชันนารีจนถึงลมหายใจสุดท้าย

หลังจากที่ท่านได้รับแต่งตั้งเป็นพระสังฆราช เกียรตินามแห่งเมตลโลโปลิต ประมุขมิสซัง สยาม ท่านพยายามทำให้มิสซังสยามขยาย กว้างออกไป ด้วยความทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ ให้กับงานนี้อย่างสุดกำลังความสามารถ ท่าน ประกาศข่าวดีในหมู่บ้านต่างๆ นับเป็นเวลา นานถึง 20 ปี

คริสตชนควรประกาศความจริงและ ดำเนินชีวิตอยู่ในความจริงตามคุณค่าพระ วรสารที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี การ ประกาศพระวรสารครั้งใหม่ ผู้ประกาศพระ วรสารต้องคำนึงถึงวิธีการถ่ายทอดสารในยุค ปัจจุบัน การสื่อสารของเรามนุษย์ทุกวันนี้มี ความรวดเร็วและกว้างขวางมากขึ้น ในระยะ เวลาอันสั้นเราสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่าง ง่ายดาย และในขณะเดียวกันสารที่สื่อออกไป หรือรับเข้ามาก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือตัด ต่อได้ หลายครั้งก็สื่อออกมาในรูปแบบของการ บิดเบือนความจริง ในเรื่องนี้พระศาสนจักรจึง มีบทบาทสำคัญที่จะเป็นผู้สอนอบรมศีลธรรม จริยธรรม ผู้ประกาศพระวรสารจึงมีหน้าที่ ประกาศความจริง และดำเนินชีวิตอยู่ในความ จริง คริสตชนทุกคนมีหน้าที่ในการประกาศ ข่าวดีโดยการประกาศความจริงคือ ความรอด ผ่านแผนการไถ่กู้มนุษยออกจากบาป เพื่อกลับ ไปหาพระบิดาบนสวรรค์และรับชีวิตนิรันดร์ เพราะพระองค์ทรงเป็น “หนทาง ความจริง

แนวทางดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญ ในประสบการณ์ชีวิต ของพระสังฆราช หลุยส์ ลาโน

และชีวิต” (ยน 14:6) ประกาศความจริงแห่งพระวรสาร การบอกกล่าวถึงเรื่องราวของพระเยซูคริสต์เจ้า และการเป็นประจักษ์พยานด้วยชีวิต ดำเนินชีวิตตามคุณค่าพระวรสาร ตามรูปแบบชีวิตของแต่ละคนที่สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีของแต่ละบุคคลและท้องถิ่น เพื่อนำข่าวดีไปสู่กันและกันได้ สิ่งสำคัญที่สุดคือ การดำเนินชีวิตตามคุณค่าพระวรสาร อันจะเป็นประจักษ์พยานและเป็นแบบอย่างได้อย่างดีมากกว่าการใช้คำชักชวนบอกกล่าวหรืออธิบายเป็นอย่างมาก และอีกสิ่งหนึ่งที่ไม่อาจละเลยได้ในการประกาศข่าวดีก็คือ การทำให้สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีของแต่ละบุคคล ครอบครัว หรือท้องถิ่น การพูดภาษาเดียวกันย่อมก่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดผลตามที่ต้องการได้มากที่สุด ดังเช่นที่พระสังฆราช หลุยส์ ลาโน ได้อธิบายเหตุผลต่อผู้บริหารคณะมิสซังต่างประเทศที่กรุงปารีสว่า “ยังไม่มีใครเรียบเรียงและอธิบายข้อความเชื่อและข้อคิดจากพระวรสารเป็นภาษาสยามให้แก่คนต่างศาสนา และคริสตังใหม่ได้อย่างคล่องแคล่ว และนี่คือสาเหตุจนถึงบัดนี้ที่เราทำงานได้ผลน้อยมาก” เพราะเพียงภาษาที่แตกต่างกันก็เป็นอุปสรรคในการแบ่งปันข้อความเชื่อและ

ข้อคิดจากพระวรสารเป็นอย่างมาก แต่หากทำการลดปัญหาความแตกต่างที่มีอยู่แล้ว ก็จะช่วยทำให้การแบ่งปันความเชื่อ การเผยแพร่พระวรสารนั้นบรรลุผลได้ดีมากขึ้น และที่สุดเราทุกคนก็จะสามารถบรรลุสู่ความศักดิ์สิทธิ์ ถึงแม้ว่าหนทางที่เรามีจะเฉพาะตามแต่ละบุคคล และเราทุกคนไม่ควรท้อแท้กับแบบอย่างของความศักดิ์สิทธิ์ ที่ไม่สามารถบรรลุผลให้สำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีการนำแนวทางการดำเนินชีวิตคริสตชนตามคุณธรรมความกล้าหาญของพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน ไปใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมความกล้าหาญให้กับคริสตชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการปรับตัวเข้าสู่วัฒนธรรมในงานแพร่ธรรมของคริสตชนในเชิงลึก
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การประกาศข่าวดีตามคุณค่าพระวรสารที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์. (2007). **พระคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาใหม่**. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรมแผนกพระคัมภีร์.
- เจ็ดชัย เลิศจิตรเลขา. (2548). **คริสต์จริยศาสตร์พื้นฐาน**. โรงเรียนดอนบอสโก.
- แบร์นาร์ด เวียร์. (2016). **ยุทธศาสตร์การประกาศพระวรสารของคณะธรรมทูต สำนักมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส ปี 2205/1662 – 2231/1688 บทบาทสำคัญของสถานศึกษาในการเผยแผ่พระวรสาร** (อรพินท์ ชาตรูปะมัย, แปล). โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระสังฆราชหลุยส์ ลาโน. (2008). **บุตรพระเจ้า** (ยัง ปอล ลังฟังด์, แปล). สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย.
- โรแบร์ โกสเด. (2006). **ประวัติการเผยแผ่คริสต์ศาสนาในสยามและลาว** (อรสา ขาวจิ้น, แปล). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์. (ม.ป.ป.). **เอกสารประกอบการสอน วิชาทว. 461 คริสต์ศาสนาในประเทศไทย**. วิทยาลัยแสงธรรม.
- สมศรี บุญอรุณรักษา. (2018). **พระสังฆราชหลุยส์ ลาโน พระสังฆราชฝรั่งเศสผู้เป็นใหญ่ชาวคริสต์ผู้มีชัย และเป็นผู้ตื่นรู้ในธรรม**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- อนุชา ไชยเดช. (2019). **350 ปี สถาปนามิสซังสยาม ค.ศ.1669-2019**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- Francis, Pope. (2013). **EVANGELII GAUDIUM**, [online]. from http://www.vatican.va/content/francesco/en/apost_exhortations/documents/papa-francesco_esortazione-ap_20131124_evangelii-gaudium.html

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน
ของบุคลากรวิทยาลัยการอาชีพ
กลุ่มสถานศึกษาภาคกลาง

Factors Affecting the Performance Efficiency
of Personnel under Industrial and Community
College of Central Region College.

ดร.ปณเดชา ทองเลิศ

* คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Dr.Phandacha Thonglert

* Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 28 กันยายน 2563

* แก้ไข 21 พฤศจิกายน 2563

* ตอรับบทความ 10 พฤศจิกายน 2563

บทคัดย่อ

การบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น บุคลากรมีส่วนสำคัญและต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ช่วยส่งเสริม สนับสนุน ด้วยการวิจัยนี้จัดเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัย ในการทำงานของบุคลากร 2) ระดับประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร และ 4) แนวทางการพัฒนาการทำงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่ส่งผล ได้แก่ 1) นโยบายวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 2) การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 3) บรรยากาศในการทำงาน 4) ความก้าวหน้าในการทำงานและ 5) ความผูกพันของบุคลากร ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพ การทำงานของบุคลากร ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพของงาน 2) ด้านความทันเวลา และ 3) ด้านความสำเร็จของงาน ประชากร คือ บุคลากรวิทยาลัยการอาชีพ 540 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มอย่างง่าย ได้ 226 คนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้บริหารหรือหัวหน้ากลุ่มงาน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค ได้ค่าอัลฟา (Alpha) 0.92 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัย ในการทำงานของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิภาพ ในการทำงานของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน พบว่า มีปัจจัยทุกด้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) แนวทางการพัฒนาการทำงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้การสนับสนุนแก่บุคลากรได้พัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยการศึกษาต่อ มีการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมกับหน่วยงานอื่น นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อ

การทำงาน สร้างขวัญกำลังใจ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การทำ
วิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล
ประสิทธิภาพ
การทำงาน

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of performance factors of the personnel 2) to study the level of performance efficiency of the personnel 3) to study the factors affecting performance efficiency of the personnel, and 4) to study the developing guidelines for improving the performance of the personnel. Independents variable were five aspects of factors affecting : 1) policy and vision 2) participation and teamwork 3) climate 4) advancement and 5) commitment. In addition, the dependents variable were three aspects of performance efficiency : 1) quality, 2) just in time and, 3) achievement. Populations were 540 personnels under Industrial and Community College. Sample from random sampling 226 personnels using a questionnaire and in-depth interviews with 5 executives or the heads of group. The research instrument used questionnaire and interview, which achieved Cronbach's Alpha value of 0.92 for reliability. Statistics used for analysis were percentage, mean, standard deviation, multiple regression analysis, and content analysis. The research findings indicated that 1) the performance factors were five aspects,

which found to be at high level. 2) the performance efficiency were three aspects, which were found to be at the highest level. 3) The factors affecting performance efficiency were in all aspects ($p < 0.05$). 4) The developing guidelines for improving performance were to encourage personnel development, education, teamwork, participation, using technology in operation, management the good climate in operation, to build commitment and morale, to encourage creativity in operation, doing research invention and innovation.

Keywords: Factors Affecting
Efficiency
Performance

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็ว สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยมีหน้าที่การบริหารงาน ดำเนินงาน กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ต่างๆ สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนสายวิชาชีพโดยมีหลักสูตรที่ความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของภาคการผลิต ตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ประเทศไทย 4.0 และทำความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ ตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาพ.ศ. 2560-2579 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560) มีแนวทางการจัดการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกำลังคนด้านวิชาชีพ ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ 4 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรับผิดชอบ ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีจิตสาธารณะ 2) ด้านความรู้ หลักการทฤษฎีและแนวปฏิบัติที่

เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนหรือทำงาน 3) ด้านทักษะ มีความสามารถ ปฏิบัติงานได้ โดยสามารถเลือกใช้วิธีการจัดการและแก้ปัญหาการทำงานด้วยทักษะ รวมทั้ง มีความคิดสร้างสรรค์ และเรียนรู้ตลอดชีวิต 4) มีความสามารถประยุกต์ใช้ และการตัดสินใจในการทำงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยครูผู้สอนและบุคลากร ในสถานศึกษาที่มีคุณภาพและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรเร่งพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

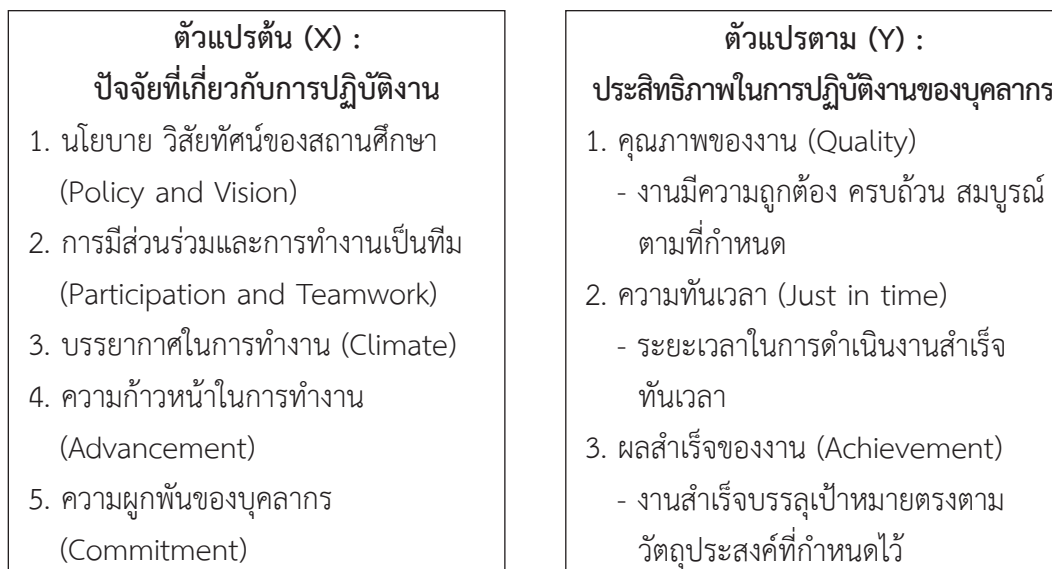
จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงาน นักวิชาการได้กล่าวว่าการที่จะเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ต้องมีแนวคิดการปฏิบัติตนในการทำงาน คนทำงานที่มีประสิทธิภาพ สมพิศ สุขแสน (2556) ต้องมีความฉับไว รวดเร็ว ไม่ทำงานล่าช้า เสร็จตามกำหนดเวลา ให้บริการแบบเบ็ดเสร็จจุดเดียว (One Stop Service) โดยเน้นความถูกต้องแม่นยำ ในกฎระเบียบ ทั้งนี้บุคลากรต้องมีความรู้ในเรื่องงานที่ทำอยู่ และแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ทั้งการเรียนรู้ด้วยตนเองจากผู้อื่น และทางอินเทอร์เน็ตโดยสามารถนำความรู้นั้นมาปรับปรุงพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ

กิลเมอร์ (Gilmer 1967) กล่าวว่า การเพิ่มประสิทธิภาพและผลสำเร็จในการทำงาน คือ การให้โอกาสในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม การศึกษาต่อ การดูงาน การฝึกอบรม ถือเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน อันเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ในการทำงานรวมทั้งต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนการทำงานของบุคลากรโดยเฉพาะวิทยาลัยการอาชีพสถานศึกษากลุ่มภาคกลาง ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดอาชีวศึกษาให้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรทำการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถเขียนกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีแบบแผนการวิจัย (Research Design) ในลักษณะเป็นแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ตรวจสอบสถานการณ์ โดยไม่มีการทดลอง (the one shot, non experimental case study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บุคลากรวิทยาลัยการอาชีพ กลุ่มสถานศึกษาภาคกลาง จำนวน 540 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 226 คน โดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง 5 คน ที่มีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 3 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ ลักษณะเป็นแบบมีโครงสร้าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม ใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 226 คน เพื่อศึกษาระดับปัจจัย ระดับประสิทธิภาพ และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรฯ

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารหรือหัวหน้ากลุ่มงาน เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาของบุคลากร

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา Content Analysis และพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของ ไคเคิร์ต สเกล (Likert Scale)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อมูลส่วนบุคคลได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม 226 คน พบว่า เป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.40 และเพศชาย ร้อยละ 33.60 มีอายุ 20-30 ปี ร้อยละ 64.60 รองลงมา อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 28.80 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 4.40 และอายุ 51 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 2.20 มีตำแหน่งข้าราชการ ร้อยละ 63.30 รองลงมา พนักงานราชการ ร้อยละ 32.30 และลูกจ้างประจำร้อยละ 4.40 การ

ศึกษาส่วนมากจบปริญญาตรี ร้อยละ 77.00
รองลงมาปริญญาโท ร้อยละ 19.90 และ
ปริญญาเอก ร้อยละ 3.10 และประสบการณ์
การทำงาน มีระยะเวลาปฏิบัติงาน 5-10 ปี
ร้อยละ 55.80 รองลงมาคือ 11-15 ปี ร้อยละ
37.60 และ 1-4 ปี ร้อยละ 3.50 และน้อย
ที่สุดคือ 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.10 ตาม
ลำดับ

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยในการทำงาน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยในการทำงานโดยภาพรวม

ปัจจัยในการทำงาน	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. ด้านนโยบาย วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	3.88	.176	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม	4.19	.336	มาก
3. ด้านบรรยากาศในการทำงาน	3.88	.131	มาก
4. ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน	4.28	.202	มากที่สุด
5. ด้านความผูกพันของบุคลากร	4.12	.249	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมด้านบริบท	4.28	0.56	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า ปัจจัยในการทำงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07, S.D.=.127$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยในการทำงาน อยู่ในระดับ มากที่สุด คือ ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ($\bar{X}=4.28, S.D.=.202$) และอยู่ในระดับ มาก 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}=4.19 S.D.=.336$) ด้านความผูกพันของบุคลากร ($\bar{X}=4.12 S.D.=.249$) ด้านนโยบาย วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.88 S.D.=.176$) และด้านบรรยากาศในการทำงาน ($\bar{X}=3.88 S.D.=.131$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพในการทำงาน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพในการทำงาน โดยภาพรวม

ประสิทธิภาพในการทำงาน	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. ด้านคุณภาพของงาน	4.38	.204	มากที่สุด
2. ด้านความทันเวลา	4.57	.226	มากที่สุด
3. ด้านผลสำเร็จของงาน	4.68	.389	มากที่สุด
ภาพรวม	4.54	.250	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ประสิทธิภาพในการทำงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54, S.D.=.250$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านผลสำเร็จของงาน ($\bar{X}=4.68, S.D.=.389$) ด้านความทันเวลา ($\bar{X}=4.57, S.D.=.226$) และด้านคุณภาพของงาน ($\bar{X}=4.38, S.D.=.204$)

3. ผลการวิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน โดยภาพรวม

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ปัจจัยทุกด้านส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร โดยภาพรวม

ปัจจัย	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	S.E.	Beta		
(Constant)	5.761	.529		10.896	.000
ปัจจัยทุกด้านส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร โดยภาพรวม	-.298	.130	-.152	-2.299	.022

$R = .152$ $R^2 = .023$ $Adj.R^2 = .019$ $S.E. = .248$ $p\text{-value} = .022$ $Sig = .05$

จากตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร โดยภาพรวมพบว่า ตัวแปรที่ร่วมกันทำนายปัจจัยนั้น มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อปัจจัยทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของงาน (Y_1) ด้านความทันเวลา (Y_2) และด้านผลสำเร็จของงาน (Y_3) ได้ค่าประสิทธิภาพของการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .023 ซึ่งสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 2.3 ($R^2 \times 100$) ค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้น ($Adj.R^2$) เท่ากับ .019 และค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ ($S.E.est$)

3.1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ปัจจัยเป็นรายด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ของบุคลากร

ตารางที่ 3.1.1 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร ด้านคุณภาพของงาน

ปัจจัย	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	S.E.	Beta		
(Constant)	.427	.308		1.386	.167
1. ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน (X_4)	1.030	.034	1.022	30.608	.000
2. ด้านความผูกพันของบุคลากร (X_5)	.230	.050	.281	4.617	.000
3. ด้านบรรยากาศในการทำงาน (X_3)	-.476	.043	-.306	-10.949	.000
4. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม(X_2)	.107	.035	.176	3.076	.002

$R = .936$ $R_2 = .876$ $Adj.R_2 = .874$ $S.E. = .072$ $Sig. = .05$

จากตารางที่ 3.1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร ด้านคุณภาพของงาน พบว่า ตัวแปรที่ร่วมกันทำนายปัจจัยฯ ที่มีอิทธิพลมากที่สุด ดังนี้ 1) ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน (X_4) 2) ด้านบรรยากาศ ในการทำงาน (X_3) 3) ด้านความผูกพันของบุคลากร (X_5) และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม (X_2) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ได้ค่าประสิทธิภาพของการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .876 ซึ่งสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 87.6 ($R^2 \times 100$) ค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้น ($Adj.R^2$) เท่ากับ .874 และค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ ($S.E.\text{est}$) เท่ากับ .072 โดยเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = .472 + 1.030_{x_4} + .230_{x_5} - .476_{x_3} + .107_{x_2}$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z = 1.022_{x_4} + .281_{x_5} - .306_{x_3} + .176_{x_2}$

ตารางที่ 3.1.2 ผลการวิเคราะห์หาค่าถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร ด้านความทันเวลา

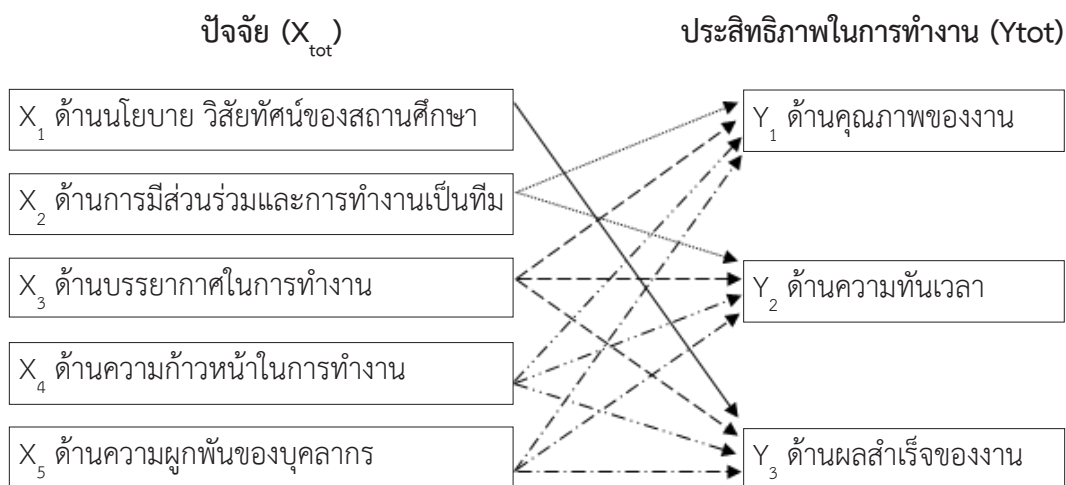
ปัจจัย	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	S.E.	Beta		
(Constant)	-3.227	.355		-9.081	.000
1. ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน (X_4)	1.264	.039	1.133	32.552	.000
2. ด้านความผูกพันของบุคลากร (X_5)	.777	.057	.857	13.530	.000
3. ด้านบรรยากาศในการทำงาน (X_3)	-.366	.050	-.212	-7.293	.000
4. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม(X_2)	.145	.040	.215	3.609	.000

$R = .888$ $R^2 = .789$ $\text{Adj.}R^2 = .785$ $\text{S.E.} = .180$ $\text{Sig.} = .05$

จากตารางที่ 3.1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร ด้านผลสำเร็จของงาน พบว่า ตัวแปรที่ร่วมกันทำนายปัจจัยๆ ที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ 1) ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน (X_4) 2) ด้านความผูกพันของบุคลากร (X_5) 3) ด้านนโยบายวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา (X_1) และ 4) ด้านบรรยากาศในการทำงาน (X_3) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ได้ค่าประสิทธิภาพของการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .789 ซึ่งสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 78.9 ($R^2 \times 100$) ค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้น ($\text{Adj.}R^2$) เท่ากับ .785 และค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ (S.E.est) เท่ากับ .180 โดยเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ} \quad Y &= -5.869 + 2.092_{x_4} + .418_{x_5} -.387X_1 -.420_{x_3} \\ \text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน} \quad Z &= 1.087_{x_4} + .267_{x_5} .175X_1 -.141_{x_3} \end{aligned}$$

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรฯ สามารถเขียนแผนภูมิได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรฯ

4. ผลการศึกษา แนวทางการพัฒนาการทำงาน
ของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ สามารถสรุป
 ผลจากการวิเคราะห์ เนื้อหาโดยผู้วิจัยได้ข้อมูล
 จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและหัวหน้างานดังนี้
 1) ส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาศักยภาพ ของ
 ตนเอง 2) สนับสนุนให้ทำงานเป็นทีม 3) นำ
 เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติงาน
 4) กระตุ้นให้เกิด ความคิดสร้างสรรค์ การทำ
 วิจัย สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม 5) จัดบรรยากาศ
 ให้เอื้อต่อการทำงาน 6) สร้างความผูกพัน
 ด้วยการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตร
 ต่อกัน มีความรักสามัคคี 7) สร้างขวัญกำลังใจ
 ด้วยการให้รางวัล ค่าตอบแทน และการเลื่อน
 ตำแหน่ง

อภิปรายผลการวิจัย จากผลการวิจัย ผู้วิจัย
สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ระดับปัจจัยในการทำงานของ
บุคลากร ทั้ง 5 ด้าน สามารถอภิปราย ดังนี้
 (1) ด้านนโยบาย วิสัยทัศน์ของ สถานศึกษา
 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ สถาน
 ศึกษา มีการแจ้งให้ผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจนโยบาย
 วิสัยทัศน์ อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธ
 ศาสตร์การพัฒนาอาชีวศึกษา บุคลากรมีส่วน
 ร่วมในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และนำ
 นโยบายสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 สอดคล้องกับ แนวคิดของ พาร์คเกอร์
 (Parker, 2008: 19) ที่กล่าวว่าลักษณะของ

การทำงานให้มีประสิทธิภาพแนวใหม่ คือจะต้องมีนโยบาย วัตถุประสงค์ และมีการมอบหมายงานที่ชัดเจน (2) ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ บุคลากรได้รับการยอมรับนับถือในความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานจากบุคลากรในสถานศึกษา มีการทำงานเป็นทีม มีความคิดสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ พุดติ (Putti, 1987: 186) ที่กล่าวว่า วิธีการบริหารงานที่ประสบผลสำเร็จ คือ การให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมและการสร้างทีมงาน Participation and Team Building (3) ด้านบรรยากาศในการทำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชาสามารถสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองกับบุคลากร เมื่อมีปัญหา สามารถปรึกษาได้ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในที่ทำงานเป็นสัดส่วน สะอาดเรียบร้อย รู้สึกปลอดภัย ในชีวิตทรัพย์สินตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน และมีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ สตริงเกอร์ (Stringer, 2002: 10-11) ที่กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศองค์กรที่ดีจะทำให้พนักงานมีความรัก ความสามัคคี ทำงานด้วยความเต็มใจ (4) ความก้าวหน้าในการทำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยงานที่ปฏิบัติ จะสร้างความมั่นคงในการ

ดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้มีการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรทางวิชาการ สนับสนุนยกย่องให้รางวัลแก่บุคลากรที่มีความสามารถ มีผลงานเชิงประจักษ์ และมีการประเมินความรู้ความสามารถเพื่อเลื่อนตำแหน่งงานที่สูงขึ้นบนพื้นฐานแห่งความถูกต้อง เหมาะสมและมีความยุติธรรม (5) ความผูกพันของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งบุคลากรจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา และมีความเต็มใจทำงานด้วยความทุ่มเท เสียสละมุ่งมั่นกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับ สถาพร ปิ่นเจริญ (2547: 45-50) ที่กล่าวว่า การสร้างความผูกพันของบุคลากรในองค์กรจะเป็นแรงจูงใจทำให้บุคลากรทำงาน ให้บรรลุตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

2. ระดับประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร ทั้ง 3 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ (1) ด้านคุณภาพของงาน กล่าวคือ สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จถูกต้อง สมบูรณ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้การปฏิบัติงานได้คุณภาพดีและใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า สอดคล้องกับแนวคิดของ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1987: 221-369) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีความ

สำเร็จในการทำงานสูงมักมีความรับผิดชอบสูง มีความชำนาญการวางแผน ปฏิบัติงานตามลำดับขั้น (2) ด้านความทันเวลา โดยสามารถปฏิบัติงานสำเร็จทันเวลากำหนดเสมอและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้สั้นลงเพื่อประหยัดเวลา สอดคล้องกับ ประวิทย์ ทิมครองธรรม (2545: 169) พบว่า การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว เสร็จทันเวลา (3) ด้านผลสำเร็จของงาน โดยมีความถูกต้อง ได้จำนวนผลงานอยู่ในเกณฑ์ดี สอดคล้องกับ ชินโชติ นาโพธิ์วัน (2557: 156) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับศักยภาพของบุคลากรในการทำงาน สามารถแก้ไขอุปสรรคการทำงานได้ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานได้จำนวนปริมาณตามเป้าหมายที่กำหนด

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร พบว่า ปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตัวแปรที่ร่วมกันทำนายปัจจัยนั้นๆ มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อปัจจัย ทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของงาน ด้านความทันเวลา และด้านผลสำเร็จของงาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน คือ 1) ด้านนโยบาย วิสัยทัศน์ ของสถานศึกษา 2) ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 3) ด้านบรรยากาศในการทำงาน 4) ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน และ 5) ด้านความผูกพันของบุคลากร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ (1) ด้านนโยบาย วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานเพียงด้านเดียว คือ ด้านผลสำเร็จของงาน แสดงให้เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาให้คำแนะนำแก่บุคลากร มุ่งมั่นปฏิบัติงานให้บรรลุผล ตามนโยบายของ สถานศึกษา ส่งผลให้บุคลากรนำนโยบายสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จิตติมา อัครดิพิพงศ์ (2556: 454) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการทำงานที่นำองค์กรบรรลุผลสำเร็จขึ้นอยู่กับนโยบาย วิสัยทัศน์และปรัชญาขององค์กรที่จะกำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กร และการจัดบรรยากาศการทำงานที่ดีจะเอื้อต่อการทำงานของบุคลากรด้วย (2) ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพของงาน และด้านความทันเวลา แสดงให้เห็นว่าบุคลากรมีการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือ ให้เกียรติกัน ทำให้เกิดกำลังใจ มีความกระตือรือร้น สอดคล้องกับ สุธี วรประดิษฐ์ (2553: 10-18) ที่

กล่าวว่า การร่วมมือและร่วมรับผิดชอบด้วยกันของบุคคลเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ เป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ (3) ด้านบรรยากาศในการทำงานส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพของงาน ด้านความทันเวลา และด้านผลสำเร็จของงาน แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สะอาดเรียบร้อย ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งมีบรรยากาศ แห่งการเรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ทำให้การทำงานมีความสุข ได้คุณภาพของงานที่ดี และประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2544: 114) ที่กล่าวว่า บรรยากาศที่ดีภายในองค์กร ช่วยให้บุคลากรมีความตั้งใจ มีความรับผิดชอบในการทำงาน ช่วยให้องค์กรประสบผลสำเร็จ (4) ด้านความก้าวหน้า ในการทำงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน 3 ด้านคือ ด้านคุณภาพของงาน ด้านความทันเวลา และด้านผลสำเร็จของงาน แสดงให้เห็นว่า บุคลากรได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเอง ทำให้สามารถนำความรู้มาพัฒนางานได้ มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ส่งผลดีต่อสถานศึกษา ทำให้บุคลากรได้รับรางวัล ค่าตอบแทน การเลื่อนตำแหน่งงานเพื่อความก้าวหน้า ส่งผลให้เกิด

ความกระตือรือร้นในการทำงานให้มีประสิทธิภาพและสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับ เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1979: 101) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นสภาพแวดล้อมของการทำงานที่ทำให้บุคลากรเกิดความพอใจและเกิดแรงจูงใจให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ความก้าวหน้าในอาชีพ จากการได้รับเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ให้สูงขึ้น (5) ด้านความผูกพันของบุคลากรส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน คือ ด้านคุณภาพของงาน ด้านความทันเวลา และด้านผลสำเร็จของงาน แสดงให้เห็นว่าเมื่อบุคลากรมีความผูกพันกับสถานศึกษา จะแสดงออกด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ รู้สึกรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษามีความเต็มใจ มีความคิดริเริ่มที่จะปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานและคุณภาพของงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ ทันเวลาและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับ สเทียร์ (Steers, 1979: 369-370) ที่กล่าวว่า ความผูกพันต่อองค์กรเป็นความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงาน ที่แสดงตนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร และทุ่มเทกำลังกายกำลังใจเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

4. แนวทางการพัฒนาการทำงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ เป็นข้อมูลที่ได้จาก

การสัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้างาน มีรายละเอียด ดังนี้ 1) สนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยการศึกษาต่อ 2) ให้บุคลากรทำงานเป็นทีม 3) นำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับ สมใจ ลักษณะ (2544: 299) ที่กล่าวว่าองค์กรที่น่ากลยุทธ์และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน จะทำให้การทำงานราบรื่นและประสบผลสำเร็จ 4) กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน เช่น การทำวิจัย สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม 5) จัดบรรยากาศในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการทำงาน 6) สร้างความผูกพันในสถานศึกษาด้วยการเป็นมิตรที่ดีต่อกัน รักใคร่ มีความสามัคคี 7) สร้างขวัญกำลังใจด้วยการให้รางวัลและการเลื่อนตำแหน่ง สอดคล้องกับ เซคกัน และแบคแมน (Second and Backman, 1964: 391) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จที่เกิดจากความต้องการคือการได้รับสวัสดิการและมีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ระดับปัจจัยในการทำงานโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับ

มากที่สุด 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า ทุกปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) แนวทางการพัฒนาการทำงานของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนในสิ่งต่อไปนี้ อาทิ การส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีการทำงานเป็นทีม ให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยปฏิบัติงาน กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทำวิจัย สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการทำงาน สร้างความผูกพันของบุคลากรในสถานศึกษา และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ ให้ชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม
2. เน้นการทำงานเป็นทีม ใช้เทคโนโลยี และสนับสนุนพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแรงจูงใจและความต้องการในการปฏิบัติงานของบุคลากร
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานของวิทยาลัยการอาชีพในกลุ่มสถานศึกษาภาคอื่นๆ

บรรณานุกรม

- จิตติมา อัครนิติพงศ์. (2556). เอกสารประกอบการสอนวิชาการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน (Efficiency Development). คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2544). การบริหารการศึกษา. ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ชินโชติ นาไพรวัน. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยขอนแก่น [วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ และการจัดการภาครัฐ]. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประวิทย์ ทิมครองธรรม. (2545). ปัจจัยแรงจูงใจที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของพนักงานฝ่ายผลิต โรงงานประกอบชิ้นส่วนรถยนต์เขตอุตสาหกรรมภาคตะวันออก [วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี.
- สถาพร ปิ่นเจริญ. (2547). การบริหาร: การสร้างแรงจูงใจในที่ทำงาน. วารสาร มฉก. วิชาการ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 45-50.
- สมพิศ สุขแสน. (2556). เทคนิคการทำงานให้มีประสิทธิภาพ. <https://bongkotsakorn.wordpress.com>.
- สมใจ ลักษณะ. (2544). การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน (พิมพ์ครั้งที่ 3). ธนัชการพิมพ์.
- สุธี วรประดิษฐ์. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชน. งานสารสนเทศสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตราด. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). แผนการพัฒนาระบบอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579. ม.ป.ท.

- Gilmer, Von Haller B. (1967). **Industrial psychology**. Mc Graw-Hill.
- Herzberg, F. (1979). **The motivation to work** (2nd ed). John Wiley & Sons.
- McClelland, D.C. (1987). **Human Motivation**. Scott. Foresman & company.
- Parker, Glenn M. (2008). **Team Players and Teamwork : New strategies for Developing Successful Collaboration**. CA : Jossey-Bass.
- Putti, Joseph M. (1987). **Management. A function approach**. Mc Graw-Hill Book Company.
- Second and Backman. (1964). **High performance benchmarking-20 steps to success**. Mc Graw-Hill.
- Steers, R.M. and Porter, L.W. (1979). **Motivation and Work Behavior** (2nd ed.). Mc Graw- Hill.
- Stringer, R. (2002). **Leadership and Organization Climate**. Person Education, Inc.

คำแนะนำและเงื่อนไขในการเตรียมต้นฉบับวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา

การเตรียมต้นฉบับ

ต้นฉบับเป็นบทความวิชาการ บทความวิจัย ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษาที่ยังไม่เคยเผยแพร่ในเอกสารใดๆ และเป็นบทความที่มีเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์ พิมพ์ต้นฉบับภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษด้วย Microsoft Word for Windows พิมพ์บนกระดาษขนาด A4 หนึ่งเดียวประมาณ 28 บรรทัด ต่อ 1 หน้ากระดาษ ต้นฉบับทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดตัวอักษร 16 และใส่เลขหน้าตั้งแต่ต้นจนจบบทความ

คำแนะนำในการเขียนบทความ

1. **ชื่อเรื่อง/บทความ:** ชื่อเรื่องควรกะทัดรัดไม่ยาวจนเกินไป มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 18 ตัวหนา บทความวิจัยความยาวไม่เกิน 12 หน้า บทความวิชาการความยาวไม่เกิน 8 หน้า (รวมบรรณานุกรม)
2. **ชื่อ-สกุล:** ชื่อเต็ม-นามสกุลเต็ม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ของผู้แต่งแต่ละคนที่มีส่วนในงานวิจัยนั้น โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ขนาดตัวอักษร 16 หากเป็นวิทยานิพนธ์ต้องมีชื่อและสังกัดของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16
3. **สถานที่ทำงาน:** ระบุหน่วยงานที่สังกัด ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16
4. **อีเมลล์:** ให้ใส่เฉพาะผู้รับผิดชอบบทความ
5. **บทคัดย่อ:** มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เขียนสรุปสาระสำคัญของเรื่องใช้ภาษาให้รัดกุมเป็นประโยคสมบูรณ์และควรจะกล่าววัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย ข้อค้นพบและสรุปผลที่ได้จากงานวิจัยนั้นๆ โดยให้เขียนเป็นความเรียงไม่ควรมีคำย่อ
6. **คำสำคัญ:** มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่เกิน 5 คำ
7. **บทนำ:** เป็นส่วนของความสำคัญที่นำไปสู่การวิจัย สรุปความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พร้อมวัตถุประสงค์การวิจัย และไม่ควรใส่ตารางหรือรูปภาพ

- 8. วัตถุประสงค์:** เป็นข้อความที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่นักวิจัยต้องการศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง และเมื่อสิ้นสุดการวิจัยแล้วจะต้องได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกข้อ
- 9. สมมติฐานการวิจัย:** อาจจะมีหรือไม่ก็ได้ เป็นการเขียนความคาดหมายผลการวิจัยหรือคาดคะเนคำตอบต่อปัญหาที่วิจัยไว้ล่วงหน้าอย่างมีเหตุผล
- 10. กรอบแนวคิดในการวิจัย:** อาจมีหรือไม่ก็ได้ โดยให้เขียนกรอบแนวคิดของการวิจัยที่พัฒนาจากการทบทวนวรรณกรรม
- 11. วิธีดำเนินการวิจัย:** อธิบายเครื่องมือและวิธีการดำเนินการวิจัยให้กระชับและชัดเจน ให้อบอกรายละเอียดสิ่งที่นำมาศึกษา จำนวน ลักษณะเฉพาะของตัวอย่างที่ศึกษา ตลอดจนเครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา คุณภาพของเครื่องมือ อธิบายรูปแบบการศึกษา การสุ่มตัวอย่าง วิธีหรือมาตรการที่ใช้ในการวัด วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- 12. ผลการวิจัย:** บรรยายสรุปผลการวิจัยอย่างกระชับโดยให้ตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ถ้าการวิจัยเป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่ต้องนำเสนอด้วยตาราง หรือแผนภูมิ ควรมีคำอธิบายอยู่ด้านล่าง การเรียงลำดับ ภาพ ตาราง หรือแผนภูมิควรเรียงลำดับเนื้อหาของงานวิจัย และต้องมีการแปลความหมายของผลที่ค้นพบหรือวิเคราะห์
- 13. อภิปรายผล:** เขียนสอดคล้องกับลำดับของการเสนอผล และการสรุปผลการวิจัย เป็นการวิพากษ์วิจารณ์ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องหรือขัดแย้งกับสมมติฐาน พร้อมทั้งอ้างอิงข้อเท็จจริงทฤษฎีและผลการวิจัยอื่น อธิบายอย่างเป็นเหตุเป็นผลถึงแนวความคิดของผู้วิจัยต่อผลการวิจัยที่ได้
- 14. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ:** ควรสรุปสาระสำคัญที่ไม่คลุมเครือและสรุปผลว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ และอย่างไร และควรแสดงข้อเสนอแนะและความเห็นเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาต่อไปในอนาคต หรือเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมต่อไปในอนาคต
- 15. เอกสารอ้างอิง:** เป็นการแสดงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ถูกนำมาอ้างอิงขึ้นมาใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นการแสดงว่าไม่ได้นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง การอ้างอิงเอกสารให้เขียนตามมาตรฐานแบบ APA (American Psychological Association) แยกการอ้างอิงภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (เรียงตามลำดับตัวอักษร)

16. ค่าใช้จ่ายในการตรวจประเมินบทความ: ผู้ส่งบทความจะต้องชำระเงินค่าส่งตรวจประเมินบทความ จำนวน 2,400 บาท โดยโอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย สาขาสามพราน ชื่อบัญชี “วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม” เลขที่บัญชี 734-0-27562-2 (พร้อมส่งหลักฐานเอกสารการโอนเงินชำระค่าตรวจประเมินบทความมาที่ E-mail: rcrc.saengtham2016@gmail.com) (ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวผู้ส่งบทความเป็นผู้รับผิดชอบ และจะไม่ได้รับคืนในทุกกรณี) กองบรรณาธิการจะนำบทความที่ท่านส่งมาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจประเมินคุณภาพความเหมาะสมของบทความก่อนการตีพิมพ์ ในกรณีที่ผลการประเมินระบุให้ต้องปรับปรุงหรือแก้ไข ผู้เขียนจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 15 วัน นับจากวันที่ได้รับผลการประเมินบทความ

หมายเหตุ: หากท่านต้องการสอบถามกรุณาติดต่อกับกองบรรณาธิการวารสารวิชาการ
โทร. 02-429-0100-3 โทรสาร 02-429-0819 หรือ
E-mail: rcrc.saengtham2016@gmail.com

รูปแบบบทความเพื่อส่งตีพิมพ์วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม
ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา
Manuscript Preparation Guideline for Publication in
Saengtham College Journal

(ข้อความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

ชื่อเต็ม - นามสกุลเต็ม: ภาษาไทยของผู้แต่งแต่ละคนที่มีส่วนในงานวิจัยนั้น
(ขนาดตัวอักษร 16 pt.)
สถานที่ทำงาน: ระบุหน่วยงานที่สังกัดภาษาไทย (ขนาดตัวอักษร 16 pt.)
อีเมลล์: ระบุเฉพาะผู้รับผิดชอบบทความ (ขนาดตัวอักษร 16 pt.)

Author Name: ภาษาอังกฤษของผู้แต่งแต่ละคนที่มีส่วนในงานวิจัยนั้น
(ขนาดตัวอักษร 16 pt.)
Affiliation: ระบุหน่วยงานที่สังกัดภาษาอังกฤษ (ขนาดตัวอักษร 16 pt.)

หมายเหตุ: หากเป็นวิทยานิพนธ์ต้องมีชื่อและสังกัดของอาจารย์ที่ปรึกษา
ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ขนาดตัวอักษร 16 pt.)

บทคัดย่อ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

คำสำคัญ: คำสำคัญ 1, คำสำคัญ 2, คำสำคัญ 3 (ไม่เกิน 5 คำ) (ขนาด 16 pt. ตัวธรรมดา)

Abstract (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

Keywords: Keywords 1, Keywords 2, Keywords 3 (ขนาด 16 pt. ตัวธรรมดา)

บทนำ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

วัตถุประสงค์ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

สมมติฐานการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

กรอบแนวคิดในการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

วิธีดำเนินการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

ผลการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

อภิปรายผลการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

เอกสารอ้างอิง (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

รูปแบบการเขียนบรรณานุกรม สำหรับวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม

ใช้การอ้างอิงระบบ APA (American Psychological Association) เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนอ้างอิงบรรณานุกรมในผลงานทางวิชาการที่ประสงค์จะลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม โดยมีวิธีการเขียนอ้างอิงบรรณานุกรมจากสารนิเทศประเภทต่างๆ มีดังนี้

การใช้ชื่อย่อ

ม.ป.ท.	แทนคำเต็มว่า	(ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์)
N.P.	แทนคำเต็มว่า	(no Place of publication)
ม.ป.พ.	แทนคำเต็มว่า	(ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์)
n.p.	แทนคำเต็มว่า	(no publisher)
(ม.ป.ป.)	แทนคำเต็มว่า	ไม่ปรากฏปีพิมพ์
(n.d.)	แทนคำเต็มว่า	no date
(บ.ก.)	แทนคำเต็มว่า	บรรณาธิการ
(Ed.) หรือ (Eds.)	แทนคำเต็มว่า	Editor หรือ Editors

การเขียนชื่อผู้แต่ง

ไม่ต้องลงคำนำหน้านามตำแหน่งทางวิชาการคำเรียกทางวิชาชีพและตำแหน่งยศต่างๆ (ยกเว้น มีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ และสมณศักดิ์)

ผู้เขียน 1 คน

ผู้แต่ง1./ (ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)/สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

ผู้เขียน 2 คน

ผู้แต่ง1./และผู้แต่ง2./ (ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)/สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

ผู้เขียน 3 คน

ผู้แต่ง1./ผู้แต่ง2./และผู้แต่ง3./ (ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)/สถานที่พิมพ์:
/////////สำนักพิมพ์.

ผู้เขียนมากกว่า 3 คน

ผู้แต่ง1./และคณะ./ (ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)/สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

1. หนังสือ

ผู้แต่ง 1./ (ปีพิมพ์)/ ชื่อเรื่อง/ (พิมพ์ครั้งที่)/ สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์.

- หนังสือไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

ชื่อเรื่อง/ (พิมพ์ครั้งที่)/ (ปีพิมพ์)/ สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์.

- บทความหรือบทในหนังสือ

ชื่อผู้แต่งบทความหรือบท./ (ปีพิมพ์)/ ชื่อบทความหรือบท./ ใน หรือ In/ ชื่อบรรณาธิการ/ (บ.ก. หรือ
///// Ed. หรือ Eds.)/ ชื่อหนังสือ/ (น. หรือ p. หรือ pp. เลขหน้า)/ สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์.

*หมายเหตุ (พิมพ์ครั้งที่) ให้ระบุตั้งแต่ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

2. หนังสือแปล

ชื่อผู้แต่งต้นฉบับ./ (ปีพิมพ์)/ ชื่อเรื่องที่แปล/[ชื่อต้นฉบับ]/ (ชื่อผู้แปล, แปล)/ สถานที่พิมพ์:/
///// สำนักพิมพ์./ (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. หรือ พ.ศ.)

3. E-book

ผู้แต่ง 1./ (ปีพิมพ์)/ ชื่อเรื่อง/ (พิมพ์ครั้งที่)/ สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์./ จาก หรือ from/
///// <http://www.xxxxxxx>

4. รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง./ (ปีพิมพ์)/ ชื่อเรื่อง(รายงานผลการวิจัย)/ สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์.

5. วิทยานิพนธ์

- วิทยานิพนธ์แบบรูปเล่ม

ผู้แต่ง./ (ปีพิมพ์)/ ชื่อเรื่อง/ (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต หรือ Doctoral dissertation
///// หรือ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต หรือ master's thesis)/ สถานที่พิมพ์:/ ชื่อสถาบัน.

- วิทยานิพนธ์ฐานข้อมูลออนไลน์

ผู้แต่ง./ (ปีพิมพ์)/ ชื่อเรื่อง/ (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต หรือ Doctoral dissertation
///// หรือ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต หรือ master's thesis)/ สถานที่พิมพ์:/ ชื่อสถาบัน./

สืบค้นจาก หรือ Retrieved from <http://www.xxxxxxxx>

6. วารสาร

วารสารแบบเล่ม

ชื่อผู้แต่ง./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อบทความ./ ชื่อวารสาร./ เลขของปีที่ (เลขของฉบับที่)./ เลขหน้า.

วารสารออนไลน์

– กรณีไม่มีเลข DOI

ชื่อผู้แต่ง./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อบทความ./ ชื่อวารสาร./ เลขของปีที่ (เลขของฉบับที่)./ เลขหน้า.

///////// สืบค้นจาก หรือ Retrieved from <http://www.xxxxxxxx>

– กรณีมีเลข DOI

ชื่อผู้แต่ง./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อบทความ./ ชื่อวารสาร./ เลขของปีที่ (เลขของฉบับที่)./ เลขหน้า.

///////// doi: xxxxxxxxx

7. Website

ผู้แต่ง./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อบทความ./ [ออนไลน์]./ สืบค้น หรือ Retrieved วัน/เดือน/ปี./ จาก หรือ

///////// from <http://www.xxxxxxxx>

แบบ SCJ-1

แบบฟอร์มนำส่งบทความวิจัย/วิชาการ
เพื่อพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม
(ส่งแนบพร้อมกับบทความวิจัย/วิชาการ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน บรรณาธิการวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....
(Mr./Mrs./Ms.).....

คุณวุฒิสูงสุด และสถานศึกษา.....

ตำแหน่ง/ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)

ชื่อหน่วยงาน/สถาบันที่ทำงาน.....

ขอส่ง ☐ บทความจากงานวิจัย ☐ บทความวิชาการ
☐ บทความปริทัศน์ (review article) ☐ บทวิจารณ์หนังสือ (book review)

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)

คำสำคัญ (ภาษาไทย)

Keyword (ภาษาอังกฤษ).....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรศัพท์มือถือ.....โทรสาร.....

E-mail.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้

- ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าเพียงผู้เดียว (ไม่ต้องกรอกแบบ SCJ-2)
☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าและผู้ที่ระบุชื่อในบทความ (กรอกแบบ SCJ-2 ด้วย)

บทความนี้ไม่เคยลงตีพิมพ์ในวารสารใดมาก่อน นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้ส่งบทความฉบับนี้มายัง
กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

ลงนาม.....
(.....)

แบบ SCJ-2

ข้อมูลผู้ร่วมเขียนบทความ
(ส่งแนบพร้อมกับบทความวิจัย/วิชาการ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้ร่วมเขียนบทความคนที่ 1

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....
(Mr./Mrs./Ms.).....

คุณวุฒิสูงสุด และสถานศึกษา.....

ตำแหน่ง/ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี).....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรศัพท์มือถือ.....โทรสาร.....

E-mail.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้

- ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมวิจัยและร่วมเขียนบทความจากงานวิจัย
(กรณีที่เป็นบทความจากงานวิจัย)
- ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมเขียนบทความ

ผู้ร่วมเขียนบทความคนที่ 2

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....
(Mr./Mrs./Ms.).....

คุณวุฒิสูงสุด และสถานศึกษา.....

ตำแหน่ง/ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี).....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรศัพท์มือถือ.....โทรสาร.....

E-mail.....

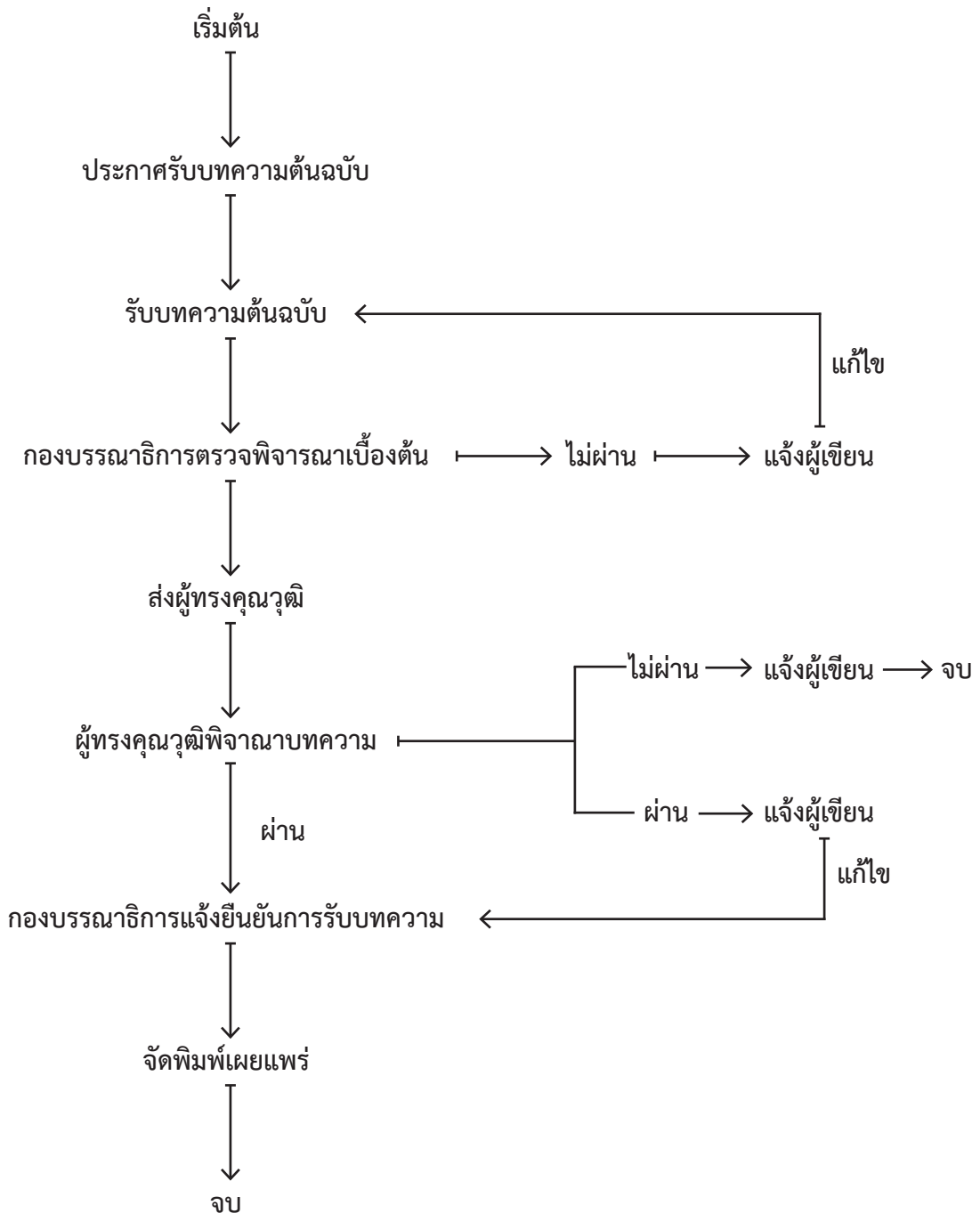
ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้

- ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมวิจัยและร่วมเขียนบทความจากงานวิจัย
(กรณีที่เป็นบทความจากงานวิจัย)
- ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมเขียนบทความ

หมายเหตุ: ถ้ามีผู้เขียนบทความมากกว่า 2 ท่าน กรุณากรอกรายละเอียดของผู้เขียนบทความร่วมท่านอื่นๆ ด้วย

ขั้นตอนการจัดทำวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

----- Saengtham College Journal

ใบสมัครสมาชิก
วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม

สมาชิกในนาม.....
ที่อยู่ (สำหรับจัดส่งวารสารวิชาการ) เลขที่.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....

มีความประสงค์สมัครเป็นสมาชิก

- ☐ วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม 1 ปี (2 ฉบับ) อัตราค่าสมาชิก 200 บาท
☐ วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม 2 ปี (4 ฉบับ) อัตราค่าสมาชิก 400 บาท
☐ วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม 3 ปี (6 ฉบับ) อัตราค่าสมาชิก 500 บาท

ชำระเงินโดยวิธี

- ☐ โอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย สาขาสามพราน
ชื่อบัญชี “วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม”
เลขที่บัญชี 734-0-27562-2
(พร้อมส่งเอกสารการโอนมาที่ E-mail: rcrs.saengtham2016@gmail.com)

ที่อยู่ที่ต้องการให้ออกใบเสร็จรับเงิน

- ☐ ตามที่อยู่จัดส่ง
☐ ที่อยู่ใหม่ในนาม.....
เลขที่.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

.....(ลงนามผู้สมัคร)
วันที่.....

